

TRABZON'U ANLAMAK

- **Mevcut Durum, Veriler ve Göstergeler**
- **Trabzon İli Genel GZFT Analizi**

TRABZON'U İLERİYE TAŞIMAK

- **Vizyon**
- **Amaçlar**
- **Hedefler**
- **Program/Proje/Faaliyetler**

TABLolar LİSTESİ

SUNUŞ

I. BÖLÜM: TRABZON'U ANLAMAK

A.MEVcut DURUM, VERİLER, GÖSTERGELER

GENEL BİLGİLER

Trabzon'un Tarihi **1**

Coğrafi Durum **1**

Nüfus **3**

İdari Yapı **9**

SOSYAL VE KAMU HİZMETLERİ

Sosyal Hizmetler **10**

Çalışma Hayatı **11**

Eğitim **12**

Yükseköğretim **16**

Sağlık **19**

Spor **23**

EKONOMİ VE SANAYİ

Ekonomi **27**

Sanayi **32**

Tarım ve Hayvancılık **45**

Su Ürünleri **51**

Ormancılık **58**

Madencilik **60**

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK

Çevre ve Şehircilik **65**

KÜLTÜR VE TURİZM

Kültür ve Turizm **73**

MEKANSAL GELİŞİM VE ALTYAPI GELİŞTİRME

Ulaştırma **83**

Enerji **85**

Altyapı **89**

B.TRABZON İLİ GENEL GZFT ANALİZİ **91**

II. BÖLÜM: TRABZON’U İLERİYE TAŞIMAK

A.GENEL VİZYON

B.VİZYON, AMAÇ, HEDEF VE PROGRAM/PROJE/FAALİYETLER

Çalışma Hayatı **95**

Eğitim **101**

Yükseköğretim **117**

Sağlık **131**

Spor **145**

Sanayi **154**

Ticaret **171**

Tarım ve Hayvancılık **173**

Su Ürünleri **197**

Ormancılık **205**

Çevre ve Şehircilik **216**

Kültür ve Turizm **219**

Ulaştırma **237**

Enerji **251**

Altyapı **254**

YEREL KALKINMA

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı **266**

YEREL YÖNETİM

Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı **268**

BÖLGESEL KALKINMA

DOKA **288**

DOKAP **311**

PLANLAMA, KOORDİNASYON, UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME

İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü **316**

KAYNAKLAR

TABLOLAR

Tablo 1: Trabzon 2023 Yılı Genel Nüfus Verileri

Tablo 2: İlçe Bazlı Nüfus ve Mahalle Verileri

Tablo 3: İlçe Bazlı Genel Nüfus Verileri

Tablo 4: İlçe Bazlı Genel Nüfus Verileri-2

Tablo 5: 2023 Yılında Trabzon'da Yaşayan Diğer İllere Kayıtlı Nüfus

Tablo 6: Türkiye-Trabzon Yabancı Nüfus İstatistikleri

Tablo 7: Trabzon İli İlçe, Belediye ve Mahalle Verileri

Tablo 8: Trabzon İli Merkezi Kuruluş Verileri

Tablo 9: Trabzon İli Sivil Toplum Kuruluşları

Tablo 10: Trabzon'da Sosyal Hizmet Kuruluşları

Tablo 11: Trabzon İli Çalışma Hayatı Genel Verileri

Tablo 12: Trabzon İli Okul Öncesi Genel Verileri

Tablo 12: Trabzon İli Okul Öncesi Genel Verileri

Tablo 13: Trabzon İli İlköğretim Genel Verileri

Tablo 14: Trabzon İli Örgün Eğitim Genel Verileri

Tablo 15: Trabzon İli Yaygın Eğitim Kurum Bazlı Genel Veriler

Tablo 16: Yıllara Göre Genel Eğitim Verileri

Tablo 17: Yükseköğretim Türkiye - Trabzon Karşılaştırması

Tablo 18: Üniversite Türüne Göre Türkiye-Trabzon Öğretim Üyesi Verileri

Tablo 19: Trabzon İlinde Bulunan Üniversitelere Ait Fakülte ve Öğrenci Verileri

Tablo 20: Kamu-Özel Yurt Sayısı ve Öğrenci Verileri

Tablo 21: 2023 Yılı Genel Sağlık Göstergeleri

Tablo 22: Hastane Genel Göstergeleri Türkiye- Trabzon Karşılaştırması

Tablo 23: Sağlık Hizmetlerinin Kişi Başına Dağılımı Türkiye - Trabzon Karşılaştırması

Tablo 24: Sağlık Hizmetlerinde Doktorların Dağılımı

Tablo 25: 112 Acil Hizmetleri Verileri

Tablo 26: Poliklinikte Bakılan Hasta Sayısı Verileri

Tablo 27: Yıllara Göre Hastane Sayıları

Tablo 28: Yıllara Göre Yatak Sayıları

Tablo 29: Yoğun Bakım Yatak Sayıları

Tablo 30: Trabzon'da Sağlık Merkezi Verileri

Tablo 31: Trabzon'da Spor Tesis ve Kapasitesi

Tablo 32: Trabzon'da Spor Tesislerinin Mülkiyet Durumu

Tablo 33: Trabzon'da Spor Kulüp Türleri

Tablo 34: Trabzon'da Branşlara Göre Spor Kulüp Sayıları

Tablo 35: Trabzon'da 2023 Yılında Derece Yapan Sporcu Sayısı

Tablo 36: Trabzon'da Spora Yönlendirilen Öğrenci Sayısı
Tablo 37: Sektörel Bazlı Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Verileri
Tablo 38: 2023 Yılı Trabzon İli Sektörel Bazda İhracat Rakamları
Tablo 39: 2023 Yılı Trabzon İli Sektörel Bazda İthalat Rakamları
Tablo 40: Trabzon İli Genel Bütçe Gelirlerinin Tahakkuk-Tahsilat Verileri
Tablo 41: Trabzon İli Vergi Gelirlerinin Tahakkuk-Tahsilat Verileri
Tablo 42: Vergi Dairesi Ve Mal Müdürlüklerinde Toplam Faal Mükellef Sayıları
Tablo 43: Türkiye ve Trabzon İli Toplam İşyeri Sayısı
Tablo 44: 2023 Yılı Trabzon İli Şirket Bazlı Veriler
Tablo 45: Trabzon İlinde Sanayi Sektöründe İstihdamın Dağılımı (2023)
Tablo 46: Trabzon'da Sanayi Sektöründe Faaliyet Gösteren Firmalar
Tablo 47: Trabzon'da Sanayi Sektöründe Faaliyet Gösteren Firma, Bölge, Site ve Çalışan Sayısı
Tablo 48: Trabzon'da Küçük Sanayi Siteleri
Tablo 49: Trabzon İlinde Teknolojik Dönüşüm Faaliyetlerinde Bulunan Firmalar
Tablo 50: İl Arazisinin Dağılımı ve Tarım Arazisi Alanı
Tablo 51: Trabzon'da Meyve Üretimi
Tablo 52: Trabzon'da Sebze Üretimi
Tablo 53: Trabzon'da Tarla Bitkileri Üretim Alanı ve Miktarı
Tablo 54: Trabzon'da Yıllara Göre Gıda Denetim Sayıları
Tablo 55: Tarım İlaçları ve Gübre Kullanımı
Tablo 56: Tarım İşçi ve Çiftçi Sayısı
Tablo 57: Tamamlanan IPARD I Ve IPARD II Programları ve İncelenmeleri Tamamlanan IPARD III Programı 1.Başvuru Çağrısı Döneminde Alınan Projelerin Sözleşme ve Ödeme Bilgileri
Tablo 58: IPARD III PROGRAMI 2. Başvuru Çağrı Dönemi Kapsamında Alınan ve İncelemesi Devam Eden Projelerin Bilgileri
Tablo 59: Büyükbaş Hayvan Üretimi
Tablo 60: Küçükbaş Hayvan Üretimi
Tablo 61: Kümes Hayvan Üretimi
Tablo 62: Arıcılık Üretimi
Tablo 63: Hayvansal Üretim Miktarı
Tablo 64: İlde Kooperatif ve Üyeleri Sayısı
Tablo 65: Doğu Karadeniz Bölgesinde Balıkçı Teknelerinin Türü ve Sayısı
Tablo 66 : Karadeniz Bölgesinde Balıkçı Teknelerinin Uzunluğu
Tablo 67: Ekonomik Değeri Yüksek Türlerle Ait Veriler
Tablo 68: Ticari Balıkçı Sayıları
Tablo 69: Su Ürünleri Kültür Üretimi (Ton) (UİK, 2023)

Tablo 70: 2022-2023 Yılları Arası Trabzon Su Ürünleri İhracat Verileri

Tablo 71: Orman Alanı (Hektar)

Tablo 72: Orman Serveti ve Orman Artımı (Bin m3)

Tablo 73: Orman Zararlıları ile Mücadele (2021-2023)

Tablo 74: Orman Rehabilitesi, Bakımı ile Ağaçlandırma, Silvikültür ve Fidan

Tablo 75: İlde Bakır-kurşun-çinko Yatakları Tenör-rezerv Durumu

Tablo 76: İlde Demir Yatakları Tenör-rezerv Durumu

Tablo 77: İlde Çimento Hammaddeleri Tenör-rezerv Durumu

Tablo 78: İlde Kil Yatağı Tenör-rezerv Durumu

Tablo 79: İlde Kaolen Yatağı Tenör-rezerv Durumu

Tablo 80: İlde Manganez Tenör-rezerv Durumu

Tablo 81: İldeki Hava Kalitesini Ölçüm İstasyonları

Tablo 82: İlde Bulunan Evsel Atık Depolama Ve Transfer İstasyonları

Tablo 83: Ambalaj Atıkları Bilgi Sistemine Kayıtlı Firmalar

Tablo 84: TABS Sistemine Giriş Yapan Firmalardan Alınan Bilgiler Doğrultusunda İlimizde Toplanan
Atık Yağ Miktarları

Tablo 85: Tıbbi Atık Miktarları

Tablo 86: Sektörlere Göre 2023 Yılı ÇED Kararları

Tablo 87: Trabzon'da Kültürel Kurum Sayısı

Tablo 88: Trabzon'da Tarihi Değere Sahip Yer Sayıları

Tablo 89: Trabzon'da Yatırım Belgeli Konaklama Tesis Sayısı

Tablo 90: Trabzon'da Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesis Sayısı

Tablo 91: Trabzon'da Son Yıllarda Yapılan Kültürel Etkinlikler

Tablo 92: Trabzon'da Yıllara Göre Müze Ziyaretçi Sayıları

Tablo 93: Trabzon'da Yıllara Göre Konaklayan Turist Sayısı

Tablo 94: Trabzon'da 2023 Yılında Konaklayan Turistlerin Ülke Dağılımı

Tablo 95: Trabzon Havalimanı Yolcu Trafiği

Tablo 96: Trabzon Havalimanı Uçak Trafiği

Tablo 97: Trabzon'da Doğalgaz Abone Sayısı

Tablo 98: Trabzon'da Elektrik Abone ve Tüketim Sayısı

Tablo 99: Trabzon'da Aylara Göre Sisteme Giren ve Dağıtılan Enerji

Tablo 100: Trabzon'da Yıllara Toplam Elektrik Tüketimi, Kişi Başına Elektrik Tüketimi ve Kayıp Kaçak Oranı

Tablo 101: Trabzon'da Elektrik Santrallerinin Lisanslı ve Lisansız Güç Üretimi

Tablo 102: Trabzon'da İçme Suyu Arıtma Tesisleri

KISALTIMLAR

AFAD	: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AGM	: Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü
AHB	: Aile Hekimliği İzleme Ve Değerlendirme Birimi
AMATEM	: Alkol ve Uyuşturucu Madde Bağımlıları Tedavi Merkezi
ARMAKOM	: Acil Operasyon Yönetim Sistemi
ASM	: Aile Sağlığı Merkezi
AUM	: Araştırma ve Uygulama Merkezi
BB	: Büyükşehir Belediyesi
BKİ	: Beden Kitle İndeksi
CBS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇEKUS	: Çocuk, Ergen, Kadın Üreme Sağlığı Hizmetleri
ÇKS	: Çiftçi Kayıt Sistemi
DAP BKİ	: Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi
DHİMİ	: Devlet Hava Meydanları İşletmesi
DKİB	: Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği
DOKA	: Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı
DOKAP	: Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi
DSİ	: Devlet Su İşleri
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
EPDK	: Enerji Piyasası Denetleme Kurumu
EYOF	: Avrupa Gençlik Olimpiyatları Festivali
FAO	: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
GAP BKİ	: Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi
GIS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
GTHB	: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
GZFT	: Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler
HES	: Hidroelektrik Santrali
IEA	: Uluslararası Enerji Ajansı
IPARD	: Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracının Kırsal Kalkınma Bileşeni
İKİS	: İl Koordinasyon İzleme Sistemi
İTU	: İyi Tarım Uygulamaları
KBRN	: Kimyasal, Biyolojik, Radyasyon ve Nükleer Tehlikeli Maddeler
KDR	: Karar Destek Sistemi
KETEM	: Kanseri Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezi
KGM	: Karayolları Genel Müdürlüğü
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÜSİ	: Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği
KSK	: Kontrol Sertifikasyon Kuruluşları
KTÜ	: Karadeniz Teknik Üniversitesi
KYS	: Kalite Yönetim Sistemi
LYS	: Lisans Yerleştirme Sınavı
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
MEM	: Millî Eğitim Müdürlüğü
MFİB	: Merkezi Finans ve İhale Birimi
MHRİS	: Merkezi Hekim Randevu Sistemi
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
OTBİS	: Organik Tarım Bilgi Sistemi
PET-DER	: Petrol Sanayi Derneği
PGD	: Piyasa Gözetimi ve Denetimi
RAM	: Rehberlik Araştırma Merkezi
RASFF	: Gıda ve Yem Hızlı Alarm Sistemi
SAKOM	: Sağlık Afet Koordinasyon Merkezi
SFT	: Solunum Fonksiyon Testleri
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
SUBİS	: Su Ürünleri Bilgi Sistemi
SUMAE	: Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü
SYDGM	: Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü
TABS	: Tehlikeli Atık Beyan Sistemi
TEMA	: Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
TESOB	: Trabzon Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
TFV	: Transfer Fiyatlandırması
THY	: Türk Hava Yolları
TKDK	: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TOBB	: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TÖMER	: Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi
TRAB-Rİ-KAB	: Trabzon ve Rize İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği
TRGM	: Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
TRSM	: Toplum Ruh Sağlığı Merkezi
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
TSM	: Toplum Sağlığı Merkezi
TTB	: Türk Tabipleri Birliği
TTO	: Teknoloji Transfer Ofisi
TTSO	: Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası
TUROB	: Türkiye Otelciler Birliği
TUROFED	: Türkiye Otelciler Federasyonu
TÜRSAB	: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜ	: Trabzon Üniversitesi
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UDHB	: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
UMKE	: Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi
YGS	: Yükseköğretime Geçiş Sınavı
YİKOB	: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu

SUNUŞ

Trabzon, Tarih boyunca önemli bir ticaret ve kültür merkezi olarak dünyada bilinirliği ve muhteşem tarihi, benzersiz doğal güzellikleri, kültürel zenginlikleri ve stratejik konumu ile sadece bölgesinin değil, ülkemizin Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde de belirlendiği gibi Bölgesel Merkez olarak belirlenmiş en önemli illerinden biridir.

İl sahip olduğu tarımsal potansiyel, sanayi altyapısı, gelişen turizm sektörü ve genç nüfusu, şehrimizi büyütmek ve kalkındırmak için büyük fırsatlar sunmaktadır.

Plan; Trabzon'un ekonomik çeşitliliğini artırmayı , daha güçlü bir sanayi altyapısı kurmayı, tarımda verimliliği artırmayı ve sürdürülebilir turizmi geliştirme hedefiyle, Trabzon'un bölgesel ve ulusal düzeydeki potansiyelini en iyi şekilde kullanmayı amaçlamaktadır.

Bu kalkınma planı, Trabzon'un güçlü yanlarını daha da pekiştirecek, mevcut fırsatları en iyi şekilde değerlendirecek ve karşılaşılan zorluklarla başa çıkabilmek için kapsamlı çözümler sunacaktır. Şehrimizin kalkınmasında; tarım, sanayi, turizm, sağlık, eğitim ve altyapı gibi farklı alanlarda belirlenen amaçları gerçekleştirecek stratejik hedefler doğrultusunda, yerel yönetimler, kamu kurumları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler gibi paydaşlarla güçlü bir İşbirliği süreci oluşturulacak, uygulanacak program, proje ve faaliyetlerle kalkınma hedeflerine ulaşması ve bölgesel merkez konumunun sürdürülebilirliğinin sağlanmasına katkı sağlayacaktır.

Trabzon'un kültürel ve doğal mirasını koruyarak, çevre dostu ve sürdürülebilir kalkınma anlayışını benimseyerek, yeşil alanlarının korunması, organik tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, doğal kaynakların verimli kullanılması ve çevre kirliliği ile mücadele edilmesi, planın temel önceliklerinden olacaktır. Trabzon'un sahip olduğu biyoçeşitlilik ve doğal zenginlikler, aynı zamanda turizmin geliştirilmesine önemli etkileri olacaktır.

Sosyal ve kamu hizmetlerinde yapılacak yatırımlar, bölgenin eğitimli iş gücünü artırarak ekonomik kalkınmayı destekleyecek, aynı zamanda yaşam standardının yükseltilmesine fırsat tanıyacaktır. Trabzon'un üniversiteleri, araştırma ve geliştirme alanlarında önemli katkılar sağlayacak, sağlık altyapısının güçlendirilmesi ise bölgenin sağlık turizmi açısından uluslararası rekabet gücünü artıracaktır.

Ekonomi ve sanayi alanlarına yapılacak yatırımların, ekonomik büyüme ve istihdam artışı sağlayarak ilin genel refah seviyesini yükseltirken, tarım ve hayvancılıkta, verimlilik ve üretim artışıyla yerel tarım ve hayvancılığı desteklerken, gıda güvenliğini sağlanması, su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve balıkçılık endüstrisinin gelişmesiyle ekonomik çeşitlilik kazanmasına, ormancılıkta, doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir ormancılık uygulamaları ile çevresel faydalar sağlanması, sanayinin güçlenmesi ve yeni iş imkanlarıyla ilin ekonomik yapısını güçlendirecektir.

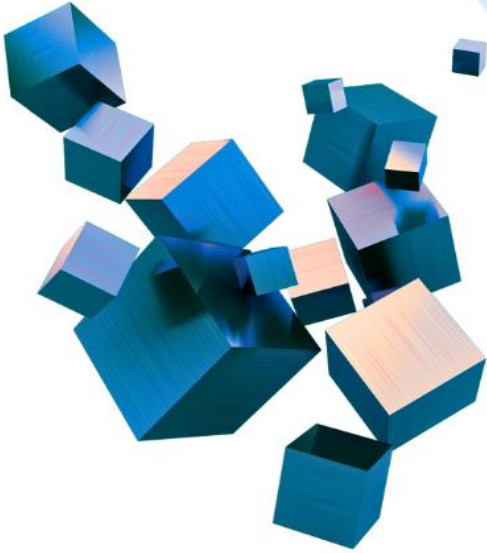
Bu kalkınma planı, merkezi ve yerel yönetimlerin imkanları ile birlikte ve ortak çalışma kültürünün oluşturulmasıyla Trabzon'un geleceğe emin adımlarla ilerlemesine katkı sağlayacak, güçlü bir rehber olacak ve tüm paydaşların ortak bir vizyonla hareket etmesini temin edecektir.

Trabzon'un ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına yönelik bu planın, şehrimize değer katacağına ve Trabzon'un ulusal ve uluslararası alanda görünürlüğüne, güçlü bir merkez olmasına katkı sağlayacağına, Trabzon'u geleceğe taşıırken sürdürülebilir kalkınma anlayışıyla toplumun her kesimini kapsayarak eşitlikçi bir büyüme sağlamak için bir yol haritası olacaktır.

Trabzon'un 2024-2028 il planının hazırlanmasında İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğünce oluşturulan çalışma gruplarına teşekkür eder, planın ilimize ve ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

Aziz YILDIRIM
VALİ

TRABZON’U ANLAMAK

- **Mevcut Durum, Veriler,
Göstergeler**

GENEL BİLGİLER

1 TRABZON'UN TARİHİ

Trabzon, 15 Ağustos 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet'in fethiyle Osmanlı İmparatorluğuna katılarak eyalet merkezi olmuştur. Yavuz Sultan Selim Han'ın 1487 yılında Vali olarak atandığı ve 22 yıl valilik yaptığı şehirde, Cihan Padişahı Kanuni Sultan Süleyman 1495 yılında doğmuştur.

1868 yılında yeni yönetim yapılanmasıyla vilayet statüsüne kavuşmuştur. 1916 yılında Rus işgaline uğrayan şehir, 24 Şubat 1918 yılında işgalden kurtarılmıştır. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün üç kez ziyaret ettiği Trabzon, günümüzde Doğu Karadeniz Bölgesi'nin merkezi konumundadır.

2 COĞRAFİ DURUM

4.664 km² yüz ölçüme sahip Trabzon ili, Doğu Karadeniz Dağlarının oluşturduğu yayın ortasındaki Kalkanlı dağlık kütesinin kuzeye bakan yamaçlarında 38° 30' - 40° 30' doğu meridyenleri ile 40° 30' - 41° 30' kuzey paralelleri arasında yer almaktadır.

➤ Kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Gümüşhane ve Bayburt, doğusunda Rize, batısında Giresun ili bulunmaktadır.

➤ Yüzölçümüne göre Türkiye'nin en büyük 68. ilidir.

➤ Trabzon iklimi, yazın sıcak kışın ise normal soğukluktur. Yaz aylarının ortalama sıcaklığı +32 derece dolaylarındadır. Kışın en soğuk günlerinde sıcaklık -6 dereceye kadar düşmektedir. İlkbahar ayları genellikle yağmurlu ve sislidir. Sonbahar ayları ise oldukça güzel geçer.

➤ Trabzon nemli bir iklime sahip, olup nem oranı zaman zaman %99'lara kadar çıkmaktadır. Yıllık ortalama yağış miktarı 800-850 kg/m²'dir. İç kesimlere doğru çıkıldıkça yağmur oranı da artmaktadır. En az yağmur yağın aylar Temmuz ve Ağustos ayları olup en çok kar ise şubat ayında yağmaktadır.

➤ En soğuk aylar Ocak ve Şubat aylarıdır. Bu özellikleri ile birlikte Trabzon'un ikliminin ılık ve yumuşak olduğu söylenebilir. Sahilden içe doğru gidildikçe havanın daha güzel, suyun daha temiz olduğu görülür.

➤ Yıllık deniz suyu sıcaklığı ortalaması 16,1° olup Ağustos ayında 27,5°C' ye ulaşır. En düşük değer ise, Mart ayında 6,0°C dır.

2.1

AKARSULAR

Akarsuları küçük ırmaklar halindedir.

- Ağasar Deresi,
- Baltacı Deresi,
- Değirmendere (Akarsu),
- Fol Deresi,
- Manahoz,
- İskefiye Deresi,
- İyidere Deresi

- Karadere,
- Solaklı Deresi,
- Kastel Deresi,
- Söğütlü Deresi,
- Küçükdere Deresi,
- Yanbolu Deresi,
- Yomra Deresi

Trabzon'un önemli akarsularıdır.

2.2

GÖLLER

Uzungöl ve Krater Gölleri

Haldizen deresi vadisinde heyelan sonucu dere yatağının tabii baraj şeklinde kapanmasıyla oluşan göl, çevresindeki ladin ormanları ile çekici bir manzaraya sahiptir.

Sera Gölü

Trabzon'un batısındaki Sera deresi üzerinde, dağ yamacının kayması ile oluşan bir baraj gölüdür.

Balıkli Göl

Bölgemizin coğrafi yapısı nedeniyle oluşan bir göldür. Balıklı Göle Akçaabat-Düzköy yolu Hıdırnebi Yaylası'na giden yol üzerinden gidilir. Doğal güzelliği muhteşem olan bu gölümüz yazın birçok ziyaretçi tarafından dinlenme ve piknik alanı olarak kullanılır.

- Türkiye nüfusu 85.372.377 kişi olup 824.352 kişisi Trabzon'da yaşamaktadır.
- Türkiye'de km² başına düşen kişi sayısı 111 iken Trabzon'da km² başına düşen kişi sayısı 177'dir.
- İl nüfusu 2022 yılında 818.023 iken 6.329 kişi artarak 2023 yılında 824.352 kişi olmuştur.
- Trabzon'un 2023 yılı nüfus artış hızı binde 7.7'dir.

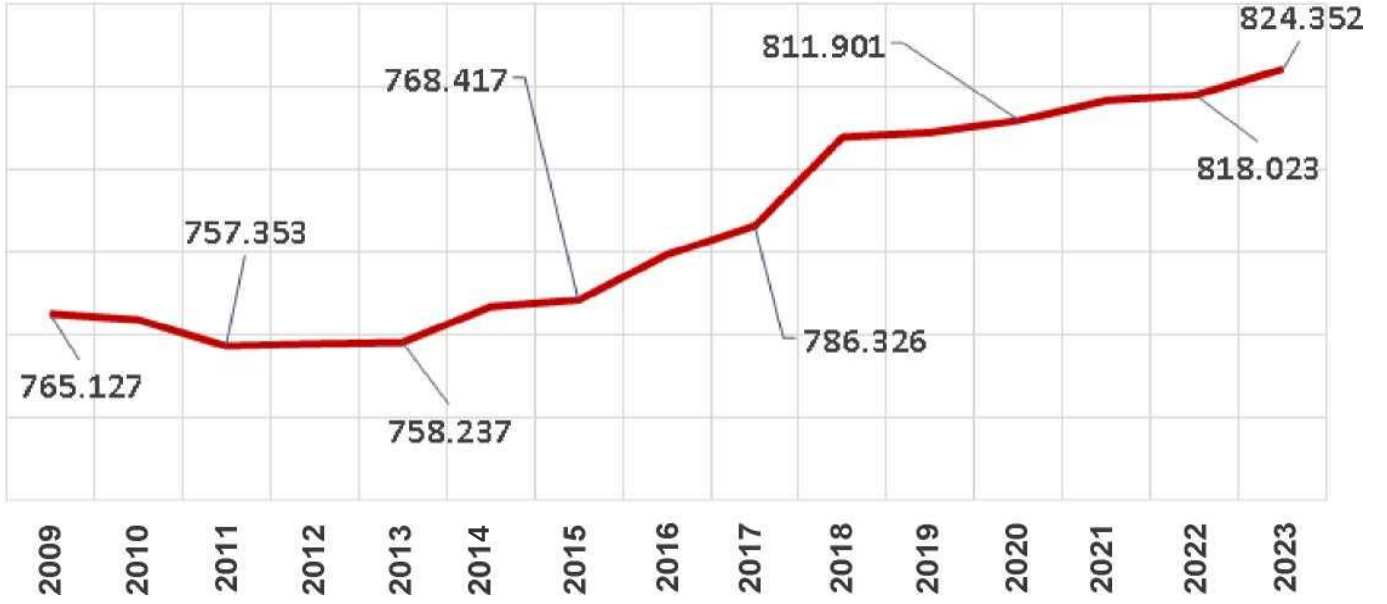
Tablo 1: Trabzon 2023 Yılı Genel Nüfus Verileri

NÜFUS*	2023
TOPLAM NÜFUS	824.352
ŞEHİR NÜFUSU	824.352
ÖLÜM SAYISI	5.740
DOĞUM SAYISI	8.834
EVLENEN SAYISI	5.130
BOŞANAN SAYISI	1.061

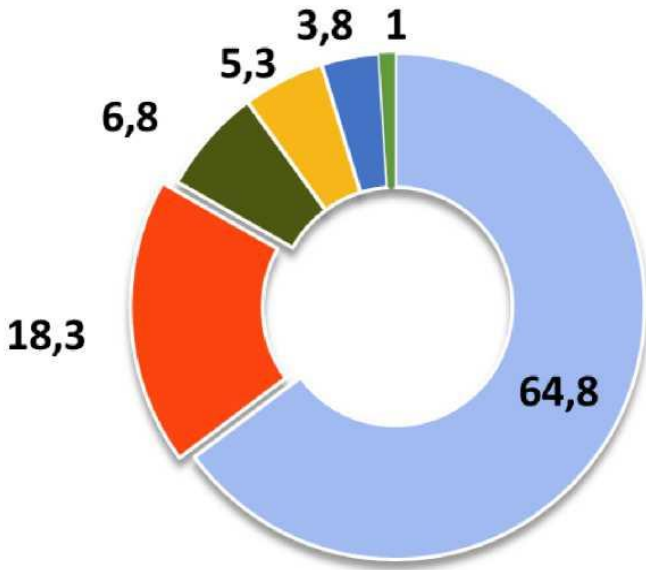
CİNSİYETE GÖRE NÜFUS*				
Yıl	İl	Toplam	Erkek	Kadın
2023	TRABZON	824.352	409.040	415.312

*Trabzon Nüfus Müdürlüğü-TÜİK 2024

3.1.1 YILLARA GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

3.1.2 İLLERE GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

Türkiye Nüfusunun;

- %18,3 ü İstanbul'da
- %6,8 i Ankara'da
- %5,3 ü İzmir'de
- %3,8 i Bursa'da
- %1,0 i Trabzon'da ikamet etmektedir.

(TÜİK 2024)

3.1.3 İLÇELERE GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

Son verilere göre Trabzon'da 716 mahalle, 430 kırsal mahalle ve 82 kırsal yerleşik alan bulunmaktadır. En yüksek nüfusa sahip olan Ortahisar ilçesi buna bağlı olarak 86 mahalle ile en çok mahalle sayısına sahip ilçe olmaktadır.

Tablo 2: İlçe Bazlı Nüfus ve Mahalle Verileri

İLÇE ADI	NÜFUS	MAHALLE SAYISI	KIRSAL MAHALLE SAYISI	KIRSAL YERLEŞİK ALANLAR
ORTAHİSAR	322.702	86	21	12
AKÇAABAT	129.628	73	33	20
ARAKLI	51.124	50	39	5
ARSİN	32.717	36	22	-
BEŞİKDÜZÜ	23.568	34	26	-
ÇARŞIBAŞI	15.753	23	12	2
ÇAYKARA	15.180	32	25	6
DERNEKPAZARI	4.294	14	9	1
DÜZKÖY	14.142	22	7	9
HAYRAT	9.337	34	19	2
KÖPRÜBAŞI	4.776	10	7	-
MAÇKA	27.322	66	50	10
OF	44.527	68	49	7
SÜRMENE	26.127	37	26	-
ŞALPAZARI	11.780	30	24	-
TONYA	14.315	22	15	2
VAKFIKEBİR	27.339	46	28	4
YOMRA	49.721	25	18	2
TOPLAM	824.352	716	430	82

* İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü TUIK (2024), İdare ve Denetim Müdürlüğü

3.1.4 İLÇELERE GÖRE NÜFUS YOĞUNLUĞU

Trabzon'da nüfus artış hızı %7,7 iken merkez ilçe olan Ortahisar ilçesinde nüfus artış hızı eksi yönde aksiyon vermiş olup %197 ile en çok nüfus artış hızının olduğu ilçe ise Hayrat ilçesi olmuştur.

Tablo 3: İlçe Bazlı Genel Nüfus Verileri

İLÇE ADI	NÜFUS (2024-TÜİK)	YÜZÖLÇÜMÜ (Km ²)	NÜFUS ARTIŞ HIZI (%)
TRABZON	824.352	4.685.00	7,7
ORTAHİSAR	322.702	375.21	-39,3
AKÇAABAT	129.628	470.686	2,6
ARAKLI	51.124	155.459	51
ARSİN	32.717	82.966	56,8
BEŞİKDÜZÜ	23.568	69.369	-8,7
ÇARŞIBAŞI	15.753	563.248	34
ÇAYKARA	15.180	76.176	149,7
DERNEKPAZARI	4.294	149.946	132,5
DÜZKÖY	14.142	240.745	60,5
HAYRAT	9.337	423.829	197,1
KÖPRÜBAŞI	4.776	852.901	100,8
MAÇKA	27.322	247.398	100,5
OF	44.527	232.814	21,2
SÜRMENE	26.127	204.018	6,8
ŞALPAZARI	11.780	216.395	121,3
TONYA	14.315	201.294	61,8
VAKFIKEBİR	27.339	151.888	10,3
YOMRA	49.721	193.438	50,3

*İl ve İlçelere Göre İl/İlçe Merkezi Nüfus ve Yıllık Nüfus Artış Hızı-TÜİK (2024)

Tablo 4: İlçe Bazlı Genel Nüfus Verileri-2

NÜFUSU EN YÜKSEK OLAN İLÇELER (2023)	
İLÇE	NÜFUS
ORTAHİSAR	322.702
AKÇAABAT	129.628
ARAKLI	51.124
YOMRA	49.721
OF	44.527

NÜFUSU EN AZ OLAN İLÇELER (2023)	
İLÇE	NÜFUS
DERNEKPAZARI	4.294
KÖPRÜBAŞI	4.776
HAYRAT	9.337
ŞALPAZARI	11.780
DÜZKÖY	14.142

YAŞLARA GÖRE NÜFUS*	
YAŞ ARALIĞI	NÜFUS
0-4	43.647
5-19	164.350
20-24	58.573
25-64	440.904
65+	116.878
TOPLAM	824.352

Tablo 5: 2023 Yılında Trabzon'da Yaşayan Diğer İllere Kayıtlı Nüfus

2023 YILINDA TRABZON'DA YAŞAYAN DİĞER İLLERE KAYITLI NÜFUS*	
NÜFUSA KAYITLI OLUNAN İL	NÜFUS
GÜMÜŞHANE	13.673
GİRESUN	7.709
RİZE	6.805
SAMSUN	6.199
AĞRI	5.418
BAYBURT	4.357
ORDU	4.532
İSTANBUL	2.686
ERZURUM	4.437
ARTVİN	4.103

Tablo 6: Türkiye-Trabzon Yabancı Nüfus İstatistikleri

YABANCI NÜFUS İSTATİSTİKLERİ**		
YIL	2022	2023
TÜRKİYE	1.823.836	1.570.543
TRABZON	15.180	13.815

* İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü,

**Adrese Dayalı Nüfus-İllere ve Cinsiyete Göre Yabancı Nüfus (TÜİK 2023)

- 6360 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulmasına Dair Yasayla, ilimizde bulunan 151 köyün tüzel kişiliği kaldırılarak söz konusu köylere, 2014 yerel seçimleriyle birlikte mahalle statüsü verilmiştir.
- 2004 yılında kabul edilerek yürürlüğe giren 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasasına göre Büyükşehir Belediyesinin mücavir alanı ilin mülki sınırlarını kapsamıştır.

Tablo 7: Trabzon İli İlçe, Belediye ve Mahalle Verileri

2012/6360 SAYILI KANUNA İSTİNADEN TRABZON İLİ VERİLERİ	
İLÇE SAYISI	18
BELEDİYE SAYISI	18
MAHALLE SAYISI	716

4.1. KAMU VE STK KURULUŞLARI

Tablo 8: Trabzon İli Merkezi Kuruluş Verileri

MERKEZİ KURULUŞLAR*	SAYI
MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ (Valilik Dahil)	21
KAYMAKAMLIKLAR	18
BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	25
İL MÜDÜRLÜKLERİ	26
BAŞMÜDÜRLÜKLER	3
KONSOLOSLUKLAR	13
TEMSİLCİLİK	11
KOORDİNATÖRLÜK, KURUL MÜDÜRLÜĞÜ VE DİĞER MÜDÜRLÜKLER	74
TOPLAM	189

*Trabzon Valiliği Protokol Şube Müdürlüğü

Tablo 9: Trabzon İli Sivil Toplum Kuruluşları

SİVİL TOPLUM KURULUŞU TÜRÜ	SAYI
VAKIF**	67
DERNEK (Faal)***	1.486
TOPLAM	1.553

**Vakıflar Bölge Müdürlüğü

***Trabzon İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü

SOSYAL VE KAMU HİZMETLERİ

5 SOSYAL HİZMETLER

Tablo 10: Trabzon'da Sosyal Hizmet Kuruluşları

SOSYAL HİZMET KURULUŞLARI			
TÜRÜ	KURUM	SAYI	KAPASİTE
ENGELLİ REHABİLİTASYON MERKEZİ	TRABZON GÜNDÜZ BAKIM, REHABİLİTASYON VE ADM MÜDÜRLÜĞÜ	1	50
ÇOCUK DESTEK MERKEZİ	TRABZON ÇOCUK DESTEK MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	30
ÇOCUK EVLERİ	TRABZON ÇOCUK EVLERİ KOOR. MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	48
	FATİH ÇOCUK EVLERİ SİTESİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	100
	TRABZON ÇOCUK EVLERİ SİTESİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	60
KADIN KONUKEVİ	AYŞE VARLIBAŞ KADIN KONUKEVİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	20
	TRABZON 2.KADIN KONUKEVİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	12
HUZUREVİ	TRABZON HUZUREVİ YBRM MÜDÜRLÜĞÜ	1	170
	TRABZON KÖŞK HUZUREVİ MÜDÜRLÜĞÜ	1	55
	YILDIZLI HUZUREVİ YBRM MÜDÜRLÜĞÜ	1	161

- Türkiye geneli iş gücüne katılan kişi sayısı 35 milyon 154 bin iken Trabzon'da bu sayı 1 milyon 174 bin kişidir.
- İlimizde istihdam oranı %50,3 iken işsiz sayısı 108 bin ve işsizlik oranı %9,2 dir.

Tablo 11: Trabzon İli Çalışma Hayatı Genel Veriler

ÇALIŞMA HAYATI	2023
SSK MENSUBU (4/a)	142.552
BAĞKURLU (4/b)	22.513
EMEKLİ SANDIĞI MENSUBU (4/c)	42.968
TOPLAM SGK'LI ÇALIŞAN	208.033
SSK EMEKLİSİ (4/a)	129.351
BAĞKUR EMEKLİSİ (4/b)	30.894
EMEKLİ SANDIĞI EMEKLİSİ (4/c)	29.140
TOPLAM SGK EMEKLİSİ SAYISI	189.385
TOPLAM GENEL SAĞLIK SİGORTALI KİŞİ SAYISI (G1+G2+G3)	16.320
GENEL SAĞLIK SİGORTASI GELİR İŞLEMLERİNDE GELİRİ OLMAYAN SAYISI (G0) (Yeşil Kartlılar)	43.290
MALUL MAAŞI ALAN KİŞİ SAYISI (SGK Kapsamında)	1.719

- Trabzon'da toplam Sosyal Güvenlik kapsamında çalışan sayısı **208.033** kişidir.
- Toplam Sosyal Güvenlik kapsamında emekli sayısı **189.385** dir.

İlimizde toplam 282 okul öncesi eğitim kurumu mevcut olup bu kurumların toplam 737 dersliği mevcuttur. Okul öncesi eğitimde 15.184 öğrenci öğrenim görmektedir. Bu kurumlarda toplam 987 öğretmen görev yapmaktadır. 2023 yılında okul öncesi eğitimde derslik başına düşen öğrenci sayısı 21, öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ise 15'dir.

Tablo 12: Trabzon İli Okul Öncesi Genel Verileri

OKUL TÜRÜ	OKUL SAYISI	DERSLİK SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI			ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
			ERKEK	KIZ	TOPLAM			
RESMİ ANAOKULU	54	227	3.630	3.460	7.090	485	31	15
ÖZEL ANAOKULU	26	139	626	605	1.231	112	9	11
ANAOKULU TOPLAMI	80	366	4.256	4.065	8.321	597	23	14
RESMİ ANASINIFI	193	346	3.393	3.148	6.541	355	19	18
ÖZEL ANASINIFI	9	25	164	158	322	35	13	9
ANASINIFI TOPLAMI	202	371	3.557	3.306	6.863	390	18	18
RESMİ OKUL ÖNCESİ TOPLAMI	247	573	7.023	6.608	13.631	840	24	16
ÖZEL OKUL ÖNCESİ TOPLAMI	35	164	790	763	1.553	147	9	11
OKUL ÖNCESİ TOPLAMI	282	737	7.813	7.371	15.184	987	21	15

İlimizde 383 resmi, 28 özel olmak üzere toplam 411 ilköğretim okulu ve bu okulların 4.341 dersliği mevcuttur. Bu okullarda 41.557 öğrenci öğrenim görmekte olup 6.674 öğretmen görev yapmaktadır. İlköğretimlerde bir öğretmene 21, bir dersliğe ise 36 öğrenci düşmektedir.

Tablo 13: Trabzon İli İlköğretim Genel Verileri

OKUL TÜRÜ	OKUL SAYISI	DERSLİK SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI			ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
			ERKEK	KIZ	TOPLAM			
RESMÎ İLKOKULLAR	187	2.392	21.280	20.291	41.571	2.375	17	18
RESMÎ ORTAOKULLAR	196	1.715	20.694	19.520	40.214	3.851	23	10
RESMÎ İLKÖĞRETİM TOPLAMI	383	4.107	41.974	39.811	81.785	6.226	20	13
ÖZEL İLKOKULLAR	13	128	984	901	1.885	202	15	9
ÖZEL ORTAOKULLAR	15	106	902	845	1.747	246	16	7
ÖZEL İLKÖĞRETİM OKULU TOPLAMI	28	234	1.886	1.746	3.632	448	16	8
İLKÖĞRETİM TOPLAMI	411	4.341	43.860	41.557	85.417	6.674	36	21

İlimizde 143 (22'si özel, 121'i resmi) lise ve dengi okul, bu okulların ise 2.433 dersliğı mevcuttur. Bu okullarda 42.139 öğrenci öğrenim görmekte olup 4.454 öğretmen görev yapmaktadır. Ortaöğretimde bir öğretmene 9, bir dersliğı ise 17 öğrenci düşmektedir.

Tablo 14: Trabzon İli Örgün Eğitim Genel Verileri

OKUL TÜRÜ	OKUL SAYISI	DERSLİK SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI			ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
			ERKEK	KIZ	TOPLAM			
RESMÎ ORTAÖĞRETİM	44	857	9.019	11.818	20.837	1.699	24	12
ÖZEL ORTAÖĞRETİM	21	218	1.066	1.010	2.076	423	10	5
ORTAÖĞRETİM TOPLAMI	65	1.075	10.085	12.828	22.913	2.122	21	11
RESMÎ MES. VE TEK. ORTA ÖĞRETİM	77	1.337	11.220	7.732	18.952	2.309	14	8
ÖZEL MES. VE TEK. ORTAÖĞRETİM	1	21	210	64	274	25	13	11
MES. VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM TOPLAMI	78	1.358	11.430	7.796	19.226	2.334	14	8
RESMÎ ÖRGÜN EĞİTİM	121	2.194	20.239	19.550	39.789	4.008	18	10
ÖZEL ÖRGÜN EĞİTİM	22	239	1.276	1.074	2.350	448	10	5
ÖRGÜN EĞİTİM TOPLAMI	143	2.433	21.515	20.624	42.139	4.456	17	9

Tablo 15: Trabzon İli Yaygın Eğitim Kurum Bazlı Genel Veriler

KURUM TÜRÜ	KURUM SAYISI	BAŞLAYAN KURSİYER SAYISI			ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK SAYISI
		KADIN	ERKEK	TOPLAM		
HALK EĞİTİM	18	93.121	45.823	138.944	137	98
MESLEKİ EĞİTİM (ÇIRAKLIK)	6	338	1.744	2.082	118	37
OLGUNLAŞMA	1	586	3	589	21	1
RESMİ YAYGIN EĞİTİM TOPLAMI	25	94.045	47.570	141.615	276	136
MUHTELİF KURS	80	-	-	6.622	372	580
MTSK (MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜLERİ KURSU)	37	-	-	22.056	403	117
ÖZEL REHABİLİTASYON MERKEZİ	20	-	-	3.250	231	264
ÖZEL YAYGIN EĞİTİM TOPLAMI	137	-	-	31.928	1.006	961
YAYGIN EĞİTİM TOPLAMI	162	94.045	47.570	173.543	1.282	1.097

Tablo 16: Yıllara Göre Genel Eğitim Verileri

YILLAR	OKUL SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI	DERSLİK SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI	DERSLİK BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI
2018-2019	555	133.891	6.568	10.516	20
2019-2020	553	133.650	6.688	10.646	20
2020-2021	550	132.095	6.714	10.837	20
2021-2022	551	135.717	6.860	10.917	20
2022-2023	558	135.557	6.827	11.059	20
2023-2024	558	135.205	6.874	11.074	20

8 YÜKSEKÖĞRETİM

8.1 YÜKSEKÖĞRETİM GENEL DURUMU

İlimizde 2 Devlet üniversitesi ve 1 Vakıf üniversitesi olmak üzere 3 üniversite bulunmaktadır. Üniversitelerimizde okuyan öğrenci sayılarına bakıldığında ise;

- Devlet üniversitelerinde okuyan öğrenci sayısı 43.662,
- Vakıf üniversitelerinde okuyan öğrenci sayısı 5.829 olup toplamda 49.491 öğrenci üniversitelerimizde okumaktadır.

Tablo 17: Yükseköğretim Türkiye - Trabzon Karşılaştırması

YÜKSEKÖĞRETİM	TÜRKİYE	TRABZON
KURUM SAYISI		
DEVLET ÜNİVERSİTESİ	129	2
VAKIF ÜNİVERSİTESİ	77	1
TOPLAM	206	3

ÖĞRENCİ SAYISI		
DEVLET ÜNİVERSİTESİ	6.204.078	43.662
VAKIF ÜNİVERSİTESİ	746.064	5.829
TOPLAM	6.950.142	49.491

ÖĞRETİM ELEMANI SAYISI		
DEVLET ÜNİVERSİTESİ	154.981	2.679
VAKIF ÜNİVERSİTESİ	29.585	186
TOPLAM	184.566	2.865

8.2 YÜKSEKÖĞRETİM TÜRLERİNE GÖRE ÖĞRETİM ELEMANI SAYILARI

Trabzon da bulunan 2 devlet 1 vakıf üniversitelerinde toplam 600 profesör eğitim verirken bunların 579'u devlet üniversitelerinde, 21 vakıf üniversitelerinde eğitim vermektedir. Toplamda Trabzon'da 259 Doçent, 621 Doktor Öğretim Üyesi, 567 Öğretim Görevlisi ve 848 Araştırma Görevlisi bulunmaktadır.

Tablo 18: Üniversite Türüne Göre Türkiye-Trabzon Öğretim Üyesi Verileri

ÜNİVERSİTE TÜRÜ	PROFESÖR	DOÇENT	DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	GENEL TOPLAM
TÜRKİYE						
DEVLET ÜNİVERSİTELERİ	26.214	16.221	32.083	30.987	47.129	154.981
VAKIF ÜNİVERSİTELERİ	4.916	2.219	9.100	6.863	4.946	29.585
TOPLAM	34.280	22.462	44.216	37.039	46.569	184.566
TRABZON						
DEVLET ÜNİVERSİTELERİ	579	254	554	463	829	2.679
VAKIF ÜNİVERSİTELERİ	21	5	67	74	19	186
TOPLAM	600	259	621	567	848	2.865

8.3 DEVLET VE VAKIF ÜNİVERSİTELERİ

Karadeniz Teknik Üniversitesinde 12 fakülte, 1 yüksekokul, 8 meslek yüksekokulu ve 6 enstitü bulunmaktadır. Trabzon Üniversitesinde 9 fakülte, 2 yüksekokul, 7 meslek yüksekokulu ve 2 enstitü bulunmaktadır.

KTÜ'de 2.115 öğretim elemanı görev yapmakta olup toplamda 31.697 öğrenci öğrenimini sürdürmektedir. Trabzon Üniversitesinde ise 564 öğretim elemanı görev yapmakta olup toplamda 11.965 öğrenci öğrenimini sürdürmektedir.

Avrasya Üniversitesi, 2010 yılında vakıf üniversitesi olarak kurulmuş, üniversite bünyesinde 6 fakülte, 1 enstitü ve 2 yüksekokul bulunmakta olup, 186 öğretim elemanı görev yapmakta ve 5.829 öğrenci öğrenimini sürdürmektedir.

Tablo 19: Trabzon İlinde Bulunan Üniversitelere Ait Fakülte ve Öğrenci Verileri

DEVLET ÜNİVERSİTESİ							
SIRA NO	ÜNİVERSİTE ADI	FAKÜLTE SAYISI	YÜKSEKOKUL SAYISI	MESLEK YÜKSEKOKUL SAYISI	ENSTİTÜ SAYISI	ÖĞRETİM ELEMANI SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI
1	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	12	1	8	6	2.107	32.913
2	TRABZON ÜNİVERSİTESİ	9	2	7	2	581	12.706
TOPLAM		21	3	15	8	2.688	45.619
VAKIF ÜNİVERSİTESİ							
SIRA NO	ÜNİVERSİTE ADI	FAKÜLTE SAYISI	YÜKSEKOKUL SAYISI	MESLEK YÜKSEKOKUL SAYISI	ENSTİTÜ SAYISI	ÖĞRETİM ELEMANI SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI
1	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ	6	2	2	1	186	6.103
TOPLAM		6	2	2	1	186	6.103

8.4 YÜKSEKÖĞRETİM YURT HİZMETLERİ

Trabzon'da kamuya ait toplam 18 yurt öğrencilere hizmet vermekte iken kamuya ait yurt kapasite sayısı 15.322'dir. Özel yurt sayısı ise toplamda 15 iken yurt kapasite sayısı 3.343 dür.

Tablo 20: Kamu-Özel Yurt Sayısı ve Öğrenci Verileri

YURTLAR	ERKEK	KIZ	KARMA	TOPLAM
YURT SAYISI (KAMU)	7	7	4	18
KAPASİTE (KAMU)	5.816	7.729	1.777	15.322
YURT SAYISI (ÖZEL)	12	3	0	15
KAPASİTE (ÖZEL)	1.968	1.375	0	3.343

Trabzon ilinde 3.339 yatak kapasiteli 23 hastane bulunmakta olup yatarak tedavi gören hasta sayısı 153.557'dir.

2023 yılında hastanede yapılan toplam doğum sayısı 8.716 olarak kayıtlara geçmiştir.

Tablo 21: 2023 Yılı Genel Sağlık Göstergeleri

SAĞLIK	2023
Hastane Sayısı	23
Hastane Yatak Sayısı	3.339
Hekim Sayısı	2.748
Yatarak Tedavi Gören Hasta	153.557
Toplam Ameliyat	221.139
Hastanede Toplam Doğum Sayısı	8.716

Tablo 22: Hastane Genel Göstergeleri Türkiye-Trabzon Karşılaştırması

GENEL GÖSTERGELER	TÜRKİYE	TRABZON
Hastane Sayısı	1.534	23
Yatak Sayısı	251.182	3.339
Hekim Sayısı (Diş Hekimi Ve Asistan Hekim Dahil)	206.089	2.836

Nüfusa oranla yatak başına düşen kişi sayısı 247 olup doktor başına düşen kişi sayısı 346'dır. İl geneli tüm sağlık kuruluşlarında 1.187'si uzman olmak üzere toplam 2.748 hekim ile hizmet verilmektedir.

Tablo 23: Sağlık Hizmetlerinin Kişi Başına Dağılımı Türkiye - Trabzon Karşılaştırması

SAĞLIK HİZMETLERİNİN KİŞİ BAŞINA DAĞILIMI		
	TÜRKİYE	TRABZON
NÜFUS	85.279.553	824.352
YATAK BAŞINA DÜŞEN KİŞİ	333	247
DOKTOR BAŞINA DÜŞEN KİŞİ (DIŞ HEKİMİ HARİÇ)	488	346
HEMŞİRE BAŞINA DÜŞEN KİŞİ	368	251
EBE + HEMŞİRE BAŞINA DÜŞEN KİŞİ	292	207

Tablo 24: Sağlık Hizmetlerinde Doktorların Dağılımı

SAĞLIK HİZMETLERİNDE DOKTORLARIN DAĞILIMI						
	UZMAN HEKİM		PRATİSYEN	ASİSTAN	DİŞ HEKİMİ	TOPLAM
SAĞLIK BAKANLIĞI	HALK SAĞ. MER.	14	81	-	11	106
	SAĞLIK MÜDÜR.	30	253	-	-	283
	AİLE SAĞ.	539	186	147	113	985
	HASTANE	174	19	-	2	195
ÖZEL		176	20	-	2	198
ÜNİVERSİTE		254	-	599	128	981
TOPLAM		1.187	559	746	256	2.748

Tablo 25: 112 Acil Hizmetleri Verileri

112 ACİL HİZMETLERİ	
112 İSTASYONU SAYISI	45
AMBULANS SAYISI	72
TAŞINAN VAKA SAYISI	82.235
İLK 10 DAKİKA ULAŞILAN HASTA ORANI	%88,6

Tablo 26: Poliklinikte Bakılan Hasta Sayısı Verileri

POLİKLİNİKTE BAKILAN HASTA SAYISI					
	KAMU HASTANESİ	ÜNİVERSİTE HASTANESİ	ÖZEL HASTANE	AİLE HEKİMİ	TOPLAM
NORMAL POLİKLİNİK	3.669.182	891.640	498.179	7.071.380	12.130.381
ACİL POLİKLİNİK	1.384.720	137.918	104.996	-	1.627.634
TOPLAM	5.053.902	1.029.558	603.175	7.071.380	13.758.015

9.2 YILLARA GÖRE HASTANE VE YATAK SAYILARI

2023 yılı itibarıyla Trabzon'da toplam 3.339 yatak kapasiteli 23 hastane bulunmaktadır. Bu hastanelerin 4'ü özel, 1'i üniversite hastanesi ve 18'i Sağlık Bakanlığına bağlı devlet hastaneleridir.

Tablo 27: Yıllara Göre Hastane Sayıları

YILLARA GÖRE HASTANE SAYILARI						
BAĞLI OLDUĞU KURUM	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SAĞLIK BAKANLIĞI	18	18	18	18	18	18
ÜNİVERSİTELER	1	1	1	1	1	1
ÖZEL HASTANELER	3	3	4	4	4	4
TOPLAM	22	22	23	23	23	23

Tablo 28: Yıllara Göre Yatak Sayıları

YILLARA GÖRE YATAK SAYILARI					
BAĞLI OLDUĞU KURUM	2019	2020	2021	2022	2023
SAĞLIK BAKANLIĞI	2.128	2.228	2.228	2.158	2.081
ÜNİVERSİTELER	831	831	831	831	831
ÖZEL HASTANELER	313	388	388	427	427
TOPLAM	3.272	3.447	3.447	3.416	3.339

Tablo 29: Yoğun Bakım Yatak Sayıları

YOĞUN BAKIM YATAK SAYILARI			
BAĞLI OLDUĞU KURUM	ERİŞKİN YOĞUN BAKIM YATAK SAYISI	YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM YATAK SAYISI	ÇOCUK YOĞUN BAKIM YATAK SAYISI
SAĞLIK BAKANLIĞI	209	52	6
ÖZEL	63	55	-
ÜNİVERSİTE	52	20	7
TOPLAM	324	127	13

9.3

SAĞLIK MERKEZİ SAYISAL VERİLER

Trabzon'da 2023 yılı verilerine göre 86 Aile Sağlığı Merkezi, 106 Sağlık Evi, 144 Diş Hekimi Muayenehanesi ve 301 Eczane ile toplamda 819 Sağlık Merkezi bulunmaktadır

Tablo 30: Trabzon'da Sağlık Merkezi Verileri

MERKEZ ADI	SAYI	MERKEZ ADI	SAYI
AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ	86	BİYOKİMYA LABORATUVARI	24
SAĞLIK EVİ	106	RADYOTERAPİ MERKEZİ / ÜNİTESİ	2
SAĞLIKLI HAYAT MERKEZİ	2	NÜKLEER TIP LABORATUVARI	2
VEREM SAVAŞ DİSPANSERİ (KAMU + ÖZEL)	1	KAN TRANSFÜZYON MERKEZİ	15
AĞIZ-DİŞ SAĞLIĞI MERKEZİ (KAMU + ÖZEL)	1	PATOLOJİ LABORATUVARI	3
AĞIZ-DİŞ SAĞLIĞI POLİKLİNİĞİ	19	SAĞLIK KABİNİ	2
DİŞ PROTEZ LABORATUVARI	24	HİPERBARİK OKSİJEN TEDAVİ MERKEZİ	1
HALK SAĞLIĞI LABORATUVARI	1	ECZANE	301
DIYALİZ MERKEZİ	9	ÖZEL HASTANE ECZANESİ	4
KAN MERKEZİ	1	ECZA DEPOSU	9
ÖZEL HEKİM MUAYENEHANESİ	57	ÖZEL POLİKLİNİK	3
DİŞ HEKİMİ MUAYENEHANESİ	144	ÖZEL DAL TIP MERKEZİ	2

9.4

SAĞLIK TURİZMİ VERİLERİ

TRABZON'DA 2024 YILI SAĞLIK TURİZMİ VERİLERİ				
HASTANELER				
ÜLKELER	DEVLET	ÖZEL	ÜNİVERSİTE	TOPLAM
Gürcistan	246	27.416	2.302	29.964
Suudi Arabistan	15	374	251	640
Rusya	21	138	1	160
Almanya	33	134	64	231
Azerbaycan	56	124	93	273
Kuveyt	4	115	33	152
Afganistan	3	115	-	118
Ukrayna	3	97	5	105
Birleşik Krallık	1	60	-	61
Suriye	10	54	-	64
Diğer	71	607	204	882
TOPLAM	463	29.234	2.953	32.650

İlimiz Ortahisar ilçesinde 41.461 seyirci kapasiteli Şenol Güneş Spor Kompleksi içerisinde Yeni Stadyum ile 11 adet stat mevcuttur.

İl genelinde, 11 adet çim yüzeyli futbol sahası, 17 adet sentetik çim yüzeyli futbol sahası ve 8 adet semt sahası, 17 adet spor salonu, 51 adet antrenman salonu, 4 adet yüzme havuzu, 1 adet atış poligonu, 13 açık 3 adet kapalı tenis kortu, 1 adet kamp eğitim merkezi, 1 adet atletizm stadı, 10 adet gençlik merkezi, 1'er adet fitness, jimnastik ve curling salonu ile 315 adet spor kulübü bulunmaktadır.

Tablo 31: Trabzon'da Spor Tesis ve Kapasitesi

STADYUM ADI	YERİ	SEYİRCİ KAPASİTESİ
ŞENOL GÜNEŞ SPOR KOMPLEKSİ YENİ STADYUM	ORTAHİSAR	41.461
YAVUZ SELİM STADI	ORTAHİSAR	1.800
AHMET SUAT ÖZYAZICI STADI	ORTAHİSAR	1.151
ARAKLI İLÇE STADI	ARAKLI	1.100
ARSİN İLÇE STADI	ARSİN	500
BEŞİKDÜZÜ İLÇE STADI	BEŞİKDÜZÜ	850
ÇARŞIB AŞI İLÇE STADI	ÇARŞIBAŞI	1.000
MAÇKA İLÇE STADI	MAÇKA	1.000
OF İLÇE STADI	OF	3.000
SÜRMENE İLÇE STADI	SÜRMENE	1.000
VAKFIKEBİR İLÇE STADI	VAKFIKEBİR	1.000
YOMRA İLÇE STADI	YOMRA	1.000
TOPLAM		54.862

Tablo 32: Trabzon'da Spor Tesislerinin Mülkiyet Durumu

TESİS TÜRÜ	MÜLKİYET DURUMU				TOPLAM	
	GHSM		BELEDİYELER			
	ADET	KAPASİTE	ADET	KAPASİTE	ADET	KAPASİTE
Çim Yüzeyli Stad	11	13.400	-	-	11	13.400
Stadyum	1	41.461	1	254	1	41.715
Semt Sahası	8	-	3	-	8	-
Sentetik Çim Yüzeyli Saha	17	18.200	-	-	17	18.200
Spor Salonu	17	18.200	-	-	17	18.200
Yüzme Havuzu	4	2.750	-	-	4	2.750
Kamp Eğitim Merkezi	2	198	-	-	2	198
Atletizm Pisti	1	7.500	-	-	1	7.500
Gençlik Merkezi	10	-	3	1.250	10	1.250
Atış Poligonu	1	100	-	-	1	100
Tenis Tesisleri	1	-	-	-	1	-

10.2 SPOR KULÜPLERİ

Trabzon'da spor denince şüphesiz ilk akla gelen futboldur. İlimizin tanıtımında çok önemli yer tutan futbol takımımız Trabzonspor gerek ülkemizde ve gerekse Avrupa'da elde ettiği başarılarla ilimizin ve ülkemizin tanıtımında önemli rol oynamaktadır. Trabzonspor bugüne kadar 7 kez 1. Lig Şampiyonluğu, 9 kez Türkiye Kupası, 7 kez Cumhurbaşkanlığı Kupası, 3 kez Süper Kupa ve 5 kez de Başbakanlık Kupası'nı müzesine götürmüştür.

Tablo 33: Trabzon 'da Spor Kulüp Türleri

KULÜP TÜRÜ	SAYI
SPOR KULÜBÜ	315
İHTİSAS KULÜBÜ	7
MÜESSESE KULÜBÜ	6
ASKERİ KLÜP	0
DİĞER (OKUL KULÜBÜ)	5
TOPLAM	333

10.3

SPOR BRANŞLARI VE FAALİYETLER

Atıcılık, Atletizm, Badminton, Basketbol, Bedensel Engelliler, Bilardo, Bisiklet, Bocce Bowling Dart, Boks, Briç, Cimnastik, Curling, Dağcılık, Eskrim, Geleneksel Türk Okçuluğu, Görme Engelliler, Güreş, Halk Oyunları, Hava Sporları, Hentbol, Herkes İçin Spor, Hokey, İşitme Engelliler, Judo, Karate, Kick Boks, Masa Tenisi, Modern Pentatlon, Muay Thai, Okçuluk, Otomobil Sporları, Özel Sporcular, Ragbi, Satranç, Su Topu, Taekwondo, Tenis, Triatlon, Voleybol, Vücut Geliştirme, Wushu, Yelken, Yüzme branşlarında faaliyetler yürütülmektedir.

Tablo 34: Trabzon'da Branşlara Göre Spor Kulüp Sayıları

BRANŞ	KULÜP ADEDİ	BRANŞ	KULÜP ADEDİ
Futbol	105	Kano	8
Atıcılık - Avcılık	8	Karate	34
Atletizm	83	Kayak	16
Badminton	37	Kickboks	30
Basketbol	52	Kızak	4
Bedensel Engelliler	16	Kürek	2
Bilardo	4	Masa Tenisi	76
Otomobil Sporları	1	Modern Pentatlon	5
Bisiklet	8	Motosiklet	1
Tenis	33	Muay-Thai	18
Boks	92	Okçuluk	5
Briç	21	Oryantring	12
Buz Pateni	2	Özel Sporcular	24
Cimnastik	17	Ragbi	4
Dağcılık	17	Satranç	39
Dans	3	Sutopu	5
Eskrim	10	Sualtı Sporları	19
Bocce - Bowling - Dart	4	Gelişen Spor Branşları	9
Taekwon-Do	42	Geleneksel Sporlar	2
Golf	12	Triatlon	9
Görme Engelliler	10	Vücut Geliştirme-Fitness	13
Güreş	49	Voleybol	56
Yüzme	67	Wushu	26
Halter	2	Yelken	14
Herkes İçin Spor	4	Halk Oyunları	46
GENEL TOPLAM			1.176

10.4

SPORCU PROFİLİ VE BAŞARILARI

Tablo 35: Trabzon'da 2023 Yılında Derece Yapan Sporcu Sayısı

01 OCAK 2023-31 ARALIK 2023 TARİHLERİ ARASINDA DERECE ELDE EDEN SPORCU SAYISI	
Türkiye Şampiyonası'nda 1. Olan Sporcu Sayısı	65
Balkan Şampiyonası'nda Derece Elde Eden Sporcu Sayısı	11
Uluslararası Müsabakalarda Derece Elde Eden Sporcu	7
Avrupa Şampiyonası'nda Derece Elde Eden Sporcu Sayısı	10
TOPLAM	93

10.5 SPOR ETKİNLİKLERİ VE ORGANİZASYONLAR

- Hokey 2. Lig Playoff Müsabakaları
- Atletizm 44. Uluslararası Trabzon Yarı Maratonu
- Bisiklet 5. Bölge Yarışları
- Hokey Kadınlar Süper Lig Müsabakaları
- 43. Uluslararası Trabzon Yarı Maratonu
- TROFF 5. Ayak Yarışları
- Ultra Sümela Koşusu & İyi ki Varsın Eren Koşusu
- Köprübaşı Kervan Yolu Dağ Koşusu
- Trampolin Jimnastik Minikler Türkiye Şampiyonası
- Bölgesel Triatlon Ligi Final Yarışları
- Hentbol Yıldız Erkekler ve Genç Erkekler Yarı Final Müsabakaları
- Analig Cimnastik Doğu ve Güneydoğu Anadolu Yarı Final Müsabakaları
- Ünilig Atıcılık Müsabakaları
- Hokey Kadınlar & Erkekler 2. Lig PlayOff
- Basketbol U18 Erkekler 6. Bölge Şampiyonası

- Voleybol Yıldız Kızlar Grup Müsabakaları
- Türkiye'nin En Hızlısı Atletizm Yarışmaları
- A Erkekler Avrupa Altın Ligi Voleybol Müsabakası/Türkiye-Portekiz
- Tenis, 8/9 Yaş Yaz kupası - 12 Yaş Kış Kupası Serisi Müsabakaları
- TBMM 23 Nisan Futbol Turnuvası: "Mahallede Maç Var" Müsabakaları
- Hokey - Kadınlar - Erkekler 2. Lig Play-Off
- 15'li Ragbi Güney 2 Türkiye - Sırbistan Müsabakası
- Atletizm 11-12 Yaş Ulusal Gelişim Projesi Ligi Bölge Müsabakaları
- Voleybol Bölgesel Lig Müsabakaları
- Hentbol Genç Erkekler Türkiye Final Müsabakaları
- Eskrim U10-12-14 Epe Açık Turnuvası
- 18 Yaş Altı Tenis Türkiye Takımlar Şampiyonası
- Analig Masa Tenisi Grup Müsabakaları

10.6 SPORCU GELİŞİMİ VE YETENEK YARIŞMALARI

Tablo 36: Trabzon'da Spora Yönlendirilen Öğrenci Sayısı

Yıllar	Toplam Öğrenci Sayısı	Taramaya Katılan Öğrenci Sayısı	Spora Yatkın Bulunan Öğrenci Sayısı	Spor Dalına Yönlendirilen Öğrenci Sayısı
2019-2020	10.198	3.527	675	305
2020-2021	10.001	5.377	1.216	432
2021-2022	9.935	5.939	1.699	1.079
2022-2023	9.806	7.209	3.598	Eğitim aşamasında

EKONOMİ VE SANAYİ

11

EKONOMİ

11.1

GAYRİ SAFİ YURTİÇİ HASILA (GSYH)

Trabzon'da GSYH'nin dağılımına bakıldığında;

- GSYH'nin sektörel dağılımı 2021 yılına göre 35.760.057 artmıştır.
- GSYH ise 2021 yılına göre 39.909.244 artış göstermiştir.

Tablo 37 : Sektörel Bazlı Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Verileri

GAYRİ SAFİ YURTİÇİ HASILA (BİN TL)	2021	2022
TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK	2 779 654	5455 104
SANAYİ	6 083 462	11 303 001
İMALAT SANAYİ	5 204 021	9 562 032
İNŞAAT	3 251 596	5 253 950
HİZMETLER	10 593 577	24 441 238
BİLGİ VE İLETİŞİM	556 255	836 025
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1 103 082	2 670 910
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	3 674 954	5 386 556
MESLEKİ, İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	1 633 850	3 038 728
KAMU YÖNETİMİ, EĞİTİM, İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	8 314 887	14 554 512
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1 081 250	1 892 601
SEKTÖRLER TOPLAMI	39 072 568	74 832 625
VERGİ-SÜBVANSİYON	4 622 298	8 771 485
GSYH	43 694 866	83 604 110

- İlimizden 2023 yılında 126 ülkeye ihracat yapılmış olup bir önceki yıla oranla %3 düşüşle 1 Milyar 57 Milyon \$ ulaşmıştır.
- İlimiz Türkiye genelinde en çok ihracat yapılan iller arasında 22. sıradadır.
- İlimizde en çok ihraç edilen ürünler;
- Fındık ve mamulleri 529.882.025 \$
- Yaş Meyve ve Sebze 185.669.876 \$
- Su Ürünleri ve Hayvancılık Mamulleri 152.441.940 \$
- Taşıt Araçları ve Yan Sanayi 36.466.420 \$
- Diğer 152.000.000 \$

Tablo 38: 2023 Yılı Trabzon İli Sektörel Bazda İhracat Rakamları

TRABZON SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI 2023		
SEKTÖR	MİKTAR (KG)	DEĞER (USD)
Fındık ve Mamulleri	82.181.180	529.882.025
Yaş Meyve ve Sebze	251.299.145	185.669.876
Su Ürünleri ve Hayvancılık Mamulleri	27.398.766	152.441.940
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	15.289.284	36.466.420
Savunma ve Havacılık Sanayii	290.132	31.464.441
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	24.867.941	29.277.265
Hazır Giyim ve Konfeksiyon	16.424.073	17.767.150
Makine ve Aksamları	3.670.221	15.155.615
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	17.110.498	8.911.063
Maden ve Metaller	61.688.492	8.884.091
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	66.570.484	8.778.484
İklimlendirme Sanayii	1.795.085	7.933.828
Tütün	930.288	5.599.263
Demir ve Demir Dışı Metaller	962.739	5.580.667
Çelik	1.328.463	3.237.546
Elektrik- Elektronik	220.347	2.437.229
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	817.399	2.329.261
Kuru Meyve ve Mamulleri	268.510	1.750.399
Deri ve Deri Mamulleri	555.953	1.100.190
Tekstil ve Hammaddeleri	232.322	726.734
Meyve Sebze Mamulleri	673.909	642.017
Süs Bitkileri ve Mamulleri	177.967	122.260
Gemi ve Yat	9.404	111.581
Zeytin ve Zeytinyağı	13.754	61.322
Halı	8.877	50.764
Değerli Maden ve Mücevherat	39	21.785
TOPLAM	574.785.271	1.056.403.214

- İlimiz de 2023 yılında yapılan ithalat 154.244.388 \$ dır.
- En çok ithalat yapılan sektörler;
 - Maden kömürü, linyit ve turb
 - Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar
 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat
 - Gıda ürünleri ve içecek

TRABZON İLİ 2023 YILI İHRACAT VE İTHALAT RAKAMLARI

İhracat (USD)	İthalat (USD)
1.056.403.214	154.244.388

Tablo 39: 2023 Yılı Trabzon İli Sektörel Bazda İthalat Rakamları

TRABZON SEKTÖREL BAZDA İTHALAT RAKAMLARI (2023)	
SEKTÖR	İTHALAT (USD)
Maden kömürü, linyit ve turb	45.152.231
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	19.230.434
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	17.570.810
Gıda ürünleri ve içecek	16.484.961
Ana metal sanayi	16.482.372
Kimyasal madde ve ürünler	10.111.739
Tarım ve hayvancılık	7.028.014
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	5.385.293
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	4.203.702
Tekstil ürünleri	2.814.672
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	1.720.922
Plastik ve kauçuk ürünleri	1.680.935
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	1.467.370
Atık ve hurdalar	1.194.730
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	1.043.796
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makina ve cihazlar	873.333
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	388.134
Diğer ulaşım araçları	362.328
Kağıt ve kağıt ürünleri	286.207
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	268.785
Radio, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	261.073
Giyim eşyası	138.165
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	60.217
Tütün ürünleri	16.137
Ormancılık ve tomrukçuluk	8.055
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	4.736
Eğlence, kültür ve sporla ilgili faaliyetler	4.517
Taş ocakçılığı ve diğer madencilik	710
Diğer iş faaliyetleri	10
TOPLAM	154.244.388

Trabzon ilinin 2023 yılı genel bütçe gelirlerinden tahsilat oranı %83,64 iken bu oran 2024 yılı ilk iki aylık döneminde %47,42 olmuştur.

Tablo 40: Trabzon İli Genel Bütçe Gelirlerinin Tahakkuk-Tahsilat Verileri

TRABZON İLİ GENEL BÜTÇE GELİRLERİNİN TAHAKKUK-TAHSİLAT VERİLERİ (1.000 TL)			
YILLAR	TAHAKKUK	TAHSİLAT	TAHSİLAT ORANI
2023 OCAK-ARALIK	22.267.854	18.624.355	%83,64
2024 OCAK-ŞUBAT	7.950.677	3.770.076	%47,42

İlimizde vergi gelirleri tahsilat oranına bakıldığında 2023 yılında %85,90 iken 2024 yılı ilk iki aylık döneminde %51,21 olmuştur.

Tablo 41: Trabzon İli Vergi Gelirlerinin Tahakkuk-Tahsilat Verileri

TRABZON İLİ VERGİ GELİRLERİNİN TAHAKKUK-TAHSİLAT VERİLERİ (1.000.TL)			
YILLAR	TAHAKKUK	TAHSİLAT	TAHSİLAT ORANI
2023 OCAK-ARALIK	19.875.113	17.066.007	%85,90
2024 OCAK-ŞUBAT	6.843.180	3.504.116	%51,21

Vergi Dairesi ve mal müdürlüklerinde toplam faal mükellef sayıları 2023 yılı vergi türü ve yıllar itibariyle bakıldığında;

- Gelir Vergisi mükellef sayısı **18.891**,
- Kurumlar Vergisi mükellef sayısı **7.024**,
- Gayri Menkul Sermaye İradı mükellef sayısı **18.493**,
- Basit Usul mükellef sayısı **14.292**,
- Motorlu Taşıtlar Vergisi mükellef sayısı **242.451**'dir.
- 2023 yılında toplam (MTV ve ÖTV hariç) mükellef sayısı **58.700**'dür.

Tablo 42: Vergi Dairesi Ve Mal Müdürlüklerinde Toplam Faal Mükellef Sayıları

DÖNEMİ	GELİR	KURUMLAR	G.M.S.İ.	BASİT USUL	M.T.V.	TOPLAM (MTV ve ÖTV HARIÇ)
2017	15.093	4.905	15.807	13.491	187.493	49.296
2018	15.557	5.199	16.695	13.633	194.551	51.084
2019	15.895	5.415	17.133	13.783	193.474	52.226
2020	16.456	5.724	17.266	13.852	204.128	53.298
2021	17.250	6.039	17.116	14.104	212.769	54.509
2022	18.021	6.553	18.232	14.160	226.742	56.966
2023	18.891	7.024	18.493	14.292	242.451	58.700

11.4 İŞ YERİ SAYISI VE ŞİRKETLERİN DAĞILIMI

- Türkiye genelinde iş yeri sayısına bakıldığında 2.178.199 iş yeri bulunurken bu sayı Trabzon'da 22.203'dür.
- Trabzon'un Türkiye içindeki iş yeri sayısının payı %1.02 dir.

Tablo 43: Türkiye ve Trabzon İli Toplam İşyeri Sayısı

İŞYERİ SAYISI		
TÜRKİYE	TRABZON	TRABZON'UN PAYI
2.178.199	22.203	%1,02

- Trabzon'da bulunan şirketlerin dağılımına bakıldığında 2023 yılında 6.832 Limited şirket ve 1.589 anonim şirket bulunmaktadır.
- Toplam şirket sayısı ise 10.160' dır.

Tablo 44: 2023 Yılı Trabzon İli Şirket Bazlı Veriler

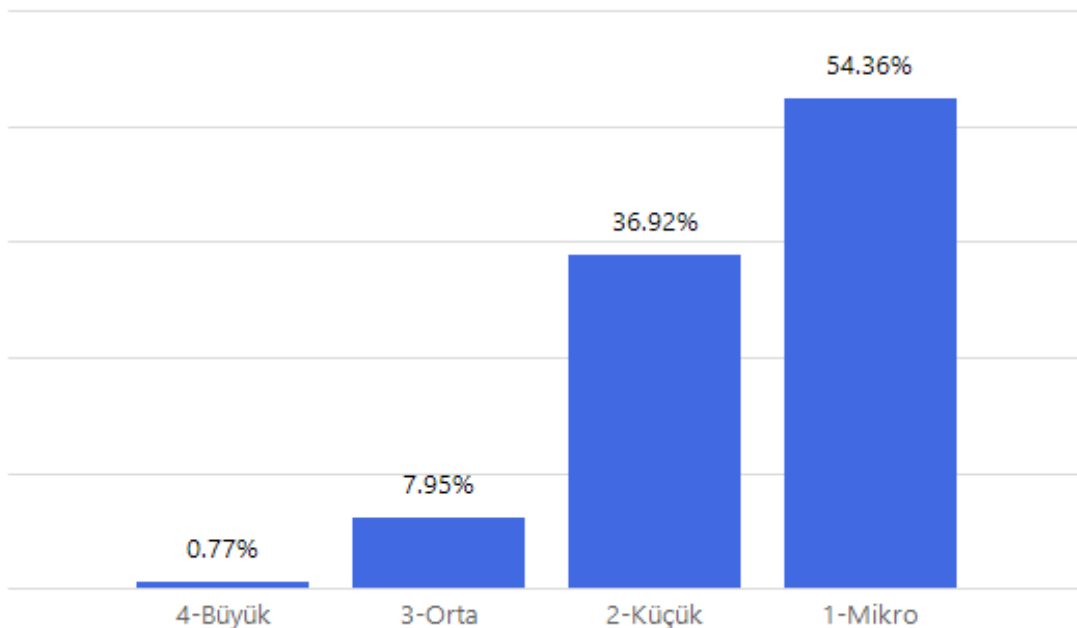
ŞİRKETLERİN DAĞILIMI (FAAL)	
ŞİRKET TÜRÜ	SAYISI
LİMİTED ŞİRKET	6.832
ŞAHİS ŞİRKETİ	1.445
ANONİM ŞİRKET	1.589
KOLLEKTİF ŞİRKET	41
KOOPERATİF	136
KOMANDİT ŞİRKET	2
HOLDİNG	5
BANKA MERKEZ VE ŞUBELERİ	110
TOPLAM	10.160

Trabzon ilinde 2023 yılında 402,2 hektarı organize sanayi bölgesi (OSB), 43,7 hektarı sanayi sitesi (SS), 277,7 hektarı endüstri bölgesi, 3,8 hektarı serbest bölge, 530,14 hektarı planlı sanayi alanları dışında olmak üzere toplam 1.257,54 hektar sanayi alanı vardır. İlde Trabzon Yatırım Adası Endüstri Bölgesi 24 Ağustos 2019 tarihli Resmî Gazete' de yayımlanan karar ile Endüstri Bölgesi ilan edilmiş olup altyapı ve üstyapı çalışmaları başlamamıştır.

Sanayi Sicil Bilgi Sistemi (SSBS) kayıtlarına göre Trabzon ilinde 2023 yılında 114'i OSB'lerde, 91'u sanayi sitelerinde ve 625'u planlı sanayi bölgeleri dışında, Yıllık İşletme Cetveli (YİC) veren toplam 749 sanayi işletmesi vardır. İşletmelerin %27,41'i Gıda, %9,90'u Metalik olmayan mineral ürünler, %3,93'ü enerji sektöründedir. İlde 2023 yılında SSBS' ye 58 işletmenin kaydı yapılmış, 32 işletmenin kaydı iptal edilmiştir.

Trabzon ilindeki sanayi işletmelerinin ölçek dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir. Trabzon ilinde 2023 yılında yıllık işletme cetveli veren toplam 749 sanayi işletmesinin; çalışan sayısına göre %54,36'sı mikro, %36,92'si küçük, %7,95'i orta ve %0,77'si büyük ölçekli işletmelerdir.

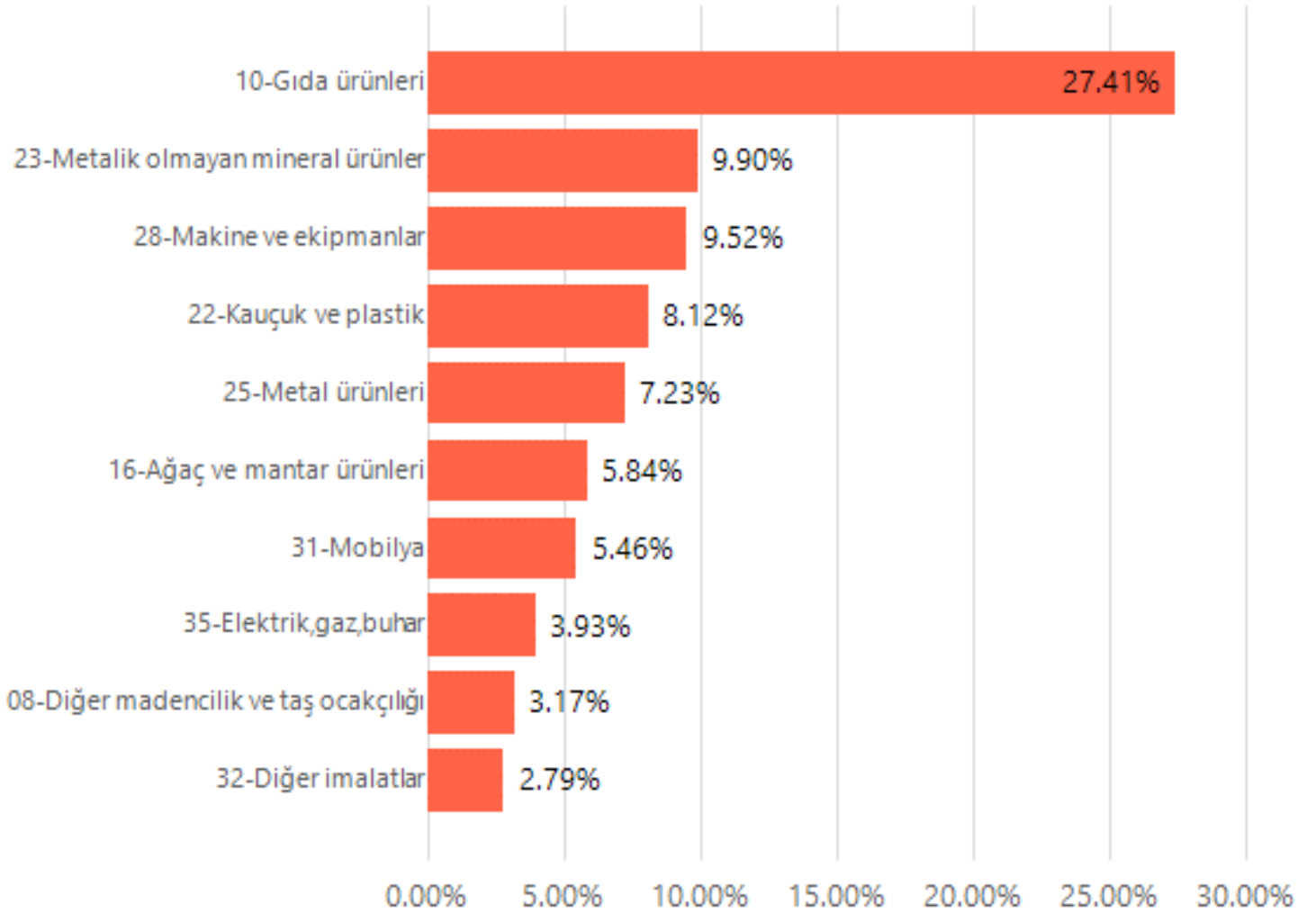
Ülke ortalamalarına göre; mikro ve küçük ölçekli işletmelerin paylarının daha yüksek, orta ve büyük ölçekli işletmelerin paylarının daha düşük olduğu ilde işletmelerin ölçek yapısı ülke ortalamalarından ayrılmaktadır.

12.1.2 İŞLETMELERİN SEKTÖREL DAĞILIMI

Trabzon ilinde 2023 yılında YİC veren toplam 749 sanayi işletmesi vardır. İşletmelerin sektörel dağılımı tabloda verilmiştir. İldeki sanayi işletmelerinin sektörel dağılımı incelendiğinde;

- İlk sırada %27,41 ile '10 Gıda ürünlerinin imalatı',
 - İkinci sırada %9,9 ile '23. Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı',
 - Üçüncü sırada ise %9.52 ile '28. Makine ve ekipmanlar' alt sektörlerinin yer aldığı görülmektedir.
- İlde tüm alt sektörlerde faaliyet gösterilmektedir.

12.2 SANAYİ İSTİHDAMI VE İLDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALAR

Trabzon ilinde 2023 yılında sanayi sektöründe toplam 17.188 kişi istihdam edilmiştir. İlde sanayi sektörünün istihdamında;

- %43,22 ile '10 Gıda ürünlerinin imalatı',
- %7,02 ile '23. Metal ürünleri',
- %6,42 ile '23. Metalik olmayan mineral ürünler' alt sektörleri ilk üç sırada yer almaktadır.

Tablo 45: Trabzon İlinde Sanayi Sektöründe İstihdamın Dağılımı (2023)

SEKTÖR ADI	ÇALIŞAN SAYISI	İL PAYI (%)
10-Gıda ürünleri	7.429	43,22
25-Metal ürünleri	1.207	7,02
23-Metalik olmayan mineral ürünler	1.101	6,41
22-Kauçuk ve plastik	1.004	5,84
28-Makine ve ekipmanlar	915	5,32
31-Mobilya	884	5,14
24-Ana metal	712	4,14
32-Diğer imalatlar	524	3,05
16-Ağaç ve mantar ürünleri	512	2,98
15-Deri ürünleri	472	2,75
TOPLAM	17.188	

2022 yılında Türkiye'nin sanayi istihdamının;

- %4,05'i mühendis,
- %0,98'i tekniker,
- %1,18'i diğer teknik,
- %2,94'ü teknisyen ve
- %6,59'u usta olmak üzere toplamda %15,74'ü nitelikli işgücüdür.

Trabzon ilinin sanayi istihdamının ise;

- %3,1'i mühendis,
- %1,97'si tekniker,
- %1,26'sı diğer teknik,
- %3,16'sı teknisyen ve
- %9,78'i usta olmak üzere toplamda %19,26'sı nitelikli işgücüdür.

İldeki sanayi işletmelerinde çalışan mühendis dışındaki nitelikli işgücünün il sanayi istihdamı içindeki payları ülke ortalamalarının üstündeyken, mühendis istihdamının payı ülke ortalamasının altındadır.

Türkiye'de istihdama göre 250 ve daha fazla çalışanı olan 2.935 büyük işletme vardır. Ülke sanayi istihdamının %38,33'ü büyük, %32,61'i orta, %21,56'sı küçük, %7,5'i ise mikro ölçekli işletmelerdedir.

Türkiye'de en çok çalışanı olan ilk on işletmenin 5'i 'motorlu kara taşıtlarının imalatı'; 3'ü 'ana demir ve çelik ürünleri ile ferro alaşımların imalatı' alt sektörlerindedir.

Trabzon ilinde ise büyük ölçekli 6 işletme vardır. İl sanayi istihdamının;

- > %10,97'si büyük,
- > %40,74'ü orta,
- > %37,07'si küçük,
- > %11,22'si ise mikro ölçekli işletmelerdedir.

Tablo 46: Trabzon'da Sanayi Sektöründe Faaliyet Gösteren Firmalar

SIRA	FİRMA UNVANI	SEKTÖR (%)
1	Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Ticaret A.Ş.- Arsin Fabrikası A.Ş.	10,39
2	TİSAŞ Trabzon Silah Sanayi A.Ş.	25,40
3	Gündoğdu Mobilya Sanayi Ticaret Ltd. Şti.- Arsin 2.Şubesi	31,09
4	Hekimoğlu Döküm Sanayi Nakliyat ve Ticaret A.Ş.	24,51
5	Sabırlar Fındık İhracat Ltd. Şti.	10,39
6	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü-Karaca Çay Fabrikası Müdürlüğü	10,83
7	Gündoğdu Mobilya Sanayi Ticaret Ltd. Şti.	31,03
8	Karadeniz Kardeşler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	10,51
9	Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Ticaret A.Ş. 1. Nolu Fabrikası A.Ş.	10,39
10	Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü-Hayrat Çay Fabrikası Müdürlüğü	10,83

Tablo 47: Trabzon'da Sanayi Sektöründe Faaliyet Gösteren Firma, Bölge, Site ve Çalışan Sayısı

İMALAT SANAYİSİNDE ÇALIŞANLAR		
SANAYİ KURULUŞU	FİRMA/BÖLGE/SİTE SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI
SO ÜYESİ SANAYİ KURULUŞU	490	15.581
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	4	5.942
KÜÇÜK SANAYİ SİTESİ	13	5.925

12.2.1 ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ**12.2.1.1 ARSİN ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ**

- Trabzon Arsin Organize Sanayi Bölgesi, Arsin İlçesi sınırları içinde 989.445.8 m²'lik sahada kurulmuştur. 90 sanayi parseli ve bir akaryakıt istasyonu ve konaklama tesisi, 1.500 kişi kapasiteli cami, 350 öğrenci kapasiteli OSB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi mevcuttur. Arsin Organize Sanayi Bölgesindeki 90 sanayi parselinin tamamı 66 firmaya tahsis edilmiştir. Çalışan tesislerde 4.224 kişi istihdam edilmektedir.
- Trabzon Arsin Organize Sanayi Bölgesi, Trabzon limanı ve Serbest Bölgeye 23 km, Rize limanına 47 km, hava alanına 16 km, Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Teknokent'e 16 km, Avrasya Üniversitesine 13 km, şehir merkezine ise 24 km mesafededir.

12.2.1.2 BEŞİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

- Beşikdüzü Organize Sanayi Bölgesi Trabzon'un 50 km batısında yer almakta olup Trabzon-Giresun Devlet Karayolu'na 3 km mesafededir. Bölge 749 dönüm arazi üzerine kurulmuştur.
- Bölgede toplam 39 adet sanayi parseli bulunmakta olup bu parseller 38 firmaya tahsis edilmiş, toplam 32 işyeri bulunmaktadır. Bu firmalarda 830 kişi istihdam edilmektedir.

12.2.1.3 AKÇAABAT (ŞİNİK) ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

- Toplam sanayi parseli alanı 235.060,05 m² olup sanayi parseli sayısı 56 adettir. Bulunan toplam 56 adet sanayi parselinden 53 adedi firmaya tahsis edilmiş, 25 firma aktif olarak üretime başlamıştır.
- Aktif olarak üretime başlayan firmalarda toplam 1030 kişi istihdam edilmektedir.

12.2.1.3 VAKFIKEBİR ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

- Vakfıkebir'in yaklaşık 4,5 km güneyinde yer almakta olup 810 dönümlük arazi üzerine kurulmuştur.
- Bölgede Toplam sanayi parseli alanı 810.000 m² olup sanayi parseli sayısı 64 adettir. Bulunan toplam 56 adet sanayi parselinden 28 adedi firmaya tahsis edilmiş, 18 işyeri bulunmaktadır.

Trabzon'da 13 adet küçük sanayi sitesinde toplam 2.110 faal firma ve bu firmalarda da toplam 5.925 çalışan bulunmaktadır.

Tablo 48: Trabzon'da Küçük Sanayi Siteleri

KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ					
ADI	Yeri	Kuruluş Yılı	Alanı (m ²)	Faal Firma Sayısı	Çalışan Sayısı
MERKEZ SANAYİ SİTESİ	Ortahisar	1971	114.000	550	2.200
FATİH SANAYİ SİTESİ	Ortahisar	1976	47.000	150	450
MOBİLYACILAR VE MARANGOZLAR SANAYİ SİTESİ	Yomra	1977	36.000	176	704
OF SANAYİ SİTESİ	Of	1983	31.000	111	222
SÜRMENE SANAYİ SİTESİ	Sürmene	1985	23.000	126	126
AKÇAABAT SANAYİ SİTESİ	Akçaabat	1984	11.000	70	210
ARAKLI SANAYİ SİTESİ	Araklı	2001	57.000	180	360
KERESTECİLER SANAYİ SİTESİ	Yomra	1990	6.000	18	36
AYAKKABICILAR (İPEKYOLU) SANAYİ SİTESİ	Ortahisar	1996	48.000	189	534
MAÇKA SANAYİ SİTESİ	Maçka	1985	12.000	42	42
BAĞKUR SANAYİ SİTESİ	Ortahisar	-	16.000	137	411
VAKFIKEBİR SANAYİ SİTESİ	Vakfikebir	1995	21.000	92	92
DEMİRKIRLAR SANAYİ SİTESİ	Ortahisar	-	15.000	269	538
GENEL TOPLAM				2.110	5.925

12.3 SANAYİ YATIRIMLARI

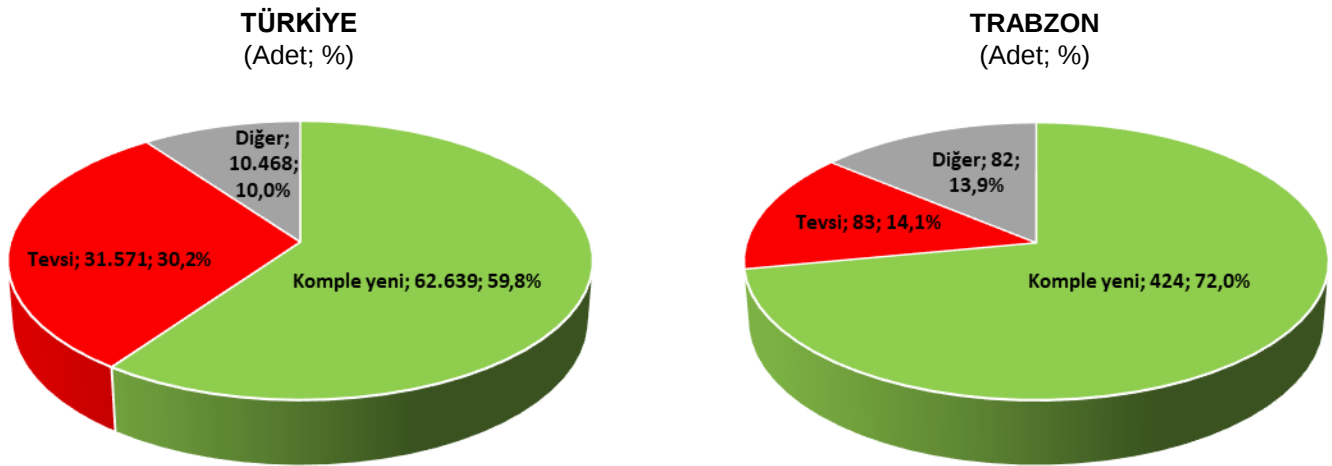
12.3.1 TEŞVİK BELGELERİNİN YATIRIM CİNSİNE GÖRE DAĞILIMI

Türkiye’de yapılan yatırımların büyük bölümü (teşvik edilmeyen sınırlı alanlardaki yatırım konuları dışında) teşvik belgesi kapsamında yapılmaktadır. Buradan hareketle sanayide öne çıkan yatırım alanları değerlendirilirken teşvik belgesi verileri dikkate alınmıştır.

Trabzon iline 2001-2022 döneminde 12.’si (%2,04) yabancı, 577.’si (%97,96) yerli sermayeli toplam 589. teşvik belgesi verilmiştir. Ülke genelindeki yabancı sermayeli teşvik belgelerinin %0,23’ü, yerli sermayeli teşvik belgelerinin %0,58’i ve toplam teşvik belgelerinin %0,56’sı Trabzon ilindedir.

Trabzon iline verilen teşvik belgesi sayılarının yatırım cinsine göre dağılımı Türkiye ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Ülke genelindeki; komple yeni yatırım teşvik belgelerinin %0,68’i, tevsî yatırım teşvik belgelerinin %0,26’sı, diğer yatırım teşvik belgelerinin %0,78’i Trabzon iline verilmiştir. Teşvik belgelerinin yatırım cinslerine göre dağılımı incelendiğinde; komple yeni ve diğer yatırımların il içindeki paylarının ülke ortalamalarının üstünde, tevsî yatırımların il içindeki payının ise ülke ortalamasının altında olduğu görülmektedir.

Kaynak: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü (TUYSGM);

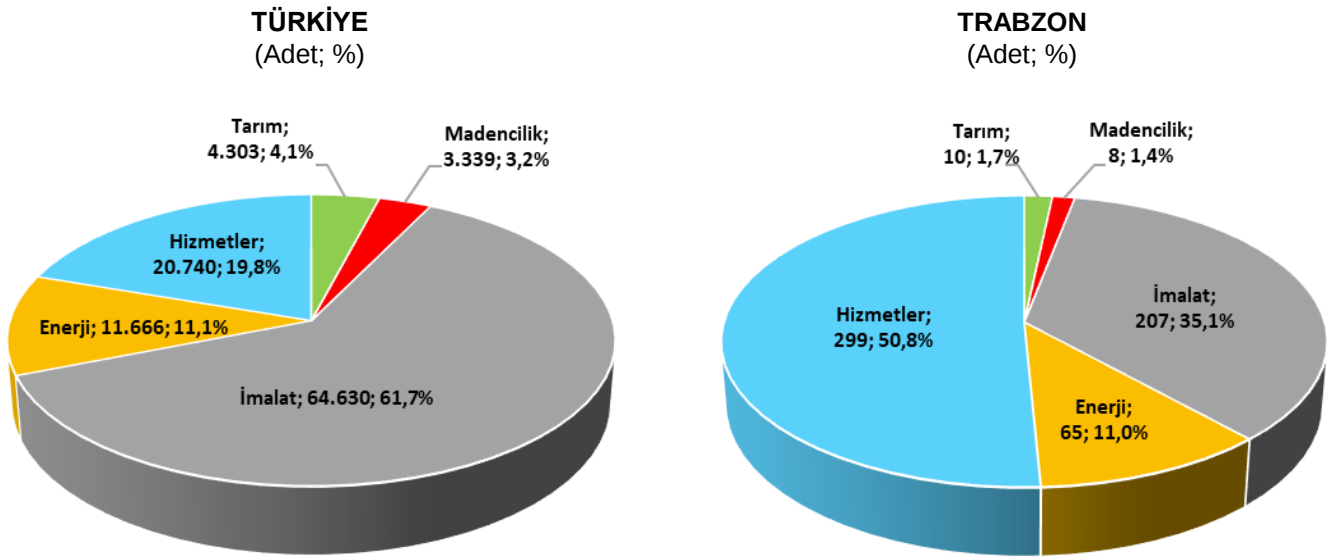
Rapor tarihi: 23.01.2023, Erişim tarihi: 31.01.2023

12.3.2

TEŞVİK BELGESİ SAYILARININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

Trabzon iline verilen teşvik belgelerinin sektörel dağılımı Türkiye ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir.

Sektörel dağılıma göre ülke genelinde verilen teşvik belgeleri sayısının; tarımda %0,23'ü madencilikte %0,24'ü, imalatla %0,32'si, enerjide %0,56'sı, hizmetlerde ise %1,44'ü Trabzon ilindedir. Teşvik belgesi sayılarının sektörel dağılımının il içindeki payları tarımda, madencilikte, imalatla ve enerjide ülke ortalamalarının altında; hizmetlerde ise ülke ortalamasının üzerindedir.

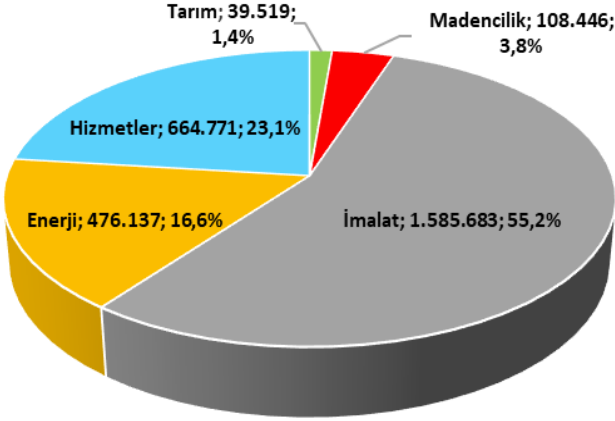
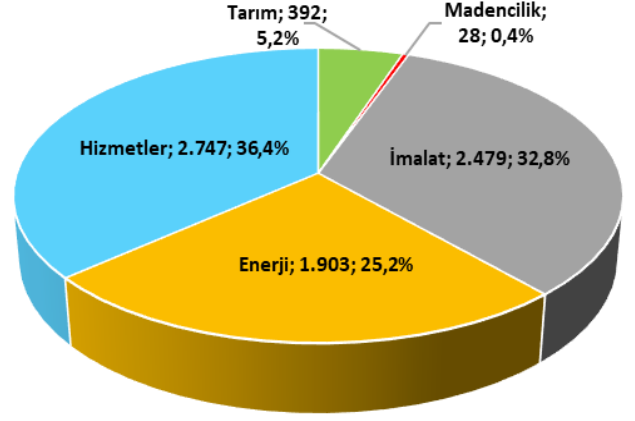
Kaynak: TUYSGM, rapor tarihi: 23.01.2023, erişim tarihi: 31.01.2023

12.3.3

TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDAKİ SABİT YATIRIM TUTARLARININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

Yatırım tutarlarına göre teşvik belgelerinin sektörel dağılımı incelendiğinde ülke genelinde teşvik belgesi kapsamındaki sabit yatırımların; tarımda %0,99'unun madencilikte %0,03'ünün, imalatla %0,16'sının, enerjide %0,4'ünün, hizmetlerde ise %0,41'inin Trabzon ilinde yapıldığı görülmektedir.

Teşvik belgesi kapsamındaki sabit yatırım tutarlarının sektörel dağılımının il içindeki payları tarımda, enerjide ve hizmetlerde ülke ortalamalarının üzerinde; madencilikte ve imalatla ise ülke ortalamalarının altındadır.

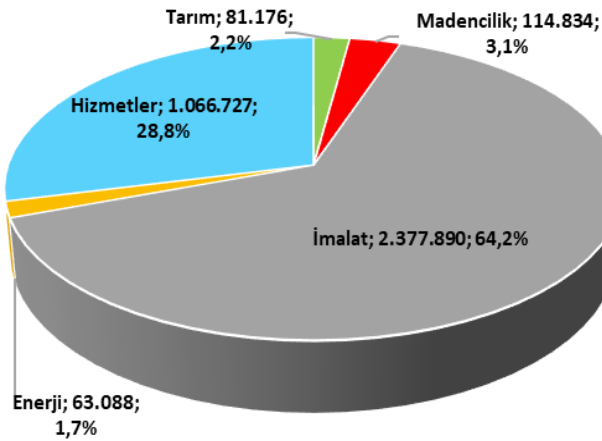
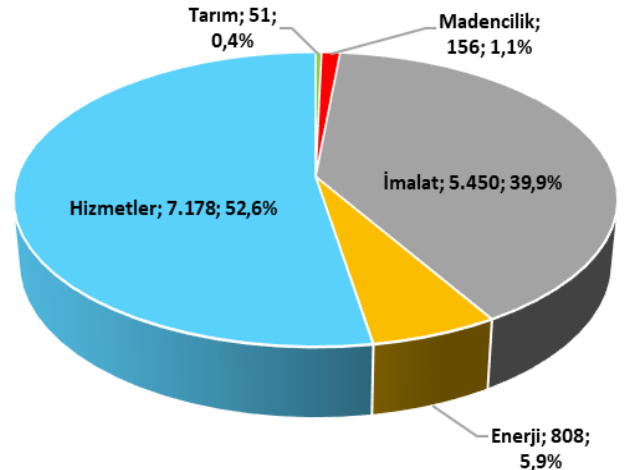
TÜRKİYE
(Milyon TL; %)**TRABZON**
(Milyon TL; %)

Kaynak: TUYSGM, rapor tarihi: 23.01.2023, erişim tarihi: 31.01.2023

12.3.4 TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDAKİ İSTİHDAMIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

Teşvik belgelerinin istihdama göre sektörel dağılımı incelendiğinde ülke genelinde teşvik belgesi kapsamındaki istihdamın; tarımda %0,06'sının madencilikte %0,14'ünün, imalatla %0,23'ünün, enerjide %1,28'inin, hizmetlerde ise %0,67'sinin Trabzon ilinde olduğu görülmektedir.

Teşvik belgesi kapsamındaki istihdamın sektörel dağılımının il içindeki payları enerjide ve hizmetlerde ülke ortalamalarının üzerinde; tarımda, madencilikte ve imalatla ise ülke ortalamalarının altındadır.

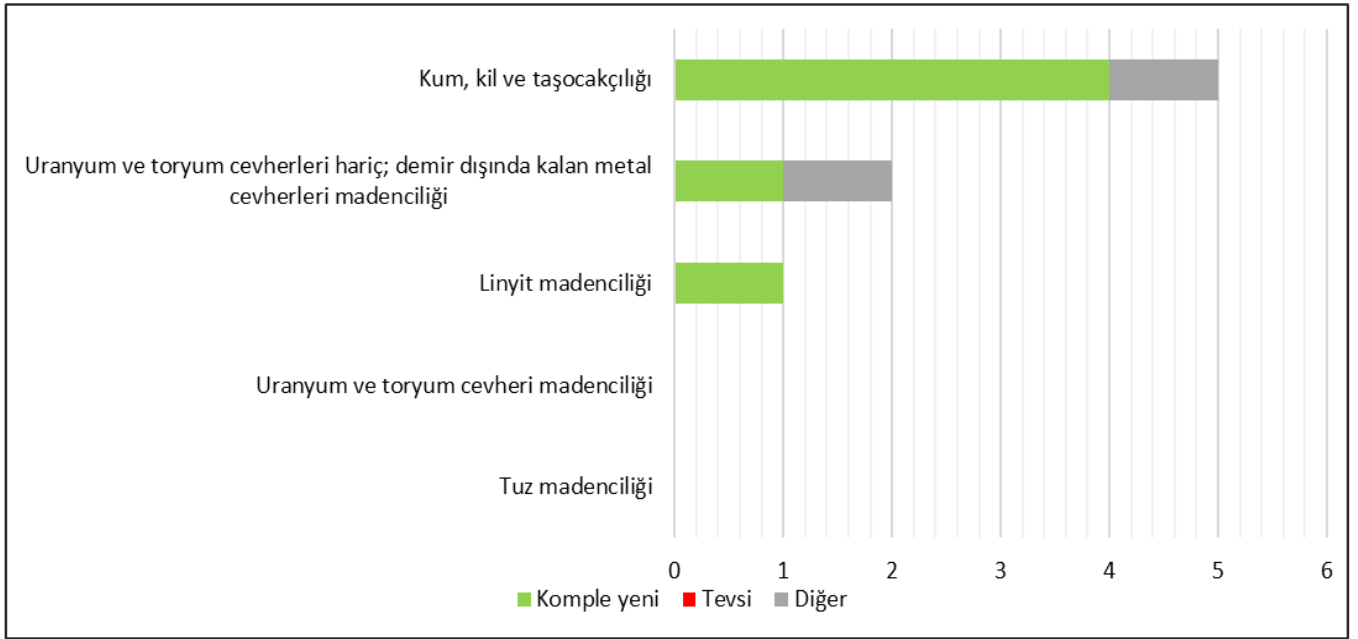
TÜRKİYE
(Kişi; %)**TRABZON**
(Kişi; %)

Kaynak: TUYSGM, rapor tarihi: 23.01.2023, erişim tarihi: 31.01.2023

12.3.5 TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDAKİ SANAYİ YATIRIMLARIN ALT SEKTÖRLERE DAĞILIMI

Teşvik belgesi kapsamındaki madencilik, imalat ve enerji yatırımlarının alt sektörler dağılımı aşağıda verilmiştir. En çok teşvik belgesi verilen alt sektörler il sanayinde yoğunlaşma olan sektörlerin göstergesi olarak değerlendirilebilir.

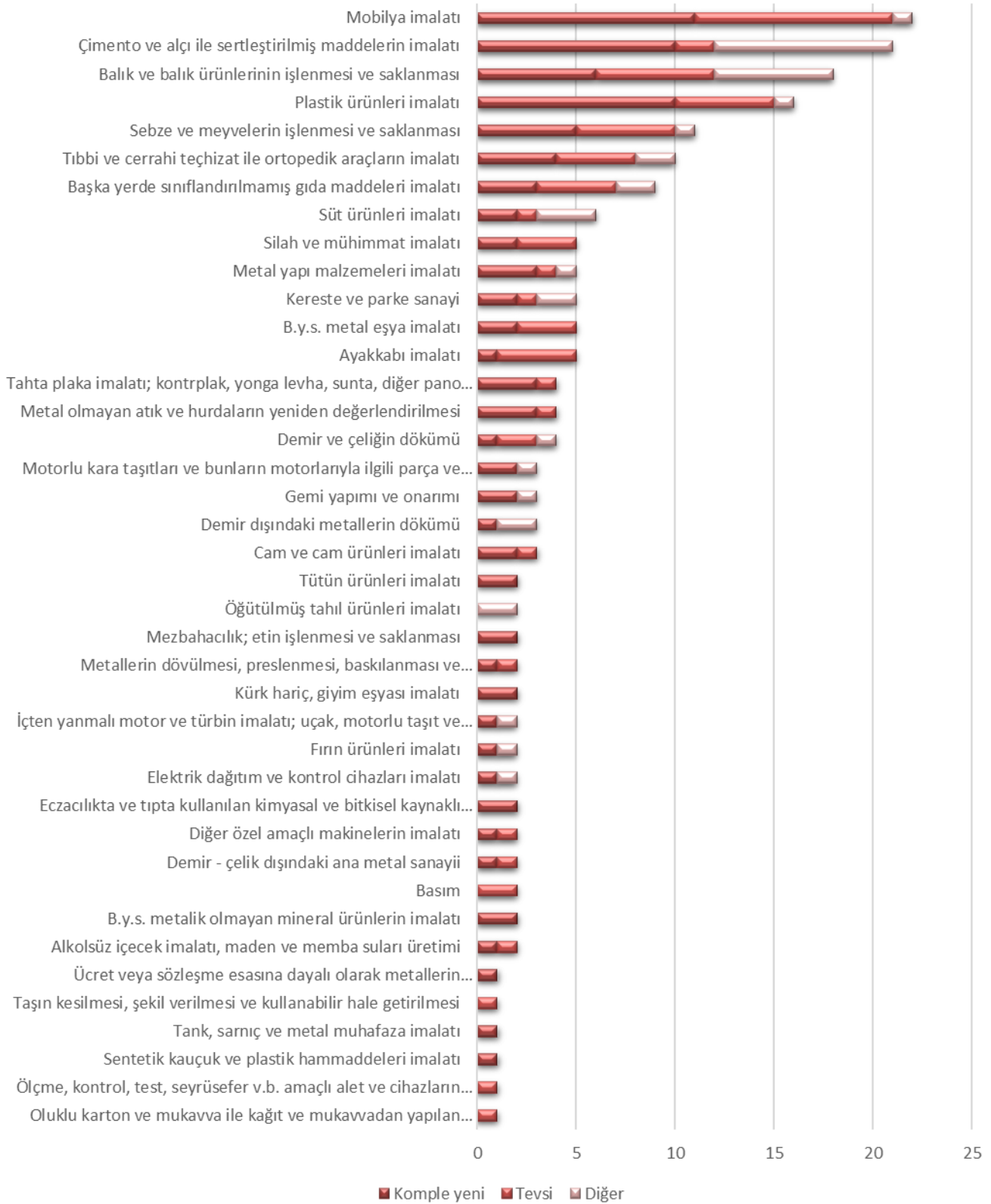
Grafik: Yatırımın Cinsine Göre Trabzon İlinde Teşvik Belgesi Verilen Madencilik Alt Sektörleri (2001-2022)

Kaynak: TUYSGM, rapor tarihi: 23.01.2023, erişim tarihi: 31.01.2023

- Trabzon iline imalat sektöründe 1.'i yabancı, 206.'sı yerli sermayeli toplam 207. teşvik belgesi verilmiştir. İmalat sektörüne verilen teşvik belgelerinin alt sektörler göre dağılımı grafikte verilmiştir. Teşvik belgesi sayısına göre en çok yatırım yapılan alt sektör 22 teşvik belgesi ile 'mobilya imalatı' dır.
- Trabzon iline 2001 -2022 döneminde enerji sektöründe teşvik belgesi verilmemiştir.

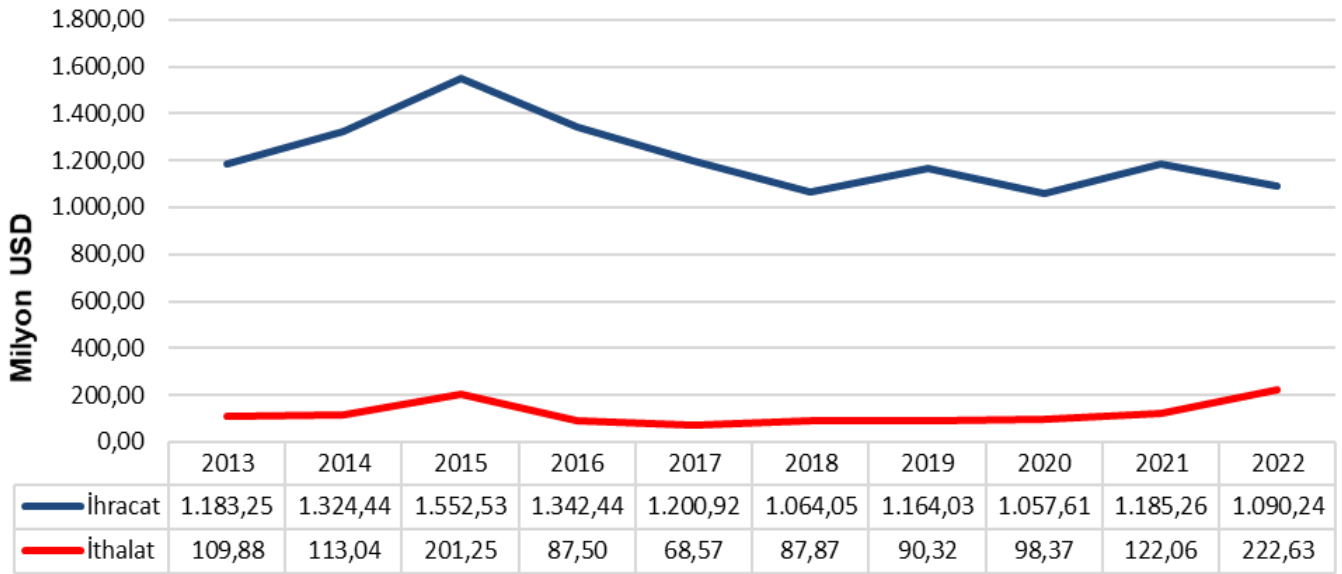
Grafik: Yatırımın Cinsine Göre Trabzon İlinde Teşvik Belgesi Verilen İmalat Alt Sektörleri (2001-2022)

Kaynak: TUYSGM, rapor tarihi: 23.01.2023, erişim tarihi: 31.01.2023

Trabzon ili dış ticareti 2013-2021 döneminde dalgalı seyir izlemiştir. Trabzon ilinin 2013-2022 dönemindeki ihracatı ve ithalatı dalgalı bir seyir izlemiştir.

2015 yılında 1,55 milyar dolarla en yüksek değerine ulaşan il ihracatı 2022 yılında 1,09 milyar dolar olmuştur. İl ithalatı ise 2022 yılında 222,63 milyon dolarla en yüksek değerine ulaşmıştır.

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)

- 2022 yılına ait Türkiye dış ticaret verilerine göre; 254,17 milyar dolar olan ihracatın %0,43'ü, 363,71 milyar dolar olan ithalatın ise %0,06'sı Trabzon iline kayıtlı firmalar tarafından yapılmıştır.
- Bu paylarla Trabzon ili; Türkiye genelinde illerin 2022 yılı dış ticaret performansları sıralamasında ihracatta 23. ithalatta ise 36. sırada yer almıştır.
- TÜİK verilerine göre Trabzon ilinde 2013 yılında 221. olan ihracatçı girişim sayısı 2022 yılında 383.'e, ithalatçı girişim sayısı ise 146.'dan 7134.'e yükselmiştir.

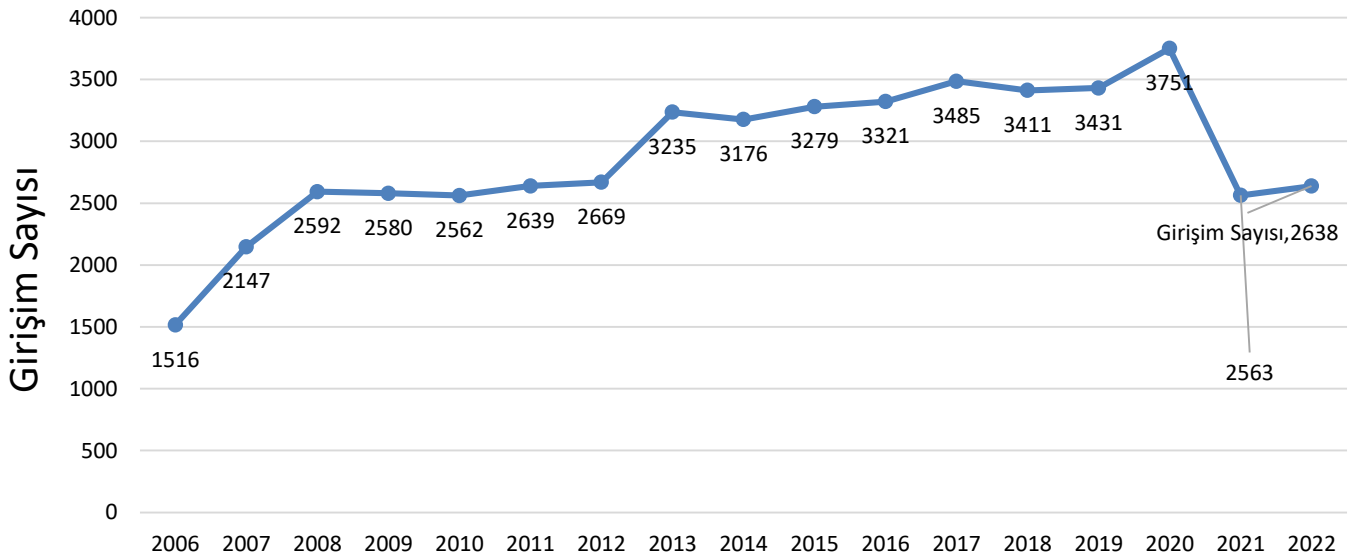
12.5 SANAYİ SEKTÖRÜNDE AR-GE FAALİYETLERİ

Sanayi Bakanlığı, sanayide teknolojik dönüşümü sağlayarak ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için 28.02.2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde teknoloji merkezleri, Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerinde yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine birçok destek ve teşvik vermektedir. Bu kapsamda ülke genelinde 2022 yıl sonu itibarıyla 53 ilde 1.260 Ar-Ge merkezi ve 28 ilde 316 tasarım merkezi faaliyet göstermektedir. Ar-Ge merkezlerinin 54'ü; tasarım merkezlerinin ise 8'i 2022 yılında belgelendirilmiştir.

Tablo 49: Trabzon İlinde Teknolojik Dönüşüm Faaliyetlerinde Bulunan Firmalar

SIRA	FİRMA UNVANI	SEKTÖR	KURULUŞ YILI
1	Çolakoğlu Mühendislik Makina Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	Makine ve teçhizat imalatı	2018
2	Trabzon Silah Sanayi A.Ş.	Silah ve mühimmat imalatı	2019

Trabzon İli Girişim Sayıları

Trabzon ilinin ekonomisi içinde tarım önemli bir yere sahiptir. İlin 466.400 hektarlık toplam arazisinin, ancak 108.120 ha (%23) kadarı tarıma elverişlidir. Geriye kalan kısmın 181.541 hektarı (%39) orman, 99.102 hektarı (%21) çayır-mera ve 77.637hektarı (%17) ürün getirmeyen arazidir.

Bölgenin önemli geçim kaynağı çay ve fındıktır. Tarım arazisinin %84,7'sinde fındık ve çay üretimi yapılmaktadır. Tarla Bitkileri ekimine %12,2, Sebze üretimine %2,5 ve diğer ürünlerin üretimine ise %0,6'lık tarım arazisi ayrılmaktadır. Bir çiftçi ailesine düşen ortalama tarım arazisi 11 dekadır.

İlin tarım potansiyelinde ilk sırayı fındık ve çay alır. Fındık üretiminde normal ürün döneminde gerçekleştirilen yıllık ürün miktarı 50 bin ton civarındadır. Bu miktar Türkiye fındık üretiminin %9'unu teşkil etmektedir.2023 yılı fındık rekoltesi 39.480 tondur. (2019 yılında 52.100 Ton, 2020 yılında 40.550Ton ve 2021 yılında 43.847 Ton, 2022 yılında 52.462 ton, 2023 yılı Haziran ayı sonu itibariyle 39.480)

Çay ilin ağırlıklı olarak Hayrat, Sürmene, Of ve Araklı ilçelerinde üretilmektedir. (2019 yılında 306.348 ton, 2020 yılında 271.568 ton, 2021 yılında 256.546 ton, 2022 yılında 270.891 ton)

Tablo 50: İl Arazisinin Dağılımı ve Tarım Arazisi Alanı

İL ARAZİSİNİN DAĞILIMI (HA)	
İL YÜZÖLÇÜMÜ	466.200
TARIM ALANI	108.442
ORMAN VE FINDIKLIK ALAN	181.541
ÇAYIR-MERA ALANI	99.566
TARIM ARAZİSİ ALANI (HA)	
KURU MARJİNAL TARIM ARAZİSİ	25.52
ÇAYIR VE MERA ALANI	99.566
TOPLAM TARIM ARAZİSİ	134.671

Tablo 51: Trabzon'da Meyve Üretimi

MEYVECİLİK ÜRETİMİ	
MEYVE VEREN AĞAÇ SAYISI	28.133.944
MEYVE VERMEYEN AĞAÇ SAYISI	1.215.237
TOPLAM MEYVE ÜRETİMİ (TON)	301.372

Tablo 52: Trabzon'da Sebze Üretimi

SEBZECİLİK ÜRETİMİ	
SEBZE ALANI (HA)	2.504
SEBZE ÜRETİMİ (TON)	26.135

Tablo 53: Trabzon'da Tarla Bitkileri Üretim Alanı ve Miktarı

TARLA BİTKİLERİ ÜRETİM ALANI VE MİKTARI	
TARLA BİTKİLERİ ÜRETİM ALANI (HA)	23.292
TARLA BİTKİLERİ ÜRETİMİ (TON)	115.416

13.1.2 TARIM ÜRÜNLERİNDE GIDA KONTROLÜ

Tablo 54: Trabzon'da Yıllara Göre Gıda Denetim Sayıları

GIDA DENETİMLERİ				
GIDA GÜVENLİĞİ	2020	2021	2022	2023
DENETLENEN ÜRETİM YERİ	922	939	943	945
DENETLENEN SATIŞ YERİ	3.829	3.804	3.947	3.876
DENETLENEN TOPLU TÜKETİM YERİ	3.935	3.697	3.829	3.712
DENETLENEN TOPLAM İŞYERİ SAYISI	8.951	8.897	9.271	8.919

13.1.3 TARIM İLAÇLARI VE GÜBRE KULLANIMI

Tablo 55: Tarım İlaçları ve Gübre Kullanımı

TARIM İLAÇLARI VE GÜBRE KULLANIMI	
TARIM İLACI MİKTARI (KG-LT)	10.850,15kg /14.514,45Lt
GÜBRE MİKTARI (TON)	13.550

13.1.4 TARIM İŞÇİ VE ÇİFTÇİ SAYISI

Tablo 56: Tarım İşçi ve Çiftçi Sayısı

TARIM İŞÇİ VE ÇİFTÇİ SAYISI	
TARIM İŞÇİSİ	125.304
ÇİFTÇİ AİLE SAYISI	62.652

13.1.5

TARIM ve KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU

Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), 2011 yılı itibariyle IPARD Programı kapsamında hibe fonlarının kullanılması amacıyla potansiyel faydalanıcılara yönelik çağrı ilanına çıkmaya başlamıştır. TKDK, merkez ve taşra teşkilatından oluşmaktadır. Taşra teşkilatları İl Koordinatörlüğü adı altında faaliyet göstermektedir. Başlangıçta ilimizin de aralarında bulunduğu 20 ille başlayan faaliyetler, 22 ilin daha katılmasıyla 42 ilde devam etmekte iken 2023 yılı itibariyle 81 ilde faaliyet göstermektedir. TKDK Trabzon İl Koordinatörlüğü IPARD Programı kapsamında ilimizde yatırım yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere (özel sektör) hibe fonları dağıtmaktadır. Yatırımlar, İl Koordinatörlüğüne başvuru yapan ve başvurusu onaylanan faydalanıcılar tarafından gerçekleştirilmektedir.

IPARD Programı kapsamında, et ve süt üreten tarımsal işletmeler; et, süt, meyve, sebze ve su ürünleri ve yumurta işleme tesisleri; çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve bitkisel ürünlerin işlenmesi ve paketlenmesi, arıcılık ve arı ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesi, yerel ve mikro işletmelerin geliştirilmesi amacıyla yöresel tarım-gıda ürünleri ve geleneksel el sanatları ile ilgili tesis ve atölyeler; kırsal turizmin geliştirilmesi amacıyla konaklama, yeme içme, pastane, tırmanma platformu, dağcılık, dağ bisikleti geziler, atv safari, sportif ve rekreatif balıkçılık, at biniciliği, yürüyüş parkurları, hobi bahçeleri vb. turistik açık alan aktivite tesisleri; kültür balıkçılığı işletmeleri, yenilenebilir enerji yatırımları destek kapsamında yer almaktadır.

IPARD Programı kapsamında belirlenen alanlarda yapım işleri, makine ekipman alımı, danışmanlık giderleri ve görünürlük giderleri destek kapsamındadır. Proje kapsamı; yeni bir yatırım olabileceği gibi, mevcut işletme / tesisin modernizasyonu da olabilir. Desteklenecek alanlar kapsamında, faydalanıcıların %50-75 hibe desteği yanında %20 KDV vergisi dahil vergi muafiyeti de bulunmaktadır.

Bu güne kadar 30 proje başvuru çağrısına çıkarak 269 faydalanıcıya hibe desteği sağlanmıştır.

Tablo 57: Tamamlanan IPARD I ve IPARD II Programları ve İncelenmeleri Tamamlanan IPARD III Programı 1.Başvuru Çağrısı Döneminde Alınan Projelerin Sözleşme ve Ödeme Bilgileri

	Sözleşmeye Bağlanan Proje Sayısı	Sözleşme Yatırım Tutarı (TL)	Sözleşme Hibe Tutarı (TL)	Ödeme Yapılan Proje Sayısı	Ödeme Tutarı (TL)	Ödeme Tutarı (EU)
Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	4	4.229.405,24	2.132.672,16	4	1.927.850.,09	474.277,73
Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	10	28.224.677,22	12.205.649,62	9	9.092.402,16	1.207.721,17

Kırmızı Et ve Kırmızı Et Ürün. İşl. ve Pazar.	4	13.291.198,3	2.719.103,02	3	2.252.483,45	565.334,42
Kanatlı Eti ve Kanatlı Eti Ürün. İşl. ve Pazar.	2	4.633.309,37	1.946.974,3	2	1.827.827,76	455.610,16
Meyve ve Sebzelerin İşl. ve Pazar.	6	20.477.124,3	9.186.205,02	6	8.846.223,34	1.126.509,06
Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	13	102.780.888,27	45.541.808,09	12	25.049.919,12	3.357.681,05
Bitkisel Üret. Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ür. İşl. Ve Paz.	1	3.680.255,32	1.991.639,2	1	996.531,25	106.825,38
Arıcılık ve Arı Ürün. Üretimi İşlen. ve Paz.	58	3.998.000,55	1.998.043,03	58	1.794.282,92	554.082,19
Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler	42	70.455.231,05	35.101.258,61	42	32.172.854,83	4.317.264,77
Kırsal Turizm ve Rekreasyon Faaliyetleri	116	269.345.604,45	129.563.000,7	116	99.528.454,2	10.172.432,98
Yenilenebilir Enerji Yatırımları	16	32.822.609,57	17.611.902,74	16	16.753.373,58	877.708,34
TOPLAM	272	553.938.303,64	262.904.222,11	269	200.242.202,7	23.215.447,25

Tablo 58: IPARD III PROGRAMI 2. Başvuru Çağrı Dönemi Kapsamında Alınan ve İncelemesi Devam Eden Projelerin Bilgileri

	Proje Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Destek Tutarı
Arıcılık ve Arı Ürün. Üretimi İşlen. ve Paz.	1	680.000	473.900
Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler	4	57.008.693,83	39.547.055,67
Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler	42	682.782.613,15	466.597.975,87
Yenilenebilir Enerji Yatırımları	1	2.234.136,72	1.770.709,37
TOPLAM	48	742.705.443,7	508.389.640,91

İlimizde hayvancılık daha çok süt ve süt mamulleri üretimine yönelik olarak yapılmaktadır. Daha çok büyükbaş hayvan beslenmektedir. Yıldan yıla yerli ırktan melez ve kültür ırka dönüşümlerde hızlı bir istek gözlenmektedir. İl'de 172.305 küçükbaş, 112.946 büyükbaş, 94.516 adet kümes hayvanı mevcuttur.

Tablo 59: Büyükbaş Hayvan Üretimi

BÜYÜKBAŞ HAYVAN ÜRETİMİ		
CİNSİ		2023
SIĞIR	SAF KÜLTÜR IRKI MİKTARI (BAŞ)	15.339
	KÜLTÜR MELEZİ MİKTARI (BAŞ)	95.095
	YERLİ IRK MİKTARI (BAŞ)	2.323
MANDA MİKTARI (BAŞ)		189
TOPLAM		112.946

Tablo 60: Küçükbaş Hayvan Üretimi

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN ÜRETİMİ		
CİNSİ		2023
KOYUN	MERİNOS MİKTARI (BAŞ)	123
	YERLİ MİKTARI (BAŞ)	152.529
KIL VE TİFTİK KEÇİSİ MİKTARI (BAŞ)		19.653
TOPLAM		172.305

Tablo 61: Kümes Hayvan  retimi

KÜMES HAYVAN ÜRETİMİ	
CİNSİ	2023
TAVUK (YUMURTACI)	93.282
HİNDİ	376
ÖRDEK	336
KAZ	522
TOPLAM	94.516

Tablo 62: Arıcılık  retimi

ARICILIK ÜRETİMİ	
TÜRÜ	2023
ESKİ T�P KOVAN ADEDİ	201
YENİ T�P KOVAN ADEDİ	159.264
TOPLAM	159.465

Tablo 63: Hayvansal  retim Miktarı

HAYVANSAL ÜRETİM MİKTARLARI	
HAYVANSAL ÜRÜNÜN CİNSİ (KG)	2023
SÜT	36.000.000
ET	6.219.283
YAPAĞI	152.652
KİL	19.653
BAL	1.075.470
BAL MUMU	71.830
YUMURTA (ADET)	3.875.150

Su ürünleri ve balıkçılık sektörü, hem birincil protein kaynağı olarak insan sağlığı ve beslenmesi açısından hem de ticari bir iş kolu ve geçim kaynağı olarak Trabzon'da önemli bir yere sahiptir. Türkiye'de toplam su ürünleri üretiminin yaklaşık 2/3'ü Doğu Karadeniz Bölgesi'nde gerçekleştirilmekte olup Trabzon ili bu alanda da ön plana çıkmaktadır.

Avcılık yoluyla yapılan üretimde türlerin önemli kısmı pelajik olarak adlandırılan açık deniz veya okyanusun sahil veya deniz tabanına yakın olmayan kısımlarda yetişen göç eden türler olduğu için su sıcaklığına bağlı olarak Trabzon kıyılarında avcılık değişkenlik göstermektedir. Ancak ilimizde kayıtlı balıkçı filosunun yoğunluğu ve teknolojik cihazlar açısından çok önemli bir konumda olduğu bilinmektedir. Trabzon iline kayıtlı filo Türkiye'nin bütün denizlerinde mevcut hedeflerine göre avcılık yapmaktayken küçük ölçekli olarak adlandırılan balıkçılar ise ilin kıyılarında balıkçılık yapmaktadır.

14.1

BALIKÇILIK KOOPERATİFLERİ VE ÜYE SAYISI

Ülke genelinde 300 adet balıkçı kooperatifi vardır ve bunların toplam 3.319 üyeye sahip 38 tanesi Doğu ve Orta Karadeniz Bölgesi'nde yer alır.

Tablo 64: İlde Kooperatif ve Üyeleri Sayısı

İl Adı	Balıkçı Kooperatifleri	Üyelerin Sayısı
TRABZON	23	2.450

14.2

BALIKÇI TEKNELERİ VE ÖZELLİKLERİ

Türkiye'de kullanılan başlıca balıkçı tekneleri dört tipten oluşmaktadır. Bunlar; trol, gırgır, taşıma ve küçük yedek teknelerdir. 2008'de ülke genelinde toplam 17.161 adet balıkçı teknesi bulunmaktadır.

Karadeniz av filosunun Türk ekonomisine katma değer olarak katkısının 257 milyon TL olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Karadeniz av filosu yaklaşık 17.000 kişiyi istihdam etmektedir. Filo birimlerinin ulusal ekonomiye yaptığı katkı bakımından en büyük payın gırgır teknelerinde olduğu, yatırım getirisi bakımından ise en iyi performansı kıyı balıkçılığı yapan teknelerin gösterdiği bildirilmiştir.

Tablo 65: Doğu Karadeniz Bölgesinde Balıkçı Teknelerinin Türü ve Sayısı

KULLANIM ŞEKLİ	TÜRKİYE	DOĞU KARADENİZ	TRABZON
Trol Gemisi	543	40	8
Trol-Gırgır Gemisi	469	134	2
Gırgır Gemisi	526	129	51
Taşıyıcı Gemi	213	125	23
Diğer	15.410	3.614	988
TOPLAM	17.161	4.042	1.072

Tablo 66 : Karadeniz Bölgesinde Balıkçı Teknelerinin Uzunluğu

UZUNLUK GRUBU (METRE)	TÜRKİYE	DOĞU KARADENİZ	TRABZON
1- 4.9	159	98	84
5- 7.9	9.448	2.673	649
8- 9.9	4.855	765	198
10- 11.9	666	90	20
12- 14.9	664	99	5
15- 19.9	467	71	5
20- 29.9	632	156	15
30- 49.9	255	81	42
50+	15	9	1
TOPLAM	17.161	4.042	1.019

Avcılığı yapılan çoğu türün göçmen türler olması nedeniyle Trabzon iline kayıtlı tekneler hamsi, palamut, lüfer ve istavrit avcılığı için ulusal ve uluslararası sularda avcılık yapmaktadır. Dolayısıyla Trabzon iline kayıtlı teknelerin av miktarı aşağıdaki rakamlardan daha yüksektir.

Tablo 67: Ekonomik Değeri Yüksek Türlere Ait Veriler (2023 Ocak-Eylül)

EKONOMİK DEĞERİ YÜKSEK TÜRLERE AİT VERİLER			
BALIK TÜRÜ	ÜRETİM (Kg)	BALIK TÜRÜ	ÜRETİM (Kg)
HAMSI	38.700.221	LÜFER	2.920
BARBUNYA	59.015	MEZGİT	395.810
İSTAVRİT	358.980	KALKAN	4.455
KEFAL	13.880	TİRSİ	21.300
ZARGANA	10.670	İZMARİT	4.050
LEVREK	6.880	DİĞER TÜRLER	540.945
PALAMUT	8.040	DENİZ SALYANGOZU	1.240.500

Tablo 68: Trabzon Ticari Balıkçı Sayıları

TİCARİ BALIKÇI SAYILARI (KİŞİ)					
YILLAR	2019	2020	2021	2022	2023
DENİZ BALIKÇILIĞI	4524	4496	4882	5138	5183
İÇSU BALIKÇILIĞI	3	0	0	0	1
TOPLAM	4527	4496	4882	5138	5184

14.4 KÜLTÜR BALIKÇILIĞININ DURUMU

İlimizde Gökkuşaağı alabalığının (Türk somonu), yoğun olarak ihracatı yapılmaktadır. İlimizde ağ kafes ve kara tesislerinde (Türk somonu) alabalık, levrek ve Karadeniz alabalığı yetiştiriciliği yapan toplamda 67 adet tesis bulunmaktadır. Bu tesislerden 21 adeti deniz ağ kafes tesisi, 46 adeti ise karada kurulu yetiştiricilik tesisidir. Karada kurulu yetiştiricilik tesislerinin proje kapasiteleri 1.302 ton/yıl, denizdeki ağ kafes tesislerinin proje kapasiteleri ise 38.740 ton/yıldır.

İlde iç su yetiştiriciliği için kurulan 67 işletmenin yaklaşık 1/3'ü Maçka ilçesine bağlı dere ve kaynaklar üzerinde faaliyet göstermektedir. Karada kurulu balık işletmelerinin yıllık kapasiteleri 3 ton/yıl ile 150 ton/yıl arasındadır. Denizde ağ kafeslerde yetiştiricilik yapan işletme sayısı 21'dir. Bu işletmelerin kapasiteleri ise 800 ton ile 4.000 ton arasında değişmektedir

14.5 KÜLTÜR BALIKÇILIĞI YETİŞTİRİCİLİĞİ

Gökkuşaağı alabalığı (Türk somonu), gelişen teknoloji ve üreticilerin bilinçlenişi ile birlikte taze olarak iç pazar da tüketildiği gibi, ürünler; müşteri talebine göre bütün temizlenmiş, başı ve iç organları alınmış, tütsülenmiş, fileto olarak işlenmekte ve birçok Avrupa ve Uzakdoğu ülkesine ihraç edilmektedir. İşlenen ürünler ile işleme sonrası oluşan yan ürünler (kılçık, baş, balık yağları ve yumurta gibi) Japonya başta olmak üzere Hong Kong, Güney Kore, Singapur, Suudi Arabistan, Rusya, Ukrayna, Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilmektedir.

Son yıllarda artan dış talepler çerçevesinde Gökkuşaağı alabalığı (Türk Somonu) yetiştiriciliği ilimizde daha da cazip hale gelmiştir. İlimizde bulunan su ürünleri işleme tesis potansiyelinin yüksek oluşu, işlenmiş balığın ihracatına olumlu katkılar sağlamıştır. Ürünler, müşteri talebine göre bütün temizlenmiş, başı ve iç organları alınmış, tütsülenmiş, fileto ve işleme sonrası yan ürün olarak ihraç edilmektedir. İlimizde 14 tane su ürünleri işleme tesisi bulunmaktadır.

Tablo 69: Su Ürünleri Kültür Üretimi (Ton) (ÜİK, 2023)

YER	ALABALIK İÇ SU	ALABALIK DENİZ	LEVREK
TRABZON	510	17.584	165
TR90	4.552	23.699	765
TÜRKİYE	156.431	66.055	160.802

14.6 DENİZ KAFESLERİNDE BALIK YETİŞTİRİCİLİĞİ

Günümüzde Karadeniz Bölgesi'ndeki deniz kafesleri, Türk Somonu (Gökkuşluğu alabalığı), levrek ve Karadeniz alabalığı büyütülmesi için kullanılmaktadır. Gökkuşluğu ve Karadeniz alabalığı yavruları daha çok bölgedeki alabalık çiftliklerinden temin edilmektedir. Ancak, Karadeniz'in yüzey suyu sıcaklığı haziran ayının ikinci yarısından ekim ayının sonlarına kadar Gökkuşluğu ve Karadeniz alabalığının dahil olduğu Salmonidae familyası balıklarının yaşaması için uygun değildir. Bu nedenle Karadeniz'de Salmonidae familyası balıklarının deniz kafeslerinde büyütülmesi kasım-haziran ayları arasındaki dönem ile sınırlanmaktadır.

Trabzon, Türkiye'nin Türk somonu balığı yetiştiriciliği açısından en önemli merkezlerinden biridir. Karadeniz kıyılarında yer alan Trabzon'un coğrafi konumu ve iklim koşulları, somon yetiştiriciliği için oldukça elverişlidir. Trabzon'da Türk somonu yetiştiriciliği, genellikle kafes sistemleri kullanılarak yapılmaktadır. Bu sistemler, denizin açıklarında bulunan ve özel olarak tasarlanmış kafeslerden oluşur. Somonlar, bu kafeslerde kontrollü bir ortamda yetiştirilir ve düzenli olarak beslenirler.

Trabzon'da Türk somonu yetiştiriciliği, hem ekonomik hem de sosyal açıdan önemli bir sektör haline gelmiştir. Yetiştiricilik faaliyetleri, bölgeye önemli bir istihdam kaynağı sağlamaktadır. Ayrıca, Trabzon'un Türk somon balığı ihracatı, bölge ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır. Trabzon'un somon balığı üretiminin artması, sektördeki işletmelerin modernleşmesini ve yeni teknolojilerin kullanılmasını teşvik etmiştir.

14.7 BALIKÇILIK GELİRLERİ VE PAZARLAMA

Karadeniz Bölgesi'nde balık pazarlama şekli Türkiye genelinde uygulanan pazarlama şekli ile uyum içindedir. Balığın pazarlanması hemen hemen tamamıyla özel sektör tarafından yapılmaktadır.

Balıkçılar, yakaladıkları balığı karaya çıkış noktalarından kamyonlar vasıtasıyla taşımakta ve fiyatına bağlı olarak istedikleri pazara ulaşılmaktadır. Küçük alabalık çiftliklerinde yetiştirilen balıkların hepsi o yörede satılır. Doğrudan perakendeciye, restoranlara ve tüketiciye yapılan satışlar, kendi restoranlarını işleten küçük çiftlikler veya aile çiftlikleri için özellikle önemlidir.

Trabzon'da kara çiftliklerinin büyük çoğunluğunda restoran bulunmakta ve üretilen balıklar bu restoranlarda yöresel yöntemlerle pişirilmekte ve tüketiciye sunulmaktadır. Bu özelliklerinden dolayı zaman zaman alabalık çiftlikleri işletme olarak ta görülmektedir. Büyük çiftliklerin alabalıkları ise normal balık pazarlama kanalları ile satılmaktadır.

Bölgemizden başta Rusya Federasyonu, Vietnam ve Japonya olmak üzere 10 ülkeye 2 bin 251 ton Türk somonu ihraç edildi. Doğu Karadeniz ihracatının yüzde 67'si Trabzon'dan gerçekleştirildi. Kentten ocak ayında 7 ülkeye 1467 ton somon ihraç edilerek 7 milyon 559 bin 388 dolar kazanç sağlandı. Trabzon'dan geçen yılın ilk ayında 5 milyon 260 bin dolar karşılığı 667 ton somon ihraç edildi. Bu rakamlara göre ihracat miktarında %120, değerinde %44 artış oldu.

TR90 bölgesindeki 6 ilde, su ürünleri işleme sektörü, işletme sayısına bakıldığında Trabzon ilinde daha gelişmiş durumda olduğu görülmektedir. İl genelinde 14 adet işleme tesisi mevcut olup (6 tanesi Yurt içi, 4 tanesi (AB, Rusya), 3 tanesi AB izinli, 1 AB dışı işletmedir.) 6 tanesi Çarşıbaşı'nda, 1 tanesi Akçaabat'ta, 1 tanesi Çağlayan'da, 1 tanesi Sürmene'de, 3 tanesi Beşikdüzü'nde ve 2 tanesi de Arsin'de kuruludur.

Ürünler; taze dondurulmuş balıkçılık ürünleri ve balık unu ile balık yağıdır. Tesisler üretimlerini perakende, toptan satış ve tesise ait lokantalarda pazarlamaktadır.

Tablo 70: 2022-2023 Yılları Arası Trabzon Su Ürünleri İhracat Verileri

ÜRÜN ÇEŞİDİ	2022 (\$)	2023 (\$)
Hamsi balıkları (dondurulmuş)	855.679	483.171
Suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar (dondurulmuş)	1.749.954	336.243
İstavrit (dondurulmuş)	404.611	50.586
Salyangoz kabuğu; salyangoz kabuğu toz ve döküntüleri	71.125	-
Çipura (taze/soğutulmuş)		500
Deniz levreği (taze/soğutulmuş)		573
Alabalıklar; diğer, (taze veya soğutulmuş)		99.211

14.8 BALIKÇILIK VERİMLİLİĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Denizlerdeki su ürünlerinin kıyıdaş ülkeler tarafından paylaşılan stoklar olması, bu stokların yönetiminde ülkelerin tek başına hareket etme kabiliyetini azaltmakta diğer ülkelerle birlikte hareket etme zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır. Bu kapsamda Türkiye'nin de üye olduğu Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM) tarafından Trabzon ilinin de bulunduğu Karadeniz GSA 29 olarak adlandırılmaktadır. Bu alanda stokların durumu analiz edilmektedir. Balık stoklarının önemli bir kısmının aşırı avlandığı veya mevcut av baskısının sabit tutulması önerileri ortaya çıkmıştır.

Kültür balıkçılığında ise potansiyel üretim alanları mevcuttur. Üretimin daha yüksek rakamlara ulaşması mümkündür. Özellikle av baskısının azaltılması için omnivor türlere yönelmek faydalı olacaktır. Su ürünleri sektöründe çalışanlar, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı bilgilendirilerek önceden tedbir almalarının sağlanması ve balıkçılık üretiminin sürdürülebilirlik prensiplerine yapılabilmesi için gerekli eğitim, bilgilendirme ve benzer tedbirler alınmalıdır.

14.9 DENİZ KAYNAKLARININ KORUNMASI VE YÖNTEMİ

Teknolojinin ve sanayinin gelişmesi, artan nüfus ve gelişen ihtiyaçlar doğal kaynakların daha fazla kullanılmasına, kaynakların yıpranmasına ve kirlenmesine neden olmaktadır. Su kaynakları, endüstriyel ve evsel kökenli kirlilikten ve yapılaşmadan olumsuz etkilenmektedir.

Doğrudan insan aktiviteleri ile oluşan zararın yanında küresel boyuttaki iklim değişikliği ve küresel ısınma gibi kısa sürede kontrol edilemeyen değişiklikler su ürünleri üretimini etkilemektedir. Hamsi gibi göçmen balıklar bu değişimlerden daha çabuk etkilenmektedir.

Deniz ve iç sulara çeşitli yollarla ulaşarak buradaki türlerin besin kaynaklarında ve habitatında baskı unsuru oluşturan istilacı türler son yılların önemli problemlerinden biridir. Bu türlerin başında deniz salyangozu gelmektedir. Deniz salyangozunun diğer türler üzerinde predatör baskısının olduğu bilinmektedir. Ancak, bu tür son zamanlarda ilginç bir şekilde bölge balıkçısı için ticari bir tür özelliği de kazandı. Özellikle batıdaki stokların azalması ve Ukrayna da ki savaş ürün fiyatını arttırarak bu yönde ilgiyi arttırdı.

Kaynakların korunmasına yönelik zaman derinlik dönem ve av aracı yasakları mevcuttur. Fakat kurallara uyum aşamasında çeşitli sorunların olduğu da bilinmektedir. İlegal avcılık olarak da ifade edilebilecek durumlara belirli dönemlerde rastlanılmaktadır.

Ülkemizde ormanlarının tamamına yakını devletin hüküm ve tasarrufu altında olup orman envanter ve amenajman planlarına göre ormanlar toplam ülke alanının % 30'unu kaplamaktadır. Trabzon ilinde orman alanı Türkiye ortalamasının üzerinde olup bu oran % 35'dir.

Tablo 71: Orman Alanı (Hektar)

	NORMAL	BOZUK	TOPLAM
TÜRKİYE	13.708.972	9.654.099	23.363.071
TRABZON	153.332	29.849	182.543

Tablo 72: Orman Serveti ve Orman Artımı (Bin m3)

	ORMAN SERVETİ (Bin m3)			ORMAN ARTIMI (Bin m3)		
	Normal Kapalı	Boşluklu Kapalı	Toplam	Normal Kapalı	Boşluklu Kapalı	Toplam
TÜRKİYE	1.708.573	68.099	1.773.672	48.155	1.979	50.135
TRABZON	33.784	353	34.138	853	12	865

İlimizdeki ormanlara ve özellikle ladin ağaçlarına zarar vererek ağaçların gelişimini engelleyen hatta kurutmak suretiyle önemli orman zararına neden olan böceklerle (İps. türü kabuk böcekler) mücadele kapsamında 2023 yılında 1.296 hektar sahada biyolojik mücadele ve 60 hektar sahada biyoteknik mücadele yapılmıştır. Ayrıca böceklerle biyolojik mücadele kapsamında etobur kuşları çoğaltmak için 700 adet kuş yuvası yapılmış, Dendroctonusmi-cans böceği ile mücadele için bu böceğin yırtıcısı olan R.F.grandis böceğinden 40.100 adet üretilmiştir.

Tablo 73: Orman Zararlıları ile Mücadele (2021-2023)

	2021	2022	2023
Biyolojik Mücadele	1.912 Ha	1.547 Ha	1.296 Ha
Biyoteknik Mücadele	46 Ha	126 Ha	60 Ha
R.F.Grandis Üretimi	40.000 Adet	40.513 Adet	40.100 Adet
Kuş Yuvası	1.000 Adet	2.150 Adet	700 Adet

15.3 ORMAN REHABİLİTESİ, BAKIMI İLE AĞAÇLANDIRMA

Ormanlardan başta odun hammaddesi olmak üzere, tür zenginliğine dayalı diğer ürünler- den toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için amenajman (faydalanma) planlarına göre üretim yapılmaktadır. Trabzon İli ormanlarının 34.138.327 m3 dikili gövde serveti mevcut olup, bu servetin yılda ortalama 865.886 m3 artımı mevcuttur.

Odun dışı orman ürünlerinin potansiyelinin tespit edilmesi ve faydalanmanın düzenlenme- sinin sağlanma faaliyetleri kapsamında yapılan envanter çalışmaları neticesinde yoğun olarak doğal yayılış gösteren Mavi Yemiş - Likapa'nın 6.218 hektarlık orman alanında yayılış gösterdiği tespit edilmiştir. Envanteri yapılan ve taze meyve, meyve suyu ve ilaç sanayisinde, süt ve süt ürünleri teknolojisinde, reçel, marmelat, çay (kuru yaprağı ve kuru meyvesi), diyet menülerinde kullanılan bu ürünün yıllık faydalanma miktarı 202 tondur. Bununla birlikte Trabzon İlinde 35 adet tür çeşidinden olmak üzere 46.964 Ha. Alanda yayılış bulunmaktadır. Faydalanma miktarı ise 1.552 ton olarak belirlenmiştir.

Tablo 74: Orman Rehabilitesi, Bakımı ile Ağaçlandırma, Silvikültür ve Fidan

	2021	2022	2023
Ağaçlandırma Tesis	100 Ha	150 Ha	80 Ha
Ağaçlandırma Bakım	1.100 Ha	1.150 Ha	3.704 Ha
Toprak Muhafaza Tesis	-	90 Ha	-
Toprak Muhafaza Bakım	200 Ha	523 Ha	-
Çiğ Kontrol Tesis	83 Ha	100 Ha	-
Fidan Üretimi	4.900.000 adet	5.750.000 adet	8.200.000 adet
Gençlik Bakımı	560 Ha	647 Ha	664 Ha
Sıklık Bakımı	194 Ha	440 Ha	295 Ha
Rehabilitasyon	117 Ha	-	77 Ha
Yapay Gençleştirme	364 Ha	-	296 Ha
Kültür Bakımı	1.823 Ha	2187 Ha	2.225 Ha

15.4 BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Biyolojik çeşitliliğin tespitine yönelik olarak Trabzon ilinde 92 adet bitki türü 357 farklı koordinatta tespit ve teşhis edilerek Biyod Veri Tabanına aktarılmıştır. Doğal olarak yayılış gösteren soğanlı bitkiler tıbbi ve aromatik olarak kullanılmakta olan Şepart 1.453 Ha. 75.233 Kg., Yer somunu 574 Ha. 18.257 Kg, Akbardak 772 Ha. 17.081 Kg., Er salebi 1.066 Ha. 3.505 Kg. olarak envanter çalışmaları yapılmış, bu türlere ve diğer türlere yönelik tespit çalışmaları devam etmektedir.

Arıcılık faaliyetlerine yön vermesi ve geliştirmesi kapsamında bal ormanları kurulmaktadır. Bu kapsamda; 1.592 hektarlık alanda 11 Adet Bal Ormanı kurulmuştur.

16

MADENCİLİK

16.1

MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin en büyük illerinden biri olan ve konumu nedeniyle yüzyıllardır önemli bir liman kenti ile ticaret merkezi olma niteliğini korumuş ilde; Türkiye jeolojisinde en önemli metalojenik provens olan Doğu Pontidler tektonik birliğinin kuzey bölümü içinde yer alır ve bu konumu ile özellikle bazı metaller bakımından büyük potansiyellere sahiptir.

Genel Müdürlüğümüzün il ve yakın çevresinde yaptığı çalışmalar sonucunda önemli metalik maden ve endüstriyel hammadde yatak ve zuhurları ortaya çıkarılmıştır.

Metalik madenler bakımından ildeki en önemli madenler bakır, kurşun, çinko, molibden ve manganez cevherleşmeleridir. İldeki önemli Bakır-Kurşun-Çinko-Pirit-Molibden yatakları özellikle Maçka, Sürmene, Yomra ve Of ilçelerinde yoğunlaşmıştır.

16.2

BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)

Maçka-Güzelyayla'daki bakır-molibden cevherleşmesinde %0.3 Cu tenörüne sahip yaklaşık 155 milyon ton görünür rezerv tespit edilmiştir.

MTA'nın geçmiş yıllarda yaptığı çalışmalarda Sürmene ve Of ilçelerinde de toplam 2.196.235 ton rezerve sahip bakır-pirit yatakları bulunmuştur. Bunlardan Sürmene-Kutlular bakır-pirit yatağı MTA tarafından 1971-1974 yıllarında yapılan çalışmalarla bulunmuş ve daha sonra Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.'ye devredilmiştir. Yatak, Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.'ye bağlı Kutlular İşletme Müdürlüğü tarafından 1985 yılından itibaren işletilmiş ve yataktaki rezerv tüketilmiştir.

Yomra-Kayabaşı bakır-kurşun-çinko yatağı ise Yomra-Kayabaşı-Kanköy'de yer almaktadır. Buradaki toplam 1.114.000 ton kadardır.

Tablo 75: İlde Bakır-kurşun-çinko Yatakları Tenör-rezerv Durumu

VAKFIKEBİR - GÖKÇEKÖY BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO ZUHURU	Tenör	% 3.6 Pb, % 4.42 Zn, % 0.3 Cu
	Rezerv	61.101 ton muhtemel, 76.650 ton mümkün rezerv
SÜRMENE-KUTLULAR PİRİT-BAKIR YATAĞI	Tenör	% 2.49 Cu, % 0.46 Zn
	Rezerv	1.220.187 ton görünür rezerv

SÜRMENE-BAŞTIMAR- NANDOS BAKIR-PİRİT YATAĞI	Tenör	% 1 Cu
	Rezerv	19.600 ton görünür rezerv
OF-DUMLUSU- KOTARAKDERE PİRİT-BAKIR YATAĞI	Tenör	% 1.43 Cu
	Rezerv	348.827 ton görünür, 613.721 ton muhtemel + mümkün rezerv
MAÇKA-GÜZELYAYLA- HASANDERE BAKIR-MOLİBDEN YATAĞI	Tenör	% 0.3 Cu
	Rezerv	154.700.000 görünür + muhtemel rezerv
YOMRA-KAYABAŞI (KANKÖY) BAKIR-ÇİNKO-KURŞUN YATAĞI	Tenör	% 1.826 Cu
	Rezerv	574.000 ton görünür rezerv, 640.000 ton muhtemel rezerv tespit edilmiştir. Ayrıca 990.000 ton daha cevher potansiyeli beklenmektedir.
MAÇKA-GÜMÜŞKİHANLARI KURŞUN-ÇİNKO YATAĞI	Tenör	% 35 Pb+Zn
	Rezerv	20.000 ton görünür, 40.000 ton muhtemel rezerv
MAÇKA-LALAPAZA YAYLA PİRİT-BAKIR ZUHURU	Tenör	% 10 Cu, % 0.15 Zn ve % 0.09 Pb
	Rezerv	Bilinen rezerv yoktur. Geçmiş yıllarda küçük çapta işletilmiştir
MAÇKA-YENİMAHALLE BAKIR-ÇİNKO-BARİT YATAĞI	Tenör	% 3.2 Cu, % 3.2 Pb, % 3.3 Zn ve % 50 BaSO ₄
	Rezerv	50.000 ton görünür + muhtemel rezerv.
ŞALPAZARI-GÖKÇEKÖY- ALACADAĞ BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO YATAĞI	Tenör	% 14.04 Zn, % 9.63 Pb ve % 2.59 Cu
	Rezerv	120.000 ton mümkün rezerv.
ŞALPAZARI-KENMADEN KURŞUN-ÇİNKO YATAĞI	Tenör	% 3.6 Pb, % 4.42 Zn ve % 0.3 Cu
	Rezerv	37.000 ton muhtemel ve 77.000 ton mümkün rezerv belirlenmiş olup, stratiform cevher için de 3.9 milyon ton cevher potansiyeli tahmin edilmektedir.

16.3

DEMİR (Fe)

Tablo 76: İlde Demir Yatakları Tenör-rezerv Durumu

KÖPRÜBAŞI-ARPALI SAHASI	Tenör	% 33.5 Fe
	Rezerv	Zuhur olduğundan rezerve yönelik çalışma yoktur.

Endüstriyel hammaddeler bakımından Trabzon ili çimento hammaddeleri, kil ve kaolen bakımından önem arz etmektedir. Trabzon Çimento Fabrikası'nın tras gereksinimi Arsin ilçesindeki Kuzguncuk köyü tras yatağından sağlanmaktadır. Saha oldukça yüksek tras potansiyeline sahiptir.

Trabzon ilinde Arsin, Araklı ve Yomra ilçelerinde karo-fayans, seramik ve refrakter hammaddesi olarak kullanılmaya elverişli önemli kil ve kaolen yatakları bulunmaktadır. Bunların toplam rezervi 168.366.000 ton kadardır. Araklı, Maçka ve Merkez ilçelerinde çimento hammaddesi olarak kullanılmaya elverişli toplam 31.421.674 ton kil, killi kireçtaşı ve kireçtaşı rezervi tespit edilmiştir.

Tablo 77: İlde Çimento Hammaddeleri Tenör-rezerv Durumu

HACİMEHMETKÖY SAHASI	Tenör	-
	Rezerv	37-39 milyon ton görünür + muhtemel rezervli kireçtaşı
MERKEZ-DÜZALAN KÖYÜ KİL-MARN YATAĞI	Tenör	Çimento hammaddesi olarak kullanıma elverişli
	Rezerv	3.245.874 ton kil rezerv
ARSİN-KUZGUNCUK KÖYÜ TRAS YATAĞI	Tenör	Trabzon çimento fabrikasının tras gereksinimi bu yataktan sağlanmaktadır
	Rezerv	Saha oldukça yüksek tras potansiyeline sahiptir
ARAKLI-TAŞÖNÜL KÖYÜ KİL SAHASI	Tenör	% 82 CaCO ₃
	Rezerv	13.989.000 ton görünür + muhtemel killi kireçtaşı rezervi.
MAÇKA-ALTINDERE KÖYÜ KİREÇTAŞI SAHASI	Tenör	% 92 CaCO ₃
	Rezerv	14.186.800 ton muhtemel rezerv

Tablo 78: İlde Kil Yatağı Tenör-rezerv Durumu

Arsin-Memişağa Evleri Kil yatağı	Tenör	% 60.90-76.25 SiO ₂ , % 11.90-19 Al ₂ O ₃
	Rezerv	Karo-fayans yapımında kullanılmaya elverişli 108.000 ton muhtemel rezerv.
Arsin-Çiçekli Köyü İllet yatağı	Tenör	% 63.20 SiO ₂ , % 19 Al ₂ O ₃
	Rezerv	Seramik sanayiinde plastik verici olarak kullanılmaya elverişli 20.000 ton potansiyel rezerv.
Yomra-Özdil Köyü Kil sahası	Tenör	Çimento hammaddesi olarak kullanıma elverişli
	Rezerv	168 milyon ton rezerv

Tablo 79: İlde Kaolen Yatağı Tenör-rezerv Durumu

Arsin-Özlü Kaolen yatağı	Tenör	Düşük
	Rezerv	20.000 ton potansiyel rezerv
Arsin-Dilekköy Kaolen yatağı	Tenör	% 6.84 SiO ₂ , % 20.82 Al ₂ O ₃
	Rezerv	Seramik ve düşük sıcaklık refrakter hammaddesi olarak kullanılmaya elverişli 18.000 ton rezerv.
Yomra-Yenice Kaolen yatağı	Tenör	% 78.20 SiO ₂ , % 13.26 Al ₂ O ₃
	Rezerv	80.000 ton görünür + muhtemel rezerv. Renkli pişen karo yapımında kullanılabilir
Araklı-Çapanlı Kaolen yatağı	Tenör	% 71.78 SiO ₂ , % 17.34 Al ₂ O ₃
	Rezerv	120.000 ton görünür + muhtemel rezerv. Hammadde, ancak bünyesinde bulunan piritlerden arındırıldığında seramik hammaddesi olarak kullanılabilir

16.7 MANGANEZ (Mn)

Bunların dışında manganez de ildeki önemli metalik madenlerden biridir. Maçka İlçesindeki manganez yataklarının toplam rezervi yaklaşık 34 bin ton kadardır. Maçka dışında Arsin, Araklı ve Maçka ilçelerinde de küçük manganez yatak ve zuhurları tespit edilmiştir. Bunların toplam rezerv ise 5.240 tondur.

Tablo 80: İlde Manganez Tenör-rezerv Durumu

ARAKLI-KAYACIK (KİZİRNOS) MANGANEZ YATAĞI	Tenör	% 49.16 Mn; % 10.5 SiO ₂
	Rezerv	3600 ton mümkün rezerv
ARSİN-ÇUBUKLU (CİCERA) MANGANEZ ZUHURU	Tenör	% 50 Mn
	Rezerv	640 ton rezerv
ÇAĞLAYAN- ABDÜLALİLER MANGANEZ YATAĞI	Tenör	% 45.39 Mn
	Rezerv	1000 ton rezerv
MAÇKA- KÜÇÜKYAZLIK MANGANEZ YATAĞI	Tenör	% 50.91 Mn
	Rezerv	3750 ton görünür rezerv
MAÇKA-OCAKLI MAHALLESİ MANGANEZ YATAĞI	Tenör	% 35 Mn
	Rezerv	28.000 ton potansiyel rezerv
MAÇKA-YEMİŞLİ MANGANEZ YATAĞI	Tenör	% 28 Mn
	Rezerv	12.000 ton rezerv

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK

17 ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK

17.1 ÇEVRE

17.1.1 HAVA KİRLİLİĞİ

Hava kalitesi ölçüm istasyonlarında Partikül Madde (PM10) ve Kükürt dioksit (SO2) kirleticilerinin ölçümleri yapılmakta, bu ölçümler Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'ndeki sınır değerler baz alınarak değerlendirilmektedir. Ölçüm sonuçları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına ait hava kalitesi izleme ağından online olarak izlenmektedir.

Tablo 81: İldeki Hava Kalitesini Ölçüm İstasyonları

İLÇE	ADET
Ortahisar Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	4
Akçaabat Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	1
Çaykara (Uzungöl) Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu	1
TOPLAM	6

Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği kapsamında Egzoz Gazı Emisyonları Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi düzenlenmekte ve yazılı ya da elektronik ortamda iletilen şikâyet dilekçelerine istinaden de Çevresel Gürültü Ölçümleri yapılmaktadır.

Sanayi tesislerinden kaynaklanan baca gazı emisyonlarının Çevre Kanunu ve ilgili uygulama yönetmelikleri uyarınca belirlenen sınır değerleri sağlayarak faaliyet göstermeleri, tesislerin söz konusu sınır değerleri sağlayacak üretim ve imalat teknolojilerini kullanmalarının sağlanması amacıyla Müdürlükçe izleme ve denetim faaliyetleri sürdürülmekte, ilgili yönetmelik hükümlerine uymadığı tespit edilen tesislere de 2872 Sayılı Çevre Kanunu uyarınca gerekli yasal işlemler uygulanmaktadır.

17.1.2 SU KİRLİLİĞİ

İlimizde mevcut evsel nitelikli atık suların büyük bir kısmı, İller Bankası aracılığı ile yapılan fiziksel ön artırım üniteli derin deniz deşarj sistemleriyle deniz ortamında deşarjı sağlanarak bertaraf edilmektedir. Bu kapsamda ilimizin sahil şeridinde yer alan 10 ilçe belediyesinin tamamında derin deniz deşarjı sistemleri tamamlanarak faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Kirleticisi vasfı olan tüm tesisler ise Çevre Kanunu ve ilgili yönetmelikler nezdinde izlenmekte ve denetlenmektedir.

17.1.3 ATIK YÖNETİMİ

17.1.3.1 EVSEL ATIK-TRABRİKAB

Evsel katı atıkların (çöplerin) toplanması, taşınması ve bertarafı konusu belediyelerimizin görev, yetki ve sorumluluk alanında bulunmaktadır. Bununla birlikte mevcut durumda; 2005 yılından itibaren bölgemizde hayata geçirilen Bölgesel Katı Yönetim Sistemi ile Trabzon ve Rize iline ait evsel katı atıkların yönetimi, Belediye Başkanlığının da dahil olduğu her iki ilde yer alan birliğe üye belediyelerin katılımı ile teşkil edilen Trabzon ve Rize İlleri Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (TRABRİKAB) tarafından ilgili Belediyeler adına gerçekleştirilmektedir.

Evsel atıkların bertarafı, Sürmene Çamburnu Kutlular mevkisinde yer alan düzenli depolama alanının kullanım ömrünü tamamlamış olmasından dolayı Araklı İlçesi Taşönü mevkisinde bulunan Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesisinde gerçekleştirilmektedir. Söz konusu tesiste Mekanik Ayırma Tesis (Geri Kazanımı Mümkün Atıkların Ayrıştırılması, ATY Dâhil), Gazlaştırma-Yakma Tesis (Sentez Gazı Üretimi), Sentez Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesis (Isı ve Elektrik Enerjisi Üretimi), Düzenli Depolama Tesis, Sızıntı Suyu Arıtma Tesis ve Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesis bulunmaktadır.

Tablo 82: İlde Bulunan Evsel Atık Depolama Ve Transfer İstasyonları

TESİSİ ADI	İLÇE	YIL	ALAN (m2)	KAPASİTE
KUTLULAR DEPOLAMA SAHASI	SÜRMENE	2005	169.517	Membran bio-reaktör arıtma ve metan gazından elektrik üretim tesisi bulundurmakta olup 2020 yılında 3.100.000 ton atık depolayarak ömrünü tamamlamıştır.
DELİKLİTAŞ KATI ATIK TRANSFER İSTASYONU	ORTAHİSAR	2007	10.013	Günlük çöpün %50'si aktarılmaktadır. Bünyesinde Tıbbi Atıkları steril ederek zararsız hale getirilen tesis bulunmaktadır.
ESKİPAZAR KATI ATIK TRANSFER İSTASYONU	OF	2007	4.165	Günlük çöpün %35'si aktarılmaktadır.
KATI ATIK TRANSFER İSTASYONU	ÇARŞIBAŞI	2007	2.609	Günlük çöpün %15'si aktarılmaktadır.

17.1.3.2

AMBALAJ ATIK

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince; ambalaj üreticileri, tedarikçiler ve piyasaya sürenler bildirim ve beyanlarını Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Ambalaj Bilgi Sistemi üzerinden vermektedirler.

Tablo 83: Ambalaj Atıkları Bilgi Sistemine Kayıtlı Firmalar

AMBALAJ ATIKLARI BİLGİ SİSTEMİ KAYITLI FİRMA SAYISI	PİYASAYA SÜREN	AMBALAJ ÜRETİCİ	TEDARİKÇİ
	320	30	14

17.1.3.3

MADENİ YAĞ

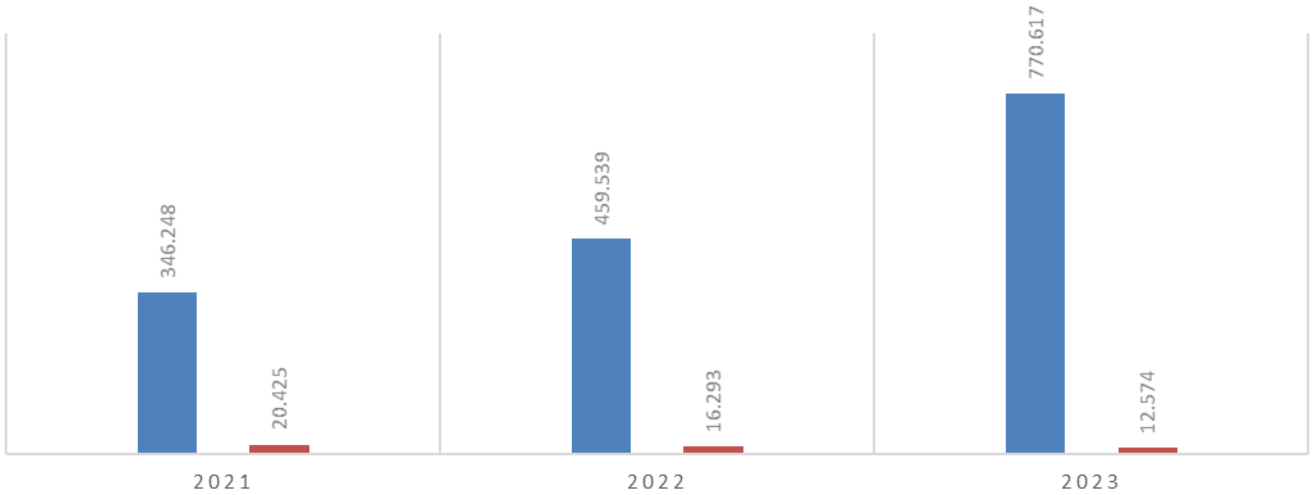
Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kuruluş olan PET-DER ve atık rafinasyon tesisleri tarafından toplanmakta ve Çevre Bilgi Sisteminden kullanıcı adı ve şifre almış olan tesis/işletmeler atık bilgilerini Tehlikeli Atık Beyan Sistemine (TABS) giriş yaparak bildirmektedirler.

Grafik: TABS sistemine giriş yapan firmalardan alınan bilgiler doğrultusunda ilimizde toplanan atık yağ miktarları

ATIK MADENİ YAĞ MİKTARLARI (KG)

■ Atık Motor Yağı Miktarı (kg)

■ Atık Endüstriyel Yağ Miktarı (kg)

İlimizde 2023 yılı itibariyle envantere kayıtlı 304 Atık Madeni Yağ Üreten Resmi ve Özel Kurum/ Kuruluş bulunmaktadır. Bu tesislerden 2012 yılında toplam 770.617,00 kg atık yağ toplanmış olup, Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince denetimler yapılmaktadır.

17.1.3.4 ATIK PİL

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği'nin 12. Maddesi kapsamında teknik koşulları sağlayan 5 adet atık akümülatör geçici depolama belgesi almış olan işletme bulunmaktadır.

Tablo 84: TABS Sistemine Giriş Yapan Firmalardan Alınan Bilgiler Doğrultusunda İlimizde Toplanan Atık Yağ Miktarları

YILLAR	2021	2022	2023
MİKTAR	574.383	346.687	526.554

17.1.3.5 TEHLİKELİ ATIK

Trabzon'da Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik kapsamında tehlikeli atık konulu lisans almış tesis bulunmamaktadır. Bununla birlikte ham madde kullanımı ve üretim teknolojisiye bağlı olarak tehlikeli atık üreten tüm tesisler, Atık Yönetimi Yönetmeliği hükümleri nezdinde izlenmekte ve denetlenmektedir.

14.1.3.6 TIBBİ ATIK

Trabzon ve Rize illerinde sağlık kuruluşları tarafından oluşturulan tıbbi atıklar TRABRİKAB tarafından toplanıp taşınmakta ve bertaraf edilmektedir. Tıbbi atıkların bertaraf edildiği sterilizasyon tesisi her biri 5000 kg/gün kapasiteli iki adet ünite olarak teşkil edilmiş (kurulu kapasite toplam 10.000kg/gün) olup bu üniteler Trabzon ili Trabzon-Maçka karayolu üzerinde bulunan Birliğe ait Katı Atık Aktarma İstasyonu içerisinde yer almaktadır.

Ordu, Giresun, Gümüşhane, Rize (Birliğe üye olmayan kısım) ve Artvin illerinde oluşan tıbbi atıklarda TRABRİKAB tarafından sterilizasyon işlemine tabi tutularak Araklı İlçesi Taşönü mevkiinde faaliyet gösteren Entegre Katı Atık Değerlendirme ve Bertaraf Tesis'i'nde bertaraf edilmektedir.

Tablo 85: Tıbbi Atık Miktarları

TIBBİ ATIK MİKTARI (TON)	2021	2022	2023
	1655,043	1516,561	1474,31

Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) çalışmaları yapılmaktadır.

2023 yılı içerisinde “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” kapsamında sektörlerine göre Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 2 adet ÇED Olumlu ve 12 adet ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir.

Tablo 86: Sektörlere Göre 2023 Yılı ÇED Kararları

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım Gıda	Atık Kimya	Ulaşım Kıyı	Turizm Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	1	1	1	2	1	2	4	12
ÇED Olumlu Kararı	-	-	-	-	1	-	-	1

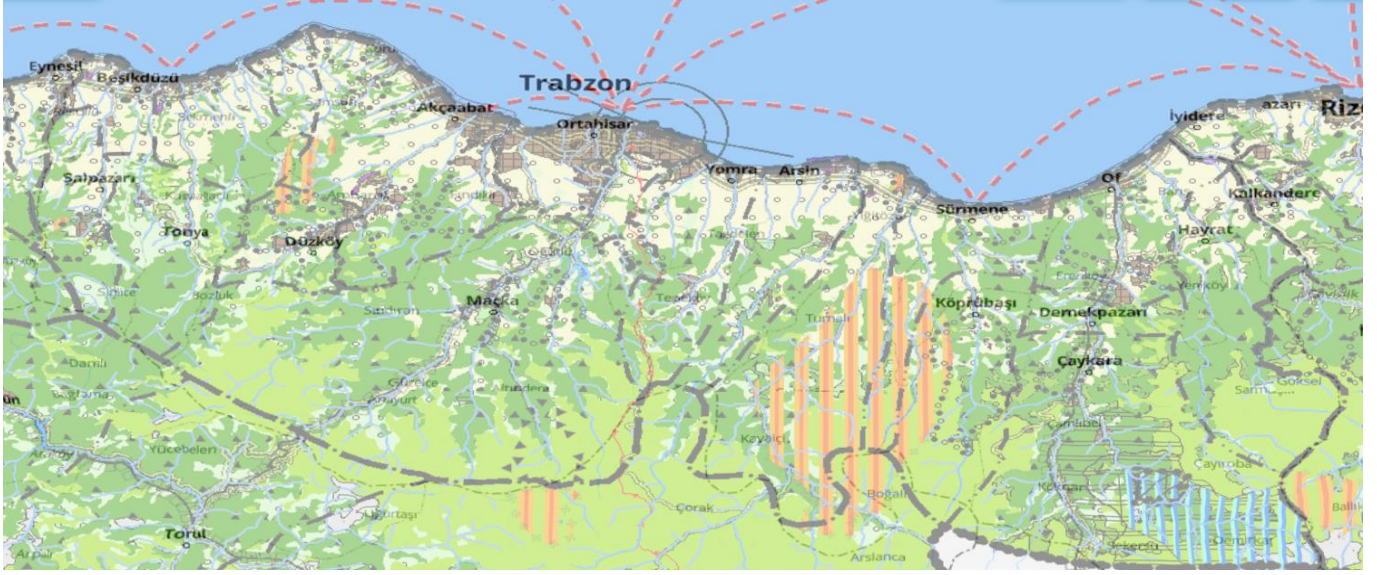
17.2 ŞEHİRCİLİK

17.2.1 ÇEVRE DÜZENİ PLANI

Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı; 2011 tarihinde onaylanmış, daha sonra ilin büyükşehir statüsü kazanması ve diğer tüm gelişmeler gözetilerek 2016 tarihinde revize edilmiş ve 2017 tarihinde yeniden onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Çevre Düzeni Planı Bölgesel düzeyde üst ölçekli mekânsal plan olup alt ölçekte yapılan ve yapılacak olan tüm planlara yön vermektedir.

“Kendisine yeten ve dışarıya hizmet verebilen, doğal güzellikleri ile eşsiz, erişilebilir Doğu Karadeniz.” vizyonu doğrultusunda hazırlanan planda planlama yaklaşımı genel itibariyle dört ana başlık etrafında oluşturulmaktadır. Bunlar; bölgesel yaklaşım, sürdürülebilirlik, yerel ekonomik kalkınma ve katılımcı planlama anlayışıdır. Bu genel çerçeve ışığında plan hedef yılı 2026 olarak belirlenmiş ve kentsel, kırsal yerleşmelere ve yerleşim dışı alanlara dair planlama kararları oluşturulmuştur.

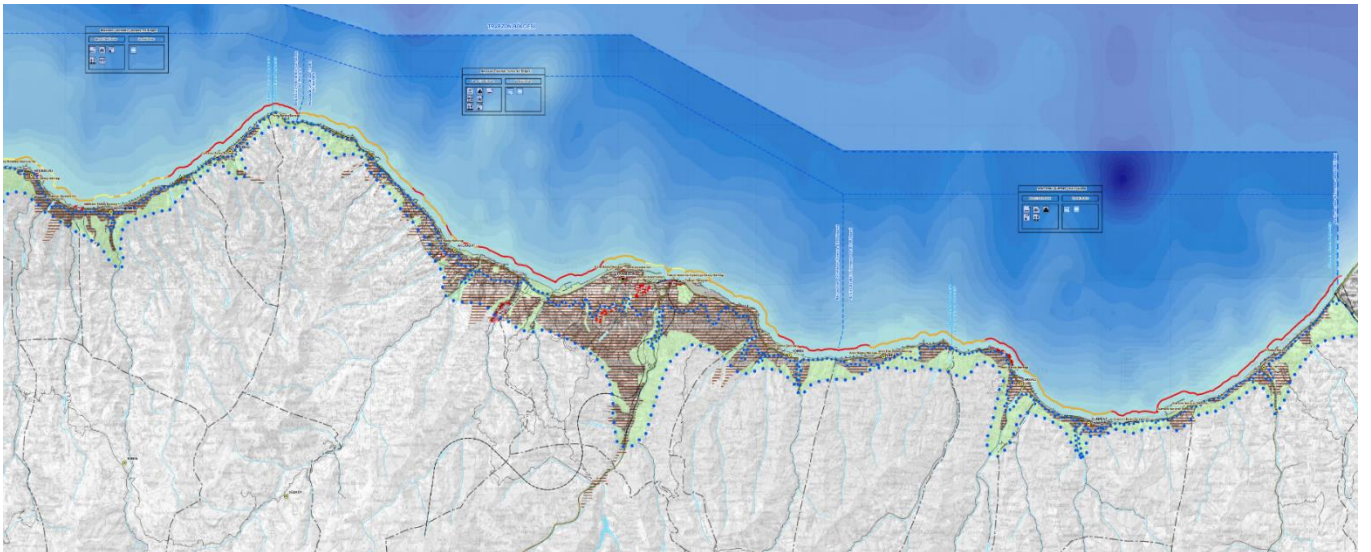
Harita 1: 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında Trabzon İli

17.2.2 BÜTÜNLEŞİK KIYI ALANLARI PLANI

Ordu-Giresun-Trabzon İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı; ülkemiz kıyıları ve kıyının etkileşim alanına giren kara ve deniz alanlarında, uluslararası yükümlülükler ve sürdürülebilir gelişme politikalarına uygun olarak, koruma-kullanma dengesi gözetilerek, kıyı yatırımlarına ilişkin planlama, projelendirme ve uygulamalarının etkin bir şekilde yönlendirilmesi, sektörel faaliyetler ve önceliklerin belirlenmesi, sektörler arası uyumun sağlanması, mevcut ve planlanan kullanımlar ile bunların karşılıklı etkilerinin gözetilmesi, ilgili tüm paydaşlar arasında kıyı alanları yönetimi anlamında iş birliği ve koordinasyon sağlanmasına ilişkin planlama, uygulama ve izlemeye yönelik ilkeler, stratejiler, hedefler, öncelikler ve kararların ortaya konulması amacıyla Ordu-Giresun-Trabzon İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı 2023 yılında onaylanmıştır.

Harita 2: Ordu-Giresun-Trabzon İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planında Trabzon

TR90 Düzey-II Bölgesi sınırları içerisinde kalan yaklaşık 500 km kıyı uzunluğuna sahip alanı kapsamakta ve 3 bölge ile 7 alt bölgeden oluşmaktadır. Planda Trabzon İli içinde Beşikdüzü - Vakfıkebir - Çarşıbaşı Alt Bölgesi, Akçaabat - Trabzon - Yomra Alt Bölgesi ve Arsin - Araklı - Sürmene - Of Alt Bölgesi olmak üzere 3 Alt Bölge belirlenmiştir.

Plan bütününde belirlenmiş olan 1, 2. ve 3. öncelikli bölgelerde kıyı yapılarının doğa temelli çözümler ile dolgu yapılmaksızın ilgili mevzuat kapsamında yapılabileceği belirlenmiş ve Trabzon ilinde Alport Limanı, 100.Yıl Balıkçı Barınağı, Beşikdüzü, Vakfıkebir, Eynesil-Boztepe hattı birinci öncelikli bölgeler olarak öngörülmüştür.

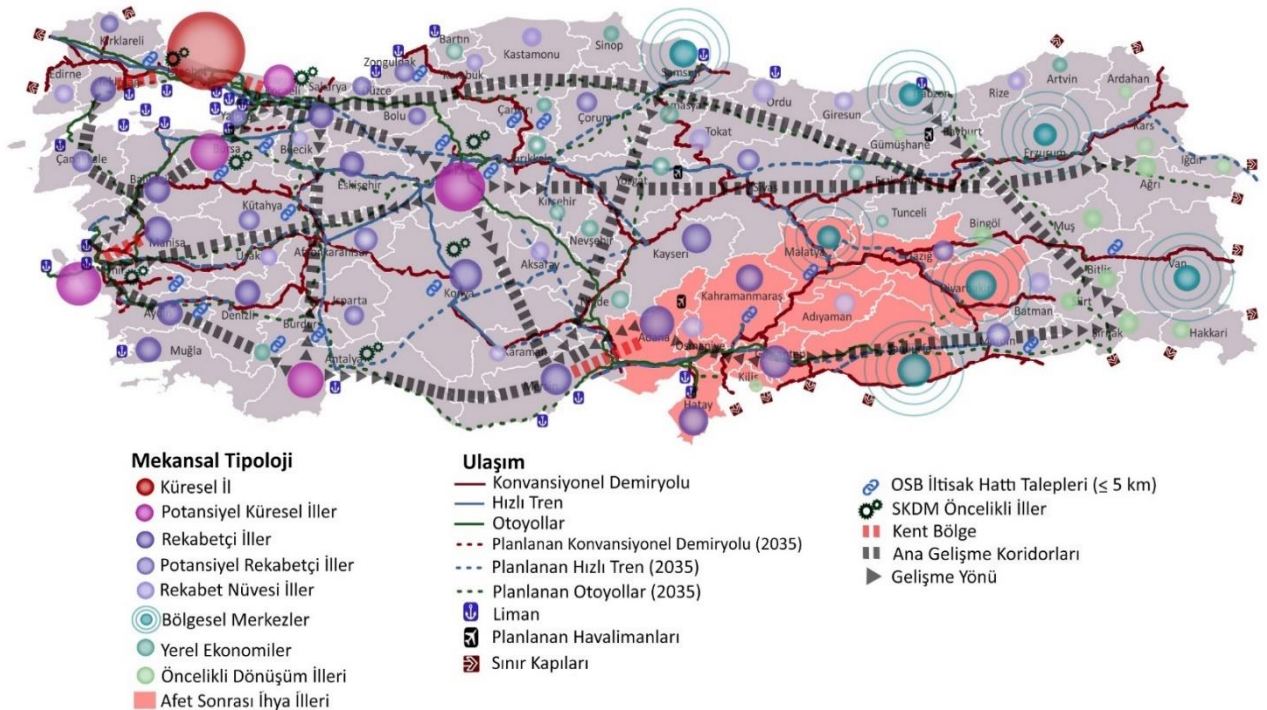
17.2.3 DOKA 2024 - 2028 BÖLGE PLANI

Planda Bölge için belirlenen Çevresel Sürdürülebilirliğin Sağlanması ve Yaşam Kalitesinin Artırılması stratejik önceliği kapsamında alt merkezlerin kıyı şeridinde yoğunlaşması sebebiyle ortaya çıkan mekânsal dağılımdaki dengesizliğin önüne geçecek tedbirlere yer verilmiştir.

Yerleşim birimlerinin kendi potansiyelini kullanarak gelişmesini odağa alan ve bu sayede yaşanabilir mekânlar inşa etmeyi hedefleyen stratejik öncelik sayesinde nüfusun coğrafyaya dengeli dağılımı amaçlanmaktadır.

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin önemli bir turizm destinasyonu haline gelmesi sonrası doğal, tarihi ve kültürel değerler daha çok ziyaretçi çekmiştir. Kültür ve yayla-doğa turizm alanlarında öngörülen gelişimin koruma-kullanma dengesi gözetilerek gerçekleşmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bunlara ek olarak ekolojik imkânlar bakımından son derece zengin olan Bölge'de, bu imkânların sürdürülebilir hâle getirilmesi ve iklim değişikliği riskleri göz önünde bulundurularak faaliyetlerin bu yönde belirlenmesi gerekmektedir.

1. 2024-2028 BGUS Mekânsal Gelişim Şeması

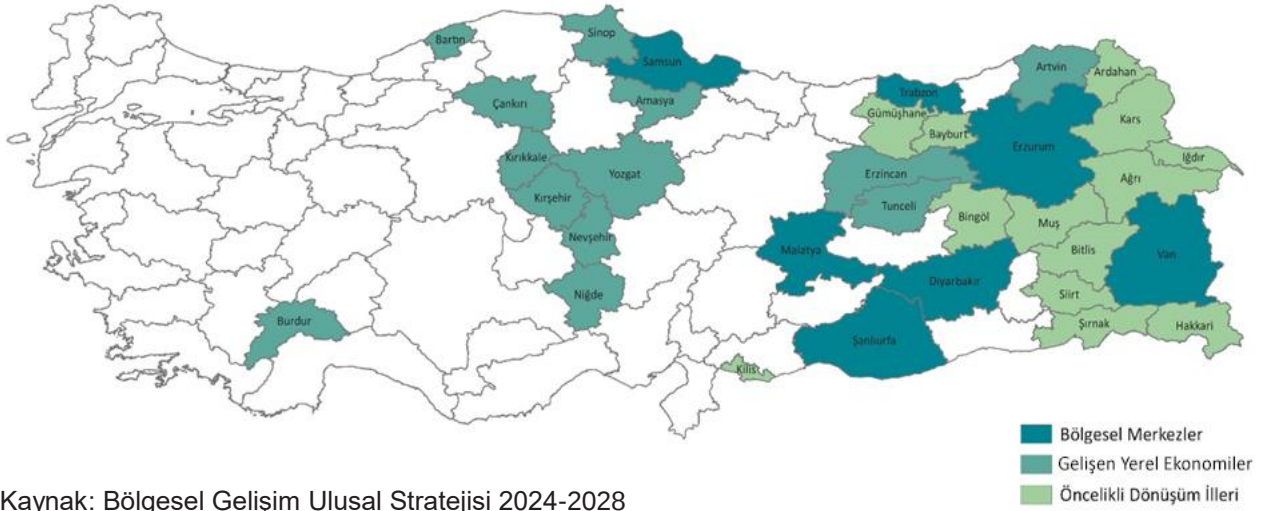
Kaynak: Bölgesel Gelişim Ulusal Stratejisi 2024-2028

2. Trabzon ili 2024-2028 Mekânsal Gelişim Şeması

Kaynak: TR90 Düzey-2 Bölgesi Bölge Planı 2024-2028

3. Mekânsal Tipoloji-3 Yakınsama Boyutu

Kaynak: Bölgesel Gelişim Ulusal Stratejisi 2024-2028

4. 2024-2028 Bölgesel Gelişim Ulusal Stratejisi TR90 Bölgesi Mekânsal Tipolojisi

Kaynak: TR90 Düzey-2 Bölgesi Bölge Planı 2024-2028

KÜLTÜR VE TURİZM

18

KÜLTÜR VE TURİZM

18.1

KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRAS

- Kültür, Trabzon halkının yaşamında önemli rol oynar. Geçmişten günümüze bir bütünlük içinde, Müslüman ve Hristiyan toplulukların yan yana aynı atmosferi paylaşması önemli bir kültür zenginliği meydana getirmiştir.
- Folklor, ilimizde ve bölgemizde halen daha canlılığını korumaktadır. Trabzon ve civarında "Horon" olarak bilinen halk oyunu; erkekler, kadınlar, yaşlılar ve gençler tarafından geçmişte olduğu gibi günümüzde de kutlamalarda, şenliklerde, düğünlerde ve hasat günlerinde oynanmaktadır.
- Horon "Kemençe" denen bir müzik aleti ile oynandığı gibi davul, zurna ve kaval ile de oynanabilmektedir ve oyuncuların kemençe ile daha gayretli, canlı bir hava yakaladıkları ve kıvrak bir horon oynadıkları gözden kaçmaz.
- Folklorcuların veya horon ekiplerinin giymiş oldukları özel kıyafetleri hazırlayan, yaşatan ve o elbiseleri halen özel durumlarda giyen horoncular ve insanlar görmemiz bile mümkündür. Erkekler gömlek, ceket, yelek vb. gibi üstten giyilen kıyafetlerin yanı sıra yünden dokunmuş dizleri büzmeli pantolon (Zipka) ve siyah botlar giyerler. Üzerlerine gümüş işlemeli ve çeşitli süsler yapılan muska ve hamayiller takarlar. Bu takı eşyalarının içlerine "nazar ve kötülük"lere karşı korunduğuna inanılan dini ifadeler saklarlar. Kadınlar ise renkli yelekli elbiseler giyerler ve başlarına da içinde çok çeşitli motifler bulunan yazmalar bağlarlar.
- Trabzon, Osmanlı dönemindeki eğitim ve kültür zenginliğini Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) ve diğer eğitim kurumlarıyla devam ettirmektedir.
- İlk Türkçe gazete olan "Trabzon" 1866'da burada basıldı ve bu alanda (gazete, dergi vb.) periyodik olarak önemli bir gelişme kaydedildi.
- Amatör ve profesyonel tiyatrolara, halk tiyatrolarına Trabzon halkının göstermiş olduğu ilgiden dolayı 1987 yılında Devlet Tiyatrosu Trabzon'da açıldı.
- Geleneksel mutfagımız oldukça geniş olup, hamsi ve balık üzerine yoğunlaşmış ve bol balık çeşitleri yöresel yemek kültürümüzde önemli rol oynar. Diğer yemeklerimizden lahana çorbası, kuymak (peynir, mısır unu ve tereyağı karışımından yapılır) ve bir çeşit ekmek türü olan pide de önemli damak tatlarımızdandır.
- Bölgemizin en eski el sanatlarından olan tekstil yün, keten vb. gibi hammaddelerden el tezgahlarında çeşitli kumaşlar, heybeler, çantalar vb. gibi ürünler üretilir. Yük için kullanılan sicimler(ipler), örgülü ipler de basit el tezgahlarında dokunmaktadır. Maalesef köylerde dokunan rengarenk el dokumalarının yerini sentetik işler ve malzemeler almıştır.

- Bölgemizin ve ilimizin tanıtımında ve spordaki başarısında Trabzonspor'un, önemli bir katkısı vardır. İstanbul'un dışında Anadolu'da futbol alanında ulusal ve uluslararası başarılarla imza atmıştır. İlk futbol takımı 1921 yılında Trabzon'da kuruldu ve Trabzon kenti başta Trabzonspor olmak üzere 5 profesyonel kulübü 100'ün üzerinde de amatör kulübü içinde barındırmaktadır.
- Trabzon geleneksel el sanatları açısından önemli bir konuma sahip olup el yapımı hediyelik eşyalar bulmak mümkündür. Osmanlı döneminde bakır madenlerine sahip olan Trabzon'da bu madenden elde edilen; kazanlar, taslar, tavalalar, tencereler gibi çeşitli el sanatları ürünlerini ilimizde bulmak mümkündür.
- 19.yy' da yapılan metal işleri, dövme bakır ve bundan elde edilen ürünler bıçak yapımında, kuyumculuk sektöründe birçok alanda hammadde olarak kullanılmakta ve hamayil yapımı, çay makasları vb. gibi halen daha üretimleri yapılan el sanatlarımız da mevcuttur.
- Sık ve gür ormanlık alanlara sahip olan bölgemizde halkımız inşaat yapımında ahşap malzeme kullanımına ağırlık vermektedir. Ayrıca ağaç işleri olarak mobilya sanayinde, küçük el sanatlarında, yayık, peynir saklama kabı (Külek), sepetler, kaşıklar vb. gibi birçok küçük ahşap el sanatları malzemesi üretimi yapılmaktadır.

Tablo 87: Trabzon'da Kültürel Kurum Sayısı

KÜLTÜREL KURUM	SAYISI
KÜTÜPHANE	19
KÜLTÜR MERKEZİ	4
KONSER SALONU VE GÖSTERİ MERKEZİ	1
SİNEMA (SALON)	3
TİYATRO (DEVLET + ÖZEL)	11
SANAT GALERİLERİ ETKİNLİKLERİ	4
ULUSAL GAZETELER	3
YEREL GAZETELER	10
ULUSAL AJANS	4
TELEVİZYON KANALI	6
UUSALKANAL	1
İNTERNET SAYFALARI	8
RADYO KANALI	8
TOPLAM	82

18.2 TURİSTİK GEZİLECEK YERLER

- ❖ Sümela Manastırı
- ❖ Aya Varvara Manastırı
- ❖ Kızlar Manastırı
- ❖ Atatürk Köşkü
- ❖ Ayasofya
- ❖ Trabzon Müzesi
- ❖ Trabzon Şehir Müzesi
- ❖ Tarih Müzesi
- ❖ Ortahisar
- ❖ Hıdırnebi Yaylası
- ❖ Kayabaşı Yaylası
- ❖ Pazarcık Yaylası
- ❖ Maçka Çakırgöl Yaylası
- ❖ Kadıralak Yaylası
- ❖ Hamsiköy
- ❖ Uzungöl
- ❖ Çal Mağarası
- ❖ Ortamahalle Evleri
- ❖ Alacahan
- ❖ Kızlar Manastırı
- ❖ Sera Gölü
- ❖ Balıklı Göl
- ❖ Onbinlerin Dönüşü Anabasis
- ❖ Ağaçbaşı Turbalıkları
- ❖ Kervan Yolu
- ❖ Asmasu Şelalesi
- ❖ Küçük Ayvasıl Kilisesi

- ❖ Botanik Park
- ❖ Ekopark
- ❖ Gülbaharhatun Cami
- ❖ Sultan Murat Yaylası
- ❖ Araklı Konaközü
- ❖ Kanuni Evi
- ❖ İpekyolu Müzesi
- ❖ Trabzonspor Şamil Ekinci Müzesi
- ❖ Bedesten
- ❖ Vazelon Manastırı
- ❖ Kuştul Manastırı
- ❖ Kaymaklı Manastırı
- ❖ Şahinkaya Tırmanış Bahçesi
- ❖ Goloşa Hanları
- ❖ Araklı Tırnalı Cami
- ❖ Ortahisar Fatih Büyük Cami
- ❖ İskenderpaşa Cami
- ❖ Yeni Cuma Cami
- ❖ Haçka Yaylası
- ❖ Sisdağı Yaylası
- ❖ DemirkapıYaylası
- ❖ Lişer Yaylası
- ❖ Trabzon Akvaryum
- ❖ Trabzon Kuş Parkı
- ❖ Beşikdağ Teleferik
- ❖ Boztepe Seyir Terası
- ❖ Canikdere Şelalesi
- ❖ Yalincak Plajı

Tablo 88: Trabzon'da Tarihi Değere Sahip Yer Sayıları

TARİHİ DEĞERE SAHİP YERLER	
TÜRÜ	SAYISI
MEDRESE	6
CAMI	91
KİLİSE	1
TÜRBE	4
ÇEŞME	7
HAMAM	3

18.3 KONAKLAMA TESİSLERİ

İlimizde 2023 yılı verilerine göre turizm işletme belgeli **114** tesiste **11.125** yatak, basit konaklama belgeli **138** tesiste **6.784** yatak olmak üzere toplam **252** tesis ve **17.909** yatak bulunmaktadır.

Tablo 89: Trabzon'da Yatırım Belgeli Konaklama Tesis Sayısı

YATIRIM BELGELİ KONAKLAMA TESİSLER			
TÜRÜ	SAYISI	ODA	YATAK
BEŞ YILDIZLI OTEL	1	198	408
DÖRT YILDIZLI OTEL	6	439	999
ÜÇ YILDIZLI OTEL	7	174	368
BİR YILDIZLI OTEL	1	14	38
KONAKLAMA AMAÇLI MESİRE YERİ	1	15	90
TOPLAM	16	840	1.903

Tablo 90: Trabzon'da Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesis Sayısı

TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLER			
TÜRÜ	SAYISI	ODA	YATAK
ÖZEL TESİS	1	12	24
BUTİK OTEL	1	52	122
BEŞ YILDIZLI OTEL	7	1.429	2.903
DÖRT YILDIZLI OTEL	22	1.806	3.846
ÜÇ YILDIZLI OTEL	45	1.466	2.905
İKİ YILDIZLI OTEL	13	258	506
BİR YILDIZLI OTEL	4	66	152
APART OTEL	8	125	352
PANSİYON	8	101	235
KIRSAL TURİZM TESİSİ	5	52	122
TOPLAM	114	5.367	11.167

18.4 TURİZM FAALİYETLERİ VE ETKİNLİKLER

Kültür ve Turizm Bakanlığınca ilimizde 2023 yılında ilk defa organize edilen Trabzon Kültür Yolu Festivali kapsamında ilimizin 30 farklı noktasında 9 gün boyunca konser, sergi, söyleşi, gastronomi, sinema, çocuk etkinlikleri, opera ve bale, tiyatro gibi kategorilerde 500'den fazla etkinlik ile 1.300.000'den fazla ziyaretçi ağırlanmış olup, ikinci Trabzon Kültür Yolu Festivali 22-30 Haziran 2024 tarihinde gerçekleştirilecektir

Tablo 91: Trabzon'da Son Yıllarda Yapılan Kültürel Etkinlikler

İLDE YAPILAN KÜLTÜREL ETKİNLİKLER				
TÜRÜ	2020	2021	2022	2023
SİNEMA SEYİRCİSİ	64.004	93.030	281.707	204.995
TİYATRO SEYİRCİSİ	20.293	11.642	37.188	85.988
MÜZE ZİYARETÇİSİ	233.319	170.378	365.542	171.261
KÜTÜPHANELERDEN YARARLANANLARIN SAYISI	40.417	65.258	113.199	184.099

Tablo 92: Trabzon'da Yıllara Göre Müze Ziyaretçi Sayıları

MÜZE ZİYARETÇİ SAYISI			
MÜZENİN ADI	2020	2021	2022
KÜLTÜR BAKANLIĞINA BAĞLI MÜZELER			
TRABZON MÜZESİ (KOSTAKİ)	RESTORASYON		
DENETİMİ KÜLTÜR TURİZM MÜDÜRLÜĞÜNE AİT ÖZEL MÜZELER			
İPEKYOLU MÜZESİ (ÖZEL)	2.491	3.209	2.533
TRABZONSPOR MÜZESİ (ÖZEL)	37.000	12.000	34.505
DURSUN ALİ İNAN MÜZESİ (ÖZEL)			5.395
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA BAĞLI MÜZELER			
DSİ TAŞKIN MÜZESİ	2.713	10.415	8.331
TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE AİT MÜZELER			
ŞEHİR MÜZESİ	12.323	30.003	34.590
ATATÜRK KÖŞKÜ MÜZESİ	182.910	262.686	30.284
ORTAHİSAR BELEDİYESİNE AİT MÜZELER			
TRABZON TARİH MÜZESİ	4.769	19.046	17.350
BASIN MÜZESİ	2023 yılında hizmete açılmıştır.		
AKÇAABAT BELEDİYESİ BAŞKANLIĞI			
AKÇAABAT ORTA MAHALLE MÜZESİ	2023 yılı Mayıs ayında açılmıştır.		6.909

18.5 TURİZM GELİRLERİ

2023 yılında yerli ve yabancı toplam 1.319.999 turistin ziyaret ettiği ilimizde turist sayısında geçen yıla oranla %38'lik artış yaşanmış olup 1 milyar dolardan fazla gelir elde edilmiştir.

18.6 TURİST SAYISI VE PROFİLİ

2023 yılında toplam 1.319.299 turistin konakladığı ilimizde 2024 yılının ilk 2 ayında konaklayan turist sayısı 89.799' dur.

Tablo 93: Trabzon'da Yıllara Göre Konaklayan Turist Sayısı

KONAKLAYAN TURİST SAYISI		
YILLAR	TÜRKİYE	TRABZON
2018	71.957.656	1.766.094
2019	80.866.762	1.660.061
2020	41.879.434	688.322
2021	5.326.695 Yerli Turist 24.712.266 Yabancı Turist 70.737.761 Toplam	569.160 Yerli Turist 253.826 Yabancı Turist 822.986 Toplam
2022	6.823.118 Yerli Turist 44.564.395 Yabancı Turist 51.387.513 Toplam	489.454 Yerli Turist 466.644 Yabancı Turist 956.098 Toplam
2023	7.484.657 Yerli Turist 49.209.180 Yabancı Turist 56.693.837 Toplam	612.767 Yerli Turist 706.532 Yabancı Turist 1.319.299 Toplam

2023 yılında en çok ziyaretçi 286.465 ile Suudi Arabistan'dan gelen turistler olup en az ziyaretçi 477 ile Çin'den gelen turistlerdir.

Tablo 94: Trabzon'da 2023 Yılında Konaklayan Yabancı Turistlerin Ülke Dağılımı

YABANCI TURİSTLERİN ÜLKE DAĞILIMI (2023 YILI)	ZİYARETÇİ SAYISI
ALMANYA	5.049
İRAN	36.282
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	3.742
İNGİLTERE	1.000
RUSYA FEDERASYONU	19.419
IRAK	27.639
FRANSA	1.299
SUUDİ ARABİSTAN	286.465
İTALYA	506
SURİYE	4.756
HOLLANDA	1.079
ÇİN	477
UKRAYNA	2.541
LİBYA	1.685
AZERBAYCAN	6.200
DİĞER ÜLKELER	308.393
TOPLAM	706.532

18.7

TURİZM SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM

Trabzon turizm sektöründe nitelikli personel yetiştirmek ve hizmet kalitesini en üst seviyeye çıkarmak amacıyla Trabzon Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulundan yetişen öğrencilerimiz hem ilimizde hem de il dışında staj yapabilme imkânı bulunmakta olup sektörün desteği ile staj sonrası istihdam edilmekte de tercih edilmektedirler. Üniversitenin Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri ve Seyahat, Turizm ve Eğlence Hizmetleri bölümleri mevcuttur. Hemen hemen her yıl yaklaşık 120 yeni mezun öğrenci sektöre kazandırılmaktadır.

18.8

TURİZM TANITIM VE PAZARLAMA STRATEJİLERİ

Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüz çalışmaları ile ilimize sosyal medya fenomenleri, seyahat acenteleri, basın mensupları gibi yurt ve yurtdışından hedef pazarlar doğrultusunda ağırlamalar yapılmaktadır. Uluslararası platformlarda, fuarlarda, TV kanallarında ilimizin tanıtım filmleri yayınlanmaktadır.

2023 yılında 54 basın mensubu, 23 sosyal medya fenomeni, 26 tur operatörü gibi toplam 19 ülkeden oluşan ağırlamalar yapılmıştır.

Aktif olarak kullanılan sosyal medya hesapları;

- Instagram: trabzonktm, gezsentrabzon, gotrabzon
- Twitter: trabzoniktm

18.9

TURİZM ALTYAPISI VE HİZMET KALİTESİ

Bölgemiz, sahip olduğu doğal ve kültürel kaynaklar ile uzun yıllardan beri turistik bir destinasyon olmasına rağmen turizm, son on yılda oldukça hızlı bir şekilde gelişmiştir. Bölgemizde turist sayısı ve ülkelere göre gelen turist çeşitliliği artış göstermiştir.

Turizm sektörü, sağladığı gelir bakımından bölgemizde en çok döviz getirici faaliyetlerden biri olmuştur. Bölgemizin turizmi, ülkemizde ve dünyada marka ve bilinirlik bakımından önemli bir seviyeye ulaşmıştır. Bölgemizde yürütülen planlama ve yatırım çalışmalarıyla turizm altyapısı güçlendirilirken hizmet kalitesi ve ürün çeşitliliği artmıştır.

Turizm sektörü iklim değişikliği, küresel ekonomi, uluslararası rekabet, döviz kurlarındaki dalgalanma ve hava ulaşımı kapasitesinden etkilenmektedir. Global turizm sektörü oldukça rekabetçi bir altyapı gerektirmektedir. Destinasyonlarda, turist tercihlerinde ve profillerinde zaman içerisinde değişimler yaşanmaktadır. Bu durum aslında turizm sektöründe belirli trendlerin ne kadar pazarlandığı ve bu alanda ne kadar ürün geliştirildiği ile alakalıdır. Bu bağlamda turizm sektörünün pazarlama ve markalaşma ayaklarının oldukça sağlam olması ve sürekli geliştirilmesi gerekmektedir.

Doğu Karadeniz misafirperverliğini ve değerlerini gelen ziyaretçilere tanıtmak için "Bölgemize Hoş Geldiniz Toplulukları" kurmak, gerek Bölgeye gelen ziyaretçilerin yerel halk ile doğrudan iletişim halinde olmasını sağlayacak gerekse yerel toplulukların turizmden direkt fayda görmesine olanak verecektir. "Bölgemize Hoş Geldiniz Toplulukları" kurmak hem yerel halk arasında yapıcı bir rekabet oluşmasına olanak verecek hem de yerel kültürün ve değerlerin daha da fazla korunmasına ve yaşatılmasına imkân sağlayacaktır.

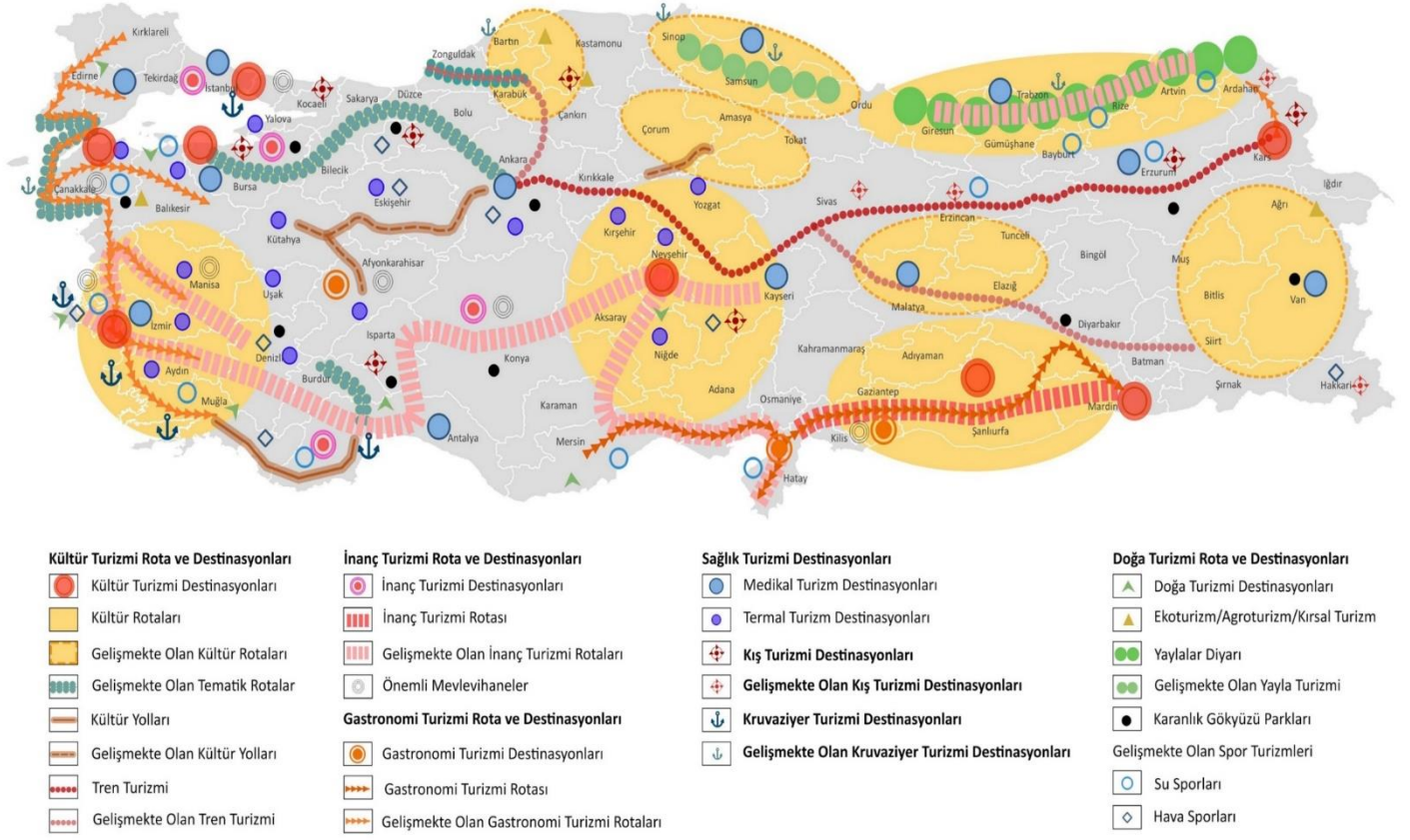
Sürdürülebilir turizm yönetimi Doğu Karadeniz Bölgesi gibi biyolojik çeşitliliğini ve doğal varlıklarını bir üstünlük ve dolayısıyla önemli bir turizm girdisi olarak kullanan Yeni Zelanda, Avustralya, Vietnam, İsveç, Güney Afrika, Brezilya ve Kanada gibi ülkelerde uygulanmaktadır.

Sürdürülebilir turizm uygulamaları Türkiye Turizm 2023 Stratejisi ve diğer ilgili dokümanlarda da dikkat çekildiği üzere Dünya'nın turizm sektör gelişimi hususunda özellikle üzerine vurgu yaptığı ve pek çok platformda işaret ettiği önemli bir bölgesel/yerel gelişim öngörüsüdür. Bu öngörü otomatik olarak alternatif turizmi ve alternatif turizm faaliyetlerini desteklemektedir.

Dünyada iklim değişikliğine karşı duyarlılık artmaktadır. Özellikle Avrupa ve İngiltere'den gelen turistlerin bu konuya duyarlı olması, yabancı turist yoğunluğunu oluşturan bu ülke vatandaşlarının sera gazı salınımını azaltan ulaşım modlarını tercih etmelerine neden olmaktadır. Bu noktada, Doğu Karadeniz turizm sektörü yabancı turistlerin karbon emisyonlarını azaltmak amacıyla mobilitelerini azaltmalarından etkilenecektir.

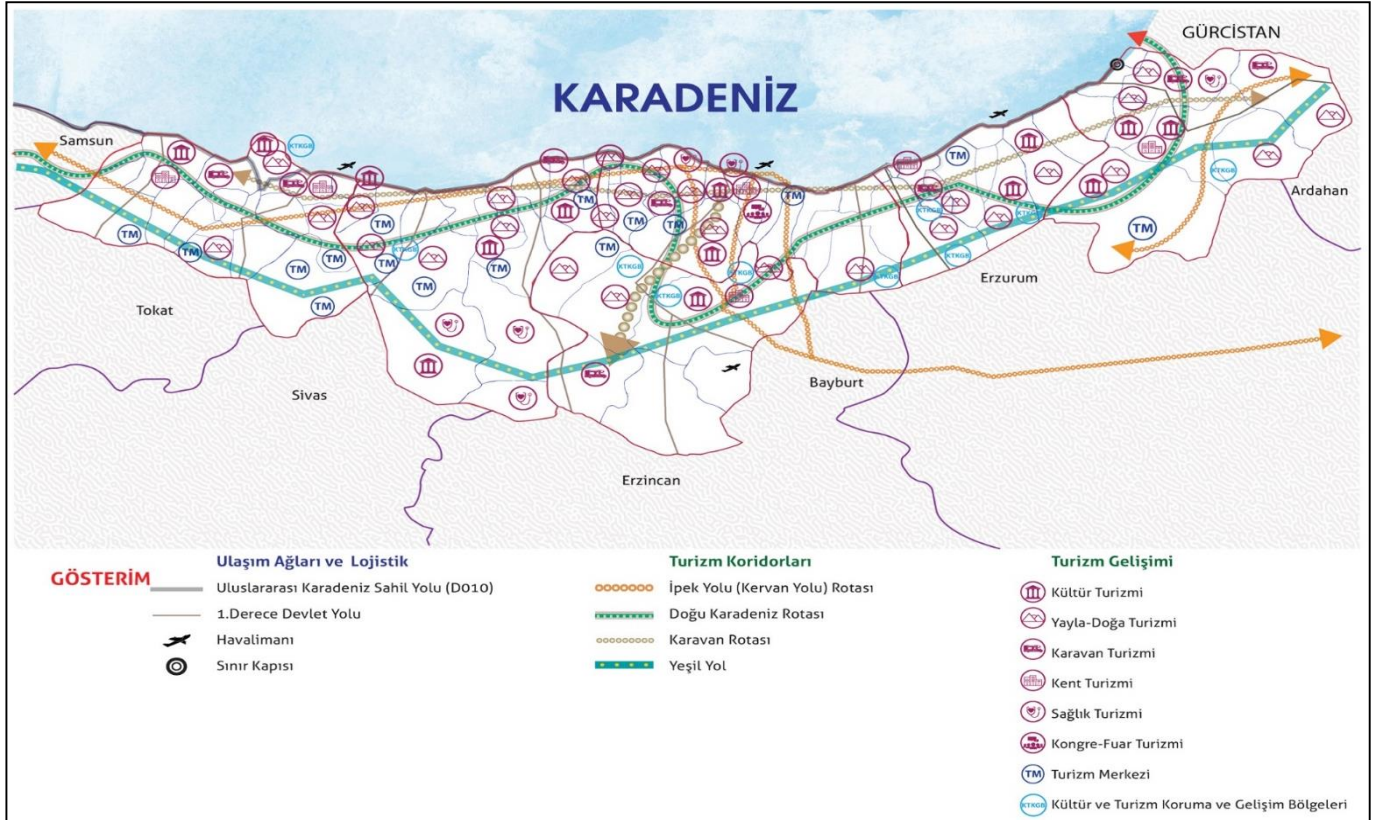
Yeşil turizm diğer bir deyişle eko-turizm, Uluslararası Dünya Koruma Birliği'nin tanımına göre, doğayı ve kültürel kaynakları anlayarak korumayı destekleyen, düşük ziyaretçi etkisi olan ve yerel halka sosyo-ekonomik fayda sağlayan, bozulmamış doğal alanlara çevresel açıdan sorumlu seyahat ve ziyaret şeklidir. Genel bağlamda eko turizm, doğal ve kültürel değerleri koruyarak turizme kazandıran bir turizm türüdür. Dünya Turizm Örgütü'ne göre eko turizmin amacı turizmin doğal ve geleneksel çevreye verdiği tahribatı en aza indirmektir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde Doğu Karadeniz gibi doğası ve doğal değerleri çok zengin olan bir bölgede eko-turizm yapılanması en uygun alternatif turizm seçeneklerinden birini oluşturmaktadır.

Harita: Turizmde Öne Çıkan Destinasyonlar ve Rotalar

Kaynak: Bölgesel Gelişim Ulusal Stratejisi 2024-2028

Harita: Turizm Merkezleri ve Gelişme Eksenleri

Kaynak: TR90 Düzey-2 Bölgesi Bölge Planı 2024-2028

MEKANSAL GELİŞİM VE ALTYAPI GELİŞTİRME

19

ULAŞTIRMA

19.1

KARAYOLLARI

Trabzon İlinde;

- 234 km bölünmüş yol,
- 242 km devlet yolu,
- 870 km il yolu ve
- 21.750,16 km de mahalle ve kırsal kesim yol ağı bulunmaktadır.

19.1.1

TRABZON İLİ KARAYOLLARI ÖNEMLİ YATIRIMLARI

ZİGANA TÜNELİ

- Ülkemizin ve Avrupa'nın en uzun,
- Dünyanın 3. en uzun çift tüp karayolu tünelidir.

Türkiye'de ilk defa yapılan havalandırma sistemleri, dikey şaft yapıları ile teşkil edilmektedir. Her bir istasyonda 1 adet temiz, 1 adet kirli hava olmak üzere 2 istasyonda toplam 4 adet havalandırma şaft yapısı bulunmaktadır.

Zigana Tüneli ve bağlantı yolları, yüzde yüz yerli ve millî kaynaklar kullanılmış ve proje Türk mühendisleri ve işçileri tarafından inşa edilmiştir.

GÜNEY ÇEVRE YOLU

Projenin toplam uzunluğu 43,8 km'dir. 2x3 Sıcak Karışım Bölünmüş Yol olarak;

- 31m platform genişliğinde,
- 15 adet tünel 35,8 km,
- 14 adet viyadük 2,1 km
- 5,9 km ise hemzemin yoldan oluşmaktadır.

KANUNİ BULVARI YOLU

Uzunluğu 28 km:

- 21,4 km 3 gidiş - 3 geliş 6 şerit,
- 6,6 km 2 gidiş - 2 geliş 4 şerit
- 6,4 km uzunluğunda 8 adet çift tüp tünel

Akyazı - Boztepe arası bağlantı yollarıyla birlikte 19,3 km'lik kısmı hizmete açıldı. Kalan 8.7 km kısımda çalışmalar devam etmektedir.

19.2

HAVAYOLU

2023 yılı sonu itibariyle; Trabzon havalimanından 1.755.368 gelen, 1.744.224 giden olmak üzere toplam 3.499.592 yolcu hizmet almış olup toplam 7.735 transit yolculuk yapılmıştır.

Tablo 95: 2023 Yılı Trabzon Havalimanı Yolcu Trafiği

TRABZON HAVALİMANI YOLCU TRAFİĞİ			
2023 YILI	GELEN	GİDEN	TOPLAM
İÇ HATLAR	1.319.814	1.348.468	2.668.282
DIŞ HATLAR	435.554	395.756	831.310
TOPLAM	1.755.368	1.744.224	3.499.592

Tablo 96: 2023 Yılı Trabzon Havalimanı Uçak Trafiği

TRABZON HAVALİMANI UÇAK TRAFİĞİ		
UÇAK SEFERLERİ	UÇAK SAYILARI	
	GELEN	GİDEN
Yurt İçi	9.508	9.507
Yurt Dışı Gelen Türk Şirketler	1.288	1.288
Yurt Dışı Gelen Yabancı Havayolu Şirketler	2.586	2.753
TOPLAM	13.382	13.368

*DHMI

19.3

DENİZYOLU

Yıllık 10 milyon ton yükleme-boşaltma kapasitesine sahip Trabzon Limanından 2023 yılında 2,7 milyon ton yükleme-boşaltma yapılmıştır.

Trabzon ili merkez Ortahisar ilçemize doğal gaz arzı 2010 yılında, Of ilçesine 2013 yılında, Akçaabat ve diğer ilçelerimize 2017 yılından itibaren Aksa Karadeniz Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. tarafından sağlanmaktadır.

İlimizde toplam 1.298 km doğal gaz altyapısı ile 177.423 konuta doğal gaz ulaştırılmıştır. Kullanım açısından İlimiz merkezinde 113.664 adet ilçelerinde ise 70.910 adet toplamda ise 184.574 adet doğalgaz abonesi bulunmaktadır.

Tablo 97: Trabzon'da Doğalgaz Abone Sayısı

DOĞALGAZ ABONE SAYISI			
İLÇE	POTANSİYEL ULAŞILAN ABONE SAYISI	AKTİF DOĞALGAZ ABONE SAYISI	AKTİF DOĞALGAZ KULLANIM SÖZLEŞMESİ SAYISI
ORTAHİSAR	139.184	114.983	24.201
AKÇAABAT	32.655	27.624	5.031
ARAKLI	15.900	10.614	5.286
ARSİN	8.486	6.643	1.843
HAYRAT	167	94	73
MAÇKA	1.832	1.279	553
SÜRMENE	7.289	5.215	2.074
BEŞİKDÜZÜ	2.262	679	1.583
VAKFIKEBİR	965	21	944
YOMRA	14.558	11.629	2.929
OF	12.405	9.807	2.598
TOPLAM	235.703	188.588	47.115

20.2 ELEKTRİK

Elektrik abone grubu dağılımında Mesken abone sayısı 566.170, Ticarethane abone sayısı 83.212, Sanayi abone sayısı 347, Resmi Daire abone sayısı 2.492 ve Diğer abone sayısı 4.984 toplamda Trabzon'da 657.205 abone sayısı vardır. Bu abone sayılarında en çok elektrik tüketen abone grubu ise 679.691.118 kWh ile Mesken grubudur.

Tablo 98: Trabzon'da Elektrik Abone ve Tüketim Sayısı

ABONE GRUBU	ABONE SAYISI	TÜKETİM (kWh)
MESKEN	566.170	679.691.118
TİCARETHANE	83.212	443.947.897
SANAYİ	347	179.756.600
RESMİ DAİRE	2.492	78.905.867
DİĞER	4.984	118.411.837
TOPLAM	657.205	1.500.713.319

Tablo 99: Trabzon'da 2023 Yılında Aylara Göre Sisteme Giren ve Dağıtılan Enerji

AYLAR	SİSTEME GİREN ENERJİ (MWh)	DAĞITILAN ENERJİ (MWh)
OCAK	133.406,93	122.644,42
ŞUBAT	122.563,96	114.034,19
MART	130.429,14	119.057,93
NİSAN	121.437,33	111.660,41
MAYIS	130.459,08	122.072,17
HAZİRAN	128.681,79	121.661,05
TEMMUZ	147.805,89	143.463,91
AĞUSTOS	158.776,89	147.709,75
EYLÜL	137.795,53	134.406,98
EKİM	129.671,55	121.529,85
KASIM	126.459,26	117.225,05
ARALIK	137.220,60	125.247,61
TOPLAM	1.604.707,95	1.500.713,32

2023 yılında 1.500.713.319 kWh elektrik tüketimi gerçekleşmiştir. 2022 yılına göre elektrik tüketimi 45.915.877 kWh artmıştır. Kişi başına düşen elektrik tüketimi 25 kWh artış ile 1.803 olmuştur. Kayıp kaçak oranı ise 2022 yılına göre %0,05 artarak %6.48 olmuştur.

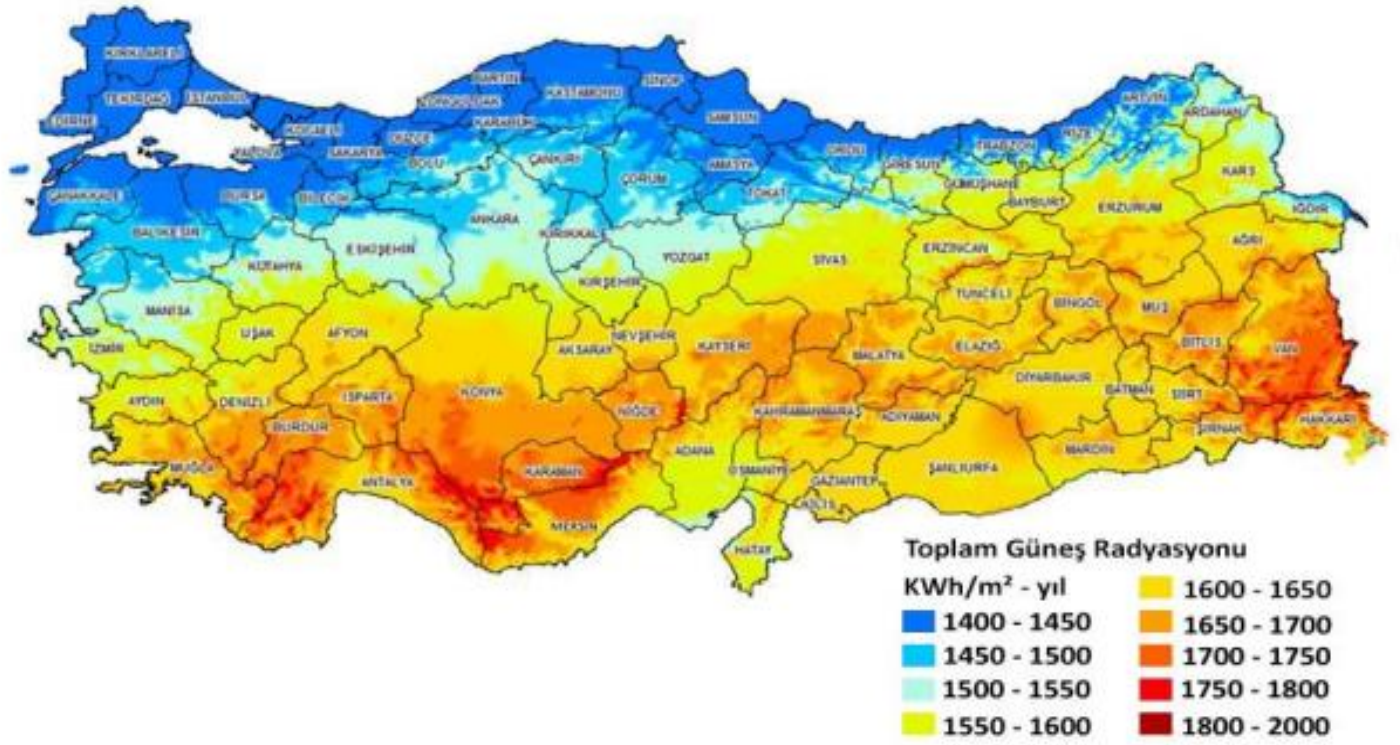
Tablo 100: Trabzon'da Yıllara Toplam Elektrik Tüketimi, Kişi Başına Elektrik Tüketimi ve Kayıp Kaçak Oranı

ENERJİ	2020	2021	2022	2023
TOPLAM ELEKTRİK TÜKETİMİ (kWh)	1.419.696.241	1.471.556.551	1.454.797.442	1.500.713.319
KİŞİ BAŞINA ELEKTRİK TÜKETİMİ (kWh)	1.749	1.802	1.778	1.803
KAYIP KAÇAK ORANI	7,11%	6,85%	6,43%	6,48%

Tablo 101: Trabzon'da Elektrik Santrallerinin Lisanslı ve Lisansız Güç Üretimi

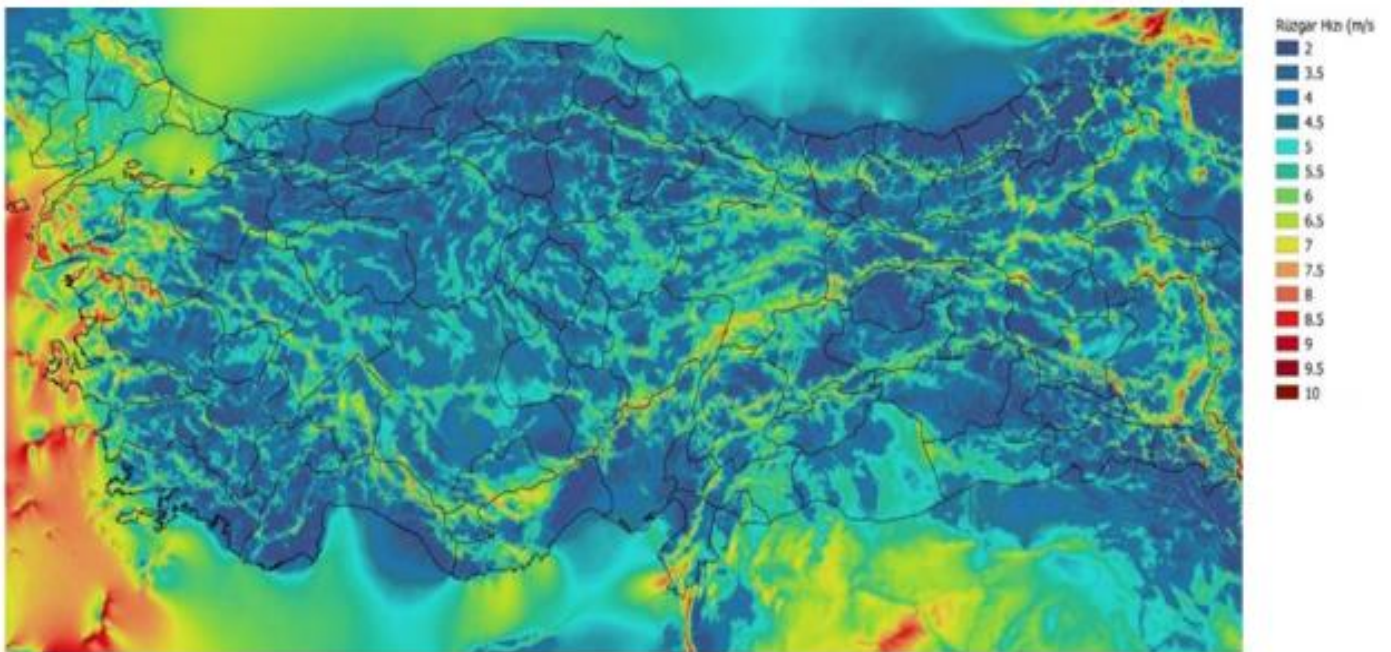
ELEKTRİK SANTRALLERİNİN TOPLAM KURULU GÜÇLERİ (MWH)				
	BES	GES	HES	Genel Toplam
LİSANSLI	17,044	-	384,213	401,257
LİSANSSIZ	-	5,903428	2,239	8,142428
GENEL TOPLAM	17,044	5,903428	386,452	409,399428

Harita: Türkiye Güneş Enerjisi Potansiyeli Atlası (2022)

Kaynak: Bölgesel Gelişim Ulusal Stratejisi 2024-2028

Harita: Türkiye Rüzgar Enerjisi Potansiyeli Atlası (2022)

Kaynak: Bölgesel Gelişim Ulusal Stratejisi 2024-2028

Trabzon ilinde 2023 yılı itibarıyla toplam 16 adet su arıtma tesisi bulunmaktadır. 2023 yılı içerisinde açılan Akoluk İçme Suyu Arıtma Tesisi ile birlikte alınan toplam verim 66.093.483 m³/yıl olarak hesaplanmaktadır.

Tablo 102: Trabzon'da İçme Suyu Arıtma Tesisleri

TESİSİN ADI	HİZMETE GİRİŞ YILI	VERİM (Milyon m ³ /yıl) (2023)
ESİROĞLU İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	1991	39.630.163
BÜYÜKLİMAN İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2013	5.973.029
AKÇAABAT İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2018	3.961.726
DERECİK İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2013	1.313.917
KARAKAYA İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2018	3.035.699
ŞALPAZARI İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2020	640.841
TONYA İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2009	327.798
AKPINAR İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2012	240.918
AYKUT İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2012	70.095
ÇALKÖY İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2011	192.672
ÇAMBURNU İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2012	271.941
YOMRA İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2007	1.441.543
CUMAPAZARI İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2020	487.040
YAVUZKÖY İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2020	539.401
ARAKLI-SÜRMENE İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2022	1.424.770
AKOLUK İÇME SUYU ARITMA TESİSİ	2023	6.541.930
TOPLAM		66.093.483

21.2 İÇMESUYU VE KANALİZASYON**21.2.1 İÇMESUYU VE BARAJLAR**

- Su şebekesi 4.960 km. ve su isale hattı i 2.070 km'dir.
- Su kaynaklarının kapasitesi 75 milyon m³/yıl, şehre verilen ortalama günlük su miktarı 181.078 m³/gün'dür.
- 484.180 adet su kullanan abone bulunmaktadır.
- İlde 16 adet içme suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

21.2.2 KANALİZASYON

- Trabzon ilinin mevcut kanalizasyon kanal şebeke uzunluğu 1.190 km'dir.
- İlde 4 adet (2'si pasif) atık su arıtma tesisi bulunmaktadır. Arıtılan atık su miktarı 375.000 m³/yıl'dır.
- TİSKİ Genel Müdürlüğünün baraj havzaları ve su kaynakları bakımından mesul olduğu alan ise 4.685 km²'dir.

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
- Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028) raporunda Trabzon'un Bölgesel Merkez olarak belirlenmesi, - Hava, kara ve deniz ulaşımında Rusya, Kafkasya ve Ortadoğu aksında stratejik bir konumda bulunması, - İyi bir kara yolu ağına sahip olması ve çevre illerle bağlantısının güçlü olması, - Uluslararası havaalanının bulunması, - Trabzon Limanı'nın bulunması, - Serbest bölgenin Trabzon Limanı içinde yer alarak ticaret potansiyelini artırması, - Karadeniz'in en önemli liman kentlerinden biri olması, - Avrupa'dan Rusya, Kafkaslar, Ortadoğu, İran; ülkemizin doğu, batı, kuzey ve güney arasında deniz yolu taşımacılığında önemli konumda olması, - Doğu Karadeniz'in en büyük tersanesinin Trabzon'da bulunması, - Dış ticarete önemli bir merkez konumunda olması, - Doğal güzellikleri, tarihî ve kültürel mirası ile önemli turizm merkezlerinden biri olması, - Sağlık turizmi açısından tıp fakültesi, devlet hastaneleri, özel hastaneleriyle bünyelerinde yüksek nitelikli sağlık çalışanları bulundurması, - Eğitim ve Teknolojik Altyapı: Geniş bir akademik yelpazeye sahip biri araştırma üniversitesi olmak üzere 3 üniversite, 1 Teknoloji Geliştirme Bölgesi , 2 Teknoloji Transfer Ofisi ve Teknokent bulunması, - Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) ve Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) bölgenin kalkınması için yeterli uzmanlık ve fon kapasitesine sahip olup Trabzon'un gelişimine program ve proje bazlı katkı sağlaması, - Şehre spor kültürü ve büyük bir taraftar desteği kazandıran Trabzonspor; şehrin uluslararası tanınırlığını artırarak spora olan ilgiyi ve şehre olan bağlılığı güçlendirmektedir. Ulusal ve uluslararası spor organizasyonları için uygun modern tesislerin varlığı şehri spor turizmi ve uluslararası organizasyonlar açısından cazip bir destinasyon haline getirmektedir. - Organik tarım için uygun alanlar bulunması, - Zengin yöresel yemek kültürü Trabzon'u gastronomi turizmi açısından cazip hale getirmektedir. - Trabzon'un deniz ürünleri (özellikle hamsi) balıkçılık kültürü ve hamsi festivalleri gibi etkinlikler, şehri; deniz ürünleri turizmi için cazip bir destinasyon haline getirmektedir. - Su Ürünleri ve Denizcilik Araştırmaları: Karadeniz'e kıyısı olan Trabzon'da, Türkiye'de ilk olan Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü ve Ulusal Su Ürünleri Gen Bankası kurulmuş olması ve ilde su ürünleri yetiştiriciliğine önemli bir ivme kazandırması, - Trabzon'un orman ve yeşil alanlarının genişliği, biyoçeşitliliğin artmasına ve endemik türlerin korunmasına olanak sağlaması	- Turizm sezonunun belirli aylara sıkışması; yıl boyuna yayılmaması, - Ağırlıklı olarak Körfez ülkelerinden turist gelmesi nedeniyle pazar çeşitliliğinin az olması, - Sanayi üretiminde büyük oranda düşük teknoloji ürün grubunda üretim yapılması, genellikle gıda gibi düşük katma değerli ürünlere yoğunlaşılması. - Hayvancılık altyapı eksiklikleri üretimde modern teknoloji ve yatırımların yetersizliği, Tarımda üretim kısıtlılığı ve verimlilik sorunları, fındık ve çay dışında tarımsal üretimin kısıtlı olması ve genel olarak ürün verimliliğinin düşüklüğü, - Tarım İçin Uygunsuz Arazi Yapısı: Kısıtlı, eğimli ve parçalı araziler nedeniyle tarımın gelişmemesi, - Tarım ve Orman Kaynaklarındaki Zararlılar: Özellikle kahverengi kokarca gibi zararlılar nedeniyle ekonomik değer kayıpları. - Odun dışı orman varlıklarının ekonomiye kazandırılmaması, - Sanayi ürünlerinin pazarlanması ve dağıtımındaki yetersizlik nedeniyle ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet gücünün azalması, - Hızlı kentleşme ve plansız yapılaşma çevre üzerine ve ekosistem dengesine olumsuz etkileri, - Altyapı sorunları şehrin gelişiminde trafik ve ulaşım gibi altyapı sorunlarının bulunması

FIRSATLAR	TEHDİTLER
- Sağlık turizmi için uygun yatırım ortamının bulunması, özellikle Türkî Cumhuriyetleri ve Körfez ülkelerinden gelen sağlık turizmi talepleri, - Şehir Hastanesinin yapımının tamamlanmasıyla bölgenin sağlık merkezi olma noktasındaki sağlık turizmine katkı sağlanacak olması, - Ulaşım ve Altyapı Gelişimi: Trabzon Yeni Havalimanı Projesi ile havalimanı altyapısının genişletilmesi, modernize edilmesi ve kapasitesinin iyileştirilmesi, - Uluslararası uçuşların artırılması ile Trabzon'un uluslararası turizm ve ticaret açısından daha erişilebilir hale gelmesi, - Kültürel etkinlikler ve festivaller ile turizmin canlandırılması, - Yöresel ürünlerin ticarileştirilmesi, Trabzon'un yöresel gıda ürünlerinin markalaştırılarak iç ve dış pazarlara sunulabilir. - Organik tarım ürünleri ve doğal malzemeler kullanılarak yapılan yemeklerin sağlıklı yaşam trendi ile uyumlu olması, sağlık turizmi ve doğal gıda pazarı açısından fırsatlar oluşturur. - Ormanların rekreasyon ve turistik amaçlarla kullanılabilmesi, - Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde (2024-2028) Trabzon Bölgesel Merkez olarak belirlenmesi, inanç, medikal ve yayla turizmi açısından önceliklendirilmesi ile mavi büyüme potansiyelinin değerlendirilmesinin hedef olarak belirlenmesi, - Spor ve macera turizm aktivitelerinin kazandırılması ile turizm sektörünün gelişmesine imkân sağlanması, - Modern spor tesisleri ulusal ve uluslararası turnuvalar için elverişli bir ortam sunarak spor turizmi açısından büyük fırsatlar oluşturmaktadır. - Eğitim ve Akademik İş Birlikleri: Akademik iş birliği ve ortak projeler geliştirme imkânları, - Uluslararası öğrencilerin artan ilgisi; Trabzon'a eğitim ve kültürel çeşitlilik kazandırması, - Tarım ve Hayvancılıkta Yenilikler: İyi yetiştiricilik uygulamaları ve geliştirilmiş modern teknolojiler ile tarım ve hayvancılıkta kalite artışı, - Organik tarım ve hayvancılık ürünlerine olan talebin artması ve Trabzon'da alternatif ürünlerin bulunması, - Yatırım ve Teşvikler: Destek programları ile ekonomik kalkınma fırsatlarının artırılması, - Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasına yönelik geliştirilmiş yeni teknolojiler, - Yeşil ekonomi uygulamaları ile yeşil alanların korunması ve çevre dostu projelerle ekosistemin sürdürülebilirliği, - Tarım potansiyeli, Trabzon'un ikliminin tarım için uygun koşullara sahip olması ve birçok tarım ürününün yetiştirilmesine imkân sağlaması	- Doğal afet riskleri sel, heyelan ve orman yangınları gibi afet risklerine yatkın arazi yapısı, - İklim değişiklikleri nedeniyle doğal afet risklerinin artması, - Kentleşme ve sanayileşme gibi faktörler nedeniyle tarım alanlarının azalması, - Tarımda modernleşmeden çok geleneksel tarım üretiminin tercih edilmesi, - İklim değişikliğinin tarım üretimine olumsuz etkileri, - Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinden gelen turistlerin ilgisinin, bölgedeki diğer ülkelerdeki turistik destinasyonların daha cazip hale gelmesi ile değişmesi ve turizmde rekabetin oluşması, - Yatırım maliyetlerinin yüksekliği, - Ekonomik dalgalanmalar ve dış ticarete yaşanabilecek sorunlar, - Dış rekabetin artması ve küresel ekonomideki dalgalanmalar, - Geleneksel sanayi işletmelerinin teknolojik değişimler ve dijitalleşme süreçlerinden etkilenerek rekabet gücünü kaybetmesi, - Çevresel faktörler ve sürdürülebilirlik konularındaki baskıların sanayi sektörünün geleceği üzerindeki olumsuz etkileri

**TRABZON'U
İLERİYE
TAŞIMAK**

vizyon

Ülkemizin "Türkiye Yüzyılı" vizyonuna uygun olarak; ilimizin kültürel mirasını ve doğal zenginliklerini koruyan, sürdürülebilirlik ve yenilikçilik temelli yaklaşımlarla, güçlü altyapı, girişimci ruh ve çevre dostu program, proje ve faaliyetlerle geleceğe yön vererek; halkın yaşam standartlarının yükseltilmesi, toplumsal refahın artırılmasına katkı sağlanması ve Trabzon'un bölgesel merkez konumunun güçlendirilmesi sağlanacaktır.

1 ÇALIŞMA HAYATI**1.1 TRABZON ÇALIŞMA VE İŞKURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ**

VİZYON: Değişim ve yeniliklere uyum sağlayarak, hizmet kalitesi ve çeşitliliği ile işsizlikle mücadelede etkin rol oynayan, işgücü piyasasında öncü ve belirleyici bir kamu istihdam kurumu olmak.

AMAÇ 1.

İşgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda istihdam hizmetlerini çeşitlendirmek ve işe yerleştirmede aktif rol oynamak

Hedef 1.1. İşveren ilişkilerinin geliştirilmesi yoluyla, özel sektör tarafından kurumdan talep edilen işgücü sayısını bir önceki yıl hedefinin en az % 10'u oranında artırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Her yıl yerel iş gücü piyasasının aktörlerini bir araya getiren organizasyonlar düzenlenecektir.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - İlçe Belediye Başkanlıkları - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - TTSO - Üniversiteler - TÜİK - SGK - Ticaret Borsası - Üniversite Öğrenci Kulüpleri - İş Adamları Dernekleri - Özel Sektör - STK'ler
1.1.2. Trabzon'daki fakülte ve MYO öğrencilerinin iş gücü piyasasını tanımalarına imkân sağlayacak etkinlikler düzenlenecektir.	
1.1.3. Üniversite öğrencilerini Trabzon' da bulunan kurumsal kimlikli firmaların kariyer fırsatları ve basamakları hakkında bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.	
1.1.4. Üniversite öğrencilerinin pratik bilgilerinin artırılması amacıyla uygulanan işbaşı eğitim programının tanıtımı yaygınlaştırılacaktır.	
1.1.5. Öğrenim hayatı devam etmekte olan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik gelecekte gözde olacak meslekler hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır.	
1.1.6. Trabzon'a benzer jeopolitik konumda olan gelişmişlik düzeyi yüksek olan illerin, işgücü piyasası hakkındaki bilgilerinin toplanması sağlanacaktır.	
1.1.7. Genel Müdürlüğümüz talimatları doğrultusunda istihdam fuarı organize ederek, kurumsal farkındalık oluşturulacaktır.	
1.1.8. Genel Müdürlüğümüz talimatları doğrultusunda kariyer günleri düzenlenecektir.	
1.1.9. Meslek hayatına atılmak üzere olan öğrencilere yönelik eğitimler düzenlenecektir.	
1.1.10. Üniversitelerde kurulan Kariyer ve Rehberlik Merkezi vasıtasıyla üniversite öğrencilerinin işgücü piyasası hakkında ihtiyaç duyduğu bilgilere ulaşması sağlanacaktır.	
1.1.11. Eğitim kurumlarının tamamına yakınının yıl içerisinde en az bir kez iş ve meslek danışmanlarına ziyaret edilerek gerekli eğitimler düzenlenmesi sağlanacaktır.	
1.1.12. Benzer jeopolitik konumda gelişmiş illerin, işgücü piyasası hakkındaki verileri toplanacaktır ve fizibilite çalışmaları yapılacaktır.	

AMAÇ 2.

İşgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik olarak aktif işgücü programları uygulamak, geliştirmek, yaygınlaştırmak ve etkinliğini artırmak

Hedef 2.1. Trabzon'da istihdam hizmetlerini çeşitlendirmek, İŞKUR'un işe yerleştirmedeki etkinliği artırmak ve her yıl kursiyerlerin tamamına işgücü piyasası analiz ve taleplerine uygun mesleki eğitim vermek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Her yıl yerel iş gücü piyasasının aktörlerini bir araya getiren organizasyonlar düzenlenecektir.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - İlçe Belediye Başkanlıkları - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - TTSO - Üniversiteler - TÜİK - SGK - Ticaret Borsası - Üniversite Öğrenci Kulüpleri - İş Adamları Dernekleri - Özel Sektör - STK'lar
2.1.2. Özel sektörden alınan açık işlerin sayısı her yıl bir önceki yıla göre % 25 arttırılacaktır.	
2.1.3. Özel sektörde işe yerleştirilenlerin sayısı her yıl bir önceki yıla göre % 30 arttırılacaktır.	
2.1.4. 2028 yılı sonuna kadar kurumca işe yerleştirilenlerin en az % 50'sinin kadınlardan oluşması sağlanacaktır.	
2.1.5. Genel Müdürlüğümüz talimatları doğrultusunda kariyer günleri düzenlenecektir.	
2.1.6. Her yıl, kuruma kayıtlı işsizlere iş danışmanlığı hizmeti verilecektir.	
2.1.7. İş gücü yetiştirme programlarını başarıyla tamamlayan işsizlerin tamamının iş danışmanlığı hizmetinden yararlanması sağlanacaktır.	
2.1.8. Aktif İş Gücü Programlarını başarı ile bitirenlerin işe yerleştirme oranı % 60 dolaylarına çıkarılacaktır.	
2.1.9. İşe yerleştirme konusunda İŞKUR'un daha aktif ve devamlı hale getirilmesi sağlanacaktır.	
2.1.10. İŞKUR'un özel sektörde alınan iş taleplerinin karşılama oranının yükseltilmesi sağlanacaktır.	
2.1.11. Kuruma kayıtlı meslek lisesi, meslek yüksekokulu ve üstü eğitim düzeyine sahip iş arayan sayısı her yıl % 20 arttırılacaktır.	
2.1.12. Her yıl en az 10.000 ve üzeri açık iş ilanı kurum internet sitesinde yayımlanacaktır.	
2.1.13. İstihdamında güçlük çekilen (kadın, genç, engelli, eski hükümlü) kişilere danışmanlık hizmeti sağlanacaktır.	
2.1.14. İşsizlik ödeneğine başvuran vatandaşların %100'üne danışmanlık hizmeti vererek işsiz kaldıkları süreçte iş imkânlarının kendilerine sunulmasını sağlanacaktır.	
2.1.15. Planlı ve etkili işyeri ziyaretleri yapılacaktır.	
2.1.16. Hedef gerçekleştirmeleri kısa dönemler halinde izlenecektir.	

2.1.17. İş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinin ilimiz dolayındaki her noktaya ulaştırılması sağlanacaktır.	
2.1.18. Trabzon'da özel istihdam bürolarının açılması yönünde girişimci kurumlara tanıtım faaliyetleri düzenlenecektir.	
2.1.19. Toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımına ilişkin bilinç oluşturacak çalışmalar yürütülecektir.	
2.1.20. Kadının işgücüne katılımına ve istihdamına yönelik çalışmalara öncelik verilecektir.	- Çeşitli Dernekler - STK'ler
2.1.21. Dezavantajlı gruplara, özellikle de engelli ve eski hükümlülere yönelik çalışmalara öncelik ve ağırlık verilecektir.	- Kadın STK'ler
2.1.22. Ulusal, yerel ve sektörel düzeyde diyalog ve koordinasyon arttırılacaktır.	- Engelli Dernekleri
2.1.23. İş gücü yetiştirme faaliyetlerinden yararlanacak işsizlerin tamamının iş danışmanlığı hizmetinden yararlanmasını sağlamak için düzenli periyotlarda, kuruma davet edilmesi sağlanacaktır.	- Kamu Kurum ve Kuruluşları - Dernekler - STK'ler
2.1.24. Mesleki bilgi, rehberlik ve danışmanlık faaliyetleri, üniversiteler ve eğitim kurumlarıyla işbirliği yapılarak yaygınlaştırılacaktır.	
2.1.25. Millî Eğitim Bakanlığı, üniversiteler ve medya ile daha fazla ve etkili işbirliği yapılacaktır.	- Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü
2.1.26. İşveren örgütleriyle işbirliği ve işyeri ziyaretleri gibi yollarla kuruma daha fazla özel sektör işyeri çekilecektir.	- Medya Kuruluşları - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Üniversiteler
AMAÇ 3. Nitelikli ve niteliksiz işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik olarak açılan programları geliştirmek, yaygınlaştırmak ve etkinliğini artırmak	
Hedef 3.1. Aktif işgücü programlarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması konusunda çalışmaların yürütülmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Tüm iş gücü yetiştirme kurslarının iş gücü piyasası ihtiyaç analizleri doğrultusunda açılması sağlanacaktır.	- Özel Sektör
3.1.2. Kendi işini kuracak eski hükümlü ve engelli vatandaşlarımıza hibe programları kapsamında destek sağlanacaktır.	- Adalet Bakanlığı İlgili Birimleri
3.1.3. İş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinin artırılarak devamı sağlanacaktır.	
3.1.4. Lise ve dengi eğitim kurumları ile üst düzeydeki eğitim kurumlarından mezun İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin yeteneklerini geliştirebilecekleri staj programları düzenlenecektir.	- İl Millî Eğitim Müdürlüğü

3.1.5. Mesleği olmayan kurumumuza kayıtlı işsizleri öncelikli olarak aktif iş gücü programlarından yararlandırmaya yönelik çalışmalara hız verilecektir.	
3.1.6. Kuruma yeni kayıt yaptıran ve bir mesleği olmayan iş arayanlara, mesleğe yönlendirme hizmeti sunulacaktır.	
3.1.7. Çalışma ve İş Kurumuna (İŞKUR) kayıtlı 18-29 yaş arası işsizlerin İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanması teşvik edilecektir.	- Özel Sektör
3.1.8. İşsizlik ödeneği alanların en az üçte biri kurumun uyguladığı aktif istihdam programlarından yararlandırılacaktır.	
3.1.9. İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurularının işleyişi gözden geçirilerek kurullara işlerlik kazandıracak bir yönetim mekanizması kurulacaktır.	- İl İstihdam Kurulu Daimi Üyeleri
3.1.10. Uzun süre işsizlik sorunu yaşayan vatandaşları Toplum Yararına Program (TYP) ve İşgücü Uyum Programı (İUP) kapsamında çalıştırarak iş hayatına katılımları sağlanacak ve motivasyonları arttırılacaktır.	- Kamu Kurumları
3.1.11. İşsizlik sigortası sistemine ilişkin performans anlamında başarılı illeri inceleyerek fikir alışverişi sağlanacaktır.	
3.1.12. Özel politika gerektiren grupların, teklif çağrısı yoluyla düzenlenen kurs ve programlardan yararlanma sayısı artırılacaktır.	
3.1.13. İş gücü yetiştirme kursları, iş gücü piyasası ihtiyaç analizleri doğrultusunda açılmasını sağlamak amacıyla, yıl içinde belirli periyotlarla izlenecektir.	- TÜİK
3.1.14. İşyeri ziyareti gibi işverenle doğrudan temas sağlayan araçlarla aktif iş gücü programlarının tanıtımı artırılacaktır.	
3.1.15. Uzun süreli işsizler başta olmak üzere dezavantajlı guruplar aktif iş gücü programlarından yararlandırılacaktır.	- Engelli Dernekleri
3.1.16. Meslek seçme aşamasında olan öğrencilere yönelik mesleki yönelim bataryasının uygulanması sağlanarak gerekli mesleki yönlendirmeler gerçekleştirilecektir.	- İl Millî Eğitim Müdürlüğü
3.1.17. Üniversite, meslek yüksekokulu ve lise son sınıf öğrencilerine yönelik girişimciliği ve staj programlarını tanıtıcı faaliyetlerde bulunulacaktır.	- İl Millî Eğitim Müdürlüğü
3.1.18. İş ve meslek danışmanları tarafından özel sektör işyeri ziyaretleri ile birlikte Aktif İş Gücü Programlarının tanınırlığını artırılacaktır.	
3.1.19. Mesleği olmayanlara yönelik uygulanan iş gücü yetiştirme faaliyetleri artırılacaktır.	
3.1.20. Kurul üyesi kurum ve kuruluşlarla yapılacak işbirliği ile İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının etkinleştirilmesi sağlanacak ve takip edilecektir.	- İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu
3.1.21. İşsizlik sigortası hizmetlerine yönelik olarak kamuoyunda farkındalık oluşturulmasına yönelik toplantı, seminer vb. düzenlenecektir.	- STK'ler - Yerel Medya

AMAÇ 4.

Trabzon işgücü piyasası aktörlerini etkin bir şekilde takip ederek gerekli saha çalışmalarının gerçekleştirilmesini sağlamak

Hedef 4.1. İşgücü piyasası analiz edilerek konu ile ilgili saha çalışmalarının yapılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Trabzon genelinde tüm işsiz vatandaşlara ulaşılarak kayıt altına alınmaları sağlanacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - İlçe Belediyeleri - Üniversiteler - STK'ler - Dernekler
4.1.2. Genel Müdürlüğümüzden gelen talimatlar neticesinde İş Gücü Piyasası Araştırmaları yapılacaktır.	
4.1.3. Yerel iş gücü piyasanın ihtiyaç duyduğu Türk Meslekler Sözlüğünde yer almayan meslekler araştırılacaktır.	- Üniversiteler
4.1.4. Çalışma ve İş Kurumunca (İŞKUR) gerçekleştirilen iş gücü ihtiyaç analizlerine yönelik gerekli değerlendirmeler yapılacaktır	
4.1.5. İlgili kamu kurumları ve sosyal taraflarla iş gücü piyasası izlenerek, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu toplantısında uygulanacak projeler karara bağlanacaktır.	- İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu
4.1.6. İş gücü piyasası analizlerine katılımın artırılması için, ilgili kurum, kuruluş ve sosyal taraflarla işbirliği yoluna gidilecektir.	- OSB'ler - TTSO
4.1.7. Yerel düzeydeki iş gücü piyasası analizlerin yapılmasında İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının ve kurullara üye kuruluşların aktif rol alması sağlanacaktır.	
4.1.8. Kamu ve özel sektör iş yeri ziyaretleri artırılarak devam ettirilecektir.	
4.1.9. Özel sektöre işçi alımlarında İŞKUR etki oranı yükseltilecektir.	

AMAÇ 5.**Trabzon ilinde kurumsal yapının etkinliğini artırmak****Hedef 5.1.** İŞKUR'un kurumsal kapasitesi ve çalışma hayatındaki etkinliğinin artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. Kurum hizmetleri hakkında tanınırlığı artırıcı projeler hazırlanacaktır.	
5.1.2. Kurumun son yıllardaki kurumsal kapasitesinin avantajını kullanarak ildeki kurumsal hizmetler yaygınlaştırılacaktır.	
5.1.3. Kurum hizmetlerinden vatandaşların aktif faydalanmaları için ilçelerde hizmet noktaları açılacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - İlçe Belediyeleri - SYDV'ler
5.1.4. Kurum hizmetlerinin belediyelerde de sunulabilmesine yönelik olarak belediyelerle gerekli protokollerin yapılması sağlanacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - İlçe Belediyeleri
5.1.5. Kurumun iç iletişimi kurum kültürünü güçlendirecek şekilde her düzeyde etkin kılınacaktır.	
5.1.6. Kurumsal kimliği medya, halkla ilişkiler ve tanıtımla destekleyerek, kurumsal imaj güçlendirilecektir.	- Basın Kuruluşları
5.1.7. Kurumdaki servislerin daha aktif çalışmasını sağlamak adına gerekli revizyon yapılacaktır.	
5.1.8. Kurum hizmet kalitesinin iyileştirilmesi ve personel motivasyonunun artırılması için portatif tedbirler alınacaktır.	
5.1.9. Kurum hizmetlerinin sunumu en yüksek derecede bilgi teknolojisi ile desteklenecektir.	
5.1.10. Kurum personelinin bir arada olacağı fiziki koşullar sağlanacaktır.	
5.1.11. Kurum hizmetlerinin tanınırlığı artırılacaktır.	
5.1.12. Kurumun bilgi toplama ve analiz sistemine ilişkin kapasitesi geliştirilecektir.	
5.1.13. İstihdam personelleri ile kurumlarının imaj ve tanınırlığı sağlanacaktır.	
5.1.14. Belediyelerle olan iş birliğini artırarak vatandaşa en yakın noktadan hizmet sunulacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - İlçe Belediyeleri

VİZYON : İlimizde Türkiye Yüzyılı'na ulaşma yolunda liderlik edebilecek sağlıklı ve mutlu nesiller yetiştirmek

AMAÇ 1.

Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri; çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, millî ve manevî değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek

Hedef 1.1. Temel eğitimde fırsat eşitliğini sağlayarak eğitime erişimi artırmaya yönelik olarak okullarda kayıt, şube dağılımı süreçlerini geliştirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Temel eğitimde 6-9 yaş okullaşma oranını artırmak için 24 derslikli 6 okul, 10-13 yaş okullaşma oranını artırmak için 24 derslikli 6 okul yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Müftülük - STK'ler - Muhtarlıklar - Hayırseverler
1.1.2. Öğrenci sayısı 30'dan fazla olan şube oranının düşürülmesi ve okulların fizikî mekan kapasitelerinin artırılmasına yönelik hayırsever katkıları da dahil edilerek toplamda 24 derslikli 14 temel eğitim okulu yapılarak derslik sayısı 336 artırılabacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Muhtarlıklar - Hayırseverler
1.1.3. Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerde millî tarih şuurunu oluşturmak için "Kanuni Evi Gezi Etkinlikleri Projesi" kapsamında 7. sınıf düzeyinde her yıl 9000 öğrenciye ulaşılarak 5 yıl sonunda 45.000 öğrenciye ulaşılabacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - Temel Eğitim ŞM - Müftülük - Muhtarlıklar

Hedef 1.2. Okul öncesi eğitimde fiziki kapasiteyi artırmak ve ebeveyn bilgilendirme, farkındalık oluşturma ve okul aile iş birliğini güçlendirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. İlkokul birinci sınıf öğrencilerinden en az bir yıl okul öncesi eğitim almış öğrenci oranı %88,22'den %95'e çıkarılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Müftülük - STK'ler - Hayırseverler

1.2.2. Okul öncesi okullaşma oranı %8 artırılabacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - İŞ-KUR - Muhtarlıklar
1.2.3. İlkokullarda okul öncesi eğitim alan öğrenci sayısını artırmak için halk eğitim merkezleriyle iş birliği yapılarak velilerin kayıt alanı bölgelerinde her kurumda ebeveyn bilgilendirme toplantıları ve eğitim çalışmaları yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Halk Eğitimi Merkezleri
1.2.4. Okul öncesi eğitimde her okulda en az 1 (bir) bilgilendirme çalışması gerçekleştirilerek okul-aile iş birliği, farkındalık geliştirme ve bilgilendirme etkinlikleri tamamlanmış olacaktır.	- Üniversiteler - Temel Eğitim ŞM
1.2.5. Okul öncesi eğitimde öğrencilerin zihinsel ve fiziksel becerilerinin artırılması ve yaratıcı yeni kuşakların yetişmesi için uygun ortam oluşturularak plan dönemi sonunda Trabzon genelinde 15.000 öğrenciye ulaşılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri
1.2.6. Öğrenci sayısı fazla olan şube oranının düşürülmesi ve okulların fizikî mekan kapasitelerinin artırılmasına yönelik hayırsever katkıları da dahil edilerek toplamda, 6 derslikli 9 anaokulu yaparak derslik sayısı 54 artırılabacaktır.	
Hedef 1.3. Öğrencilerin akademik başarıları ve öğrenme kazanımları dikkate alınarak ilimizde bulunan okul türleri arasındaki başarı düzeyi farklılıklarını azaltmak ve eğitim kalitesini yükseltmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Temel eğitimde (ilkokul, ortaokul) en az bir sosyal etkinliğe katılan öğrenci oranını artırmak için okullar arasında her ilçede her yıl en az 5 (beş) farklı alanda birer sosyal etkinlik çalışması düzenlenecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - STK'ler - Muhtarlıklar
1.3.2. Öğrencilerin bilimsel, kültürel ve toplumsal etkinliklere katılımını artırmak için her ilçe düzeyinde her ay en az bir kitap okunması sağlanarak bu yolla kitap okuyan öğrenci oranı artırılabacaktır.	
1.3.3. Ortaokulda (İmam Hatip Ortaokulu) en az bir sosyal etkinliğe katılan öğrenci oranının artırmak için okullar arasında her ilçede her yıl en az 5 (beş) farklı alanda birer sosyal etkinlik çalışması düzenlenecektir. (Din Öğretimi)	- Valilik - Trabzon BB - Temel Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Müftülük - STK'ler - Muhtarlıklar
1.3.4. Geleneksel çocuk oyunlarına yönelik bahçe düzenlemesi yapılan okul oranı her yıl %5 artırılarak geleneksel çocuk oyunu alanı düzenlenmeyen okul kalmayacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - STK'ler

1.3.5. Oyun temelli öğrenmeler için sportif etkinlikler yoluyla zamanı iyi değerlendirmek, günlük aktiviteleri desteklemek, sosyal sportif faaliyetlere katılımlarını artırmak için her yıl en az 10.000 öğrencinin katılabileceği etkinlikler düzenlenecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - STK'ler - Hayırseverler
1.3.6. Değerler Eğitimi alanında millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerimizi benimseyen öğrenciler yetiştirmek için her yıl en az 10.000 öğrencinin katılacağı etkinlikler düzenlenecektir.	
1.3.7. Erken yaşta dil ve iletişim becerilerini geliştirmek için her yıl 10.000 öğrencinin katılacağı projeler ile öğrencilerimizin dilimizin zenginliklerini tanınması, kültür taşıyıcısı olan sözcüklerimizle buluşması ve buna bağlı olarak da dili iyi kullanması sağlanacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Ortaöğretim ŞM - STK'ler - Hayırseverler
1.3.8. Öğrencilerimizin güzel sanatlar alanındaki yetenek ve becerilerini artırmak, sanatın ve tiyatroyun insan yaşamındaki önemini kavratılabilmek için her yıl 5000 öğrencinin katılabileceği tiyatro, resim sergisi, müzik festivali vb. sanatsal etkinlikler düzenlenecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Ortaöğretim ŞM - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - STK'ler - Hayırseverler
Hedef 1.4. İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik devamsızlık nedenlerini analiz edip, İYEP ve DYK gibi destekleyici mekanizmaları güçlendirerek devam oranlarını artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Destekleme ve Yetiştirme Kurslarıyla ilgili her okulda en az bir aile bilgilendirme çalışması yapılacak ve DYK çalışmaları etkin ve verimli hale getirilecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - STK'ler - Hayırseverler
1.4.2. İlkokullarda mevcut yetiştirme programlarının tamamlanamamasına sebep olan durumları okul bazında tespit ederek bu durumlara önlem alınacak, İlkokullarda 3. sınıf düzeyinde yetiştirme programına dâhil olması beklenen öğrencilerin tamamının programa katılımı sağlanacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Muhtarlıklar
1.4.3. 20 gün ve üzeri özürsüz devamsızlık yapan öğrencilerin devamsızlık nedenleri analiz edilecek Halk Eğitimi Merkezi destekli ebeveyn eğitimleriyle devamsız öğrenci oranı %1,4'ten %1'e düşürülecektir.	- İlçe Belediyeleri - Temel Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Müftülük - Muhtarlıklar

AMAÇ 2.

Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek

Hedef 2.1. Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımlarını artırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Ortaöğretimde (OGM, DÖGM, MTEGM, ÖÖKGM) (14-17) (Yaş Grubu) okullaşma oranını artırmak ve devamsızlık oranlarını azaltarak örgün eğitim içinde kalmalarını sağlamaya dönük olarak Halk Eğitimi Merkezi ve RAM iş birliğinde her okulda yılda en az bir kez farkındalık çalışmaları ve yıl boyu sosyal medya aracılığıyla rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Ortaöğretim ŞM - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Özel Öğretim ŞM - STK'ler - Muhtarlıklar
2.1.2. Ortaöğretimde (OGM, DÖGM, MTEGM, ÖÖKGM) 9. sınıf tekrar oranını ortalama %6,63'ten ortalama %5'e düşürmek amacıyla okul bazında her dönem en az bir rehberlik ve her yıl bir yönlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - Ortaöğretim ŞM - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Özel Öğretim ŞM - STK'ler - Muhtarlıklar
2.1.3. Ortaöğretimde (OGM, DÖGM, MTEGM, ÖÖKGM) 20 gün ve üzeri devamsız öğrenci oranının ortalama %3,73'ten ortalama %3,0'e düşürülmesi için devamsızlık oranlarını azaltmak ve örgün eğitim içinde kalmaları için okul bazında her dönem en az bir rehberlik ve her yıl bir yönlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - Ortaöğretim ŞM - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Özel Öğretim ŞM - Müftülük - STK'ler - Muhtarlıklar
2.1.4. Ortaöğretimde (OGM, DÖGM, MTEGM, ÖÖKGM) tüm öğrencilerimizin en az bir sosyal etkinliğe katılımını artırmak için her yıl akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı faaliyetleri kapsamında her ilçede her yıl en az bir etkinlik düzenlenecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Ortaöğretim ŞM - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - Din Öğretimi ŞM - Özel Öğretim ŞM - STK'ler
2.1.5. Özel ortaöğretim okullarının Müdürlüğümüzün düzenlediği projelere katılımı teşvik edilerek tanınırlıkları sağlanacak ve bu yöntemle tüm kesimlerden eğitim alan öğrenci oranı artırılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Özel Öğretim ŞM - STK'ler - Hayırseverler

Hedef 2.2. Ortaöğretim kurumları öğrencilere değişen dünyanın gerektirdiği başta okuma kültürü olmak üzere bilgi, beceri, yetkinlik ve yeterlilikleri kazandıran bir yapıya kavuşturularak okullar arası nitelik ve başarı farkını azaltmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Genel ortaöğretimde öğrencilerin yılsonu başarı puan ortalamasının artırılması için Bakanlığımızın OGM Materyal, MEBİ ve ÖBA platformlarının öğretmenler tarafından aktif kullanımlarının ve öğrencilerin bu platformlardan çalışmalara katılımlarının ve takiplerinin artırılması için her okulda öğretmenlerin her yıl en az her dönem başında olmak üzere 2 kez bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantıları yapılacaktır.	- Valilik - İlçe Belediyeleri - Ortaöğretim ŞM - STK'ler - Muhtarlıklar
2.2.2. Genel ortaöğretim son sınıf düzeyinde yükseköğretime yerleşen öğrenci oranının artırılması için DYK kurslarının verimliliği sağlanacak, Bakanlığımızın OGM Materyal, MEBİ ve ÖBA platformlarının öğrenciler tarafından aktif kullanımını sağlamak için her okulda dönemde 2 kez bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantıları yapılacaktır.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Ortaöğretim ŞM - STK'ler
2.2.3. Genel ortaöğretimde tescil edilen patent, faydalı model, marka ve tasarım sayısını artırmak için her yıl okul yöneticileri ve istekli öğretmenlere bilgilendirme toplantıları yapılarak bu sayı 16'dan 20'ye çıkarılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Ortaöğretim ŞM - Patent Birimi - STK'ler
2.2.4. Öğrenci başına okunan kitap sayısını artırmak için okul kütüphanelerini ışıklandırma ve ergonomi açısından iyileştirilmeleri sağlanacaktır. Her okulun kütüphanesinde yaş düzeyine uygun güncel kitapların bulunması teşvik edilecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Destek Hiz. ŞM - STK'ler - Hayırseverler

Hedef 2.3. İmam hatip okullarında bilgi, beceri ve yeterlilikler odağında, akademik başarı ve değerlere yönelik çalışmalar, proje ve sosyal etkinlikler yaygınlaştırılacaktır.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Din öğretiminde Destekleme ve Yetiştirme Kursları'na katılan öğrencilerin memnuniyet oranının artırılması için DYK kurslarının verimliliği artırmaya dönük Bakanlığımızın OGM Materyal ve ÖBA platformlarının öğrenciler tarafından aktif kullanımını sağlamak için her okulda dönemde 2 kez bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantıları yapılacaktır.	- Valilik - İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü - Din Öğretimi ŞM
2.3.2. Din öğretiminde tescil edilen patent, faydalı model, marka ve tasarım sayısını artırmak için her yıl okul yöneticileri ve istekli öğretmenlere bilgilendirme toplantıları yapılarak bu sayı 5'ten 10'a çıkarılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Din Öğretimi ŞM - Patent Birimi - STK'ler
2.3.3. İmam hatip okullarında yürütülen ulusal ve uluslararası proje sayısını artırmak için öğrencilere yönelik olarak her yıl akademik, bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif faaliyetler ile sosyal sorumluluk programı faaliyetleri kapsamında her ilçede her yıl en az bir etkinlik düzenlenecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Din Öğretimi ŞM - STK'ler

2.3.4. Din öğretiminde öğrencilerin yıl sonu başarı puan ortalamasının artırılması için Bakanlığımızın OGM Materyal ve ÖBA platformlarının öğretmenler tarafından aktif kullanımlarının ve öğrencilerin bu platformlardan çalışmalara katılımlarının ve takiplerinin artırılması için her okulda öğretmenlerin her yıl en az her dönem başında olmak üzere 2 kez bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantıları yapılacaktır.	- Valilik - İlçe Belediyeleri - Din Öğretimi ŞM - Muhtarlıklar - STK'ler
Hedef 2.4. Sosyal ve ekonomik sektörler ile işbirliği içinde ulusal ve uluslararası mesleki yeterliliğe, ahilik kültürüne, meslek ahlakına ve mesleki değerlere sahip; yenilikçi, girişimci, üretken, ekonomiye değer katan ehil iş gücünü mesleki ve teknik ortaöğretim okulları arası başarı farkını azaltarak yetiştirmek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Mesleki eğitimde öğrencilerin Genel Bilgi Dersleri, Meslek Dersleri ile Ortalama yılsonu başarı puan ortalamasının artırılması için Bakanlığımızın OGM Materyal ve ÖBA platformlarının öğretmenler tarafından aktif kullanımlarının ve öğrencilerin bu platformlardan çalışmalara katılımlarının ve takiplerinin artırılması için her okulda öğretmenlerin her yıl en az her dönem başında olmak üzere 2 kez bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantıları yapılacaktır.	- Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM
2.4.2. Mesleki eğitimde Destekleme ve Yetiştirme Kursları'na katılan öğrencilerin memnuniyet oranının artırılması için DYK'lerin verimliliği artırmaya dönük Bakanlığımızın OGM Materyal ve ÖBA platformlarının öğrenciler tarafından aktif kullanımını sağlamak için her okulda dönemde 2 kez bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantıları yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - STK'ler
2.4.3. Kurum/ Kuruluşlarla iş birliği yapılarak girişimci eğitimleri için Mesleki eğitim merkezleri, halk eğitim merkezleri, olgunlaşma enstitüsü ve mesleki teknik ortaöğretim kurumları ile her yıl mesleki eğitim beceri kursları (bilgisayar kullanımı, dikiş-nakış, marangozluk, aşçılık) ile açılan kurs ve etkinlik sayısı 270'ten 450'ye çıkarılacaktır.	- Valilik - İlçe Belediyeleri - Trabzon BB - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - STK'ler
2.4.4. İş başı eğitimine katılan atölye ve laboratuvar öğretmeni sayısının artırılması için mesleki eğitime öğrenci yönlendirilmesine dönük meslek edinmeye özendirici çalışmalar yapılarak yararlanan öğretmen sayısı 73'ten 163'e çıkarılacaktır.	- Valilik - İlçe Belediyeleri - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - Ar-Ge Birimi - STK'ler - Muhtarlıklar
2.4.5. 8.sınıf öğrencilerine yönelik destekleme ve geliştirme kursları beceri geliştirme programı uygun olan tüm okullarımızda açılmaya devam edilecektir.	- Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM
2.4.6. Mesleki eğitim kurumlarına yönelik yapılacak çalıştay, seminer, konferans çalışmalarısıyla fikrî ve sınai mülkiyet ve tescil başvurusu yapan kurum sayısı 2028 yılı sonuna kadar 15'e çıkarılacak, tescil edilen patent, faydalı model, marka ve tasarım sayısını artırmak için her yıl okul yöneticileri ve istekli öğretmenlere bilgilendirme toplantıları yapılarak bu sayı 260'tan 400'e ulaştırılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - TÜBİTAK - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - Patent Birimi - STK'ler

Hedef 2.5. Mesleki ve teknik eğitim alanında Mesleki ve Teknik Eğitim Programlarının iş piyasasının ihtiyaçlarıyla uyumlu olmasını sağlayarak eğitim-istihdam-üretim ilişkisi güçlendirilerek uluslararası iş birliği ve deneyim paylaşımını teşvik etmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. İŞKUR, İl İstihdam Kurulu ve ilgili kuruluşlarla iş birliği yapılarak Mesleki ve Teknik Eğitim Programlarının iş piyasasının ihtiyaçlarıyla uyumlu olması sağlanacak, böylece işletmelerin ve mezunların mesleki ve teknik eğitime ilişkin memnuniyet oranı artırılabilecektir.	- Valilik - Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM - TTSO - OSB Yönetimleri - Bölgesel ve Ulusal Şirketler
2.5.2. Bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri yapılarak Mesleki Eğitim Merkezi Programı'na kayıt olan öğrenci sayısı (Telafi Programı Hariç) (9. Sınıf) 1.213'ten 1.350'ye çıkarılacaktır.	- Mesleki ve Teknik Eğitim ŞM
2.5.3. Önceki öğrenmeler kapsamında belgelendirilen birey sayısı 754'ten 784'e çıkarılacaktır.	
2.5.4. OSB içinde ve dışındaki özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde eğitim ve öğretim desteğinden yararlanan öğrenci sayısı %25 oranında artırılabilecektir	- Valilik - Özel Öğretim ŞM - OSB Yönetimleri - Bölgesel ve Ulusal Şirketler - TTSO - Hayırseverler

AMAÇ 3.

Bireyin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmek amacıyla bireysel, toplumsal ve istihdam odaklı yeni bir yaklaşımla hayat boyu öğrenme imkânları sunmak

Hedef 3.1. Farklı yeteneklere, özelliklere, ihtiyaçlara ve birikimlere sahip tüm bireylerin yaygın eğitimden aktif olarak yararlanabilmeleri amacıyla eğitimde kapsayıcılığı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Yönlendirme ve tanıtım çalışmaları yapılarak dezavantajlı gruplara yönelik açılan kurslara katılan kursiyer oranı en az %5 artırılabilecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Halk Eğitim M. - Hayat Boyu Öğrenme ŞM
3.1.2. Hayat boyu öğrenme kapsamında yürütülen proje sayısını artırmak için proje ve sosyal etkinliklerin çeşitliliği ve sayısı 5'ten 10'a çıkarılacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - Hayat Boyu Öğrenme ŞM
3.1.3. Eğitimde eşitlik ve kapsayıcılık ilkesine uygun şekilde ilimizde bulunan yabancı uyruklu öğrenciler desteklenerek yabancı öğrenci okullaşma oranı her yıl en az %1 oranında artırılabilecektir.	- Valilik - Göç İdaresi Başkanlığı - Hayat Boyu Öğrenme ŞM - STK'lar

Hedef 3.2. Hayat boyu öğrenme faaliyetleri ile bireylerde kişisel, çevresel ve mesleki anlamda farkındalık oluşturmak ve hayat boyu öğrenmeye katılımını artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1 Hayat boyu öğrenmenin kişisel ve mesleki faydaları konusunda farkındalık oluşturulması için tanıtım faaliyetleri düzenlenerek Hayat Boyu Öğrenme Kurslarından yararlanma oranı %3,5 oranında artırılabilecektir.	- Hayat Boyu Öğrenme ŞM
3.2.2 Hayat boyu öğrenme farkındalığını ve öğrenme imkânları kapsamında farkındalığı sağlayarak Hayat Boyu Öğrenme kapsamındaki kursları tamamlama oranı %79'dan %85'e çıkarılacaktır.	
3.2.3 Yenilenebilir enerji, temiz enerji ve yeşil dönüşüm gibi konularda Bakanlığımızca yürütülen projeler takip edilip tanıtımı yapılarak çevreye duyarlı proje sayısını artırmak için çeşitli çalışmalar yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - Hayat Boyu Öğrenme ŞM - STK'lar
3.2.4 Olgunlaşma markasının ürün sayısı tanıtım ve iş birliği faaliyetleriyle ve patent birimi katkısıyla mevcut 647'den plan dönemi sonuna kadar 662'ye çıkarılacaktır.	- Hayat Boyu Öğrenme ŞM - Olgunlaşma Enstitüsü - Patent birimi

Hedef 3.3. Tüm bireylere yönelik ile Aile Okulu Projesi'ni yaygınlaştırma için bilgilendirme faaliyetlerini yaparak günümüz ihtiyaçlarına uygun genel, mesleki ve teknik eğitim kurs programlarını uygulamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1 Aile Okulu alanı altında yer alan aile değerleri, aile içi iletişim; sosyal, psikolojik ve duygusal gelişim, stres yönetimi, bağımlılıkları önlemeye ilişkin çeşitli kurslar açarak programlara katılan kursiyer sayısı artırılabilecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Hayat Boyu Öğrenme ŞM - STK'lar - Muhtarlıklar
3.3.2. Afet ve acil durumlara ilişkin kurslar açılarak yaygın eğitim kurslarına katılan kursiyer sayısı 7000'e çıkarılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Hayat Boyu Öğrenme ŞM - AFAD - STK'lar - Muhtarlıklar

Hedef 3.4. Niteliği uluslararası standartlara uygun olarak fırsat eşitliği ve erişilebilirlik bağlamında hayat boyu öğrenmeyi destekleyecek şekilde artırılan özel yaygın eğitim hizmetlerinin uygulamalarının yaygınlaşmasını sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Trafik güvenliğine katkı sağlamak üzere sürücü eğitiminde görevli personele yeni gelişmeler ve teknolojik ilerlemeler konularında bilgilendirici eğitimler düzenleyerek Trafik ve Sürücü Eğitimi alanında eğitim verilen personel sayısı 300'e çıkarılacaktır.	- Hayat Boyu Öğrenme ŞM - Özel Öğretim Kurumları ŞM
3.4.2. Trafik güvenliğine katkı sağlamak üzere sürücü eğitiminde görevli personele yeni gelişmeler ve teknolojik ilerlemeler konularında bilgilendirici eğitimler düzenleyerek Trafik ve Sürücü Eğitimi alanında eğitim verilen paydaş sayısı 125'e çıkarılacaktır.	

AMAÇ 4.

Farklılıkları dikkate alan bir özel eğitim ve rehberlik anlayışıyla öğrencilerin, eğitim ve yaşam süreçlerindeki potansiyellerini en üst düzeye çıkaracak ve özel gereksinimle bireylerin toplumla bütünleşmelerini sağlayacak bilgi ve beceriler ile ilgi ve yetenekleri doğrultusunda gelişimlerini destekleyecek fiziki, beşerî ve teknolojik imkânları artırmak

Hedef 4.1. Öğrencilerin bireysel özelliklerine ve öğrenme ihtiyaçlarına öğrencilerin öğrenim gördüğü pansiyonu bulunan özel eğitim okullarındaki barınma hizmetlerinin kalitesinin iyileştirilmesi konusunda çalışmalarla fiziksel ve beşerî iyileştirmeler sağlanarak eğitime erişimlerini artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrencilere yönelik bilgi, beceri, tutum ve farkındalık kazandırmak için ilgili tüm paydaşlara verilen eğitim ve seminerlerle Özel eğitim alanında eğitim alan paydaş sayısı 2028 yılı sonunda toplam 600'e çıkarılacaktır.	- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM
4.1.2. Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrencilere yönelik bilgi, beceri, tutum ve farkındalık kazandırmak için ilgili tüm paydaşlara (öğretmenler, okul yöneticileri, il/ilçe MEM şef ve şube müdürleri ve aileler) çevrim içi veya yüz yüze eğitimler verilecektir	

Hedef 4.2. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda sosyal ve akademik gelişimleri özel eğitimi destekleyen materyalleri dağıtarak, bilim sanat merkezlerinin fiziki kapasitelerini artırarak ve çeşitli projeler ve sosyal faaliyetlerle desteklemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. 2023 yılında Özel Eğitim Okulları, Özel Eğitim Sınıfları ve Destek Eğitim Odalarına Dağıtımı yapılan özel eğitimi destekleyen materyal sayısı 25 iken 2028 yılı sonunda 50'ye çıkarılacaktır.	- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM
4.2.2. Bilim sanat merkezlerinin kapasitelerini geliştirici çalışmalar yaparak fiziksel kapasitesi geliştirilip modern atölye ve sınıflar açılan bilim ve sanat merkezi sayısı 2023 yılında 1 iken 2028 yılı sonunda 2'ye çıkarılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM - Müftülük

4.2.3. Bilim ve sanat merkezleri tarafından yapılan patent, faydalı model, tasarım ve marka başvuru sayısını artırmak için 2028 yılı sonuna kadar özel yetenekli öğrencilerin fikrî ve sınai mülkiyet farkındalığını artırıcı 60 adet bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirilecektir.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM - Patent Birimi - Türk Patent Kurumu - STK'ler
4.2.4. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özel eğitim desteğinden yararlanan aylık ortalama öğrenci sayısı 2023 yılında 2.842 iken 2028 yılı sonunda 3.227'ye ulaşılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM - Müftülük - STK'ler - Muhtarlıklar
4.2.5. Sosyal etkinliklerde en az bir faaliyete katılan özel eğitim öğrenci sayısı 2023 yılında 1.616 iken 2028 yılı sonunda 2.500'e çıkarılacaktır.	- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri ŞM
Hedef 4.3. Akademik, sosyal, duygusal ve mesleki gelişim alanlarında sunulan rehberlik hizmetlerini yaygınlaştırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1 Bağımlılıkla mücadele amacıyla verilen eğitimlerle 2028 yılı sonunda öğretmen ve öğrencilerin %50'sine ulaşılacaktır	- İl Sağlık Müdürlüğü - İl Emniyet Md.lüğü - Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM - STK'ler
4.3.2. Gelişimsel, önleyici ve iyileştirici psiko-sosyal destek çalışmaları kapsamında 2023 yılına kadar ulaşılan öğrenci sayısı 156.256 iken 2028 yılında 158.000'e ulaşılacaktır.	- Üniversiteler - Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM - STK'ler
4.3.3. Mesleki gelişim eğitimlerine katılan Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) personeli sayısı düzenlenen hizmeti içi eğitimler artırılacaktır.	- Üniversiteler - Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM - Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM - STK'ler
4.3.4. Rehberlik ve psikolojik danışma servislerinde kullanılmak üzere dijital platformlarda paylaşılan içerik sayısı 282'den 300'e çıkarılacaktır.	- Sağlık İl Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Hizm. İl Müdürlüğü - Özel Eğitim ve Rehberlik Hizm. ŞM - STK'ler

AMAÇ 5.

Türkiye Yüzyılı inşasında millî, manevî ve kültürel değerlerini özümsemiş; çağın gereklerine uygun bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile demokratik anlayışa ve millî şuura sahip şahsiyetli ve üretken öğrenciler yetiştirmek

Hedef 5.1. Teknolojinin eğitim sistemine daha fazla uyarlanması amacıyla dijital içeriklerin kullanımını artırmak ve dijital öğretmen yeterlikleri doğrultusunda öğretmenlerin dijital becerilerini geliştirecek çalışmalar yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
5.1.1. Öğretmenlerin EBA Ders portalını kullanımını teşvik edecek uygulamalarla 190.000 olan EBA Ders Portalı aylık ortalama tekil ziyaretçi sayısının her ilçede en az bir bilgilendirme eğitimi ile 240.000'e ulaşması sağlanacaktır.	- Bilgi İşlem ŞM
5.1.2. Öğrencilerin EBA Ders Portalını kullanımını teşvik edecek uygulamalarla 2023 yılında 75 dakika olan EBA Ders Portalı kullanıcı başına aylık ortalama sistemde kalma süresi 2028 yılı sonunda 100 dakikaya çıkarılacaktır.	- Bilgi İşlem ŞM
5.1.3. İl genelinde yapılacak farkındalık çalışmalarıyla dijital yeterlilikleri geliştirmek için verilen eğitimlere katılan öğretmen sayısı 2023 yılında 12 iken 2028 yılı sonunda 122'ye çıkarılacaktır.	- Bilgi İşlem ŞM - Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM

Hedef 5.2. Bakanlığımız tarafından yeniden yapılandırılan bireyin gelişimini temel alan, uzun vadeli öğrenme sürecini içeren yeterlik temelli ölçme, izleme ve değerlendirme süreçlerinin yaygınlaştırılmasını sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. Bakanlığımızın ölçme değerlendirmedeki yeni eğitimleri takip edilerek ölçme değerlendirme merkezlerince ilimizdeki öğretmenlere 2028 yılı sonuna kadar toplam 231 adet eğitim düzenlenecektir.	- Ölçme Değerlendirme Merkezi - Ölçme, Değerlen. ve Sınav Hizm. ŞM - Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM
5.2.2. Bakanlığımızın ölçme değerlendirmedeki yeni eğitimleri takip edilerek ölçme değerlendirme merkezlerince ilimizdeki 2028 yılı sonuna kadar 2.310 öğretmene eğitim verilecektir.	- Ölçme Değerlendirme Merkezi - Ölçme, Değerlen. ve Sınav Hizm. ŞM - Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM - İnsan Kaynakları Şube Müdürlüğü
5.2.3. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında güncellenen müfredata uygun güncel ölçme değerlendirme yaklaşımlarına yönelik eğitim alan öğretmen oranı %100'e çıkarılacaktır.	- Ölçme Değerlendirme Merkezi - Ölçme, Değerlen. ve Sınav Hizm. ŞM - Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM - İnsan Kaynakları Şube Müdürlüğü

Hedef 5.3. Bakanlığımız tarafından uluslararası standartlara uygun bir şekilde bilimsel veriler ışığında geliştirilen kaliteli yabancı dil eğitimi uygulamaları yaygınlaştırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.3.1. Üniversiteler, STK'ler ile yürütülen projeler ve Bakanlığımızın hizmet içi eğitimleri ile yabancı dil eğitimi konusunda 2028 yılı sonunda toplam 500 öğretmenin eğitim alması sağlanacaktır.	- Üniversiteler - Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM - STK'ler
5.3.2. Uluslararası boyutta yabancı dil eğitiminin geliştirilmesi konusunda yapılan AB projelerine 2028 yılı sonuna kadar toplam 350 öğretmenin katılımı sağlanacaktır.	- Üniversiteler - Strateji Geliştirme ŞM - STK'ler
5.3.3. Uluslararası boyutta yabancı dil eğitiminin geliştirilmesi konusunda yapılan AB projelerine 2028 yılı sonunda toplam 250 öğrencinin katılımı sağlanacaktır.	

Hedef 5.4. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uygun bir yaklaşımla çevre ve iklim değişikliği konusunda farkındalığın artırılması sağlanarak okullarımızda sıfır atık yönetimi sistemi kurulmasını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.4.1. «Sıfır Atık Projesi» kapsamında atıkların (ambalaj atığı, özel atık, tıbbi atık, tehlikeli atıklar) ayrıştırıldığı Atık Yönetimi Sistemi kurulan okul sayısı 2023 yılı 50 okul iken 2028 yılı sonunda 375 okula çıkarılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. İl Md.lüğü - İlçe Belediyeleri - Destek Hizm. ŞM - STK'ler
5.4.2. Okulum Temiz Belgelendirme Sistemi'yle belge alan okul / kurum sayısı 2023 yılında 80 iken 2028 yılı sonunda 475'e ulaşacaktır.	

AMAÇ 6.

Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda fiziki ve teknolojik altyapısıyla güçlü, nitelikli personelle eğitime erişimi ve eğitimde kaliteyi artıracak, etkin ve hesap verebilen kurumsal yapıyı geliştirmek

Hedef 6.1. Bakanlıkça yeniden yapılandırılan mesleki gelişim modeli doğrultusunda öğretmen yetiştirme ve geliştirme sürecinde öğretmen ve okul yöneticilerin gelişimlerini desteklemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.1.1. Mahalli hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenerek 2023 yılında yıllık olarak personel başına (öğretmen, yönetici) düşen 4 saat olan hizmet içi eğitim süresi 2028 yılına kadar %100 artırılarak 8 saate çıkarılacaktır.	- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM
6.1.2. Öğretmenlerin 2023 yılında %43 olan mahalli ve dijital hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılım oranı 2028 yılında %57'ye çıkarılacaktır.	

6.1.3. 2023 yılında %13,9 olan lisansüstü eğitim alan personel oranı, üniversitelerle iş birlikleri yapılarak 2028 yılında %15,9'a çıkarılacaktır.	- Üniversiteler - Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM - İnsan Kaynakları Şube Müdürlüğü
6.1.4. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında güncellenen müfredata yönelik eğitim alan öğretmen oranı %100'e çıkarılacaktır.	- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme ŞM - İnsan Kaynakları Şube Müdürlüğü
Hedef 6.2. Tüm kademelerde eğitime erişimi sağlayacak planlamalar takip edilerek doğa kaynaklı afetlere ve bulaşıcı hastalıklara karşı dirençli, çevreci ve nitelikli mimariye sahip eğitim ortamlarının oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.2.1. Özel eğitim öğrencilerimizin erişilebilirlik ile ilgili sorunlarını çözerek her yıl 15 okulumuzun bakım onarımlarını yaparak en az bir okula asansör kazandırılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
6.2.2. Eğitim binalarında enerji verimliliğinin ve çevre dostu okul standartlarının artırılması amacıyla yılda 14 okul olmak üzere 5 yıllık süre içerisinde toplamda 70 okul / kurum / pansiyonun doğalgaz dönüşümü tamamlanacaktır.	- İlçe Belediyeleri - Destek Hizm. ŞM - İnşaat Emlak ŞM - STK'ler - Firmalar
6.2.3. Engellilerin kullanımına uygun asansör / lift, rampa ve tuvalet imkanına sahip olan mevcut okul sayısının 462'den tüm okulları kapsayacak şekilde artırılması için çalışmalar yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Destek Hizm. ŞM - İnşaat Emlak ŞM - STK'ler
6.2.4. Eskiye ya da güçlendirilmesi gereken eğitim binalarının onararak modern ve güvenli hale getirilip erişim engellerinin ortadan kaldırılabilmesi için 12 okul / kurumun güçlendirilmesi ve her yıl genel bütçe ödenekleriyle en az 70 okul / kurumun bakımı onarımı yapılacaktır.	- MEB - Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Destek Hiz. ŞM - İnşaat Emlak ŞM - STK'ler - Firmalar - Hayırseverler

6.2.5. Öğrencilerimizin sosyal etkinliklerinin daha sağlıklı ortamda yapılabilmesi amacıyla okullarımıza 5 yıllık süre içerisinde 4 adet çok amaçlı salon ve 3 adet spor salonu kazandırılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Destek Hizm. ŞM - İnşaat Emlak ŞM - STK'ler - Firmalar - Hayırseverler
6.2.6. Öğrencilerimizin eğitim aldıktan sonra ikamet ettikleri pansiyonlarımızın bakanlığımızın hedefleri doğrultusunda iyileştirilmesi amacıyla yılda 6 pansiyonun onarılarak öğrencilerimizin daha konforlu alanlarda eğitim alması sağlanacaktır.	
Hedef 6.3. Eğitim sistemimizi en uygun teknoloji ile bütünleştirerek eğitim faaliyetlerinin kesintisiz olarak sürdürülmesine ve ülkemizin bilgi toplumu olmasına katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.3.1. İlimizdeki BT sınıfları çağın gereklerine uygun olarak yenilenecek, yeni BT sınıfları ve yenilikçi sınıflar kurularak öğrencilere daha modern, teknolojik donanımlı öğrenme ortamları sunulacaktır.	- MEB - Destek Hizm. ŞM - Bilgi İşlem ŞM
6.3.2. Okullarımıza FATİH projesi kapsamında tüm okullarımızda kurulan etkileşimli tahta sayısı 8.197'ye çıkarılıp öğrencilerimizin ve öğretmenlerimizin teknolojiye erişimi sağlanacaktır.	
6.3.3. Okullarımıza FATİH projesi kapsamında tüm okullarımızda kurulan ağ altyapısının firmalarla iş birliklerle güncellenmesi sağlanıp 423'e çıkarılacaktır.	- MEB - Destek Hizm. ŞM - Bilgi İşlem ŞM - Teknoloji Firmaları
6.3.4. Geniş bant internet erişimi sağlanan okul sayısı gerekli girişimler yapıp 423'e çıkarılacaktır.	
Hedef 6.4. Etkili bir izleme ve değerlendirme süreciyle beraber alınan kararları rasyonel hâle getirmek; birimler arası iletişimi güçlendirmek ve iş birliğini teşvik etmek için uygun iletişim kanalları ve araçları kullanılacak, teknolojik altyapı yatırımlarıyla kurumsal kapasiteyi daha verimli hâle getirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.4.1. İl, ilçe ve okul stratejik planlarının izlenebilmesi için veriye dayalı izleme sistemi kurularak ilgili tüm kurumların 2028 yılına kadar sisteme entegrasyonu tamamlanacaktır.	- Strateji Geliştirme ŞM - Bilgi İşlem ŞM

AMAÇ 7.

Öğrencilerin ve öğretmenlerin dijital okuryazarlık, kodlama, robotik ve teknoloji becerilerini artırarak inovatif düşünce ve proje geliştirme kapasitelerini güçlendirmek; Trabzon genelinde eğitimde fırsat eşitliği sağlayarak teknolojiye erişimi artırmak ve bu süreçte güçlü eğitim altyapıları ve iş birlikleriyle sürdürülebilir bir öğrenme ekosistemi oluşturmak

Hedef 7.1. Öğrencilerin kodlama ve robotik eğitimlerine aktif katılımını artırarak, bu alanlarda proje geliştirme, analitik düşünme ve takım çalışması becerilerini güçlendirmek.

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

7.1.1. Haftalık düzenlenecek kodlama ve robotik atölyeleri aracılığıyla öğrencilerin temel ve ileri seviye bilgi birikimini geliştirmek, projeler üzerinde uygulamalı çalışmalar yapmaları sağlanacaktır.

- MEB
- Trabzon BB
- İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
- Bilgi İşlem ŞM
- Yerel Okullar
- Eğitim Gönüllüleri

7.1.2. İl çapında organize edilecek kodlama ve robotik yarışmalarıyla öğrencilerin yenilikçi fikirlerini paylaşımları ve bu fikirleri projeye dönüştürmeleri için motive edici bir ortam oluşturmak.

- TÜBİTAK
- Üniversiteler
- Bilgi İşlem ŞM
- Teknoloji Firmaları

7.1.3. Robotik laboratuvarlarını modern ekipman ve eğitim materyalleriyle zenginleştirerek, her yıl en az 200 öğrencinin teknolojiyi aktif bir şekilde deneyimlemeleri sağlanacaktır.

- Bilgi İşlem ŞM
- TTSO
- STK'ler
- Yazılım ve Robotik Teknolojileri Firmaları

Hedef 7.2. Öğretmenlerin dijital araç ve platform kullanımını yaygınlaştırarak, bu becerileri sınıf içi ve uzaktan eğitim süreçlerinde etkin bir şekilde kullanmalarını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

7.2.1. Öğretmenler için düzenlenecek dijital okuryazarlık ve eğitim teknolojileri seminerleri / kursları hizmet içi eğitim planında her yıl en az 10 tane planlanarak öğretmenlerin dijital araçların eğitimdeki rolü hakkında farkındalık oluşturulacak ve pratik beceriler kazandırılan öğretmen sayısı 1.000'e çıkarılacaktır.

- MEB
- Trabzon BB
- Üniversiteler
- Bilgi İşlem ŞM

7.2.2. Eğitim teknolojileri ve dijital öğretim yöntemlerine yönelik ayda bir atölyeler düzenleyerek öğretmenlerin teknolojiyi pedagojik yaklaşımlarla birleştirme kapasiteleri artırılacaktır.

- Bilgi İşlem ŞM
- Yerel Okullar
- Eğitim Gönüllüleri
- STK'ler
- Eğitim Teknolojileri Firmaları

7.2.3. Uluslararası dijital öğretim projelerinin tanıtımı her ilçede her dönem en az bir kere yapılarak öğretmenlerin bu eğitimlere katılımı teşvik edilerek küresel yeniliklerden haberdar olmaları ve bu bilgileri yerel eğitime uyarlamaları sağlanacaktır.	- Üniversiteler - TÜBİTAK - Avrupa Birliği Eğitim Programları - Yerel ve Ulusal STK'ler
Hedef 7.3. Trabzon'un tüm ilçelerindeki öğrencilerin Trabzon Naci Orhan Bilgisayar Bilimleri Merkezi'ne düzenli olarak erişimlerini sağlayarak, teknoloji farkındalığını ve öğrenci projelerinin sergilenme olanaklarını artırmak.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
7.3.1. Belediyelerle iş birliği yapılarak ilçelerdeki öğrencilerin merkeze ulaşımını kolaylaştıracak gezi programları düzenlenip ziyaretçi öğrenci sayısı her yıl 500 olarak planlanacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Yerel Okullar - Ulaşım Firmaları
7.3.2. Her yıl bir kere Kodlama Şenliği kapsamında Yapay Zeka, Programlama ve Teknoloji Geliştirme temalı etkinlikler organize ederek, öğrencilerin teknolojiye yönelik ilgisini artırılarak yenilikçi projeler geliştirmelerine olanak sunulacaktır.	- KTÜ - TRÜ - TÜBİTAK - Teknoloji Şirketleri
7.3.3. Merkeze ziyarete gelen öğrencilerin geliştirdiği projeleri sergileyebileceği plan dönemi sonuna kadar her yıl sene sonu teknoloji şenlikleriyle, öğrenciler arası etkileşim ve motivasyonu artırılacaktır.	- MEB - Trabzon Basın Kuruluşları - Yerel Sanayi Odaları - STK'ler - Eğitim Gönüllüleri
AMAÇ 8. <i>Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda ülkemizin uluslararası alanda görünürlüğünü artıracak eğitim diplomasisi çalışmalarını yurt dışında yaşayan vatandaşlara, soydaşlara ve ülke vatandaşlarına yönelik eğitim öğretim faaliyetlerini yaygınlaştırmak ve eğitim iş birlikleri geliştirmek</i>	
Hedef 8.1. Paydaşlarımız için, uluslararası alandaki eğitim gelişmelerini etkili bir biçimde takip edebilmeleri amacıyla uygun alanlar oluşturulacaktır.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
8.1.1. İlimizdeki okul eğitimi akreditasyonu ile yurt dışına çıkan öğrenci sayısı 2023 yılında 38 iken, 2028 yılı sonunda 80'e; öğretmen sayısı 2023 yılında 101 iken 2028 yılı sonunda 150'ye çıkarılacaktır.	- Strateji Geliştirme ŞM - Ulusal Ajans - Ulaşım Firmaları
8.1.2. İlimizdeki mesleki eğitim akreditasyonu ile yurt dışına çıkan öğrenci sayısı 2023 yılında 44 iken, 2028 yılı sonunda 95'e; öğretmen sayısı 2023 yılında 55 iken 2028 yılı sonunda 105'e çıkarılacaktır.	
8.1.3. İlimizdeki yetişkin eğitimi akreditasyonu ile yurt dışına çıkan öğrenci sayısı 2023 yılında 12 iken, 2028 yılı sonunda 60'a öğretmen sayısı 2023 yılında 36 iken 2028 yılı sonunda 90'a çıkarılacaktır.	

VİZYON: Rekabet gücü ve görünürlüğü yüksek, yenilikçi, kaliteli, istihdamı destekleyen, erişilebilir, dijitalleşmeyi ve uluslararasılaşmayı başarmış bir yükseköğretim alanına ulaşmak.

AMAÇ 1.

Nitelikli mezunlar için eğitim ve öğretimi yenilikçi ve öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla güçlendirmek

Hedef 1.1. Programların tanınırlığı artırılacak ve nitelikli öğrenciler için tercih edilirlilik düzeyi yükseltilecektir.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. KTÜ tanıtımı için tercih fuarları düzenlenecektir.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - DOKA
1.1.2. Başta büyükşehirlerde düzenlenenler olmak üzere ulusal tercih fuarlarına katılım sağlanacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - DOKA
1.1.3. Uluslararası öğrencilerin KTÜ ve Trabzon'u tanınması için ulusal ve uluslararası tanıtım fuarlarına katılım sağlanacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İl Göç İdaresi Müdürlüğü - TÜ - AÜ - TTSO - DOKA
1.1.4. Uluslararası öğrencilere yönelik KTÜ web sayfasında hem KTÜ hem de Trabzon'u tanıtan içerikler hazırlanacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İl Göç İdaresi Müdürlüğü - TÜ - AÜ - TTSO - DOKA
1.1.5. KTÜ'de öğrenim görecekt uluslararası öğrencilere Trabzon'un sosyal, kültürel ve sportif imkanlarını tanıtmak ve kullanılabilmek için Trabzon paydaşları ile toplantılar yapılacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İl Göç İdaresi Müdürlüğü - TÜ - AÜ - TTSO - DOKA

Hedef 1.2. Eğitim programları, öğrenme kaynakları ve akademik destek hizmetleri kalite odaklı geliştirilecektir

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Sektör temsilcilerinin öğrencilerin önlisans, lisans ve lisansüstü derslerine katılarak tecrübe aktarımını yapabilmeleri için Trabzon paydaşları ile görüşmeler yapılacaktır.	- Bakanlıklara Bağlı Kurum ve Kuruluşlar - Meslek Kuruluşları - TTSO

Hedef 1.3. Lisansüstü eğitim nicelik ve nitelik olarak geliştirilecektir

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Kamu / Özel Sektör / Sanayi kesiminin sorunlarına yönelik lisansüstü tez çalışmalarının yapılabilmesi için bu paydaşlar ile toplantılar yapılacak ve tez konuları belirlenecektir.	- Bakanlıklara Bağlı Kurum ve Kuruluşlar - Meslek Kuruluşları - DOKA - TTSO

Hedef 1.4. Öğretme ve öğrenme hizmetleri sürekli iyileştirilecektir.

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Öğretme ve Öğrenme Merkezi tarafından akademisyenlerin öğretme yetkinliklerinin artırılması amacı ile eğitimcilere yönelik eğitim düzenlenecektir.	- DOKA
1.4.2. Öğretme ve Öğrenme Merkezi tarafından öğrencilerin yaşam becerilerinin artırılması amacı ile eğitimler düzenlenecektir.	

Hedef 1.5. Eğitimin uluslararası boyutu geliştirilecektir.

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.5.1. Uluslararası öğrencilerin ve araştırmacıların KTÜ ve Trabzon'u tanınması için ulusal ve uluslararası tanıtım fuarlarına katılım sağlanacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İl Göç İdaresi Müdürlüğü - TTSO - DOKA
1.5.2. Uluslararası öğrenci ve araştırmacıların KTÜ ve Trabzon'u tanınmaları amacı ile farklı dillerde tanıtım, broşür ve videoları hazırlanacaktır.	

AMAÇ 2.

Araştırma odaklı üniversite olma niteliğini güçlendirerek toplumun ve ekonominin ihtiyaçlarına duyarlı araştırmalar gerçekleştirmek

Hedef 2.1. Kurumsal araştırma kapasitesi geliştirilecektir

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Trabzon'daki sanayi kuruluşları ile ortak araştırmalar yapmak ve çıktılarının patentlenebilmesi için kendileri ile toplantılar düzenlenecektir.	- İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - OSB'ler - TTSO - KOSGEB

Hedef 2.2. Araştırmalarda kalite düzeyi artırılacaktır.

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Doktora öğrencilerinin Trabzon paydaşlarınca desteklenebilmesi için paydaşlar ile toplantılar düzenlenecektir.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - TTSO

Hedef 2.3. Araştırmalarda etkileşim ve iş birliği geliştirilecektir

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. İldeki iş dünyası (sanayi) ile yapılacak iş birliğiyle ulusal veya uluslararası patent başvurusu yapabilmek için toplantılar düzenlenecek ve iş dünyasına saha ziyaretleri yapılacaktır.	- İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - TTSO - OSB'ler - KOSGEB
2.3.2. Kamu fonları kapsamında ildeki iş dünyası (sanayi) ile yapılacak iş birliğiyle ulusal veya uluslararası proje başvurusu yapabilmek için toplantılar düzenlenecek ve iş dünyasına saha ziyaretleri yapılacaktır.	
2.3.3. TÜBİTAK 2244 Sanayi Doktora programlarını ildeki iş dünyasına tanıtmak için toplantı ve saha ziyaretleri yapılacaktır.	- OSB'ler - Sanayi Kuruluşları
2.3.4. Yerel yönetimlerin, kamu kurumlarının ve sanayi sektörünün sorunlarını çözebilmek, iş süreçlerini kolaylaştırmak için kendileri ile toplantılar yapılacak ve kontratlı projeler hayata geçirilecektir.	- DOKA - DKBB - OSB'ler - TTSO - Sanayi Kuruluşları

Hedef 2.4. Öğrencilerin araştırma süreçlerine katılımı sağlanacak ve girişimcilik potansiyelleri desteklenecektir

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Öğrencilerin Teknoloji Geliştirme Bölgelerini tanımalarına yönelik farkındalık toplantıları düzenlenecektir.	- DOKA - Trabzon Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş. - KOSGEB
2.4.2. Öğrencilerin Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde firma kurabilmelerini destekleyen fonlar hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.	

Hedef 2.5. Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin (UYGAR) etkinliği artırılacaktır

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Uygulama ve Araştırma Merkezlerini kamuoyuna tanıtabak broşür ve videolar hazırlanacaktır.	- DOKA

2.5.2. Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin çalışma alanları ile ilişkili yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşlar ile sanayi sektörünün bir araya geleceği toplantılar / çalıştaylar düzenlenecektir.	- DKBB - DOKA - OSB'ler - TTSO - KOSGEB
AMAÇ 3. Kurumsal kapasiteyi kalite odaklı geliştirmek	
Hedef 3.1. Yönetmel süreçlerde verimlilik artırılacak ve nitelikli idari iş gücü geliştirilecektir	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Birim yöneticilerine yönelik liderlik anlayışı ve koordinasyon kültürü kapsamında eğitimler verilecektir.	- DOKA
3.1.2. Daire başkanlıklarının kalite belgesi alabilmesi için farkındalık eğitimleri düzenlenecektir.	- T.S.E. Ürün Belgelendirme Müdürlüğü
Hedef 3.2. Mekânsal ihtiyaçlar karşılanacak, alt ve üstyapı geliştirilecektir	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Yapımı devam eden Diş Hekimliği Fakültesinin yeni binası hizmete açılacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi
3.2.2. Yapımı devam eden Çocuk Hastanesi hizmete açılacaktır.	- DSİ 22.Bölge Müdürlüğü
3.2.3. Yeni Onkoloji Hastanesinin etüt projesi hazırlanacaktır.	- Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü
3.2.4. Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi için yeni bina inşası yatırım programına teklif edilecektir.	- İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü
3.2.5. Engelsiz üniversite, engelsiz bayrak, engelsiz program nişanı, engelli dostu, sıfır atık, yeşil kampüs ve çevrecilik ödülü için başvuru yapılacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
AMAÇ 4. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kalkınmaya katkıda bulunmak ve KTÜ algısını güçlendirmek	
Hedef 4.1. Dış paydaşlarla iş birliği geliştirilecektir.	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Tüm paydaşlardan geri bildirimler alabilmek için anket, toplantı, saha ziyareti vb. çalışmalar düzenli olarak yapılacaktır.	- Trabzon BB - Tüm Kurum/Kuruluş - STK'ler

Hedef 4.2. Bilgiyi topluma yayarak toplumun gelişimine katkı sağlanacaktır

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Trabzon paydaşları ile birlikte sosyal sorumluluk projeleri başlatılacaktır.	- Trabzon BB - Bakanlıklara Bağlı Kamu Kurum ve Kuruluşlar - DKBB - Meslek Kuruluşları - Yeşilay Cemiyeti Derneği - Kızılay Derneği İl Merkez Başkanlığı - STK'ler - Trabzon Teknokent
4.2.2. Bilginin topluma yayılması amacıyla sempozyum, çalıştay, sergi, konferans, TV-radyo programı, seminer, gazete röportajı, halka açık bilgilendirme vb. etkinlikler yapılacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - DOKA - TRT Trabzon Müdürlüğü - Trabzon Gazeteciler Cemiyeti - Anadolu Ajansı Bölge Müdürlüğü - TTSO - TTB - DKİP

Hedef 4.3. Sağlık hizmeti sunumunun kalitesi ve çeşitliliği ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara göre güçlendirilecektir

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. Acil hasta, ayaktan hasta ve yatan hasta memnuniyetleri düzenli olarak ölçülecektir.	- İl Sağlık Müdürlüğü
4.3.2. Sağlık turizminin gelişimi için KTÜ hastanelerinin tanıtımına yönelik farklı dillerde materyaller hazırlanacaktır.	- İl Sağlık Müdürlüğü - TTSO - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
4.3.3. Sağlık turizminin gelişimi için KTÜ hastanelerinin tanıtımına yönelik yurtdışı ziyaretler yapılacaktır.	
4.3.4. Uluslararası hastaların hastane çevresindeki konaklama imkânlarının ve kapasitesinin artırılmasına yönelik paydaşlarla toplantılar yapılacaktır.	- Trabzon BB - Trabzon İl Sağlık Müdürlüğü - Trabzon İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TTSO - DOKA

Hedef 4.4. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri kapsamında yapılan çalışmalar yaygınlaştırılacaktır

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. Birleşmiş Milletler sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - Tüm Kurum ve Kuruluş - STK'ler

Hedef 4.5. Mezun ilişkileri yönetimi güçlendirilecek, işe yerleşme, kariyer gelişimleri, işveren/mezun memnuniyet oranları izlenerek iyileştirilecektir

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.5.1. İş dünyasının mezunların yeterlilikleri ile ilgili memnuniyetleri anket, saha ziyareti vb yöntemler ile ölçülecektir.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - Tüm Kurum ve Kuruluş - STK'ler
4.5.2. Mezunların niteliklerine uygun işlerde çalışma oranları takip edilecektir.	- Trabzon Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

3.2

TRABZON ÜNİVERSİTESİ

VİZYON: Evrensel değerler ve ilkeler ışığında sunduğu kaliteli yüksek eğitim öğretim hizmetleri, yaptığı nitelikli araştırma ve geliştirme faaliyetleri ve oluşturduğu düzeyli eğitim, kültür, sanat ve spor ortamı sayesinde yetiştirdiği insani, ilmi ve mesleki açıdan yüksek karakterli ve üstün nitelikli bireyler ile tercih edilen saygın bir üniversite olmak.

AMAÇ 1.
Eğitim-öğretimin kalitesini arttırmak

Hedef 1.1. Nitelikli öğrencilerin üniversitemizi tercih etmesinin sağlanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Üniversitemizin tanıtım faaliyetleri daha etkin hale getirilecektir.	- Valilik - Trabzon BB - Millî Eğitim İl Müdürlüğü - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - STK'ler - Meslek Odaları

Hedef 1.2. Eğitim ve öğretim altyapısının iyileştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. İhtiyaç duyulan alanlarda yeni binalar yapılması ve mevcutların iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Diğer Kurum ve Kuruluşlar - STK'ler
1.2.2. Yeni eğitim salonları, laboratuvarlar oluşturulması ve mevcutların yenilenmesi çalışmaları yapılacaktır.	- Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı
1.2.3. Yeni Kütüphane Binası yapılacaktır.	
1.2.4. Öğrencilere yönelik sağlık, sosyal, spor ve kültürel hizmetler geliştirilecektir.	-

Hedef 1.3. Eğitim ve öğretim faaliyetlerini kalite yönetimi süreçleri doğrultusunda sürdürmeyi sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Tüm akademik birimlerde müfredat yenileme çalışmalarına devam edilecektir.	-
1.3.2. Öğrencilerin ders materyallerine ve kaynaklarına internet ortamında kolayca ulaşabilmeleri sağlanacaktır.	

1.3.3. Üniversite içi seçmeli ders havuzu oluşturulacak ve farklı programlardaki öğrenciler tarafından bu derslerin alınması sağlanacaktır.	
1.3.4. Öğrencilerin girişimcilik ve yenilikçilik becerilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-
1.3.5. Öğrencilerin mesleki uygulamalarda bilgisayar yazılımlarını kullanma becerilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü - TÜBİTAK - KOSGEB - Özel Sektör Kuruluşları
1.3.6. Meslek yüksekokullarında yeniden yapılandırma çalışmaları tamamlanacaktır.	- YÖK - Millî Eğitim İl Müdürlüğü - Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü - TTSO
Hedef 1.4. Lisansüstü eğitim ve öğretimin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Lisansüstü öğrenci sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
1.4.2. İngilizce lisansüstü programlar açılması çalışmaları yapılacaktır.	-
1.4.3. Disiplinler arası lisansüstü programlar açılması çalışmaları yapılacaktır.	
1.4.4. Ortak lisansüstü programları açılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Üniversiteler
1.4.5. Uzaktan eğitim ile verilen lisansüstü programlarının sayısının artırılması çalışmaları yapılacaktır.	-
Hedef 1.5. Staj ve mesleki uygulamalar için danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.5.1. Kariyer merkezinde öğrencilerin kariyer gelişimlerine yardımcı olunacaktır.	- Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü
Hedef 1.6. Sürekli ve uzaktan eğitimi geliştirerek sürdürmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.6.1. Ön-lisans, lisans ve lisansüstü eğitimde uzaktan eğitimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-

1.6.2. Hayat boyu öğrenmenin geliştirilmesi sağlanacaktır.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Halk Eğitimi Merkezi - Kamu Kurum ve Kuruluşları
Hedef 1.7. Öğrenci değişim programlarına teşvik ve destek sağlanması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.7.1. Uluslararası değişim programlarının (Erasmus+) kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-
1.7.2. Yurt içi değişim programlarının yaygınlaştırılması ve desteklenmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Hedef 1.8. Akademik personel performansını artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.8.1. Akademik personel başına düşen öğrenci sayısının azaltılması çalışmaları yürütülecektir.	-
1.8.2. Akademik personelin ulusal-uluslararası projeler hakkında bilgilendirilmesi ve gereken rehberlik hizmetinin verilmesi sağlanacaktır.	
1.8.3. Akademik personelin yurtiçi ve yurtdışı kongre, konferans, çalıştay vb. bilimsel etkinliklere katılımının sağlanması hususunda destekler sağlanacaktır.	
1.8.4. Karar süreçlerinde akademisyenlerin görüş ve önerileri alınmaya devam edilecektir.	
AMAÇ 2. Araştırma kapasitesini geliştirmek ve teşvik etmek	
Hedef 2.1 Nitelikli araştırmacı ve Ar-Ge destek personelinin sağlanması ve teşvik edilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Bölüm / birimlerdeki nitelikli araştırma görevlisi sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-
2.1.2. Bölüm / birimlerin Ar-Ge destek personeli ihtiyaçlarının belirlenmesi ve karşılanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
2.1.3. Akademisyenlerin ve yapılan başarılı çalışmaların düzenli olarak popüler dergiler, basın yayın organları ve internet ortamında duyurulması sağlanacak ve ayrıca düzenlenecek törenler ile plaket verilecektir.	- Yerel ve Ulusal Medya Kuruluşları

2.1.4. TRÜ imkânları ile yürütülen Ar-Ge faaliyetlerinden doğan fikri mülkiyet haklarının kayıt altına alınması ve TRÜ'ye dönüşümünün sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-
Hedef 2.2. Ar-Ge ve proje faaliyetlerinin yürütülmesinde koordinasyon sağlanarak gerekli idari ve teknik desteğin verilmesi	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Teknoloji Transfer Ofisi hizmet modüllerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.	- Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü - TTSO - KOSGEB - TÜBİTAK
2.2.2. Ar-Ge ve proje faaliyetleri konusunda gerek kurum içi gerekse kurum dışı tanıtım ve bilgilendirme toplantıları yapılacaktır.	-
Hedef 2.3. Fiziksel kaynakları geliştirmek ve bu kaynakların etkin kullanımını sağlamak	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Bağış ve benzeri desteklerle yeni binaların veya sınıfların açılması konusunda çalışmalar yapılacaktır.	- STK'ler - Hayırseverler
Hedef 2.4. Uygulama ve Araştırma Merkezleri'nin (UAM) etkinliğinin artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Belirlenen öncelikli alanlara göre disiplinler arası faaliyet gösterecek yeni Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin kurulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Kalkınma Bakanlığı - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - TÜBİTAK
2.4.2. Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin kamuoyuna tanıtılması ve ilgili paydaşlarla işbirliğinin geliştirilmesi sağlanacaktır.	- Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü - TTSO - KOSGEB - OSB - Özel Sektör
AMAÇ 3. Yönetim ve organizasyon yapısının geliştirilmesi	
Hedef 3.1. Katılımcı, şeffaf, hesap verebilir bir yönetim ve hizmet anlayışının sağlanması	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Karar alma süreçlerinde paydaş görüşleri alınacaktır.	-

3.1.2. Elektronik anket uygulaması tüm paydaşlar için yaygınlaştırılacaktır.	
3.1.3. Hazırlanan kurumsal raporlar kamuoyu ile paylaşılacaktır.	-
3.1.4. Elektronik ortamda sunulan hizmetlerin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
3.1.5. İç kontrol sisteminin tüm birimler bazında izlenmesi ve raporlanması sağlanacaktır.	- Hazine ve Maliye Bakanlığı - Sayıştay
Hedef 3.2. İnsan kaynakları envanterinin çıkarılması ve planlanması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Tüm akademik ve idari birimlerdeki yetki, görev ve sorumluluklarının tanımlaması yapılacaktır.	-
Hedef 3.3. Personelin beceri ve etkinlik düzeyini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Kurum personelinin iş tanımlarına göre eğitim ihtiyaçları belirlenerek, hizmet içi eğitimler yaygınlaştırılacaktır.	-
Hedef 3.4. Çalışan memnuniyetinin artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Çalışma ortamlarına ait fiziki altyapının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.	
3.4.2. Düzenli olarak çalışan memnuniyeti anketleri yapılacaktır.	-
3.4.3. Sosyal, kültürel ve sportif imkânları geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Hedef 3.5. Kurumsal aidiyetin geliştirilmesi	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Mezun iletişim sisteminin kurulacak ve geliştirilecektir.	-
3.5.2. Mezunlarımızın görev yaptığı kurum ve kuruluşlara yönelik etkinlikler düzenlenecektir.	- Mezunların Çalıştığı Tüm Kurum ve Kuruluşlar

AMAÇ 4.
Toplamsal hizmetleri geliştirmek

Hedef 4.1 Toplum sorunlarının belirlenerek iletişim ve koordinasyonun sağlanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Toplumsal sorunların belirlenmesi amacı ile halkla ilişkiler birimi kurulması ve bu birimin aktif olarak çalışmasının sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Valilik - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Kamu Kurum ve Kuruluşları - Meslek Odaları - STK'ler
4.1.2. Toplumsal iletişimi geliştirmeye yönelik TRÜ iletişim araçlarının oluşturulması sağlanacaktır.	-

Hedef 4.2 İhtiyaç duyulan alanlarda hızlı, kaliteli ve güvenilir toplumsal hizmetlerin verilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. İlin ve bölgenin gelişimine yönelik faaliyetler düzenlenmesi, sonuçlarının paydaşlara aktarılması hususunda çalışmalar yapılacaktır.	-
4.2.2. Sosyo-kültürel açıdan gelişimine katkı sağlayacak hayat boyu öğrenme talepleri karşılanacaktır.	- Millî Eğitim İl Müdürlüğü - alışma ve İş Kurumu Müdürlüğü - Halk Eğitimi Merkezi
4.2.3. Üniversitemizin engelsiz niversite olarak hizmet vermesi sağlanacaktır.	-

AMAÇ 5.
Uluslararası tanınırlığı artırmak

Hedef 5.1 Uluslararası eğitim ve ğretim hareketliliğinin artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. Yabancı uyruklu nitelikli ğrenci başvuru sayısının artırılması ve yabancı uyruklu öğrencilerin başvurulara teşvikine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-
5.1.2. Yurtdışındaki niversitelerle ğrenci değişiminin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	

Hedef 5.2. Uluslararası etkinlik ve tanıtım araçlarının geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. Uluslararası konferans, sempozyum vb. etkinlikler düzenlenecektir.	-
5.2.2. TRÜ tüm web sitelerinin İngilizce çevrilisinin hizmete girmesi sağlanacaktır.	
5.2.3. Kültür, sanat, spor, eğitim ve benzeri alanlarda uluslararası etkinlikler planlayan bakanlık ya da kamu kurumları ile toplantılar yaparak bu tür etkinliklerin üniversitemizde yapılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	

Hedef 5.3. Yurtdışında bulunan üniversiteler, kurum ve kuruluşlar ile işbirliğini geliştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.3.1. Yurt dışındaki üniversiteler, kurum ve kuruluşlarla ortak faaliyetler yürütülecektir.	-Yurtdışındaki Üniversiteler
5.3.2. Akademik personelin çalışma alanları ve projeleri hakkında gerekli uluslararası tanıtımlar yapılacaktır.	-
5.3.3. Uluslararası kuruluşlara üyeliği olan akademisyen envanterinin çıkarılması ve akademisyen sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
5.3.4. Mezunlar Bilgi Sistemi etkin hale getirilecektir.	
5.3.5. Uluslararası etkinliklere katılımın artırılması sağlanacaktır.	

Hedef 5.4 Uluslararası projelere katılımın artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.4.1. Uluslararası projelerin daha etkin duyurulması sağlanacak ve proje süreçlerinde akademisyenlere danışmanlık hizmeti verilecektir.	-
5.4.2. Uluslararası projelerdeki yabancı ortak sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
5.4.3. Paydaşların uluslararası projelerde, ortak ya da iştirakçi olarak yer alabilmesi için istişare toplantıları yapılacaktır.	- DOKA - DOKAP - Millî Eğitim İl Müdürlüğü - Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü - TTSO

AMAÇ 6. Finansal kaynakları geliştirmek	
Hedef 6.1 Döner sermaye işletmesinin gelirlerinin artırılmasını sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.1.1. Döner Sermaye faaliyeti yapan birim sayısının artırılması sağlanacaktır.	-
Hedef 6.2. Öz gelirlerin artırılmasını sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.2.1. Uzaktan eğitim yoluyla elde edilen gelirin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-
6.2.2. Yabancı uyruklu öğrencilerden elde edilen gelirin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
6.2.3. Sosyal tesis işletme gelirlerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Hedef 6.3 Bağış gelirlerinin ve sponsorlar tarafından sağlanan katkıların artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.3.1. Mezunlardan sağlanan katkıların artırılması çalışmaları yapılacaktır.	-
6.3.2. Sosyal sorumluluk sahibi kişilerden katkı sağlanacaktır.	
6.3.3. Kurumlardan bağış ve yardımlar sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
Hedef 6.4 Proje fonlarının Trabzon Üniversitesine kazandırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.4.1. Proje ve danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelirin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	-
6.4.2. Fikrî ve sınai mülkiyet hakların (patent, faydalı model, marka tescil vb.) danışmanlık ve takip işlemlerinin yapılması sağlanacaktır.	

VİZYON: İnsan odaklı, bilimselliği esas alan, değer üreten, sağlıklı hayat tarzının benimsendiği ve herkesin sağlık hakkına kolayca eriştiği Trabzon.

AMAÇ 1.

Sağlıklı yaşamı teşvik ederek sağlıklı yaşam bilincinin ve alışkanlıklarının kazanılmasını sağlamak

Hedef 1.1 Sağlıklı beslenme ve hareketli hayat alışkanlıklarını kazandırmak ve geliştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Sağlıklı beslenme alışkanlıklarına teşvik etmek, fiziksel aktiviteyi arttırmak ve obeziteyi azaltmak bilincinin ve alışkanlıklarının kazanılmasını için tüm halka yönelik çalışmalar sürdürülecektir.	- Belediyeler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
1.1.2. Çocukluk çağında obezitenin sonlandırılmasına, sağlıklı beslenmenin ve fiziksel hareketliliğin artırılmasına yönelik ilgili paydaşlarla koordineli bir şekilde çalışmalar sürdürülecektir.	
1.1.3. Sağlıklı beslenme konusunda çocukların bilinçlendirilmesi ve eğitimi için ilgili paydaşlarla iyileştirme çalışmaları yürütülecektir.	
1.1.4. Hareketli hayat alışkanlıklarının yaygınlaştırılması için ilgili paydaşlarla toplumun her kesimi tarafından kolay ulaşılabilir, ücretsiz yeşil alanların/fiziksel aktiviteyi teşvik eden uygulamaların artırılması yönünde iş birlikleri/çalışmalar yapılacaktır.	- Belediyeler

Hedef 1.2 Tütün ürünleri ile mücadeleyi sürdürmek ve bağımlılık yapıcı maddelerin kullanımını azaltmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Tütün bağımlılığına yönelik tedavi hizmetleri geliştirilerek sürdürülecektir.	- Türkiye Yeşilay Cemiyeti Trabzon Şube Başkanlığı
1.2.2. Bağımlılık yapıcı madde kullanımının zararları konusunda diğer kurumlarla iş birliği halinde eğitim ve farkındalık çalışmaları yürütülerek toplumun bilinçlendirilmesine çalışılacaktır.	- BMİKK Üye Kurumlar - STK'ler
1.2.3. Bağımlılık yapıcı madde kullanımına ilişkin danışmanlık hizmetleri sürdürülecektir.	- Türkiye Yeşilay Cemiyeti Trabzon Şube Başkanlığı
1.2.4. Bölge, yaş, cinsiyet, meslek gibi sosyodemografik özelliklere göre toplumda bağımlılık yapıcı madde kullanımı sıklığı ve risk düzeyi tespit edilecektir.	- Üniversiteler - İl Emniyet Müdürlüğü - İl Jandarma Komutanlığı - TÜİK

1.2.5. Belirlenen risk haritalarına göre müdahale programları geliştirilecektir.	- BMİKK Üye Kurumlar
1.2.6. Yeni açılacak Sağlıklı Hayat Merkezlerin de talep olması halinde sigara bırakma polikliniği açılması sağlanacaktır.	-
Hedef 1.3 Ruh sağlığı konusunda farkındalığı artırmak ve bireyleri ruh sağlığına ilişkin risklerden korumak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Sağlık personelinin mesleki becerileri artırılarak ruh sağlığı hizmetleri ve halka yönelik farkındalık faaliyetleri güçlendirilecektir.	
1.3.2. Davranışsal bağımlılıklar ile mücadele eğitim programı yaygınlaştırılacaktır.	- BMİKK Üye Kurumlar
1.3.3. Toplumun ruh sağlığı ve verilen hizmetler konusunda farkındalığı ve bilgi düzeyi artırılacaktır.	
Hedef 1.4 Ulusal sağlık okuryazarlığı düzeyini yükselterek bireyin sorumluluğunu geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Bireyin ve toplumun doğru sağlık bilgisine erişiminde Sağlık Bakanlığı bilgi kaynaklarının yaygın kullanılması teşvik edilecektir.	
1.4.2. Sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarının teşvik edilmesi amacıyla sağlık iletişim stratejileri ve uygulamalar geliştirilecektir.	
1.4.3. Sağlık hizmet birimleri tanıtılarak, sağlık hizmetinin doğru kullanımı konusunda farkındalık artırılacaktır.	- Kamu Kurum ve Kuruluşları
1.4.4. Dijital teknolojilerin ve uygulamaların sağlık alanında kullanımına yönelik farkındalık oluşturularak dijital sağlık okuryazarlığı geliştirilecektir..	- Yerel ve Sosyal Medya
AMAÇ 2.	
Birinci basamak sağlık hizmetlerini güçlendirerek sağlık sistemi içerisindeki etkinliğini artırmak, koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerini bütüncül bakış açısıyla sunmak.	
Hedef 2.1. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde daha nitelikli hizmet sunumu için aile hekimliği sistemini güçlendirmek ve hizmet basamakları arasındaki etkileşimi artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Aile hekimliği sistemi desteklenerek birinci basamak sağlık hizmetlerinin kapsamı genişletilecektir.	
2.1.2. Aile sağlığı merkezlerinin sayıları artırılacak ve fiziksel koşulları iyileştirilecektir. Ortahisar Karşıyaka, Yeşiltepe, Fatih(5 nolu), Çukurçayır, Kalkınma ve Beşirli, Yomra Kaşüstü, Araklı ve Çaykara da Aile Sağlığı Merkezi yapılacaktır.	- Belediyeler - Kamu Kurum ve Kuruluşları

2.1.3. Aile sağlığı merkezlerinin kamu kaynakları tarafından yapılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Belediyeler - Kamu Kurum ve Kuruluşları
2.1.4. Aile Hekimliğine Uyum Birinci Aşama Sertifikalı Eğitim Programları güçlendirilecektir.	
2.1.5. Aile hekimlerinin hastaların ihtiyaçları doğrultusunda üst basamaklara yönlendirmesi teşvik edilecek ve bu hastaların tetkik ve tedavi sonuçlarına ilişkin geri bildirimlerin alınabileceği sistem oluşturulacaktır.	
2.1.6. Aile hekimliği bilgi sisteminde standart bir yapı oluşturulacak ve performans izleme, itiraz ve raporlama takibi sistem üzerinden yapılacaktır.	
2.1.7. Kronik hastalıkların taranması ve izlenmesinde performans sisteminin kapsamı genişletilecek ve güçlendirilecektir.	
Hedef 2.2. Birinci basamakta topluma yönelik sunulan sağlık hizmetlerinin etkinliğini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Sağlıklı Hayat Merkezlerinin sayısı artırılarak birinci basamak sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi amacıyla Ortahisar (Fatih), Yomra (Kaşüstü) ve Araklı ilçelerine Sağlıklı Hayat Merkezi açılacaktır.	- Belediyeler - Kamu Kurum ve Kuruluşları
2.2.2. İş güvenliği açısından sorunlu olup hizmet vermelerine ihtiyaç olan sağlık evlerinin tamir, tadilat ve gerekli ise yenilenmesini sağlamak.	
2.2.3. Mobil ekip sayıları artırılarak mobil sağlık hizmetleri güçlendirilecektir. .	
2.2.4. Göç sağlığı hizmetleri ülkenin sağlık sistemiyle bütünleşik bir biçimde sunularak göçmen sağlığının korunması ve geliştirilmesi sürdürülecektir.	- İl Göç İdaresi Müdürlüğü - Sivil Toplum Kuruluşları
2.2.5. Muayene Bilgi Yönetim Sistemi altyapısı güncel teknolojiler ile güçlendirilecektir.	
2.2.6. Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri temel eğitimi ile eğitici eğitimleri gerçekleştirilecek ve uzaktan eğitim modülleriyle entegrasyon süreci geliştirilecektir.	- Üniversiteler
Hedef 2.3. Bulaşıcı hastalıklardan kaynaklı hastalık yükünü en aza indirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Aşı ile Önlenebilir Hastalıkların Kontrol altında tutulmasına yönelik çalışmalar yürütülmeye devam edilecektir.	- KTÜ - İl Göç İdaresi Müdürlüğü
2.3.2. Bulaşıcı hastalıkların ihbarı ve bildirim sistemi takipleri günlük olarak yapılmaya devam edilecek ve olası salgınlara erken müdahale sağlanacaktır.	- Belediyeler - KTÜ

2.3.3. Ulusal tüberküloz kontrol programı yürütülmeye devam edilecektir.	- Sulh Hukuk Mahkemesi - KTÜ - İl Emniyet Müdürlüğü - İl Jandarma Komutanlığı - Kaymakamlıklar - Belediyeler - İl Göç İdaresi Müdürlüğü - Sosyal Yardımlaşma Vakfı - Verem Savaş Derneği
2.3.4. Zoonotik ve vektörel hastalıkların kontrolüne yönelik çalışmalar yürütülmeye devam edilecektir.	- KTÜ - Belediyeler - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
2.3.5. Hastalıklarla mücadelede ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliğine devam edilmesi sağlanacaktır.	- Belediyeler - Kamu Kurum ve Kuruluşları
2.3.6. Aşı tereddüdüne yönelik eğitim ve bilgilendirme çalışmaları sürdürülecektir.	- Kaymakamlıklar - KTÜ - Muhtarlıklar - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Müftülüğü - İl Göç İdaresi Müdürlüğü - Yerel ve Sosyal Medya
Hedef 2.4. Bulaşıcı olmayan hastalıkların erken tanı hizmetlerini geliştirmek, risk faktörleriyle mücadele etmek ve hastalıklara bağlı komplikasyonların yönetilmesinde etkinliği artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Bulaşıcı olmayan hastalıkların erken teşhis, etkili tedavi ve hastalıkların kontrol oranlarını artırmak için hazırlanan tarama ve izlem programları yaygınlaştırılacak ve tüm basamaklarda etkin bir şekilde yürütülecektir.	
2.4.2. Bulaşıcı olmayan hastalıklar (hipertansiyon, diyabet, kardiyovasküler hastalıklar, kanser) hakkında toplumun sağlık okuryazarlığının artırılması çalışmaları yürütülecektir.	- İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü - İl Müftülüğü
2.4.3. Bulaşıcı olmayan hastalıkların erken teşhis, etkili tedavi ve yönetimi konusunda ilgili sağlık personeline yönelik farkındalık ve eğitim çalışmaları yürütülecektir.	
2.4.4. Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri Yönetim Sistemi oluşturulacak ve entegrasyon sağlanacaktır.	

Hedef 2.5. Anne sağlığını korumak ve anne ölümlerini en aza indirmek için koruyucu tedbirler ve destek sağlayacak uygulamalar geliştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Anne ölümleri önlenabilir sebepler arasında yer alan anne ve yakınlarının sağlık hizmeti almaya karar vermesinde yaşanan gecikmelere yönelik danışmanlık hizmetleri güçlendirilecektir.	- Belediyeler - İl Müftülüğü - Karayolları Bölge Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Göç İdaresi Müdürlüğü
2.5.2. Normal doğuma yönelik bilinçlendirme ve özendirme faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.	- Yerel ve Sosyal Medya
2.5.3. Sağlıklı nesillerin devamlılığı için hastanelerde; gebelik, doğum ve doğum sonrası komplikasyonların tanımlanması, önlenmesi ve yönetimini kapsayan anne ölümlerinin ve komplikasyonlarının azaltılmasına yönelik bütüncül yaklaşım içeren Anne Dostu Hastane Programı hastanelerimizde yaygınlaştırılacaktır.	
2.5.4. Doğum merkezi planlamaları ve sevk süreçleri ihtiyaca yönelik olarak tasarlanacak ve standart şekilde uygulanacaktır.	
2.5.5. Hastanelerin zorunlu kriterleri yerine getirmesi sağlanarak Anne Dostu Hastane unvanı almaları teşvik edilecektir.	
2.5.6. Birinci basamakta gebe ve lohusa izlemlerinin niteliği artırılacak, riskli gebelikler erken tespit edilerek ilgili uzmanlara yönlendirilmesi ve izlemlerinin yapılması sağlanacaktır.	

Hedef 2.6. Bebek, çocuk ve ergen sağlığını korumak, bebek ve çocuk ölümlerini azaltmak ve bu alandaki çalışmalarını geliştirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.6.1. Bebek ölümlerinin ve hastalıklara bağlı gelişen kalıcı işlev ve doku bozukluklarının önlenmesi amacıyla yürütülen tarama programları geliştirilerek sürdürülecektir.	- Cumhuriyet Başsavcılığı
2.6.2. Prematüre ve düşük doğum ağırlıklı (DDA) doğumlar ile doğumsal anomalilerin azaltılması ve prematüre bebek bakımının iyileştirilmesine yönelik tedbirler artırılacaktır.	
2.6.3. Bebek, çocuk beslenmesinin iyileştirilmesi ve olası olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla çalışmalar sürdürülecektir.	
2.6.4. Hastanelerimizin Bebek Dostu unvanlarının devamlılığı sağlanacak, tüm aile hekimliklerinin bebek dostu unvanı alması çalışmaları devam edilecektir.	
2.6.5. Bebek, çocuk, ergen izlemlerinin gelişimsel değerlendirmeleri de kapsayacak şekilde nitelik ve niceliği artırılarak, bu gruplara verilen sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	

2.6.6. Bebek, çocuk ve ergenlere sunulan hizmetlerde standardizasyon ve devamlılığının sağlanması amacıyla eğitim faaliyetleri geliştirilerek sürdürülecektir.	- İl Millî Eğitim Müdürlüğü
2.6.7. Ailelere yeni doğan tarama programlarının önemi konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılarak ret oranlarının minimum düzeye inmesi sağlanacaktır.	- Yerel ve Sosyal Medya
Hedef 2.7. Çevresel tehlikelerin ve iklim değişikliğinin sağlık üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için çevre sağlığı hizmetlerinin kapasitesini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.7.1. Sağlıklı ve güvenli suyun tüketime sunulmasına yönelik ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içerisinde çalışmalar yapılacaktır.	- Belediyeler
2.7.2. Etkin bir izleme ve değerlendirme sistemiyle ambalajlı su ve kaplıca tesislerinin insan sağlığına uygun bir şekilde devamlılığı sağlanacaktır.	
2.7.3. Tüketici güvenliğini sağlamak için Sağlık Bakanlığının piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu olduğu ürünlerin (biyosidal ürün, ambalajlı su) denetimi ve numune analizleri yapılacaktır.	
2.7.4. Çevre sağlığını tehdit eden afet, olağandışı durumlar vb. unsurlara karşı düzeltici ve önleyici tedbirler geliştirilecektir.	- Belediyeler - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - AFAD
2.7.5. Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin insan sağlığı üzerindeki etkilerini azaltmak için farkındalık sağlamak için stant kurularak broşür dağıtımı ve eğitimler yapılacaktır.	- Belediyeler - KTÜ - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
2.7.6. Karbonmonoksit zehirlenmelerini önlemek için yerel yönetimler, basın yayın kuruluşları ve müftülük ile işbirliği içerisinde bilinçlendirme yapılacaktır.	- Belediyeler - İl Meteoroloji Müdürlüğü - İl Müftülüğü
Hedef 2.8. Çalışan sağlığı hizmetlerini iyileştirerek çalışanların sağlığını korumak ve geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.8.1. Meslek hastalıklarının sık görüldüğü alanlarda çalışan hekimlerin meslek hastalığı farkındalığı artırılacaktır.	- KTÜ
2.8.2. İş sağlığına yönelik kurumsal kapasite geliştirilecek ve yetkinlik artırılacaktır.	
2.8.3. İş sağlığı ve güvenliği alanında çalışanların sağlığını korumak ve geliştirmek için farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.	
2.8.4. Sağlığın geliştirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği konularında işverene ve çalışanlara işyerlerinde ulaşılarak farkındalık çalışmaları yapılacaktır.	

AMAÇ 3.**Sağlık hizmetlerinin erişilebilir, etkili, etkin ve kaliteli sunumunu sağlamak****Hedef 3.1.** Sağlık hizmet sunum kalitesini artırmak, klinik kaliteyi geliştirmek ve hasta güvenliğini temin etmek**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar****3.1.1.** Ulusal hasta güvenliği eylem planı ve hasta güvenliği ağına yönelik bakanlığımızca oluşturulacak uygulamalara entegrasyon sağlanacaktır.**3.1.2.** Klinik kaliteyi geliştirme, izleme ve denetleme çalışmaları sürdürülecektir.**3.1.3.** Sağlık kuruluşları Sağlıkta Kalite Standartları değerlendirme başarılarını yükseltmeye yönelik teşvik edilecektir.**Hedef 3.2.** Sağlık hizmet sunumunda kamu hastanelerinin hizmet ve yönetim kapasitesini artırarak, etkinliğini ve niteliğini güçlendirmek**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar****3.2.1.** Özellikle talebin yoğun olduğu branşlarda MHRS kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.**3.2.2.** Verimlilik değerlendirme sistemi ile etkin bir izleme, değerlendirme, raporlama yapılarak sağlık tesislerinin verimliliğinin artırılması sağlanacaktır.**3.2.3.** Acil servis başvuru oranını azaltmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.**Hedef 3.3.** Zihinsel özel gereksinimi ve nadir hastalığı olan bireylere sunulan sağlık hizmetlerini güçlendirmek**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar****3.3.1.** Zihinsel özel gereksinimli bireylere ruh sağlığı hizmeti sunmak için Çok Disiplinli Çocuk ve Genç Ruh Sağlığı Merkezine (ÇÖZGEM) erişilebilirlik artırılacak.**3.3.2.** Nadir hastalıklara ilişkin tedavi ve araştırma birim/merkezlerine erişilebilirlik artırılacaktır.**3.3.3.** İlgili tüm paydaşların katılımı ile zihinsel özel gereksinim ve nadir hastalıklar farkındalık çalışmaları gerçekleştirilecektir.

- Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Yerel ve Sosyal Medya

Hedef 3.4. Kamu hastanelerinde sunulan özelliikli sağlık hizmetlerinin etkinliğini artırarak yaygınlaştırılmasını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Sağlık tesislerinin özelliikli sağlık hizmet sunum kriterlerinde standardizasyon sağlanacaktır.	
3.4.2. Özelliikli sağlık hizmetinin erişilebilir, etkili, etkin ve kaliteli sunumu sağlanacaktır.	
3.4.3. Kamu hastanelerinde özelliikli sağlık hizmetleri birimleri artırılabacaktır.	

Hedef 3.5. Doku, organ, kemik iliği, kök hücre nakil ve diyaliz hizmetlerinin kapasitesini ve erişilebilirliğini artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Organ ve doku bağışının önemine yönelik farkındalık çalışmaları geliştirilecektir.	- Kamu Kurum ve Kuruluşları - Yerel ve Sosyal Medya
3.5.2. İlde Organ nakli merkezi kurulacaktır.	
3.5.3. Kemik iliği nakli merkezleri için hizmet kalite standartları oluşturulacak, kamu hastanelerinde kurulacaktır.	
3.5.4. Akraba dışı kök hücre nakli bekleyen hastalara ihtiyaçları olan kök hücreyi temin etmeye yönelik ilgili paydaşlar ile iş birliği ve ortak çalışmalar yürütülecektir.	- Kızılay
3.5.5. Evde diyaliz hizmetleri başlatılarak hastalarımızın hayat kalitesi ve konforunun artırılması sağlanacaktır.	
3.5.6. Renal replasman tedavileri ile ilgili hasta bilgilendirme stratejileri oluşturulacak etkili bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecektir.	

Hedef 3.6. Bağımlılık tedavisi ve rehabilitasyon hizmetlerini yaygınlaştırarak hizmet sunumuna erişimi kolaylaştırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.6.1. Toplum Ruh Sağlığı Merkezi sayısı artırılarak ağır psikotik hastaların tedavi ve rehabilitasyon hizmetine kolay ulaşımı sağlanacaktır.	- KTÜ
3.6.2. Ruh sağlığı tedavi hizmeti veren merkezlerin/birimlerin kapasitesi ve etkinliği artırılarak yaygınlaştırılacaktır.	
3.6.3. Bağımlılıkla mücadele kapsamında koruma, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri iyileştirilecektir.	

Hedef 3.7. Yaşlı, engelli ve özel gereksinimi olan bireylerin uygun sağlık hizmetine kolay erişimini sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.7.1. Özel gereksinimleri nedeniyle evde sağlık hizmetine ihtiyacı bulunan yaşlı veya engelli bireylerin evinde ve/veya yerinde tıbbi bakım ihtiyaçları iyileştirilerek karşılanmasına devam edilecektir.	
3.7.2. Sağlıklı Yaş Alma Merkezleri (YAŞAM), evde sağlık ve palyatif bakım hizmetlerinde ilgili paydaşlarla birlikte sosyal bakım ve destek hizmetlerinde iş birliği sağlanacaktır.	
3.7.3. Sağlıklı Yaş Alma Merkezleri (YAŞAM) ve evde sağlık hizmetlerinin altyapısı güçlendirilecektir.	
3.7.4. Özel gereksinimleri nedeniyle evde sağlık hizmetine ihtiyacı bulunan yaşlı veya engelli bireylerin uzaktan görüntülü görüşme ile hizmete erişimleri kolaylaştırılacaktır.	

Hedef 3.8. Ağız ve diş sağlığı hizmetlerini güçlendirmek ve aile diş hekimliğinin uygulanabilirliğini sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.8.1. Ağız ve diş sağlığı hizmetleri planlamalar doğrultusunda verimli ve etkin hizmet sunumu artırılabilecektir.	
3.8.2. Aile Diş Hekimliği birimlerinin bakanlığımızca planlanan yaş grubu/hedef nüfus sayısına göre açılması için çalışmalar yapılacaktır.	- Belediyeler
3.8.3. Aile Diş Hekimliği Uygulamasına yeterli katılımın sağlanmasına yönelik teşvik mekanizmaları geliştirilecek, tanıtıcı ve bilgilendirici faaliyetler (kamu spotu, afiş, broşür vb.) yapılacaktır.	- Yerel ve Sosyal Medya
3.8.4. Aile Diş Hekimliği Bilgi Yönetim Sisteminin geliştirilebilir olmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
3.8.5. Engelli diş tedavi merkezleri planlamalar doğrultusunda bilinirliği ve etkinliği artırılabilecektir.	

Hedef 3.9. Geleneksel ve tamamlayıcı tıp (GETAT) uygulamalarının standardizasyonu sağlamak ve güvenli kullanımını yaygınlaştırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.9.1. GETAT Merkezleri planlamalar doğrultusunda sayısı ve bilinirliği artırılabilecektir.	
3.9.2. GETAT uygulayıcılarına yol göstermesi amacıyla uygulamalarla ilgili endikasyon, kontrendikasyon ve komplikasyonların yer aldığı uygulama kılavuzu/rehberlerin hazırlanması için katkı sağlanacaktır.	
3.9.3. Yetkisiz mekanların bu hizmetleri vermesinin engellenmesi mücadelesi ve saha denetimleri aksatılmadan sürdürülecektir.	- Belediyeler

Hedef 3.10. Acil durumlarda sağlık hizmetlerini hızlı, etkin ve verimli sunmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.10.1. Acil durumlarda hastane öncesi acil sağlık hizmeti ekiplerinin kapasitesi artırılarak, altyapısı güçlendirilecektir.	
3.10.2. Acil yardım istasyon hizmetlerindeki kiralık istasyon sayısının azaltılması (kamu kaynakları kullanarak kamuya kaydırılması) sağlanacaktır.	- Belediyeler - Kamu Kurum ve Kuruluşları
3.10.3. Acil durumlarda sunulacak sağlık hizmetlerinin dijital, lojistik ve insan gücü altyapıları güçlendirilecektir.	
3.10.4. Acil durumlar ile hastane öncesi acil sağlık hizmetleri sunumunda hasta/yaralıların olay yerinden başlayarak sağlık kuruluşundan taburcu olana kadar geçen süre içerisinde takibi sağlanacaktır.	
3.10.5. Acil durumlarda güvenilir bilgi akışı ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik altyapı ve kapasite güçlendirilecektir.	

Hedef 3.11. Salgın ve afet durumlarında sağlık hizmet sunumunun kapasitesini artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.11.1. Afetlerde sağlık hizmetlerinin sunulmasında görev alan UMKE ekiplerinin kapasitesi artırılarak, lojistik envanteri güçlendirilecek ve sağlık hizmetlerinin standart hale getirilmesi için çalışmaları yapılacaktır.	
3.11.2. Afetlerde sunulacak sağlık hizmetlerinin daha etkin, verimli ve izlenebilir olması için UMKE personel ve lojistik envanterinin otomasyon sisteminde kayıt altına alınabilmesi sağlanacaktır.	
3.11.3. UMKE çatısı altında arama kurtarma ekipleri kurularak UMKE ATAK Timi kurulacaktır.	
3.11.4. Afet ve acil durumlarda daha etkin müdahale edilebilmesi amacıyla UMKE istasyonu açılması için çalışmalar yapılacaktır.	- Belediyeler
3.11.5. Afet durumlarında acil tebliğinde yer alan acil servislerde bulundurulması zorunlu asgari ilaç ve malzemelerin, en az 72 saat yeterli olacak şekilde bulundurulması sağlanacaktır.	
3.11.6. İlimizde, bölgemizde veya ülkemizin herhangi bir noktasında meydana gelebilecek afet ve acil durumlarda müdahale kapasitesini arttırmaya yönelik olarak bölge afet deposu kurulması için çalışmalara devam edilecektir	
3.11.7. Afetlerde sağlık hizmetlerinin sunulmasında görev alan acil sağlık hizmetleri personelinin risk iletişimi konusunda kapasitesi artırılabilecektir.	

AMAÇ 4

Kurumsal kapasiteyi geliştirmek, vatandaş ile sağlık çalışanının memnuniyetini artırmak ve sağlık sisteminin sürdürülebilirliğini sağlamak.

Hedef 4.1. Sağlık insan gücü kapasitesini nitelik ve nicelik olarak artırmak ve dengeli dağılımını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Sağlık iş gücünün il içi dağılımı dengeli ve ihtiyaca yönelik olması sağlanacaktır.	-
4.1.2. Sağlık iş gücünde istihdam edilen personel sayısı Sağlık Bakanlığının yedekleme politikaları doğrultusunda artırılması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.	
4.1.3. Sağlık iş gücü hareketliliğinin yönetilmesine ilişkin çalışmalar yapılacaktır.	
4.1.4. Sağlık mesleklerinin standartları ve mevzuatları, bakanlık mevzuat ve uygulamaları konusunda personelin bilgilendirilmesine devam edilecektir.	

Hedef 4.2. Sağlıkta fiziki altyapı kapasitesini nitelik ve nicelik olarak artırmak ve dengeli dağılımını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Şehir hastanesi alt yapı, çevre ve ulaşım (kanalizasyon, menfez ve hafif raylı sistem vb.) düzenlemelerinin paydaş kurumlar ile yapılması	- İlgili Bakanlıklar - Belediyeler - Karayolları Bölge Müdürlüğü - DSİ - TİSKİ - Türk Telekom - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - AKSA
4.2.2. Şehir hastanesi çevresindeki sosyal ve hizmet alanlarının (kreş, sosyal tesis, eczane, medikal vb.) paydaş kurumlar ile düzenlenmesini/yapılmasını sağlamak.	- Belediyeler
4.2.3. Bütçe ve yatırım planlamasının, ayrılan kaynaklar ölçüsünde akılcı, etkin ve verimli yönetilmesi sağlanacaktır	
4.2.4. Yeni Sürmene Devlet hastanesi yapılması.	-
4.2.5. Yeni Çaykara ilçe devlet hastanesi yapılması.	
4.2.6. Bağımlılık Rehabilitasyon Merkezi (BAHAR) açmak.	
4.2.7. Karadeniz Teknik Üniversitesi Çocuk Hastanesi yapımının tamamlanması.	- KTÜ
4.2.8. Nitelikli hastane yataklarının tüm hastane yataklarındaki oranının artırılması sağlanacaktır.	-

4.2.9. Sağlık kuruluşlarının altyapısının kapasitesi, kalitesi ve dağılımı iş gücü planlamaları ile eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilecektir.	
4.2.10. Sağlık tesisi yatırım planlamalarına yönelik kanıta dayalı ve nesnel kriterler doğrultusunda makro/mikro planlar oluşturulacaktır.	
4.2.11. Olası afet durumlarında kesintisiz sağlık hizmeti sunumu sağlanabilmesi amacıyla sağlık tesislerinin afetlere karşı dayanıklılığı artırılacaktır.	-
4.2.12. Şehir hastanesi açılması sonrası hizmet kaydırması yapılacak hastanelerde sağlığın hizmetini daha ilerilere taşımak için yine hizmet kaydırmasıyla var olan binalarda hizmet planlaması yaparak Halk Sağlığı Laboratuvarı, Çocuk Ve Ergen Ruh Sağlığı, Erişkin Yataklı Arındırma Merkezi (AMATEM) ve Çocuk Ergen Yataklı Arındırma Merkezini (ÇEMATEM) oluşturmak.	
4.2.13. Şehir hastanesi kampüsünde Sağlık Bilimleri Üniversitesi Trabzon Tıp Fakültesi Morfoloji binasının paydaş kurumlar (Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Valilik) ile yapılmasını sağlamak.	- Yükseköğretim Kurulu
Hedef 4.3. Sağlık hizmeti sunumunda ileri teknolojik altyapı kullanarak doğru, hızlı ve güvenli bilgi akışını sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. Vatandaşlar, sağlık profesyonelleri ve karar alıcılar için geliştirilen dijital sağlık teknolojileri ile sağlık bilgi sistemlerinin doğru, sürekli ve etkin şekilde sunumu iyileştirilerek sürdürülecektir.	
4.3.2. Sağlık hizmeti sunumunda kullanılan uygulamaların ve teknoloji altyapısının siber güvenliğinin sağlanması için gerekli operasyonel ve düzenleyici faaliyetler yürütülecektir.	-
4.3.3. Telesahlik sistemleri geliştirilerek kullanımı yaygınlaştırılacak, kişiye özgü sağlık önerileri sunulacak ve yapay zeka destekli yeni dijital çözümler için kapasite oluşturulacaktır.	
4.3.4. Ulusal ve uluslararası tanımlara uygun detay ve kalitede sağlık verisi üretimi güçlendirilecektir.	
Hedef 4.4. Sağlık hizmetlerinin etkin kullanımını sağlamak amacıyla akılcı laboratuvar ve tıbbi görüntüleme uygulamalarını geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. Akılcı laboratuvar ve tıbbi görüntüleme uygulamaları gerçekleştirilerek doğru hastaya, doğru zamanda, doğru tetkikin, doğru maliyetle çalışmasını sağlamak için denetim mekanizmaları oluşturulacak ve güçlendirilecektir.	
4.4.2. Gereksiz tetkiklerin önlenmesi için Bakanlığımızca oluşturulacak endikasyon bazlı yapay zeka destekli algoritmaların uygulanması sağlanacaktır.	
4.4.3. Görüntüleme hizmetlerinde vatandaşlarımızın yaşamları süresince tıbbi ışınlama kaynaklı radyasyon yükünü azaltmak amacıyla çalışmalar yapılacaktır.	-
4.4.4. Laboratuvar ve görüntüleme tetkiklerinin randevu ve sonuç verme sürelerinin iyileştirilmesi için çalışmalar yapılacaktır.	
4.4.5. Tüm laboratuvarlarda tetkikler için standart birim harmonizasyonu sağlanacaktır.	

Hedef 4.5. Stok yönetim sürecini iyileştirerek tedarik zincirinin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.5.1. Sağlık tesislerinin stok yönetiminin daha iyi olabilmesi için çalışmalar yapılacaktır.	-
4.5.2. Sağlık tesislerinin tedarik zinciri yönetiminde etkinlik ölçümü yapılarak stok yönetimi iyileştirilecektir.	
4.5.3. Uygun ve hızlı mal tedarik yöntemleri ile sağlık hizmetlerinin sürekliliği sağlanacaktır.	

Hedef 4.6. Sağlık hizmetlerinden duyulan vatandaş memnuniyetini artırmak ve sağlık çalışanlarının memnuniyetini sürekli olarak iyileştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.6.1. Vatandaş memnuniyetinin takibi ve geliştirilmesine yönelik sürdürülebilir faaliyetler yapılacaktır.	-
4.6.2. Memnuniyet araştırma sonuçları paylaşılarak iyileştirme çalışmaları yapılacaktır.	
4.6.3. Hasta ve hasta yakınlarının sağlık tesislerindeki ihtiyaçlarını iletebilecekleri bildirim yolları hakkında bilinçlendirilme çalışmaları yürütülecektir.	
4.6.4. Çalışan memnuniyeti düzenli olarak takip edilecek, iyileştirme amaçlı eylem planları oluşturulmaya devam edilecektir.	
4.6.5. Hasta ve hasta yakınları ile sağlık çalışanlarının iletişimini güçlendirici çalışmalar yapılacaktır.	
4.6.6. Sağlıkta şiddetin önlenmesi için mevcut uygulamalara yönelik tedbirler artırılacak ve bu konuda gri kod benzeri yapılar kamu ve özel kuruluşlarla iş birliği ile güçlendirilecektir.	

AMAÇ 5.***Sağlıkta kaliteli, etkili ve güvenli ürünlere erişimi kolaylaştırmak, bölgesel ve küresel sağlığa katkıda bulunmak.*****Hedef 5.1.** Beşeri tıbbi ürün ve tıbbi cihazlara yönelik düzenleyici, denetleyici ve yönlendirici faaliyetlerle kaliteli, etkili ve güvenli ürünlere erişimi temin etmek, akılcı kullanımını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. Ruhsatlandırma süreçlerine ilişkin karar destek sistemleri oluşturulacak, yazılım ve bilgi sistem altyapısı güçlendirilecektir.	-
5.1.2. Akılcı ilaç kullanımı konusunda bilinç düzeyi artırılacak, hekimlerin desteklenmesi ve denetimi sağlanacak, akılcı ilaç kullanımına ilişkin sistem altyapısı güçlendirilecektir.	- Yerel ve sosyal Medya

5.1.3. Etkin tedarik zinciri takibi ile güvenli ilaç ve tıbbi cihaza erişimin kolaylaştırılması sağlanacaktır.	-
Hedef 5.2. Sağlık turizmi hizmet kapasitesini nitelik ve nicelik olarak geliştirmek, ülkemizin ve ilimiz tercih edilirliliğini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. Sağlık turizmi alanında ülkemizin ve ilimizin tanıtım ve sağlık hizmetleri pazarlama faaliyetleri yürütülecektir.	- Belediyeler - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - Ticaret ve Sanayi Odası
5.2.2. Sağlık turizmi hizmet sunum standartları geliştirilerek, denetim ve idari yaptırımlarla güçlendirilecektir.	-
5.2.3. Sağlık turizmi alanında nitelikli personel istihdamı, eğitimi ve yabancı dil desteği hususlarında çalışmalar yürütülecektir.	
5.2.4. Sağlık turizmi hizmetlerinin uzaktan sağlık hizmeti sunumu entegrasyonu sağlanacaktır.	
5.2.5. Sağlık turizmi faydalanıcılarının uzaktan takibi için gerekli altyapı oluşturulacaktır.	
5.2.6. Sağlık tesislerinin sağlık turizmi konusunda akreditasyonu teşvik edilecektir.	
5.2.7. Sağlık turizminin katma değerin yüksek olduğu alanlara yayılmasına yönelik uygulamalar geliştirilecektir.	
5.2.8. İlimizdeki sağlık turizmindeki kamu hastaneleri payının en az % 10 olmasını sağlamak.	-
5.2.9. Sağlık turizmi kapsamında Azerbaycan ve Gürcistan dan sonra İran, Ermenistan, KKTC vb. ülkelerden ilimize veya ilimizden bu ülkelerin ilgili kentlerine uçak ve ilimiz ile Rusya'nın Soçi kenti arasında feribot seferlerinin düzenlenmesini paydaş kurum/kuruluşlar ile sağlamak.	
	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Belediyeler - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - Ticaret ve Sanayi Odası

VİZYON: İlimizdeki gençlerin kişisel ve sosyal gelişimlerini desteklemek, yeteneklerini keşfetmelerine olanak sağlamak ve sporla buluşmalarını teşvik ederek zararlı alışkanlıklardan koruyucu önleyici çalışmalar yapmak. Gençlerin iyi olma hallerini güçlendirmek ve karar alma süreçlerine katılımlarını artırmak amacıyla, olimpiik spor tesislerini etkin kullanarak uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmak, spor turizmini geliştirmek ve yetenekli sporcular yetiştirerek küresel başarılar elde etmek.

AMAÇ 1.

Gençlerin zamanlarını etkili değerlendirmelerini sağlamak, bireysel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmak, etik ve insani değerleri içselleştirmelerini sağlamak, kötü alışkanlıklara yönelmelerini önlemek, gençlere; eğitsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif beceriler kazandırmak.

Hedef 1.1 İlimizdeki Gençlik Merkezleri ,Genç Ofisleri ve Yurtların fiziki altyapılarını iyileştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Genç ofis olmayan üniversitelerimize (Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Avrasya Üniversitesi) genç ofis açılmasının sağlanacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - Yerel ve Ulusal Medya - STK'ler
1.1.2. İlimizde genç nüfusun yoğun olduğu bölgelerde gençlik merkezi ve genç ofis açılacaktır.	
1.1.3. Proje Aşamasında olan İnönü Mahallesi Gençlik Merkezi yapılarak hizmete açılacaktır.	
1.1.4. İhtiyaç planlaması yapılarak gençlik merkezlerinin ve genç ofislerin fiziki altyapılarının iyileştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır.	
1.1.5. Karadeniz Teknik Üniversitesine yeni yurt binası yapılacaktır.	
1.1.6. Söğütü yurt binasının modernizasyonu sağlanacaktır. (Çalışma tamamlamıştır. Yurt hizmete açıldı)	

Hedef 1.2 İlimizdeki gençlerin kişisel, sosyal ve kültürel gelişimini desteklemek ve faaliyet sayısını artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Gençlik merkezlerinde ve genç ofislerde yapılan eğitim ve gelişim programlarına (Kariyer ve Kişisel Gelişim Eğitimleri, Gönüllü Gençlik Liderliği, Gençlik Kampları, dil kursları vd.) ilimizdeki gençlerin aktif olarak katılması sağlanacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Üniversiteler - Mahalli İdareler - İlçe Belediyeleri - AFAD - Trabzonspor - Yerel ve Ulusal Medya - STK'ler
1.2.2. Gençlik merkezlerinde ve genç ofislerde yapılan sosyal ve kültürel programlara (Uluslararası Değişim Programları, Kültür ve Sanat Yarışmalarına, Sosyal Uyum ve Gençlik Katılımı vd.) ilimizdeki gençlerin aktif olarak katılması sağlanacaktır.	

1.2.3. Gençlik merkezlerinde ve genç ofislerde yapılan Rekabet ve Eğlence odaklı yarışmalara (e-spor, turnuvalar vd.) gençlerin aktif olarak katılımı sağlanacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Üniversiteler - Mahalli İdareler - İlçe Belediyeleri - AFAD - Trabzonspor - Yerel ve Ulusal Medya - STK'ler
1.2.4. İlimizdeki gençlerin en az %30'u temel afet eğitimi alması sağlanacaktır.	
1.2.5. Ulusal ve uluslararası bilim yarışmalarına ilimizdeki gençlerin katılımı sağlanacaktır.	
Hedef 1.3. Gençlik faaliyetlerinin tanıtımını sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1 Gençlik merkezlerindeki ve genç ofislerdeki üyelerin gençlik faaliyetlerine katılımı için gerekli bilgilendirme, bilinçlendirme ve farkındalık faaliyetleri düzenlenerek anlık mesajlaşma ve sosyal medya uygulamaları üzerinden gerekli tanıtım yapılacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Yerel ve Ulusal Medya - STK'ler
Hedef 1.4. Genç işsizliği azaltma ve genç girişimciliği desteklemek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Gençlerin girişimcilik yönlerini desteklemek amaçlı bilgilendirme, seminer ve eğitim çalışmaları düzenleyerek gençlere girişimcilik ruhu aşılanacaktır.	- Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İŞKUR - KOSGEB - TTSO - Özel Sektör Temsilcileri
1.4.2. İlimizdeki girişimci gençlere rehberlik edecek mentor programları oluşturulacaktır.	
1.4.3. Genç girişimcilere yönelik mikro kredi programları ve hibeler sağlayıp ilimiz bazında fonlama mekanizmaları oluşturarak ilimizdeki genç girişimcilerin sayısı %20 artırılabilecektir.	
Hedef 1.5. Gençlik Haftası ve 19 Mayıs kutlamalarına katılımı artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.5.1. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı ile Gençlik Haftası'na ilişkin gençlerin duyarlılıkları artırılarak kutlamaların tüm gençlere ulaşacak şekilde geniş katılımı ile gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü - Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü - Yerel ve Ulusal Medya
1.5.2. Gençlere Millî , manevi ve kültürel değerleri tanıtır ve özümsetecek etkinlikler yapılacaktır.	

Hedef 1.6. İlimizdeki dezavantajlı gençlerin sosyal hayata katılımını desteklemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.6.1. Dezavantajlı gençlerin toplumla bütünleşmesine yönelik sosyo-kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler gerçekleştirilerek gerçekleştirilmek istenen faaliyetler desteklenecektir.	- Üniversiteler - Emniyet Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İŞKUR - KOSGEB - TTSO - Müftülük - Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu - Trabzonspor - Yerel ve Ulusal Medya
1.6.2. Eğitim imkânlarından yoksun, aktif iş gücüne katılmayan gençlere yönelik olarak rehberlik çalışmaları yapılarak gençlerin niteliklerini artırıcı mesleki, eğitsel ve kişisel gelişime dönük seminer, kurs gibi çalışmalar planlanıp yürütülecektir.	

Hedef 1.7. İlimizdeki gençlerin şiddet ve kötü alışkanlıklardan korunması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.7.1. Gençlerin suça yönelmesini önleyici ortak çalışmalar yürütülecektir.	- İl Emniyet Müdürlüğü - Yerel Yönetimler - Mahalli İdareler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - Yerel ve Ulusal Medya
1.7.2. Gençlerin sağlıklı yaşam konusunda bilinç düzeylerinin artırılması için paydaşlarla ortak etkinlikler düzenlenecektir.	
1.7.3. Gençlerin şiddete ve kötü alışkanlıklara yöneliminin önlenmesine ilişkin paydaşlarla birlikte bilgilendirme ve önleyici çalışmalar yapılacaktır.	

AMAÇ 2.

Bakanlığın, Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Spor Federasyonlarının organizasyonlarını takip etmek ilde mahalli, bölgesel, ulusal ve uluslararası faaliyetler düzenlemek, tesislerin tanıtımını yapmak, sporu yaygınlaştırmak, olimpik branşlarda sporcu yetiştirmek, ilimizde önceliği bulunan olimpik branşlara ve özel gereksinimli bireylere yönelik projeleri yürütmek

Hedef 2.1 Federasyon faaliyetlerinin takibi ile yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası faaliyetler düzenlemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Ulusal-uluslararası spor kuruluşları ile spor organizasyonları hakkında bilgi toplanarak gerektiğinde bu bilgiler ilgili birimlere aktarılacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Mahalli İdareler - Yazılı ve Görsel Medya - İlgili Branş Federasyonları - Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu
2.1.2. Organizasyonlara katılımlarda katılımcılara gerekli destek sağlanacaktır.	

AMAÇ 3.

Gençlik alanındaki paydaşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlayarak gençlerin fiziksel, zihinsel ve ruhsal gelişimlerine katkı sağlayacak çalışmaları planlamak ve değerlendirmek. belirlenen usul ve esaslara uygun proje ve çalışmaları desteklemek, sonuçlarını denetlemek; gençlik ile ilgili talep, öneri ve şikâyetleri ilgili kurumlara iletmek gençlik politikası belgesiyle ilgili hazırlık çalışmaları yaparak uygulanmasını takip etmek.

Hedef 3.1. Paydaşlarla iş birliği ve koordinasyonu güçlendirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Belirlenen usul ve esaslara gençlik ve spor alanında yapılacak proje ve çalışmalara ait bir standart geliştirilerek gençlik ve spor alanında çalışmalar yapmak isteyen kurum ve kuruluşlar için yönlendirmeler yapılacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - Mahalli İdareler - Ulusal Uluslararası Federasyonlar - Spor Kulüpleri - Yazılı ve Görsel Medya

Hedef 3.2. İl Gençlik Politika Belgesi hazırlama ve uygulamasının takibi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Gençlik Politika Belgesi'yle ilimizde yapılan gençlik çalışmalarının yol haritasının belirlenmesi, gençliğe yönelik çalışmaların diğer paydaşlarla ortak hedefler çerçevesinde işbirliği ve uyum içerisinde yürütülmesi sağlanacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İŞKUR - KOSGEB - TTSO - Yerel ve Ulusal Medya - Ulusal Proje Ajansları - STK'ler
3.2.2. Gerçekleştirilecek politika belgesi ile birlikte, belirlenen standartlara uygun diğer kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak proje ve çalışmaların, toplumun farklı sosyo-ekonomik katmanlarında yaşayan gençlere ulaşacak çalışma ve etkinlikler yapılacaktır.	

Hedef 3.3. Dış paydaşlarla gençlik projelerini geliştirme ve destekleme

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Gençliğin çok yönlü gelişimiyle ilgili, başta hareketlilik projeleri olmak üzere, diğer proje ve çalışmaların uygulanmasına devam edilerek, gençliğin kişisel ve sosyal alanlarda gelişim potansiyelinin ortaya çıkarılması, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayata etkili bir şekilde katılımlarının artırılması, yenilikçi fikirlerin hayata geçirilmesiyle bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Hedef 3.4. Gençlik ve Spor Projeleri için değerlendirme standartları oluşturma

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Koordinasyon, değerlendirme ve denetleme faaliyetleriyle yapılan proje ve çalışmaların etkili ve verimli bir şekilde uygulanması, proje ve çalışmalarda ortaya çıkabilecek eksiklikler önlenecektir.	- Valilik - Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Hedef 3.5. İl Müdürlüğü faaliyetlerinin bilinirliğini ve müdürlüğün kurumsal kapasitesini artırma

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Kurumsal kapasite geliştirici etkinlikler yaygınlaştırılacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - İl Müdürlükleri - STK'ler
3.5.2. İl Müdürlüğü faaliyetlerinin diğer il müdürlükleri tarafından tanınırlığı artırılarak iyi uygulama örneklerinin paylaşılması yoluyla kurumlar arası etkileşim güçlendirilecektir.	- Ulusal Proje Ajansları - İl Müdürlükleri

Hedef 3.6. Gençlik alanında kamu, özel sektör ve STK'lerle iş birliğini geliştirme ve genç işsizliğine yönelik projeler yürütme

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.6.1. Özel sektör ve STK'lerle iş birliği yaparak proje ve faaliyetlerde kaynak çeşitliliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - KOSGEP
3.6.2. Özel sektör temsilcileri ile iş birliği yapılarak genç işsizliğine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- TTSO - Özel Sektör Temsilcileri

Hedef 3.7. İl Müdürlüğünün gençlik hizmetleri alanındaki tüm personellere Proje Döngüsü eğitimi vermek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.7.1. İlimizde gençlik çalışmaları üzerine çalışan personellere Proje Döngüsü Eğitimi vererek Gençlik üzerine çalışma yapan STK'lerle ortak proje oluşturulacaktır.	- Valilik - Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - İl Müdürlükleri - STK'ler

AMAÇ 4.

Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimine katkı sağlamak amacıyla eğitim faaliyetleri planlamak; gençliğin ihtiyaçları, talepleri, sorunları konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak, yürütülen inceleme ve araştırmaları desteklemek; gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar hakkında farkındalığı artırmak; gençlik alanında eğitim, rehberlik ve danışmanlık faaliyetleri yapmak; gençlerin bilim, kültür ve sanat gibi alanlara etkili katılımını sağlamak; gençlik alanında yayınlar yapmak ve bunları takip etmek

Hedef 4.1. Gençlikle ilgili inceleme, araştırma ve yayın sayısını artırmak, bunları desteklemek ve takip etmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1.AB programlarının ve uygulamalarının gençlik merkezlerinde ve genç ofislerde tanıtımı yapılacaktır.	- Valilik - DOKA - AFAD - İl Millî Eğitim Müdürlüğü
4.1.2.İlimizdeki gençlerin yaptığı nitelikli akademik çalışmalara destek verilecektir.	- Sağlık Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü - İŞKUR - KOSGEB - TTSO
4.1.3. İlimizdeki gençlik araştırmalarını teşvik etmek için burslar, ödüller verilerek ilimizde üniversitelerle işbirliği programı oluşturulacaktır.	- Engelli Dernekleri - Yazılı ve Görsel Medya

Hedef 4.2. İlimizde gençlere rehberlik yapacak ve belirli araştırmaları yürütecek sürekli bir araştırma merkezi kurmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1.Gençlik politikaları ve araştırmaları için ilimizde özel bir araştırma merkezi veya enstitü kurarak, bu alandaki çalışmalar tek bir çatı altında toplanacaktır.	- Valilik - DOKA - AFAD - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Sağlık Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü - İŞKUR - KOSGEB - TTSO - Engelli Dernekleri - Yazılı ve Görsel Medya

Hedef 4.3. İlimizde gençliğe yönelik bilim faaliyetlerinin sayısını artırmak ve yapılan faaliyetleri desteklemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. İldeki başarılı gençlerin uluslararası kuruluşlarla tanışması ve kısa süreliğine bu kuruluşların faaliyetlerini yerinde görmeleri için Uluslararası Vizyon Kazandırma Eğitimi düzenlenecektir	- Valilik - DOKA - AFAD - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Sağlık Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
4.3.2. Gençliğin gelişimine katkı sağlamak amacıyla bilim, eğitim ve kültür alanında işitsel ve görsel dokümanların basılacak ve yayımlanacaktır.	- İŞKUR - KOSGEB - TTSO - Engelli Dernekleri - Yazılı ve Görsel Medya

AMAÇ 5.

İlimizde yer alan sportif tesislerin aktif hale getirilmesi yönünde yapılacak çalışmalara katkı sağlamak, sporcu ve sporun desteklenmesi yönünde çalışmalar yapmak

Hedef 5.1. İlimiz Spor tesislerinin desteklenmesi, etkinliklerin duyurulması, ve katılım amaçlı bilinçlendirme ve farkındalık çalışmalarının yapılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. Sportif etkinliklerin duyurularak bu etkinliklere katılımı artıracak önlemler alınacaktır.	
5.1.2. Trabzon'daki mevcut spor tesislerinin tanıtımını ve kullanımını artıracak önlemler alınacaktır.	- Valilik - Üniversiteler - Mahalli İdareler
5.1.3. Tesislerin herkesin kolayca erişip etkin bir şekilde kullanılması için gerekli planlama ve organizasyonlar yapılacaktır.	- İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Yazılı Görsel Medya
5.1.4. İlimizde spora yönelenler üzerinde, spor dallarının etkilerine yönelik değerlendirilmeler yapılacaktır.	

Hedef 5.2. İlimizde bulunan mevcut tesislerin kapasitelerinin ve kullanım oranlarının tespit edilerek daha fazla kullanım için çalışmalar yürütmek, yapılması planlanan tesislerin yapımını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. Mevcut spor tesislerinin kapasite ve durumlarına ait verilerin derlenmesi ve kullanımı artırıcı uygulamalar yapılması. Tesislerin yoğun olmadığı dönemlerde turnuvalarla ve etkinliklerle kullanımı artırılacaktır	- Valilik - DOKA - AFAD - İl Millî Eğitim Müdürlüğü
5.2.2. Spor tesislerinin doluluk ve kullanım oranları ile hangi dönem ve saatlerde yoğun olarak kullanıldığı tespit edilip bunlarla ilgili aksiyon alınacaktır	- Sağlık Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
5.2.3. İhale ve Proje Aşamasında olan (Araklı İlçe Stadı, Beşirli Tenis Kompleksi, Düzköy İlçe Stadı, Söğütlü Atletizm Stadı, Sürmene İlçe Stadı ve Yomra Spor Salonu) tesislerin gerekli yapım ve modernizasyon işlemleri tamamlanacaktır.	- İŞKUR - KOSGEB - TTSO - Engelli Dernekleri - Yazılı ve Görsel Medya

Hedef 5.3 İlimizde Sportif faaliyetlerin artması ve yaygınlaşması için ilgili kurum ve özel sektörle işbirliği yapılması ve sporcuların desteklenmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.3.1. Spor faaliyetleri ile gençlik faaliyetlerinin bir arada olabileceği etkinlikler planlanacaktır.	- Valilik - DOKA - AFAD - İl Millî Eğitim Müdürlüğü
5.3.2. Kamu kurumları, Yerel Yönetimler, Kulüp üyeleri veya özel sektör temsilcilerinin sportif faaliyetlere ve sporculara ayni veya nakdi destek vermeleri için sponsorluk eğilimlerinin teşvik edilecektir.	- Sağlık Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü - İŞKUR - KOSGEB - TTSO - Engelli Dernekleri - Yazılı ve Görsel Medya
5.3.3. Etkinliklerde başarılı olanların ödüllendirilecektir.	

AMAÇ 6.

Olimpiyat oyunları ile kente kazandırılan ve organizasyonlara yönelik inşa edilen spor tesislerinden faydalanarak ulusal ve uluslararası organizasyonlara talep oluşturacak adımların atılması, kültürel gelişimin sağlanması, ülkemiz ve ilimizin tanıtımına katkı sağlamak

Hedef 6.1. İlimizde ulusal-uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.1.1. Ulusal-uluslararası çeşitli sportif organizasyonların gerçekleştirilecektir.	- Valilik - Üniversiteler - Mahalli İdareler - Trabzonspor Kulübü - Federasyonlar - Diğer Spor Kulüpleri - Yazılı ve Görsel Medya
6.1.2. Ulusal-uluslararası düzeyde başarılı sporcuların ildeki etkinliklere katılımını sağlayacak çalışma ve planlamalar yapılacaktır	
6.1.3. Ulusal-uluslararası düzeyde başarılı olmuş sporcuların bu tesislerden faydalanmasını sağlayarak rol model olmaları sağlanacaktır.	
6.1.4. Ulusal-uluslararası organizasyonlarla gençliğin kültürel ve sportif yönden gelişmesine yardımcı olacak planlamaların ve organizasyonlar gerçekleştirilecektir.	

VİZYON: Yatırım ortamını daha cazip hale getirilmesi ile Ar-Ge içeriği gelişmiş, katma değeri yüksek yatırımlar oluşturmak, sanayide ihracat ile üretimin yanında istihdamı da arttırarak rekabet gücünü geliştirmek ve bölgesel potansiyellerin ekonomiye kazandırılmasını sağlamak.

AMAÇ 1.*İlde sanayinin planlı gelişimini sağlamada rol almak***Hedef 1.1.** Geliştirilecek izleme mekanizmalarıyla, OSB'lerin verimliliğini artırıcı çalışmalar yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. OSB bilgi sitesinin (MEYDİP) takibi ve güncel tutulması sağlanacaktır.	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler
1.1.2. OSB'ler ve ilgili taraflarla ihtiyaç durumunda değerlendirme toplantıları yapılacaktır.	- TTSO - İlgili STK'ler

Hedef 1.2. OSB'ler ve sanayi sitelerinin yatırımcılar için cazibe merkezi haline gelmesine yönelik çalışmalar yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Sanayici ve Yatırımcılar ziyaret edilerek OSB ve Sanayi Siteleri hakkında bilgilendirme yapılacaktır.	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler

AMAÇ 2.*İlde kamu- üniversite- sanayi işbirliğini geliştirmek, girişimcilik, yenilikçilik ve ar-ge kapasitesini artırıcı önlemler almak***Hedef 2.1.** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca hazırlanacak olan Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamındaki uygulamalarını izlemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerin izlenmesine ve işbirliği olanaklarının artırılmasına yönelik olarak kongre, konferans, toplantı vb. etkinliklere katılım sağlanacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO
2.1.2. Ar-Ge, yenilik ve teknoloji alanlarında kamu, özel sektör ve üniversite temsilcilerinin katılımıyla etkinlikler düzenlenecektir.	- İlgili STK'ler

Hedef 2.2. Sanayi işletmelerinin Ar-Ge merkezleri kurmasını teşvik etmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Sanayi işletmelerinin Ar-Ge kapasitelerinin artırılmasına yönelik Ar-Ge destek programları tanıtım toplantılarının düzenlenecektir.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
2.2.2. Genç girişimcilerle sektör temsilcilerinin bir araya getirilmesi için etkinlikler düzenlenecektir.	

Hedef 2.3. Kamu-Üniversite-Sanayi işbirliğinin etkinleştirilmesine destek vermek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Kamu-üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi ve etkinleştirilebilmesi için ilgili tarafların bir araya getireceği toplantıların gerçekleştirilecektir.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler

AMAÇ 3.

AB normlarıyla uyumlu, güvenli, sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve verimlilik düzeyi artan bir üretim ve piyasa yapısının oluşumuna katkı sağlamak

Hedef 3.1. Etkin bir piyasa gözetimi ve denetimi (PGD) sistemiyle, sanayi ürünlerinin güvenli ve mevzuatına uygun şekilde piyasaya arzını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Piyasada güvenli ürünlerin yer almasını sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - MEM - Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği - İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları
3.1.2. Yıllık PGD Faaliyet Raporunun hazırlanması ve Bakanlığımız web sayfasında yayımlanacaktır.	
3.1.3. Güvensizliği tespit edilen ürünlere ilişkin idari yaptırımlar uygulanacaktır.	
3.1.4. Ürün güvenliği ve denetimi faaliyetleri etkinliğinin artırılmasına ve karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmasına yönelik olarak paydaşların katılımıyla toplantı, çalıştay vb. etkinliklerin düzenlenecektir.	

Hedef 3.2. İl müdürlüğünün ürün güvenliği ve denetimi konularında idari ve teknik kapasitesinin geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Ürün güvenliği ve denetimi konularında çalışan personelin bilgi, görgü ve tecrübelerini artırmaya yönelik eğitim, toplantı vb. etkinliklere katılımlar sağlanacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - MEM - Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği - İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları
3.2.2. İhtiyaçlar doğrultusunda, denetim personeli sayısı artırılabacaktır.	
3.2.3. Merkez ve taşra teşkilatı denetim personeli arasında mevzuat uygulamasında görüş birliği sağlanması, bilgi ve tecrübeler ile uygulama örneklerinin paylaşılması için düzenlenen toplantılara katılım sağlanacaktır.	

Hedef 3.3. Ürün güvenliği ve denetim faaliyetleri ile ilgili kamuoyunda farkındalık yaratılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Sanayi ürünleri güvenliği ve denetimi konusunda, kitle iletişim araçlarından yararlanarak kamuoyu aydınlatılacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - MEM - Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği - İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları
3.3.2. Üniversiteler, meslek odaları, sektörel dernekler ve OSB'lerle ürün güvenliği ve denetimi konusunda çalışmalar yapılacaktır.	

Hedef 3.4. Verimlilik artırma tekniklerine ve temiz üretim uygulamalarına yönelik bilinç düzeyinin il düzeyinde artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Verimlilik ve temiz üretim bilincinin artırılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - MEM - Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği - İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları

Hedef 3.5. Yasal metroloji alanında denetimler yapılması, piyasaya arz edilmiş ölçü ve ölçü aletleri ile hazır ambalajlı mamullerin ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun denetlenmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Denetim sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi yapılacaktır.	- Tarım ve Orman Müdürlüğü - OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - Ticaret Müdürlüğü - MEM - Jandarma Komutanlığı - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - STK'ler - Meslek Odaları
3.5.2. Ölçü ve ölçü aletleri ile hazır ambalajlı mamullerin denetimine ilişkin kamuoyunun bilgilendirilmesine yönelik olarak bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	
3.5.3. Ölçü ve ölçü aletleri ve hazır ambalajlı ürünlerin denetimine ilişkin sonuçların yıllık PGD raporları aracılığıyla değerlendirilecektir.	
3.5.4. Yasal Metroloji alanında yürütülecek gözetim, muayene ve denetim programları izlenecektir.	

Hedef 3.6. Sanayiye ilişkin belgelendirme çalışmalarının etkin hâle getirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.6.1. Sanayi sicil belgelendirme ve işlemleri yürütülecektir.	- Tarım ve Orman Müdürlüğü - OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - Ticaret Müdürlüğü - MEM - Jandarma Komutanlığı - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - STK'ler - Meslek Odaları

AMAÇ 4.

Müdürlüğün görev alanlarındaki yapısal ve güncel sorunları belirlemek, çözüm önerileri geliştirmek

Hedef 4.1. Verimlilik ve temiz üretim ile ilgili alanlarda faaliyet gösteren birimlerle ilişkilerin geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Çalıştay, konferans, panel vb. bilimsel etkinlikler düzenlenecektir ve düzenlenen etkinliklere katılım sağlanacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - STK'ler

Hedef 4.2. Verimlilik alanındaki gelişmelerin ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Bakanlığımıza verimlilik konusunda yapılan çalışma ve yarışmalar konusunda bilgilendirme faaliyetleri yapılacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - STK'ler

Hedef 4.3. İl sanayinin genel ve sektörel sorunlarının takip edilmesi ve çözüm önerileri üretilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. Sanayi alanındaki gelişmelerin takip edilmesi ve işbirliği olanaklarının artırılması amacıyla kongre, konferans, toplantı vb. etkinliklere katılım sağlanacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - STK'ler

Hedef 4.4. İl sanayisini analiz edecek çalışmalar yapılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. İlimiz sanayisinin geliştirilmesine yönelik ihtiyaç duyulan raporlama ve analizlerin yapılacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - STK'ler

AMAÇ 5.

Müdürlüğün kurumsal yapısı ile yönetim ve uygulama kapasitesini güçlendirmek

Hedef 5.1. İç denetim faaliyetlerinin etkinliği artırılarak, kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre kullanılmasının sağlanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. İç Denetim Planı kapsamında müdürlük faaliyetleri yürütülecektir.	-

VİZYON: Türkiye’de ve dünyada yenilikçi fikirlerin projeye dönüşmesini sağlayan, girişimcileri kuvvetlendiren, ticarileştiren ve marka değerleri yaratan öncü bir teknoloji üssü olmaktır.

AMAÇ 1.

Nitelikli Ar-Ge veya Tasarım projesine sahip girişimcileri Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) girişimcilik ekosistemine dahil etmek

Hedef 1.1. Teknokenti girişimciler için cazibe merkezi haline gelmesi için faaliyetler planlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Üniversite ve ortaöğretim kurumlarını teknokentlerde şirketleşmeye teşvik edebilmek için bilgilendirme toplantıları planlamak,	- Üniversiteler - Ortaöğretim Kurumları
1.1.2. Girişimcinin hizmetine sunulacak sosyal imkanları arttırmak	

Hedef 1.2. Teknokent’in girişimci firma sayısını artırarak personel istihdamına katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Girişimci firmanın faaliyet alanına uygun öğrencilerin ilgili kurumlar üzerinden stajyer ve personel olarak görevlendirilmelerini sağlamak	- İŞKUR - Ortaöğretim Kurumları
1.2.2. Ortaöğretim kurumlarının etkinliklerinde öğrencilere iş dünyasında alt yapı oluşturmak	

Hedef 1.3. Girişimcileri 4691 sayılı TGB Kanunu kapsamındaki imkanlardan faydalandırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. TGB’ nin teşvik, destek ve muafiyetlerinden girişimcilerin bilgilendirilmeleri için eğitim etkinlikleri düzenlemek	- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Ticaret ve Gümrük İl Müdürlüğü - SGK - Vergi Daireleri
1.3.2. Firmaların faaliyetlerinin yer aldığı bakanlık web portalının takip etmek ve güncel tutulmasını sağlamak	
1.3.3. Girişimcilik endeksini yükseltecek raporları düzenlemek	

Hedef 1.4. Girişimcileri Teknokent'in girişimcilik ekosistemindeki portföyünden faydalandırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Teknokent girişimcisinin ilgili faaliyet alanlarında sanayici ve akademisyenle eşleştirilmesi	- Üniversiteler - İŞKUR - İl Millî Eğitim Müdürlükleri - OSB'ler
1.4.1.1. Bilgi ve becerilerin güncelliğinin sağlanması amacıyla öğrencilerin, sanayinin ihtiyacı olan alanlarla işbirliği kurularak sertifikalı eğitimlerin verilmesi	
1.4.2. Girişimciyi Teknokent'in ilişkili üniversitesi olan Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin laboratuvar ve alt yapı hizmetlerinden faydalandırmak	

AMAÇ 2.

Teknokent firmalarının ekonomiye katkısının arttırmak, mevcut ekonomide rekabet edilebilirliğinin sağlamak ve yenilik odaklı yapısal dönüşümü sağlamak

Hedef 2.1. Bölge firmaları arası iş birliği kültürünü geliştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Benzer sektörlerde çalışma yapan teknokent firmalarını kümelenme çalışmalarına dahil etmek	- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - TTSO - Teknokentler - Belediyeler - Üniversiteler
2.1.2. Startup niteliğindeki firmaların uydu kuluçka merkezleriyle desteklenerek ekosistemde güçlenmelerini sağlamak,	

Hedef 2.2. Startup ve Ar-Ge firmalarının işletme, ürün ve hizmetlerinin pazara açılabilmesi için tanıtım farkındalık çalışmalarını yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Firmanın Teknokent'in ilgili sosyal medya, gazete, dergi, fuar, proje pazarı, dijital platformlar vb. tüm alanlarında kurumsal olarak sunulmasını sağlamak,	- TGB Derneği - Ajanslar - Gazeteler - Matbaalar

Hedef 2.3. Bölge firmalarının mal ve hizmet ihracatını arttıracak faaliyetlerde bulunmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Yeni ihracat alanlarının, pazarların oluşturulmasını teşvik etmek	- DKİB - DOKA - Aracı şirketler - Yurt Dışı Teknokentler - KOSGEB
2.3.2. İhracat potansiyeline bulunduran firmalara alanında uzman kişilerce sunulan eğitim, etkinlik, mentorluk ve proje çalışmaları yapmak	

Hedef 2.4. Mevcut yatırım ortamlarını iyileştirmek ve yeni yatırım ortamları oluşturmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Firmaların Ar-Ge veya Tasarım projelerinin alanlarına yönelik yatırım ağlarında network oluşturmak	- Melek Yatırım Ağları - Fon Şirketleri - Girişimcilik Destekleri Sunan Bankalar - Girişim Sermayesi Fonu Kapsamında Yatırım Yapmak İsteyen Yatırımcılar - TÜBİTAK - KOSGEB - AB Programları vb.
2.4.2. Firmalara, proje alanlarında finansal destek sağlayabilecek destek kurumlarının sunduğu programlarda eğitim, etkinlik, farkındalık programları yapmak	

Hedef 2.5. Girişimci firmaların Mavi Ekonomi ve Yeşil Büyüme faaliyetlerini desteklemek,

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Denizcilik sektöründe faaliyet gösterebilecek tüm teknokent firmalarının Ar-Ge çalışmalarına destek olabilecek Cazibe Merkezleri Destekleme Programı kapsamında projeler yapmak	- Üniversiteler Ve Denizcilik İle İlgili Bölümleri - DOKA, - Karadeniz Bölgesindeki Denizcilik Şirketleri - Enerji Ve Danışmanlık Şirketleri
2.5.1.1. Girişimcilerin ek alanlara yapılacak laboratuvar, atölye alanları bulunduran kuluçka merkezleriyle desteklenmesi	
2.5.2. Firmaların karbon ayak izi uygulamalara yönlendirilmesi	
2.5.3. Firmaların yeşil büyüme odaklı projelere yönlendirilmesi	

AMAÇ 3.**Trabzon ve çevre illerdeki girişimcilik ekosisteminin kapasitesini arttırmak****Hedef 3.1.** TR-90 ve TRA1 bölgelerindeki TTO uzmanlarının girişimcilik sektöründeki kapasitesini arttırmak,

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Proje fikirlerinin katma değer yaratacak projelere dönüştürülmesinin öğretilmesi kapsamında projeler ve hızlandırma programları düzenlemek	- DOKA - Üniversiteler
3.1.2. Katma değerli projelerin teknokentlerde şirketleşmesi hususunda çalışmalar yapmak	

Hedef 3.2. Üniversite ve ortaöğretim kurumları arasında hızlandırma programları düzenlemek,

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Düzenlenecek hızlandırma programı yarışmalarında dereceye giren girişimci adaylarına teknokentlerde şirketleşme imkanı sağlamak	- Teknoloji Derneği - DOKA - Ortaöğretim Kurumları - Üniversite - STK
3.2.2. İlgili alanlarda projelere üniversite akademisyenleri ve teknokent girişimcilerinden mentorluk hizmeti vermek	
3.2.3. Girişimci adaylarına ücretsiz ya da düşük ücretli yer tahsisi sağlamak	

AMAÇ 4.
Müdürlüğün kurumsal yapısı ile yönetim ve uygulama kapasitesini güçlendirmek

Hedef 4.1. İç denetim faaliyetlerinin etkinliği artırılarak kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre kullanılmasını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. 4691 Sayılı TGB kanunu kapsamında iç denetim faaliyetlerinin müdürlük tarafından yürütülmesi	T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
4.1.2. Ekonomik ve kurumsal sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için gerekli önlemlerin alınarak faaliyetlerin gerçekleştirilmesi	
4.1.3. Bölgenin kapasitesinin artırılabilmesi için ek hizmet binalarının faaliyete geçirilmesi	

6.3 ARSİN ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

VİZYON: Çevreye ve toplumun ihtiyaçlarına duyarlı, hizmet kalitesini sürekli geliştiren, öğrenen bir OSB yaklaşımıyla kesintisiz, kaliteli, katılımcıların memnuniyetini ön planda tutan hizmet sunarak üretimde, ihracatta, istihdamda, yenilikçilikte Türkiye’de Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri arasında örnek gösterilen ve Dünyaca tanınan bir sanayi bölgesi olmak.

AMAÇ 1.

Trabzon Arsin OSB'nin çevresel sürdürülebilirliğini sağlamak, atık su kaynaklı endüstriyel kirliliği minimize etmek, çevresel atıkları engellemek, yenilebilir enerji altyapılarını güçlendirmek, yenilenebilir enerjinin kullanımının yaygınlaştırılması sağlamak, enerji verimliliğini artırmak ve çevre dostu üretim süreçlerini teşvik etmek.

Hedef 1.1. Yenilebilir enerji altyapılarını güçlendirmek, yenilenebilir enerjinin kullanımının yaygınlaştırılması sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Trabzon Arsin OSB GES Projesi: Dünya Bankası finansmanlı Organize Sanayi Bölgeleri Kredilendirmesi Projesi kapsamında 230 kWe kurulu gücünde çatı tipi güneş enerji santrali inşa edilecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Dünya Bankası

Hedef 1.2. Atık su kaynaklı çevre kirliliğini önlemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Trabzon Arsin OSB Atık Su Arıtma Tesisi (AAT) Modernizasyonu ve Kapasite Artırım Projesi: Mevcutta hizmet veren 900m3/gün kapasiteli AAT tesisinin kapasitesinin 1800 m3/gün olacak şekilde artırılması sağlanacaktır.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

AMAÇ 2.

Trabzon Arsin OSB' nin mevcut altyapısını güçlendirmek, firmaların sorunsuz altyapı ve üstyapı hizmeti almalarını sağlayarak, üretim için en optimum şartları sağlamak.

Hedef 2.1. Trabzon Arsin OSB'nin altyapı hizmetlerinin sorunsuz şekilde yürütülmesini sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Trabzon Arsin OSB İçme ve Kullanma Suyu İç Şebeke Hattının Yenilenmesi Projesi: 8 km' lik ve asbest borulardan yapılmış olan OSB içme suyu iç şebekesi, insan sağlığını olumsuz etkilemeyecek standartlarda imal edilen P100 borularla değiştirilecektir.	- TİSKİ

AMAÇ 3.

İlimiz sanayisinin güçlenmesine destek vermek, yeni üretim alanlarının oluşturulmasını sağlamak, sanayicilerden gelen yatırım taleplerini karşılamak, ilimiz üretim, ihracat ve istihdam olanaklarına fayda sağlamak.

Hedef 3.1. OSB'nin genişlemesini sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Proje kapsamında, Trabzon Arsin OSB'nin güneyinde kalan 932.400 metrekarelik alanın genişleme alanı olarak dönüştürülmesi hedeflenmektedir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

VİZYON: Ülke ve bölge ekonomisine hem istihdam hem de katma değer yönünde katkı sağlayarak, Üretilen ürünlerin uluslararası piyasalarda yer sahibi edinmesi yönünde çalışmalar yaparak ihracatın artmasını sağlamak.

AMAÇ 1.
Çevreye duyarlı bir OSB oluşturmak

Hedef 1.1. Lojistik ve Ulaşım Altyapısı İyileştirme Projesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. OSB'nin kara, deniz ve hava yolu ile bağlantılarının güçlendirilmesi. Özellikle bağlantı yolunun karayolları ağına aldirılarak ulaşımın iyileştirilmesini sağlamak.	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
1.1.2. Taşıma altyapısının modernize edilmesi	

Hedef 1.2. OSB'yi inovasyon ve teknolojik gelişmelerde lider yapmak, yerel firmaların Ar-Ge kapasitesini artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Firmaların kendi içerisinde Teknoloji ve Ar-Ge Merkezi Kurulması yönünde eğitim ve katkılar sağlamak.	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler

AMAÇ 2.
Bölge İstihdamına katkı sağlamak

Hedef 2.1. OSB'nin sektörel çeşitliliğini artırmak, ileri teknoloji ve sanayiye dayalı yeni üretim alanlarının açılmasını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Sanayi Çeşitliliği ve İleri Üretim Projesi	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
2.1.2. Yatırımcı çekme stratejilerinin geliştirilmesi.	

Hedef 2.2. OSB içindeki çalışanların sosyal ihtiyaçlarını karşılamak, kültürel faaliyetlere katılımlarını sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Sosyal Sorumluluk ve Kültürel Faaliyetler Projesi	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
2.2.2. OSB'de çalışan aileler için sağlık ve eğitim anlamında destekler sağlama.	

Hedef 2.3. Atıkların minimize edilmesi, geri dönüşüm oranlarının artırılması.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Sıfır Atık Projesi	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler

AMAÇ 3.
Ülkemizin gelecek hedeflerini gerçekleştirmekte rol almak

Hedef 3.1. Bölgedeki iş gücünün nitelikli olmasını sağlamak ve istihdamı artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Mesleki Eğitimden çıkan ara personelin İstihdam Geliştirmesini sağlamak	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - MEM - Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği - İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları
3.1.2. Yerel üniversiteler ve meslek okulları ile iş birliği yapmak	
3.1.3. İstihdam garantili iş başı eğitim programları düzenlemek	
3.1.4. Talep odaklı istihdam eğitimleri vermek	

VİZYON: Bölgesel ve ulusal ekonomiye katkı sağlayan, yenilikçi ve sürdürülebilir üretim anlayışıyla sanayimizin gelişimine öncülük eden bir sanayi merkezi hedefiyle, küresel pazarda rekabet gücü yüksek ürünler sunarak, istihdamı artırmak ve katma değer yaratarak bölgenin ekonomik kalkınmasına liderlik etmek.

AMAÇ 1.

OSB'nin sürdürülebilir ve rekabetçi bir sanayi yapısını oluşturarak, ülke ekonomisine katkı sağlamak

Hedef 1.1. Bölgesel kalkınmaya destek olacak şekilde istihdam yaratmak, üretilen ürünlerin Avrupa ve dünya standartlarına uygun kalitede olması yönünde firmalarımızın yönlendirilmesi

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

1.1.1. Yeni Yapılan Bağlantı yollarının Faaliyete alınması

1.1.2. OSB 2. Etap Genişleme Çalışmaları doğrultusunda Kamulaştırma Çalışmalarına devam edilmesi

1.1.3. OSB Parselasyon planının onaylatılarak, Firmalara Tapu alma yolunun açılması, Tapu alma süreci ile Yetkililerin bilgilendirilmesi amaçlı toplantılar düzenlenmesi

1.1.4. Altyapı ihtiyaçları doğrultusunda yeni su kaynaklarının bulunması ve OSB ye kazandırılması

1.1.5. OSB'ye Yeni idari bina Kazandırma adına Proje Çalışmalarına başlanması,

1.1.6. Ürünlerin pazara daha kolay ulaşabilmesi için işbirlikleri kurulması.

1.1.7. OSB 2. Etap Genişleme Alanı içerisinde oluşacak parseller için alt yapı çalışmaları yapılması

- OSB'ler
- Sanayi Siteleri
- Üniversiteler
- TTSO
- Belediyeler
- İlgili STK'ler

Hedef 1.2. OSB'yi inovasyon ve teknolojik gelişmelerde lider yapmak, yerel firmaların Ar-Ge kapasitesini artırmak

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

1.2.1. Firmaların kendi içerisinde ve OSB geneli için bakanlık destekli teknoloji ve Ar-Ge merkezi kurulması yönünde çalışmalar yapmak

1.2.2. Firmalara özellikle Yalın İmalat sürecine geçmeleri hususunda destek verilmesi

- OSB'ler
- Üniversiteler
- TTSO
- İlgili STK'ler

Hedef 1.3. Kamu-Üniversite-Sanayi işbirliğinin etkinleştirilmesine destek vermek

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

1.3.1. Kamu-Üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesi ve etkinleştirilebilmesi için ilgili tarafların bir araya getirileceği toplantıların gerçekleştirilecektir

1.3.2. Firmaların Ar-Ge çalışmalarında Üniversitelerimizin daha etkin rol alabilmesi adına Toplantılar organize etmek

- OSB'ler
- Üniversiteler
- TTSO
- İlgili STK'ler

AMAÇ 2.
Kaynakları verimli kullanmak

Hedef 2.1. Etkin bir piyasa gözetimi ve denetimi (PGD) sistemiyle, sanayi ürünlerinin güvenli ve mevzuatına uygun şekilde piyasaya arzını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Piyasada ihtiyaç duyulan ürünlerin üretilebilecek ürünlerin OSB'mizde yer almasını sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - MEM
2.1.2. Ulaşım, enerji, su ve diğer altyapı hizmetlerini ortak kullanarak maliyetleri düşürmek	- Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
2.1.3. Ürün güvenliği ve denetimi faaliyetleri etkinliğinin artırılmasına ve karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmasına yönelik olarak paydaşların katılımıyla toplantı, çalıştay vb. etkinliklerin düzenlenecektir.	- İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları
2.1.4. Karbon Ayak izinin sifıra indirgenmesi için yapılacak işlemler hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi	

Hedef 2.2. OSB'nin sektörel çeşitliliğini artırmak, yeni üretim alanlarının açılması ve sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Verimlilik ve temiz üretim bilincinin artırılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO
2.2.2. Elektrik, su, doğalgaz, internet gibi temel altyapıların iyileştirilmesi	- Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları
2.2.3. İşbirliği içinde bulunan kurumların olursa pilot uygulamalarının OSB'mizde yapılabilmesi için girişimlerde bulunulması	
2.2.4. Verimlilik artırma üzerine yüksek kapasiteli OSB'lerin tecrübelerinden yararlanarak, OSB'mizde yer alan firmalara bu bilgilendirmelerin yapılması	

AMAÇ 3.
Teknoloji ve bilgi kullanımını teşvik etmek

Hedef 3.1. Verimlilik ve temiz üretim ile ilgili alanlarda faaliyet gösteren birimlerle ilişkilerin geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Özellikle Yalın Üretim hususunda firmaların bilgilendirilmesi ve gerekli eğitimleri alması	- Üniversiteler - TTSO - STK'ler
3.1.2. OSB'de yer alan firmaların yenilenebilir enerji kaynakları kullanmaları hususunda teşvik edilmesi, konu ile ilgili fon ve hibe programları bulunması hususunda toplantılar yapılması	

Hedef 3.2. Ürün güvenliği ve denetim faaliyetleri ile ilgili kamuoyunda farkındalık yaratılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Sanayi ürünleri güvenliği ve denetimi konusunda, kitle iletişim araçlarından yararlanarak kamuoyu aydınlatılacaktır	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO
3.2.2. Üniversiteler, meslek odaları, sektörel dernekler ve OSB'lerle ürün güvenliği ve denetimi konusunda çalışmalar yapılacaktır.	- Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - İlgili Meslek Odaları

VİZYON: Yatırım ortamını daha cazip hale getirilmesi ile Ar-Ge içeriği gelişmiş, katma değeri yüksek yatırımlar oluşturmak, sanayide ihracat ile üretimin yanında istihdamı da artırarak rekabet gücünü geliştirmek ve bölgesel potansiyellerin ekonomiye kazandırılmasıyla hem ülke hem de bölge ekonomisine katkı sağlamak.

AMAÇ 1.

Sanayinin planlı gelişmesini sağlayarak, OSB'yi Bölgenin cazibe merkezi yapmak

Hedef 1.1. OSB'yi yatırımcılar için cazibe merkezi haline gelmesine yönelik çalışmalar yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Yatırımcıların ziyaret edilerek OSB hakkında bilgilendirme yapılması	- OSB'ler - Sanayi Siteleri - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
1.1.2. Yatırımcı çekme stratejilerinin geliştirilmesi	

Hedef 1.2. OSB'nin sektörel çeşitliliğini artırmak, ileri teknoloji ve sanayiye dayalı yeni üretim alanlarının açılmasını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Sektörel çeşitliliğin sağlanması ve İleri Üretim Projesi	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler

AMAÇ 2.

Sürdürülebilir ve Çevreye duyarlı bir yapının oluşumunu sağlamak

Hedef 2.1. Arıtma Tesisinin Kurulması ve Atıkların minimize edilmesi, geri dönüşüm oranlarının artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Arıtma Tesisinin kurulmasının sağlanması	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
2.1.2. Sıfır Atık Projesi	

Hedef 2.2. Sanayi işletmelerinin Ar-Ge merkezleri kurmasını teşvik etmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Sanayi işletmelerinin Ar-Ge kapasitelerinin artırılmasına yönelik Ar-Ge destek programlarında rol almak, proje ortağı olmak	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
2.2.2. Genç girişimcilerle sektör temsilcilerinin bir araya getirilmesini sağlamak	

AMAÇ 3.
Kamu-Üniversite-Sanayi iş birliği ile bölgedeki işgücünü nitelikli hale getirmek

Hedef 3.1. Bölgedeki İşgücünün nitelikli hale getirilmesini ve istihdamın artırılmasını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Mesleki Eğitim Merkezleri ve Üniversiteler ile işbirliği yaparak nitelikli personel yetiştirilmesini sağlamak	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - MEM - Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri - Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği - İlgili STK'ler - İlgili Meslek Odaları
3.1.2. İşbaşı eğitim programlarında proje ortağı olmak	

AMAÇ 4.
OSB'nin Ulaşım Altyapısını Güçlendirmek

Hedef 4.1. Lojistik ve Ulaşım Altyapısının Güçlendirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. OSB Bağlantı yolunun tamamlanması	- OSB'ler - Üniversiteler - TTSO - İlgili STK'ler
4.1.2. OSB'nin kara, deniz ve hava yolu ile bağlantılarının güçlendirilmesi	

VİZYON: İç ve dış ticaret potansiyelini en üst düzeyde kullanarak teknoloji, inovasyon ve sürdürülebilirlik temelinde inşa edilen, yüksek katma değerli üretim ve ihracatı teşvik eden ticaret ekosistemi sayesinde, ilimizin rekabetçiliğini güçlendirerek kalkınmasına yön vermek ve katkı sunmak.

AMAÇ 1.*Yenilikçi bakış açısıyla güvenilir ve rekabetçi bir ticaret ortamı sağlamak***Hedef 1.1.** Ticari faaliyetlerin izlenerek ve denetlenerek adil ve rekabetçi bir ortamda yürütülmesini sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Ticari faaliyette bulunanlara işyeri ziyaretleri ve seminerler aracılığı ile mevzuatla ilgili bilgilendirmeler yapılarak önleyiciliği arttırılacaktır.	- TESOB - TTSO - Belediyeler
1.1.2. Haksız fiyat denetimlerinin artırılarak ,piyasada rekabet ve fiyat istikrarını bozucu oluşumların önüne geçilecektir.	
1.1.3. Turizm sezonunda Uzun Göl ,Sera Gölü vb. lokasyonlarda ayrıca lokanta ,kafe gibi işletmelerde denetimler sıklaştırılarak sektörün sürdürülebilirliğine ve gelişimine katkı sağlanacaktır.	
1.1.4. Yaş meyve ve sebze ticaretine yönelik olarak toptancı hallerindeki denetimlerin artırılacaktır.	
1.1.5. Yapılan denetimlere ilişkin yıllık rapor hazırlanacaktır.	

Hedef 1.2. Ticari aktörleri ve tüketiciyi korumak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Tüketici Haklarına ilişkin seminer , yarışma , afiş ve broşür dağıtımı gibi faaliyetlerle tüketiciler bilinçlendirilecektir.	- TESOB - TTSO
1.2.2. Elektronik ortamda başvuru imkanlarının bilinirliği artırılarak Tüketici Hakem Heyetlerinde bürokrasinin azaltılması ve karar alma sürecinin hızlandırılması sağlanacaktır.	
1.2.3. Ahilik ile ilgili kutlama, konferans ve organizasyonların içerik ve etkinliğinin artırılarak Ahilik Kültürünün bilinirlik ve yaygınlığı artırılacaktır.	
1.2.4. Mevzuata aykırılığı tespit edilen fiiller için idari yaptırımlar uygulanacaktır.	

Hedef 1.3. Kooperatifçilik uygulamalarını yaygınlaştırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Kooperatifçiliğin bir iş modeli olarak tanıtılması , mevcut kooperatiflerin eğitim ve seminerler ile etkinliğinin artırılması sağlanacaktır.	- TESOB - TTSO
1.3.2. Kadın Kooperatifleri sayısını %40 oranında artırılacaktır.	

Hedef 1.4. Ticari faaliyetlerin izlenerek ve denetlenerek adil ve rekabetçi bir ortamda yürütülmesini sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Etkili ve yenilikçi insan kaynakları politikalarıyla personelin nitelikleri artırılacaktır.	
1.4.2. Karar alma süreçlerinin kalitesini, hızını ve güvenilirliğini artıracak bilgilendirme ve raporlama yöntemlerinin etkinleştirilmesi sağlanacaktır.	
1.4.3. Denetim işlerinin daha hızlı ve etkin yapılabilmesi için araç sayısı artırılacaktır.	
1.4.4. Güncel ihtiyaçlar dikkate alınarak teknolojik imkanlar geliştirilmesi sağlanacaktır.	

AMAÇ 2.**İlimizin yurtiçi ve yurtdışı ticaret hacminin geliştirilmesi****Hedef 2.1.** Ticarete yeşil ve dijital dönüşümün desteklenmesiyle sürdürülebilir ekonomik büyümeye katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek ilimizdeki e-ticaret potansiyeli geliştirilecektir.	- TESOB - TTSO
2.1.2. Yeşil ve dijital dönüşüm konusunda ihracatçı firmaların ihtiyaç duyabilecekleri konulara yönelik destek programına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.	
2.1.3. E-ihracatın artırılmasını teminen Bakanlığımızca kurulacak olan Türkiye E-İhracat Platformuna ilimizdeki işletmelerin katılımı yönünde destek sağlanacaktır.	

VİZYON: Sürdürülebilir üretime ve küreselleşmeye uyumlu, yenilikçi teknolojilerle kırsal kalkınmanın yanında sağlıklı ve güvenilir gıdaya ulaşmaya odaklanan, çevreye duyarlı tarım-sanayi birlikteliğini sağlayan, kendine yeten bir şehir için tarımsal üretim planlaması ile geleceğe dokunan, ulaşılabilir, hizmette kalite anlayışı ile dinamik ve öncü bir kurum olmak.

AMAÇ 1.*Tarımsal ekonominin güçlendirilmesi ve istihdam olanaklarının artırılması*

Hedef 1.1. Tarım, hayvancılık ve gıda sektörlerinde rekabeti artırmak için üreticilerin örgütlenmesi ve üyelerin bilgi düzeyinin artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Tarım, hayvancılık ve gıda sektörlerindeki üreticilerin örgütlenmesi teşvik edilecektir.	- Kooperatifler - Üretici Örgütleri
1.1.2. Çalışma alanlarına göre üretici örgütlerinde istihdamına ihtiyaç duyulan teknik personel nitelik ve sayıları hakkında standartlar oluşturulacaktır.	
1.1.3. Üretici örgütlerinde teknik personel istihdamı teşvik edilecektir.	
1.1.4. Üretici örgütlerinin yönetim ve denetim birimlerinde görevli üyeleri için düzenli yıllık eğitimler verilecektir.	-
1.1.5. Üretici örgütlerinin proje geliştirme, uygulama ve izleme kapasitelerinin güçlendirilmesi için programlar düzenlenecektir.	

Hedef 1.2. Üretici örgütlerinin pazarlama altyapısının geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Üreticilerin üretim faaliyetlerine göre örgütlenmeleri desteklenecektir.	- Kooperatifler - Üretici Örgütleri
1.2.2. Üretici örgütlerinin pazarlama birimleri için standart oluşturulacaktır.	

1.2.3. Pazarlama birimlerinin kapasiteleri geliştirilecektir.	- TTSO
1.2.4. Üretici örgütlerinin sözleşmeli üretim modeli konusunda eğitim verilerek teşvik edilmesi sağlanacaktır.	-
1.2.5. Üretici örgütlerine e-ticaret hakkında eğitimler verilecektir.	- Üretici Örgütleri
1.2.6. Tarımsal eğitim ve yayım hizmetleri güçlendirilecektir.	-
1.2.7. Kırsal alanda istihdam edilen nitelikli tarım danışmanı sayısı artırılacaktır.	
1.2.8. Üretici örgütlerinin mali yıla ilişkin eğitim ve yayım programları hazırlanacaktır.	
1.2.9. Demonstrasyon bahçeleri oluşturulacaktır.	
1.2.10. Farklı bölgelerdeki üreticiler arasında bilgi paylaşımının sağlanması amacıyla eğitim gezileri düzenlenecektir.	
1.2.11. Tarımsal yayım hizmetlerine yönelik bilişim teknolojileri altyapısı güçlendirilecektir.	
1.2.12. Kadın çiftçilere yönelik eğitim ve yayım çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.	
1.2.13. Kamu-özel işbirliğini esas alan yayım çalışmaları artırılacaktır.	
1.2.14. Köy Ürünleri Satış Yeri Projesi DOKAP'a sunulacaktır.	
1.2.15. Ürünümü Paketler Saklarım Her Zaman Satarım Projesi DOKAP'a sunulacaktır.	
Hedef 1.3. Tarım arazilerinin verimli bir şekilde kullanılmasının sağlanması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı önlenecektir.	- İlçe Belediyeleri - Tapu Kadastro Müdürlükleri
1.3.2. Tarım arazilerinde kadastro ve arazi kayıt çalışmaları tamamlanacaktır.	
1.3.3. Arazi kullanım planları hazırlanarak uygulanacaktır.	
1.3.4. 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu gereği tarım arazilerinin korunması kapsamında denetimler yapılacaktır.	
1.3.5. Tarım arazilerindeki sorunlar belirlenerek gerekli önlemler alınacaktır.	

AMAÇ 2. Çevreye duyarlı tarımsal faaliyetlerin uygulanması	
Hedef 2.1. Ekolojik ve sürdürülebilir tarımsal faaliyetlerin yaygınlaştırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1 Tarım arazilerinde erozyon ve heyelanın önlenmesine yönelik tedbirler alınacaktır.	-
2.1.2. Tarım arazileri için toprak etüt haritaları yapılacaktır.	- Araştırma Enstitüleri
2.1.3. Erozyon riski taşıyan araziler için uygun bitkiler belirlenerek ürün planlaması yapılacaktır.	
2.1.4. Koruyucu toprak işlemeli ekim yöntemleri konusunda çiftçilere eğitim verilecektir.	
2.1.5. Erozyon riski taşıyan arazilerde koruyucu toprak işlemeli ekim yöntemleri desteklenecektir.	-
2.1.6. Eğimli tarım arazilerinde yem bitkileri üretimine destek verilecektir.	
2.1.7. Eğimli tarım arazilerinde çok yıllık bitki yetiştiriciliği desteklenecektir.	
2.1.8. Heyelan riski taşıyan arazilerde drenaj sistemleri teşvik edilecektir.	
2.1.9. Belirlenen meralarda ıslah çalışmaları yapılacaktır.	
2.1.10. Otlatılacak hayvan sayısına göre otlatma planları hazırlanacaktır.	
2.1.11. Planlı otlatmanın olumlu sonuçları konusunda çiftçiler bilgilendirilecektir.	
2.1.12. Meralarda otlatmayı düzenleyici tesisler kurulacaktır.	
2.1.13. Meraların çevresinin canlı çitler veya zorunlu hallerde tel çitlerle çevrilmesi sağlanacaktır.	
2.1.14. Mera üzerinde hayvanların gölgelenmesine yönelik sundurma ve ağaçlandırma çalışmaları yapılacaktır.	
2.1.15. Islah edilen meralarda hayvanların su ihtiyacı için tedbirler alınacak ve kaşınma kazıkları yapılacaktır.	
2.1.16. Yabancı otlarla mücadeleyi özendirici ve meraları korumaya yönelik eğitimler yapılacaktır.	

Hedef 2.2. Tarımsal ve hayvansal faaliyetlerde ekolojik yaklaşımların benimsenmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Tarımsal kirliliğin izlenmesine yönelik parametrelere uygun hareket edilecektir.	-
2.2.2. Gübre ve bitki koruma ürünleri kullanımı konusunda üreticilere eğitimler verilecektir.	
2.2.3. Bitki koruma ürünleri kullanımı kayıt altına alınarak izlenecektir.	
2.2.4. Tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğin tespitine yönelik çalışmaların yapılacaktır.	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. İl Md.
2.2.5. Kirlilik analizi için numune alınacak yerler tespit edilecektir.	-
2.2.6. Toprak analizine uygun gübreleme teşviki yapılacaktır.	
2.2.7. Bitki koruma ürünleri uygulamalarında entegre mücadele prensipleri esas alınarak çiftçi teşvik edilecektir.	
2.2.8. Uygun alan ve şartlarda biyolojik mücadeler yaygınlaştırılacaktır.	
2.2.9. Tarlalar Korunuyor Projesi DOKAP'a sunulacaktır.	- DOKAP
2.2.10. Hayvan işletme büyüklüğüne göre atık değerlendirme yöntemleri sağlanacaktır.	-
2.2.11. Sızdırmaz gübre çukuru ve diğer atık değerlendirme yöntemleri teşvik edilecektir.	
2.2.12. Mezbaha ve et entegre tesislerinde gübre dışında oluşan atıklar (kan, işkembe vb.) rendering tesislerinde bertaraf edilecektir.	- İlçe Belediyeleri

Hedef 2.3. Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Tarım birimlerinin görev ve yetkileri doğrultusunda mevcut organik tarım işletmelerine yönelik denetimler ve çiftçi eğitim faaliyetleri artırılacaktır.	- Kontrol Sertifikasyon Kuruluşları (KSK)
2.3.2. Kontrol ve sertifikasyon hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.	
2.3.3. Tüketicileri bilgilendirme amaçlı materyaller hazırlanacaktır.	

2.3.4. Organik ürünlerin kontrol ve izlenmesine yönelik hizmetler güçlendirilecektir.	- Sertifikasyon Kuruluşları (KSK)
2.3.5. İşletmelere yönelik üretim, pazarlama ve tanıtım destekleri yaygınlaştırılacaktır.	-
2.3.6. Dezavantajlı alanlarda organik tarım yapan işletmelerin desteklenmesine yönelik projeler hazırlanacaktır.	
2.3.7. Üreticilere yönelik iyi tarıma ilişkin yayım faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.	
2.3.8.İşletmeler için iyi tarım uygulamalarına yönelik demonstrasyon faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	
2.3.9. İşletmelerin iyi tarım uygulamalarına geçişini teşvik etmek için projeler hazırlanacaktır.	
AMAÇ 3. Tarım ve hayvancılığın gelişimine katkı sağlamak	
Hedef 3.1. Trabzon iklim ve coğrafi şartlarına uygun türlerin tarımsal çeşitliliğini artırmak ve tarıma dayalı sanayiye güçlendirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Tarımsal ürünleri işleyen firmalar bir araya getirerek çalıştaylar düzenlenecektir.	- Üniversiteler - Araştırma Enstitüleri
3.1.2. Firmaların ürün yelpazesini geliştirmesi için yapacakları çalışmalara destek olunacaktır.	
3.1.3. İhtiyaç duyulan yeni teknolojik makine ve ekipmanların alınması konusunda destek ve fon kaynakları araştırılıp firmalar bilgilendirilecektir.	- TTSO
3.1.4. Firmaların belirlenen destek ve fon kaynaklarından yararlanması için projeler hazırlanacaktır.	-
Hedef 3.2. Trabzon'da alternatif tarımsal faaliyet olarak meyveciliğin yaygınlaştırılması için eğitim, yayım faaliyetleri ve proje uygulamaları	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Meyvecilikle ilgili eğitim faaliyetlerinin düzenlenecektir.	-
3.2.2. Üreticileri bilgilendirme amaçlı materyaller hazırlanacaktır.	
3.2.3. Ahududu Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
3.2.4. Aronya Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi yapılacaktır.	

3.2.5. Aşılı Fındık Fidanı Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
3.2.6. Çilek Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi yapılacaktır.	
3.2.7. Fındık Bahçelerinde Mekanizasyonun Geliştirilmesi Projesi yapılacaktır.	
3.2.8. Fındık Dip Sürgünlerinden Malç Yapımı Projesi yapılacaktır.	
3.2.9. Fındık Hasat Yönteminin Geliştirilmesi Adına Dal Silkeleme Makinasının ve File Örtü Kullanılması Projesi yapılacaktır.	
3.2.10. Fındık Yetiştiriciliğinde Toprak Altı Damla Sulama Projesi yapılacaktır.	
3.2.11. Maviyemiş (Blueberry) Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi yapılacaktır.	
3.2.12. Salep Yetiştiriciliği İçin Tohum/Fide Alımı Projesi yapılacaktır.	
3.2.13. Trabzon Hurması Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi yapılacaktır.	
3.2.14. Unutulmaya yüz tutmuş zeytin yetiştiriciliği projesi yapılacaktır.	- Karadeniz Sınır Ötesi İşbirliği Teşkilatı
Hedef 3.3. Büyükbaş hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Bölgeye uygun hayvan ırkları teşvik edilecektir.	-
3.3.2. Hayvancılık işletmelerinde hastalık önleyici tedbirlerin alınması ve veterinerlik hizmetlerinin etkin kullanımı sağlanacaktır.	
3.3.3. Uygun bakım ve besleme için eğitim faaliyetleri yapılacaktır.	
3.3.4. Hayvan refahının sağlanmasına yönelik bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	
3.3.5. Dişi sperma uygulamalarıyla verimlilikte artış sağlanacaktır.	
3.3.6. Hastalıklarla mücadele çalışmaları kapsamında aşı uygulamaları yapılacaktır.	
3.3.7. Suni tohumlamanın yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	
3.3.8. Buzağı bakım ve besleme konularında çiftçi eğitimi ve yayım faaliyetleri yapılacaktır.	

3.3.9. Ahırların iyileştirilmesi ve modernizasyonu için destekler verilecektir.	- DOKAP
3.3.10. DOKAP ile Ahırlar Modernize Oluyor Projesi yapılacaktır.	
Hedef 3.4. Küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Bölgeye uygun koyun ırkları teşvik edilecektir.	-
3.4.2. Hayvancılık işletmelerinde hastalık önleyici tedbirler alınacak ve veterinerlik hizmetlerinin etkin kullanılması sağlanacaktır.	
3.4.3. Uygun bakım ve besleme için eğitim faaliyetleri yapılacaktır.	
3.4.4. Hayvan refahının sağlanmasına yönelik bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	
3.4.5. 'Sürü Yönetimi Elemanı Benim' kursları düzenlenecektir.	
3.4.6. Hastalıklarla mücadele çalışmaları kapsamında aşı uygulamaları yapılacaktır.	
3.4.7. DOKAP ile Küçükbaş Hayvanlar Modern Barınaklara Kavuşuyor Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
3.4.8. Koyunculuk Altyapısının Geliştirilmesi Projesi yapılacaktır.	
Hedef 3.5. Arıcılık Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Arı yetiştiricileri ve arıcılık örgütlerine periyodik aralıklarla eğitim verilerek teknik destek sağlanacaktır.	- Üretici Örgütleri - Kooperatifler
3.5.2. Arıcılıkta mevsim göçünü özendirecek otlak (konaklama bölgesi) alanları tespit edilmesi ve konaklama bölgelerinin arı kovanları ve arıcıların ihtiyaçları çerçevesinde düzenlenmesi yapılacaktır.	
3.5.3. Botanik orijine göre bal üretiminin yapılmasını teşvik edici uygulamalar sağlanacaktır ve markalaşma teşvik edilecektir.	
3.5.4. Ana Arılar DOKAP'tan Kaliteli Ballar Kovandan Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
3.5.6. Gezginci Arıcılığın Modernizasyonu Projesi yapılacaktır.	

3.5.7. Arıcılığı Geliştiriyoruz ve Verimimizi Artırıyoruz Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
3.5.8. Dağda Ovada Kazandıran Arılar Projesi yapılacaktır.	
3.5.9. Çöp Olmasın Bal Olsun Projesi yapılacaktır.	
3.5.10. Temel Arıcılık ve Arı Sütü Üretimi Projesi yapılacaktır.	
AMAÇ 4. Tarımsal altyapının geliştirilmesi ve tarımsal üretimin artırılması	
Hedef 4.1. Tarımsal üretimin daha verimli hale getirilmesi amacıyla sulama altyapısının geliştirilmesi ve modern sulama sistemlerinin kullanılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Su israfının önlenmesi konusunda bilinçlendirme faaliyetler yapılacaktır.	- Millî Eğitim Md.lüğü - Üreticiler
4.1.2. Sulama sistemleri etkin bir şekilde kullanılacaktır.	- DSİ Bölge Md. - İlçe Belediyeleri
4.1.3. Organik tarıma uygun kaliteli su kaynakları kullanımı teşvik edilecektir.	-
4.1.4. Yüzey suyu kullanımının toprak ve ürün tipine göre yapılması planlanacaktır.	- Üniversiteler - Araştırma Enstitüleri
4.1.5. Yağmur Suyu Hasadı Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
4.1.6. Fındık Yetiştiriciliğinde Toprak Altı Damla Sulama Projesi yapılacaktır.	
Hedef 4.2. Bölgede organik tarım üretimini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Bölgede üretilen organik hayvansal ürünlerde (bal, et, süt ve süt ürünleri) üretim miktarının artırılması için gerekli teşvikler yapılacaktır.	-
4.2.2. Organik tarımla ilgili örgütlenmelere önem verilecektir.	
4.2.3. Pazar talebi yüksek olan bazı yerel ürünlerde (kuşburnu, ceviz, dut, maviyemiş, karayemiş, kokulu üzüm vb.) organik üretimin desteklenecektir.	
4.2.4. Sertifikalı tohum ve fide üretimi teşvik edilecektir.	

Hedef 4.3. İşletmelerin mevcut kapasitelerini ve verimliliklerini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. İşletmelerde araştırma ve geliştirme ile imalat yöntemlerinin geliştirilmesi ve yeni teknolojilerin uygulaması benimsenilecektir.	- Üniversiteler - Araştırma Enstitüleri
4.3.2. Mamul geliştirme tekniklerinin uygulanması sağlanacaktır.	
4.3.3. İşletme içindeki işgücünün verimli kullanılması benimsenecektir.	-
4.3.4. İşletme kaynaklarının en ekonomik şekilde kullanılması sağlanacaktır.	
Hedef 4.4. İşletmelerin modernizasyonunu sağlamak ve Ar-Ge çalışmalarına yönlendirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. Modernizasyona ihtiyacı olan işlemlerinin araştırılacak ve gelişmesini sağlayacak yöntem ve süreçler tespit edilecektir.	-
4.4.2. İşletmelerin alet ve ekipmanlarının yenilenmesi sağlanacaktır.	- DOKAP - TKDK
4.4.3. Maliyeti düşürücü, kalite ve performansı yükseltici yeni teknolojilerin uygulanması sağlanacaktır.	
4.4.4. Analiz ve sertifikasyon hizmetlerinin geliştirilmesine destek verilecektir.	
4.4.5. Dünya standartlarında örnek ve özendirici modern tarım işletmeleri kurulması teşvik edilecektir.	
Hedef 4.5. Sera yetiştiriciliğini teşvik etmek ve mevcut seraları modernize etmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.5.1. İşletmelerdeki sera büyüklüğünün artırılması sağlanacaktır.	- DOKAP - Üreticiler
4.5.2. Seraların yapısal özellikleri iyileştirilecektir.	
4.5.3. İklimlendirme ve alternatif enerji kaynaklarından faydalanılacaktır.	- Araştırma Enstitüleri

4.5.4. Kontrollü koşullarda fide üretimi yapılması sağlanacaktır.	-
4.5.5. Toprak dezenfeksiyonunda alternatif stratejiler (solarizasyon, aşı fide kullanımı vb.) uygulanacaktır.	
4.5.6. Serada tozlaşma için Bombus arılarının kullanılması yaygınlaştırılacaktır.	
4.5.7. Entegre bitki koruma yöntemlerinin uygulanması teşvik edilecektir.	- Araştırma Enstitüleri
4.5.8. Seracılığın Geliştirilmesi Projesi DOKAP'a sunulacaktır.	- DOKAP
Hedef 4.6. Bölgede yeni kurulacak olan ve mevcut hayvancılık işletmelerinde verimlilik ve kapasite artışını sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.6.1. İşletmenin kuruluş yeri ve ahır planlaması tekniğine uygun yapılacaktır.	-
4.6.2. Bölgeye uygun hayvan ırkı seçilecektir.	
4.6.3. İşletmelerin kayıt altına alınması yaygınlaştırılacaktır.	
4.6.4. Hayvansal üretimde optimum işletme büyüklüğü ile üretime başlanması sağlanacaktır.	
4.6.5. İşletme yem giderlerini mümkün olduğu kadar azaltmak için kaba ve kesif yem ihtiyacının işletme içinden karşılanması sağlanacaktır.	- Üretici Birlikleri
4.6.6. Organik hayvancılıkta teşvik ve desteklerin artırılması sağlanacaktır.	-
4.6.7. Hayvancılık işletmelerinde hastalık önleyici tedbirlerin alınması ve veterinerlik hizmetlerinin etkin kullanılması sağlanacaktır.	
4.6.8. Uygun bakım ve besleme işlerinin yapılması sağlanacaktır.	
4.6.9. Dişi Sperma Uygulaması ile Hamsiköy Sütlacı Üretimini Artırıyoruz Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
4.6.10. Mobil Sürü Yöneticisi Karavan Projesi yapılacaktır.	

Hedef 4.7. Bölgede biyoçeşitliliği korumak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.7.1. Kıyı habitatlarının tahrip edilmesinin önlenmesi çalışmaları yapılacaktır.	-
4.7.2. Endüstriyel ve yerleşim alanlarının kontrollü ve planlı yapılanması sağlanacaktır.	
4.7.3. Tarım alanlarının amacı dışı kullanımının önüne geçilecektir.	
4.7.4. Orman arazilerinin tarım alanlarına çevrilmesinin önüne geçilecektir.	- Orman İşletme Md
4.7.5. Geleneksel ve sürdürülebilir olmayan tarım yöntemleri uygulamaları yerine modern yöntemle üretim teşvik edilecektir.	- Üniversiteler - Araştırma Enstitüleri
4.7.6. Aşırı avlanma ve kontrolsüz doğadan toplama faaliyetlerinin engellenecektir.	-
4.7.7. Çevre koruma programlarında uzman ve teknik eleman sayısı artırılabilecektir.	

Hedef 4.8. Arazilerin kullanım kabiliyeti ve sınıfları dikkate alınarak en uygun şekilde kullanımını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.8.1. Bölgesel veya havza bazında arazi kullanım ve çevre düzenleme planları yapılacaktır.	-
4.8.2. Sanayi, yerleşim alanı vb. alanlar, tarıma uygun olan ve olmayan araziler ile doğal yaşam ortamları belirlenecektir.	- Doğa Koruma ve Millî Parklar 12. Bölge Müdürlüğü
4.8.3. Yoğun tarımsal üretim yapılan arazilerde çevre dengesi ve tarımsal bütünlüğün bozulmaması için özel tarım politikaları geliştirilecektir.	-
4.8.4. Bölgede yer alan ırmak, çay, dere vb. doğal su kaynaklarının kirlenmesinin önüne geçilecektir.	- İlçe Belediyeleri
4.8.5. Alan veya arazi kullanımında ÇED yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.	-
4.8.6. Toprakların tarımsal ve biyolojik çeşitliliği göz önüne alınarak özel koruma alanları oluşturulacaktır.	- Doğa Koruma ve Millî Parklar 12. Bölge Müdürlüğü

AMAÇ 5.
İşletmelerin kapasitelerinin geliştirilmesi

Hedef 5.1. Bölge işletmelerinde çalışan personelin teknik kapasitelerinin artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. Girişimcilere bölge ihtiyaçları doğrultusunda kalite yönetimi, marka tescil, telif hakları, patent alma, şirket kuruluşu, teknoloji transferi, finansman, risk sermayesi, pazarlama ve ihracat gibi konularda danışmanlık yapılacak.	- TTSO
5.1.2. Üniversitelerin tarım sektörü ilgili bölümlerinde eğitim alan bölge öğrencilerinin özellikle organik tarım ve üretimi kapsamında kendilerini geliştirmelerine yönelik staj fırsatları arttırılacak.	- Üniversiteler
5.2.3. Bölgedeki üniversitelerin katkısıyla eğitim, çalıştay ve panel gibi organizasyonlar gerçekleştirilerek personellerin bunlara katılmasının teşvik edilmesi.	
5.1.4. İşletme, personelin işletme içerisindeki pozisyonuna göre eğitim ve geliştirme çalışması yapılacaktır.	-

Hedef 5.2. Tarım konusunda kamu kuruluşu-işletme- üniversite işbirliğinin artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. Üniversite - işletme işbirliğine gidilmek suretiyle Ar-Ge çalışmaları yapılacaktır.	
5.2.2. Üniversitelerin beyin gücü ve araç-gereç imkânları ile işletmelerin üretim teknolojisi ve teknikleri konusunda işbirliği oluşturulacaktır.	- Üniversiteler
5.3.3. Üniversitelerin ve işletmelerin deneyim ve birikimleri karşılıklı olarak paylaşılacaktır.	
5.2.4. Kamu kuruluşları, üniversite ve işletmeler arasındaki işbirliğin yasal olarak zorunlu hale getirilmesi konusunda girişimde bulunulacaktır.	-

AMAÇ 6.
Araştırma (Ar-Ge), Üretim, Pazarlama ve Destekleme İmkânlarının Artırılması

Hedef 6.1. Bölgedeki tarımsal üretimi artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.1.1. Üretici örgütlenmesi teşvik edilecektir.	- Üreticiler - Üretici Örgütleri
6.1.2. Gıda arz güvenliğini sağlayabilmek için doğal kaynakların uygun kullanımı ile iklim değişikliğinden kaynaklı etkilerin en aza indirildiği üretim planları oluşturulacaktır.	- Çevre, Şehir. ve İklim Değ. İl Md.lüğü

6.1.3. Bölgenin avantajlı olduğu organik fındık, çay, kivi, Trabzon hurması, fasulye, ceviz, bektaşı üzümü, frenk üzümü, turna yemişi, armut, bal, alabalık yetiştiriciliği ile süt ve süt ürünlerinde üretim imkânları hakkında iyileştirme ve araştırma faaliyetleri yapılacaktır.	- Üniversiteler - Araştırma Enstitüleri
6.1.4. Girdilerde yerel kaynakların kullanımının ön plana çıkarılmasına destek verilecektir.	-
6.1.5. Yapılacak ihtiyaç analizleri doğrultusunda, sektörün ihtiyaç duyduğu girdilerin üretiminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	
6.1.6. Bitkisel ve hayvansal üretimin bir bütün halinde yapılması sağlanacak ve üretimin sanayi ile entegrasyonu teşvik edilecektir.	- Üreticiler - Üretici Örgütleri
6.1.7. Kontrol ve sertifikasyon maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla üreticilerin bir araya gelerek büyük organizasyonlara yönelmeleri teşvik edilecektir.	
Hedef 6.2. Araştırma (Ar-Ge) çalışmalarını teşvik etmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.2.1. Sürdürülebilir ve yenilikçi üretimin yaygınlaştırılması ve üretimin artırılması için araştırmalar konu ve ürün bazında yapılacaktır.	- Üniversiteler
6.2.2. Sürdürülebilir tarım araştırmalarının ve projelerinin geniş katılımlı paydaşlarla uygulanabilir olması sağlanacaktır.	- Üreticiler - Üretici Örgütleri
6.2.3. Dış pazar araştırmaları takip edilerek iç piyasa ürünlerinde katma değer yaratabilecek yeni ürünlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	
6.2.4. Avrupa Birliği hibe fonları, Kalkınma Bakanlığı ve bölgesel ajans destekli projelerden yararlanmak üzere araştırma ve geliştirme projeleri yapılacaktır.	-
6.2.5. Ekosistemin korunmasına yönelik çevre dostu biyolojik mücadele ve bitki besleme yöntemleri konusunda daha inovatif ve yenilikçi yaklaşımlara dayanan iş birlikleri sağlanacaktır.	- Üreticiler - Üretici Örgütleri
6.2.6. Organik tarımsal üretimde teknolojinin geliştirilmesi ve mevcut sorunlara çözüm aranması yönünde çalışmalar yürütülecektir.	-
Hedef 6.3. Üreticilere pazarlama imkânlarının iyileştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.3.1. Bölgede üretilen tarımsal ürünlerin markalaşması sağlanarak ürünlere olan talebin artırılmasına katkıda bulunulacaktır.	- İlçe Belediyeleri - TTSO
6.3.2. Bölgede Coğrafi İşaretli ürünlerinin sayısı artırılabilecektir.	

6.3.3. İç pazara yönelik hammaddelerin katma değeri yüksek olan ürünlere dönüşümü desteklenecektir.	-
6.3.4. Desteklen Çilek ile Beslen Projesi yapılacaktır.	- DOKAP
6.3.5. Beyaz Şapkalı Şirin Komşum Projesi yapılacaktır.	
6.3.6. Ürünü Paketlen Saklarım Her Zaman Satarım Projesi yapılacaktır.	
6.3.7. Köy Ürünleri Satış Yeri Projesi yapılacaktır.	
6.3.8. Küçük Ölçekli Fındık İşleme Tesislerinin Kapasitelerinin Geliştirilmesi Projesi yapılacaktır.	
6.3.9. Küçük Ölçekli Kıyı Balıkçılarına Malzeme Desteği Projesi yapılacaktır.	
AMAÇ 7. Agro - Ekoturizmin geliştirilmesi	
Hedef 7.1. Agro-ekoturizmin bölgede öncü bir sektör konumuna ulaşmasını sağlamak, ulusal ve uluslararası ölçekte pazar payını artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
7.1.1. Agro-Ekoturizm konusunda eğitim programları hazırlanacaktır.	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7.1.2. Teknik donanım ve uzman personel ihtiyacı karşılanacaktır.	-
7.1.3. Turizm için cazibe noktası oluşturacak zengin kültürel ve doğal değerlere sahip alanların markalaştırılması	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7.1.4. Agro-Ekoturizm konusunda STK'ların, resmi kurum ve kuruluşların işbirliğinin sağlanacaktır.	-
7.1.5. Bölgedeki kültürel zenginliğin ulusal ve uluslararası tanıtımı için yurt içinde ve yurt dışında kültürel etkinlikler düzenlenecektir.	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7.1.6. Agro - eko turizmin çeşitlendirilmesi için kamp, kayak, mağaracılık, yamaç paraşütü, rafting, binicilik, balık avlama, foto-safari ve jumping gibi macera sporlarına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
Hedef 7.2. Agro-Ekoturizm için bölgenin doğal güzelliği ve biyoçeşitliliğini korumak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
7.2.1. Agro-Ekoturizm alanlarına sanayi tesisi kurma çalışmaları sınırlandırılacak veya kontrollü bir şekilde yapılması için tedbirler alınacak.	-

7.2.2. Mevcut sanayi tesislerinin çevreye bıraktığı kirliliği önlemek için bu tesislerin gerekliliği hakkında farkındalık oluşturulacak.	-
7.2.3. Ekoturizme uygun alanlarda aşırı yağışlar ve arazilerin meyilli olmasından kaynaklanan toprak erozyonu ve heyelan gibi doğal olaylara karşı tedbirler alınacak.	-
7.2.4. Orman alanlarında yangın, ihmal, kaçak yapılaşma ve arazi açmak için ağaçların bilinçsizce kesilmesinin azaltılması sağlanacak.	- Orman Genel Müdürlüğü
7.2.5. Hava kirliliğinin en önemli nedenlerinden olan fosil yakıtların kullanımının azaltılması, yerine doğalgaz, güneş enerjisi, jeotermal enerji vb. enerjilerin kullanılması yaygınlaştırılacak.	- Çevre Şehircilik ve İklim Değ. İl Md.lüğü
7.2.6. Ev ve sanayi atıklarının toprağa zarar vermeyecek şekilde toplanması ve depolanması için destekte bulunulacak.	-
7.2.7. Yaylalardaki düzensiz yerleşim alanlarının ve doğal dokuyu bozacak mimari oluşumların önüne geçilecek.	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7.2.8. Biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik iç ve dış kaynaklı projelerin geliştirilmesi ve uygulanması sağlanacak.	-
7.2.9. Bölgede Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Millî park, doğayı koruma alanı, doğa parkı ve doğa anıtı gibi koruma amaçlı alanlar tesis edilerek, özellikle endemik bitki türlerinin korunması sağlanacak.	- Doğa Koruma ve Millî Parklar 12. Bölge Müdürlüğü
Hedef 7.3. Bölgede Agro-Ekoturizmin gelişmesine yönelik altyapı çalışmaları yapmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
7.3.1. Bölgede il ve ilçelerin kırsal alanla bağlantısını sağlayan yolların altyapısı tamamlanacak.	- İlçe Belediyeleri
7.3.2. Otellerde yapılan gıda denetimi ile güvenilir gıdaya erişim sağlanacak.	-
7.3.3. Etkin iletişim araçları kullanılarak Agro-Ekoturizm konusunda tanıtımlar yapılacaktır.	-
7.3.4. Agro-Ekoturizme yönelik bahçeler tasarlanarak yeni destinasyonlar oluşturulacaktır.	-
Hedef 7.4. Bölgeyi Agro- Ekoturizm konusunda cazibe merkezi haline getirmek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
7.4.1. Agro-ekoturizm için eylem planı hazırlanacak.	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

7.4.2. Bölgede düzenlenen şenlik, fuar vb. etkinlikler artırılabak.	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7.4.3. Yazılı ve görsel basın ile internet kullanılarak bölgenin Agro-Ekoturizm potansiyelinin artırılması için etkin tanıtım faaliyetleri yapılacaktır.	
7.4.4. Doğa turizmi kapsamında yapılacak şenlik, organizasyon gibi etkinliklerde gıda üretimi ve sonrasında oluşan atıklar konusunda yaşanılacaktır sorunlar giderilecektir.	- İlçe Belediyeleri - Kaymakamlıklar - Muhtarlıklar
7.4.5. Doğa turizminin yapılacağı yörelerde belirli ana tur güzergâhları, varış noktaları, ara istasyonlar ve alt istasyon noktaları belirlenerek planlamaların yapılması sağlanacaktır.	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7.4.6. Yerel halk işletmelerinde kaliteli ve sağlığa uygun gıda üretimi ve pazarlaması hakkında eğitim verilecektir.	-
7.4.7. Turizm gelişim alanlarında yer alan Agro-Ekoturizm alanlarının “alan yönetim planlarının” yapılacaktır.	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
7.4.8. Bölgede, mevcut konaklama kapasitesi kültür ve Agro-Ekoturizme yönelik yapılacak uygulamalarla artırılabak.	
7.4.9. Bölgede oto karavan ve kampçılığın gelişmesi için planlama ve uygulama çalışmaları yapılacaktır.	
AMAÇ 8. <i>Yurt dışı kaynakları kullanılarak sosyal ekonomi ve çevresel hedeflere ulaşmak için proje geliştirmek ve sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı teşvik etmek ve bölgesel farkları azaltmak.</i>	
Hedef 8.1. Bayburt, Gümüşhane, Rize Trabzon Kırsal Kalkınma Projesi (IFAD) ile birlikte kırsal alanda yaşayan kişilerin bitkisel üretim, hayvansal üretim, arıcılık, su ürünleri faaliyetleri ve kırsal altyapılarının iyileştirilerek hayat standartlarının yükseltilmesi.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
8.1.1. Mevcut ahırların modernizasyonu sağlanacaktır.	- IFAD (Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu)
8.1.2. Yem tabanının güçlendirilmesi sağlanacaktır.	
8.1.3. Damızlık hayvan varlığının artırılması için dişileştirilmiş sperma uygulaması gerçekleştirilecektir.	
8.1.4. Meyve ve sebze üretiminin iyileştirilmesi sağlanacaktır.	
8.1.5. Hayvan içme suyu göletleri ile ilgili şebeke bağlantılarının iyileştirilmesi sağlanacaktır.	

8.1.6. Mera yayla ve tarım arazisi erişim yolu, istinat duvarı ve menfezler gibi destekler verilecek.	- IFAD (Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu)	
8.1.7. Köy kanalizasyonu ana şebekesi iyileştirmesi sağlanacak.		
8.1.8. Biyolojik arıtma sistemleri iyileştirilecek.		
8.1.9. Pazar yeri ve küçük kesimhaneler temin edilecek.		
8.1.10. Topraksız tarım sera kurulumu projeleri yürütülecek.		
8.1.11. İçme suyu projesi yapılacak.		
8.1.12. Mobil çoban barınakları yapılacak.		
8.1.13. Kırsal turizm faaliyetleri (en fazla 5 odaya kadar aile işletmesi kurulması) desteklenecek.		
8.1.14. Gözleme evi, mantı evi, makarna, tarhana vb. unlu mamuller ve yeme içme işletmesi kurulacak.		
8.1.15. Ahşap oyma, taş işleme, Keşan bezi dokuma ve işleme, ipek koza, tespih vb. yöresel el sanatları işletmesi kurulacak.		
8.1.16. Su ürünleri yetiştiriciliğinin iyileştirilmesi sağlanacak.		
8.1.17. Arıcılık faaliyetlerinin iyileştirilmesi sağlanacak.		
AMAÇ 9. Güvenilir gıdaya erişimin sağlanması		
Hedef 9.1. İlimizde faaliyet gösteren gıda işletmelerinin iyileştirilmesi		
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar	
9.1.1. Güvenli gıda hakkında üreticilere ve tüketicilere yönelik farklı bilgi setleri ve iyi hijyen kılavuzları hazırlanacaktır.	- Kontrol Sertifikasyon Kuruluşları (KSK)	
9.1.2. Gıda etiket okuma, saklama ve hijyen kuralları hakkında eğitimler verilecektir.	-	
9.1.3. Materyallerin kaymakamlıklar, belediyeler, muhtarlıklar ve üretici örgütler kanalıyla dağıtılması sağlanacaktır.		
9.1.4. Müdürlük ve yerel yönetimler işbirliği ile eğitimcilerin eğitilmesi sağlanacaktır.		

9.1.5. İşletmeler ve tüketicilere yönelik bilgilendirme amaçlı toplantı ve ziyaretler düzenlenecektir.	-
9.1.6. Üreticiler, tüketici örgütleri ile tüketicilerin doğru bilgilendirilmesi ile daha etkin ve aktif hale gelmeleri sağlanacaktır.	- Kooperatifler
9.1.7. Birincil üreticilerin, birincil üretim aşamasında uymaları gereken genel ve özel hijyen kuralları hakkında bilgilendirilmeleri sağlanacaktır.	-
9.1.8. Gıda, yem denetim ve kontrol sisteminin ISO 17020'ye göre akreditasyonun tamamlanması sağlanacaktır.	
9.1.9. Gıdanın taşıdığı riskle orantılı, uygun sıklıkta denetim ve kontrollerin yapılması ve etkin koordinasyonu sağlanacaktır.	
9.1.10. Son ürün kontrolünün yanında üretim sisteminin kontrolü de sağlanacaktır.	
9.1.11. Gıda iş yerleri kayıt altına alınacak, teknik ve hijyenik normlar geliştirilecektir.	
9.1.12. İhracatta sorun yaşanan sektörlere yönelik gerekli tedbirler alınacaktır.	
9.1.13. Gıda ve Yem Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) bilinçlendirme kampanyaları yapılacaktır.	
9.1.14. Tarımsal işletmelerde gıda güvenliği şartları ifa ederek niteliklerin iyileştirilmesi için çeşitli destek programları düzenlenecektir.	
9.1.15. Gıda sektöründe 174 Alo Gıda Hattına gelen tüketici talep / şikayetler dikkate alınarak gerekli icraatler yerine getirilecektir.	
9.1.16. Toplumsal bilinçlendirme kampanyaları yapılacaktır.	
9.1.17. İşletmeler ve tüketicilere yönelik bilgilendirme amaçlı toplantı ve ziyaretler düzenlenecektir.	
9.1.18. Çiftlikten sofraya gıdanın üretiminin tüm aşamalarında paydaşların doğru bilgilendirilmeleri sağlayacak ve haksız rekabeti önleyecek tedbirlerin alınacaktır.	
9.1.19. Hijyenik Tereyağı (Sağyağ) ve Trabzon Telli Peynir Üretimi Projesi DOKAP'a sunulacaktır.	- DOKAP

8.2 DEVLET SU İŞLERİ 22.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: İlimiz su kaynaklarını bilim, teknik ve çevre duyarlılığına uygun olarak kullanıma sunmak, tarım arazilerini, su ve toprak kaynaklarından gelecek zararlardan korumak.

AMAÇ 1.

Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarını yeterli miktar ve kalitede karşılanması ve atık su kirliliğinin önlenmesi

Hedef 1.1. Belediyelerin içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarının karşılanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. 2010 yılında yapımı tamamlanmış Atası Barajı'ndan ilin içme suyu ihtiyacının karşılanmaya devam edebilmesi için gerekli bakım onarım çalışmaları yapılmaya devam edecektir.	- TİSKİ

AMAÇ 2.

Suyun etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak

Hedef 2.1. Depolanan su kapasitesinin artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Projelerin revizyon gerektirmeyecek detayda hazırlanması ve gerekebilecek revizyonların ilgili birimlerle koordineli olarak hızlandırılması sağlanacaktır.	-

AMAÇ 3.

Su Kaynaklarının araştırılması, miktar ve kalitesinin iyileştirilmesi ve izlenmesi

Hedef 3.1. Su kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetilmesi için su analizlerinin artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Kalite kontrol, laboratuvar ve Ar-Ge altyapısı geliştirilerek, ulusal ve uluslararası alanda güvenilir geçerli deney sonuçları üretilmeye devam edilecektir.	-

Hedef 3.2 Yüzeysel su kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetilmesi için kalite ve miktarının ölçülmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Su kalitesi ve hidrometrik veri işleme alt yapısı geliştirilecektir.	-

3.2.2 Hidrometrik istasyonlarının cihaz bakım onarımları zamanında giderilecektir.		-
AMAÇ 4. Taşkınlardan korunmak ve erken müdahale edebilmek için projeler geliştirmek		
Hedef 4.1. Taşkınlardan korunmak için erken uyarı sistemlerini kurmak		
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar	
4.1.1. Taşkın erken uyarı sistemleri (TEUS) kurulması ve artırılması çalışmaları devam edecektir.	-	
4.1.2. Taşkın Erken Uyarı Sistemi (TEUS)'nin sağlıklı ve kesintisiz çalışabilmesi için gerekli teknik destek sağlanmaya devam edecektir.		
4.1.3. 22. Bölge Taşkın Erken Uyarı Sistemi Kurulumu (TEUS) 2. Kısım Projesinin devamı gerçekleştirilecektir.		
Hedef 4.2. Taşkınla mücadelede makine ve ekipman kullanımının etkinliğinin artırılması		
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar	
4.2.1. Bölge müdürlüğümüz bünyesindeki tüm makine ve ekipmanların düzenli bakımları sağlanacaktır.	-	
4.2.2. Makine parkına uygun operatör ve bakım elemanı ihtiyacı için personel temini sağlanacaktır.		
AMAÇ 5. Yerleşim yerleri ve tarım arazilerinde taşkın sularından gelecek zararları önlemek		
Hedef 5.1. Dere ıslahı ve taşkın koruma planı ve projelerinin geliştirilmesi		
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar	
5.1.1. Her ölçekteki fiziki plan (mekânsal / uygulama / imar / nazım) çalışmasında DSİ 'nin uygunluk görüşünün alınması ve mutlak suretle DSİ kriterlerinin uygulanması sağlanacaktır.	-	
5.1.2. Taşkın sahalarının; mevcut arazi koşullarına göre modellenmesi ve yerinde belirlenmesi sağlanacaktır.		
Hedef 5.2. Derelerin ıslahı ve taşkın koruma projelerinin tüm ilçelerimizde gerçekleştirilmesi		
5.2.1. Yenilikçi taşkın kontrol tesisleri yapılmasına çalışılacaktır.	-	
5.2.2. Ortahisar ilçesi Gürbulak Mahallesi 3. Kısım Taşkın Kontrol Projesi		

5.2.3. Ortahisar ilçesi Akkaya ve Karakaya Mahalleleri Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.4. Ortahisar ilçesi Aygören Vadisi Beşirli Deresi Islahı Projesi	
5.2.5. Ortahisar ilçesi Çağlayan Aşağımahalle Deresi Islahı Projesi 2. Kısım	
5.2.6. Ortahisar ilçesi Gündoğdu Mahallesi Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.7. Ortahisar ilçesi Konaklar Mahallesi Zülûfün Deresi Islahı Projesi	
5.2.8. Ortahisar ilçesi Okçular Mahallesi Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.9. Ortahisar ilçesi Tabakhane Deresi Islahı Projesi	
5.2.10. Ortahisar ilçesi Zağnos Deresi Islahı Projesi	
5.2.11. Merkez Değirmendere Vadisi Islahı Projesi 3. Kısım	
5.2.12. Trabzon İli Köprü Ve Menfez Yapımları 2. ve 3. Kısım Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.13. Trabzon İli Tersip Bentleri Taşkın Kontrol Projesi	-
5.2.14. Trabzon İli Yukarı Havza Önlemleri (Tersip Bendi ve Sekiler) (2. Kısım) Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.15. Trabzon İli Ve İlçeleri Taşkın Kontrol Tesisleri (Maçka, Düzköy)	
5.2.16. Beşikdüzü İlçe Merkezi Dereleri Vadisi Islahı Projesi	
5.2.17. Beşikdüzü Şalpazarı Ağasar Vadisi Islahı Projesi 6. Kısım	
5.2.18. Vakfıkebir İlçe Merkezi Dereleri Islahı Projesi 2. Kısım	
5.2.19. Vakfıkebir Tonya Fıı Deresi Islahı Projesi 3. Kısım	
5.2.19. Tonya Hoşarlı ve Karaağaçlı Mahalleleri Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.20. Tonya Karşular Mahallesi Sanga ve Mollamehmet Dereleri Islahı Projesi	
5.2.21. Tonya İskenderli Mahallesi Taşkın Kontrolü Projesi	
5.2.22. Çarşıbaşı İlçe Merkezi Taşlıtepe ve Kaldırım Dereleri Islahı Projesi 2. Kısım	

5.2.23. Çarşıbaşı ilçesi Salova Mahallesi Değirmen Deresi Islahı Projesi	
5.2.24. Akçaabat ilçesi Akören, Demirci ve Yeşilyurt Mahalleleri Küçük Deresi Islahı Projesi 1. Kısım	
5.2.25. Akçaabat ilçe Merkezi Dereleri Islahı Projesi 2. Kısım	
5.2.26. Akçaabat ilçesi Söğütlü Vadisi Islahı Projesi 3. ve 4. Kısım	
5.2.27. Akçaabat ilçesi Yıldızlı Sera Deresi Islahı Projesi 3. Kısım	
5.2.28. Düzköy ilçe Merkezi Kale Deresi Islahı Projesi Yan Kolları 2. Kısım	
5.2.29. Düzköy ilçesi Mahalli Dereleri Islahı Projesi	
5.2.30. Yomra ilçe merkezi Şana Deresi Islahı Projesi 3. Kısım	
5.2.31. Yomra ilçesi Vadisinin Islahı Projesi 2. Kısım	
5.2.32. Arsin ilçesi Cumhuriyet, Yeşilce ve Cudibey Mahalleleri 2. Kısım Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.33. Arsin ilçesi Yanbolu Vadisi Islahı Projesi 3. Kısım	
5.2.34. Arsin ilçesi Yeşilyalı ve Çubuklu Mahalleleri Kuzguncuk ve Karaosmanoğlu Mevkii Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.35. Araklı ilçesi Küçükdere Deresi Islahı Projesi 2. Kısım	
5.2.36. Araklı ilçesi Karadere Vadisi Islahı Projesi 4. Kısım	
5.2.37. Sürmene ilçesi Zeytinli 1, Zeytinli 2 ve Değirmen (Baştımar) Dereleri Islahı Projesi	
5.2.38. Çaykara İlçesi Merkez ve Mahalleleri Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.39. Dernekpazarı İlçesi Merkez ve Mahalleleri Taşkın Kontrol Projesi	
5.2.40. Of ilçe merkezi İstale Deresi Islahı Projesi 2. Kısım	
5.2.41. Of ilçesi Yanıktaş Mahallesi Karaömer Deresi Islahı Projesi	
5.2.42. Hayrat ilçesi Balaban Beldesi Balaban ve Baltacı Dereleri Islahı Projesi 2. Kısım	

AMAÇ 6.***Doğal afet ve taşkınlardan sonra meydana gelebilecek hasarların onarımı*****Hedef 6.1.** Sel ve Taşkın Heyelan gibi Doğal Afetlerden Sonra Meydana Gelen Hasarların Onarımı İçin Çalışmalar Yapmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.1.1. Trabzon İli 5, 6. ve 7. Kısım Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı	-
6.1.2. Araklı İlçesi Çamlıca Mahallesi Kanlar Mevkisi Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı	
6.1.3. Of İlçesi ve Mahalleleri Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı	
6.1.4. Sürmene İlçesi ve Oylum Mahallesi Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı	
6.1.5. Trabzon Merkez ve İlçeleri İkmalî Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı	

8.3

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU

VİZYON: Trabzon'da refahı artırmak, hayat standartlarını yükseltmek, sürdürülebilir sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlamak.

AMAÇ 1.

Avrupa Birliği, ulusal ve uluslararası kuruluşlardan sağlanan kaynaklarla kırsal kalkınma programlarını etkin bir şekilde uygulayarak sürdürülebilir kırsal kalkınmaya katkı sağlamak.

Hedef 1.1. IPARD fonlarıyla rekabetçi, sürdürülebilir ve çevreye duyarlı projeleri desteklemek amacıyla proje yönetimi, yerinde kontrol ve ödeme sürecinin etkinliğini artırmak.

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

1.1.1. Anlaşılır bilgi ve iyi proje örneklerini içeren tanıtım faaliyetlerinde bulunmak.

1.1.2. Kazanılan tecrübeler ışığında personelin eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri güncellemek ve tekrarlamak.

AMAÇ 2.

IPARD programı uygulamalarının tanınırlığını artırmak.

Hedef 2.1. IPARD Programına ilişkin tanıtım, bilgilendirme ve görünürlük faaliyetlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

2.1.1. İlimizde yatırım yapacak potansiyel faydalanıcılara yönelik bilgilendirme toplantılarının düzenlenmesi.

2.1.2. Başvuru Çağrı dönemlerinde Kamu Kurumlarının internet sitelerinde Başvuru Çağrı İlanın yayınlanmasını sağlamak.

2.1.3. Yazılı, görsel ve işitsel basında yer alan faaliyetlerde bulunmak.

2.1.4. Sosyal medya hesapları üzerinden tanıtım faaliyetleri gerçekleştirmek.

9 SU ÜRÜNLERİ

9.1 SU ÜRÜNLERİ MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

VİZYON: Uygulama odaklı araştırma yaklaşımı ile Türkiye'de ve dünyada çalışma konularında önder araştırma kurumu olmak

AMAÇ 1.
Sürdürülebilir balıkçılık yönetiminin sağlanması

Hedef 1.1. Ticari balık türlerinin yönetimi ile ilgili veri toplamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Karaya çıkarılan av miktarı ve türlerin boy ve yaş dağılımı izlenecek	- Üniversiteler - FAO - Balıkçı Kooperatifleri
1.1.2. Biyo-ekolojik çalışmalar yapılacak	
1.1.3. Sonuçlar analiz edilecek ve ilgili makamlara sunulacak	- Üniversiteler - FAO

Hedef 1.2. Sürdürülebilirliği sağlanmak için ticari türlere ait stok tahminleri yapmak ve yönetim planı oluşturmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Düzenli olarak yumurta ve larva sörveyleri yapılacak	- Üniversiteler - FAO
1.2.2. Avcılık öncesi ve sonrası stok tahminleri yapılacak	
1.2.3. Hassas türler izlenerek, korumak ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirilecek	- Üniversiteler - FAO - Balıkçı Kooperatifleri
1.2.4. Faaliyet sonuçları analiz edilecek, raporlar hazırlanacak ve ulusan ve uluslararası platformlarda sunulacak	- Üniversiteler

Hedef 1.3. Filo kapasitesini ve avcılığı izlemek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Balıkçı gemilerine ait tüm kayıt bilgileri (av miktarı, tonaj, yakıt), kullandıkları av araç gereçleri kayıt altına alınacak	- Balıkçı Kooperatifleri

1.3.2. Sonuçlar değerlendirip kota uygulaması için ilgili makamlara rapor hazırlanacak	- Üniversiteler
Hedef 1.4. Ekosistem tabanlı balıkçılık yönetimi seçeneklerini geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Ekosistem tabanlı balıkçılık modellerini geliştirmek için çalışmalar yapılacak	- Üniversiteler - FAO - Balıkçı Kooperatifleri
1.4.2. Çevresel değişkenleri izlemek ve canlılarla ilişkilendirme çalışmaları gerçekleştirilecek	- Üniversiteler
1.4.3. Sucul habitatlardaki değişimleri ve olumsuz etkileri belirlemek çalışmaları yürütülecek	
1.4.4. İstilacı türleri izlemeye yönelik etkinlikler yapılacak	
Hedef 1.5. Balıkçılık (avcılık) sektörünün sosyo- ekonomik yapısını belirlemek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.5.1. Balıkçılarla anketler yapılacak	- Üniversiteler - FAO - Balıkçı Kooperatifleri
1.5.2. Balıkçılıkta alınan kararların etki analizlerini yapmaya yönelik çalışmalar yapılacak	- Üniversiteler - Balıkçı Kooperatifleri
1.5.3. Olası bir filo azaltma faaliyeti için gerçek balıkçı profilini belirleme analizleri yapılacak	
AMAÇ 2. Sürdürülebilir balık yetiştiriciliğinin geliştirilmesi	
Hedef 2.1. Potansiyel balık türlerini kültüre almak, kültür özelliklerini geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Kültüre alınacak potansiyel balık türlerinin biyo-ekolojik özelliklerini belirlemeye yönelik literatür analizi yapılacak	- Üniversiteler
2.1.2. Döl alım ve larva büyütme çalışmaları gerçekleştirilecek	
2.1.3. Türe özgü yem geliştirme denemeleri yapılacak	- Üniversiteler - Özel sektör

Hedef 2.2 Biyo-teknolojik çalışmalar yapmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Triploid, dişileştirme, kriyoprezervasyon vb. biyoteknolojik araştırmalar yapılacak	- Üniversiteler
Hedef 2.3. Balık hastalık ve zararlılarını kontrol etmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Balık hastalık ve zararlıları ile mücadele yöntemlerini geliştirmeye yönelik deneysel çalışmalar yapılacak	- Üniversiteler
2.3.2. Balık hastalık ve zararlılarla mücadele için çiftlik ziyaretleri yapılacak	- Üretici Birliği
Hedef 2.4. Eğitim faaliyetleri gerçekleştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Bilimsel gelişmelerle ilgili ulusal ve uluslararası düzeyde demonstrasyon ve çalıştaylar düzenlenecek	- Üniversiteler - FAO
Hedef 2.5. Su ürünleri yetiştiriciliğine uygun alanları ve taşıma kapasitesini belirlemek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Deniz ve iç sulardaki potansiyel yetiştiricilik alanlarını belirlemek konusunda çalışmalar yapılacak ve teknik raporlar hazırlanacak	- Üniversiteler - Belediyeler - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
2.5.2. Karasal ve denizel ortamlarda yetiştiricilik alan potansiyellerini incelemek ve yetiştiriciliğin yaygınlaştırılmasını sağlayacak etkinliklere katkı verilecek	
Hedef 2.6. İklim değişikliğine uygun yetiştiricilik	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.6.1. İklim değişikliğini göz önünde bulundurarak, bu değişime toleranslı balık ırkları geliştirmek için fikir ve proje üretme etkinlikleri gerçekleştirilecek	- Üniversiteler

Hedef 2.7. Balık besleme ve alternatif yem kaynaklarını araştırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.7.1. Kültüre alınan yeni balık türlerinin besin ihtiyaçlarını belirleme ve türe özgü rasyon geliştirmek çalışmaları yapılacak	- Üniversiteler
2.7.2. Türlen besin ihtiyacına uyumlu, ve balık ununa ikame olabilecek hammaddelerin kullanımını artırmaya yönelik çalışmalar planlanacak	

AMAÇ 3.
Sürdürülebilir işleme ve pazarlama altyapısını oluşturmak

Hedef 3.1. İşlenmiş su ürünleri çeşitliliğini artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Entegre işleme tesisi kurulması yönünde bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri yapılacak	- Üniversiteler - İşleme tesisleri
3.1.2. Avlanan ve yetiştirilen balıkların değişik ürün işleme yöntemlerine tabi tutulmasına yönelik analiz ve değerlendirme yapılacak.	

Hedef 3.2. Su ürünleri tüketimini artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Su ürünleri tüketim/tüketici eğilimlerini belirlemek üzere sosyo-ekonomik analizleri içeren envanter çalışmaları yapılacak	- İşleme tesisleri
3.2.2. Eğitim kurumlarında, yazılı ve görsel medyada su ürünleri tüketimini artırmaya yönelik eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerine katkı verilecek	- Üniversiteler

Hedef 3.3. Su ürünleri atıklarını değerlendirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Balık atıklarının balık unu yapımında kullanılmasına yönelik faaliyetler yapılacak ve özel sektörün yatırım yapması konusunda bilgilendirilecek	- İşleme tesisleri
3.3.2. Atıklardan protein izolatu, hidrolizatu ve jelatin elde edilecek ve özel sektörü bu konuda bilgilendirilecek	

AMAÇ 4.***Su Ürünleri Genetik Kaynaklarının Korunmak ve Sürdürülebilir Kullanımını Sağlamak*****Hedef 4.1.** Gen bankası koruma programları geliştirmek

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Balık müzesi ve koleksiyonu oluşturulacak ve buna hizmet edecek ülkesel su ürünleri örneklerinin toplanması sağlanacak	- Tarım ve Orman Bakanlığının İlgili Birimleri
4.2.1. Biyoteknoloji Merkezi ve Gen Bankasının çalışmaları geliştirilecek	- Üniversiteler - FAO

Hedef 4.2. Koruma ve sürdürülebilir kullanım hedeflerini planlamak ve planın gerçekleştirilmesini sağlayacak kurumsal yapıları güçlendirmek

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Mevcut laboratuvar altyapısı güçlendirilecek	- Üniversiteler - FAO
4.2.2. Moleküler genetik çalışmalar kapsamında türleri tanımlanacak	- Üniversiteler
4.2.3. Yerli tür ve popülasyonların saptanması amacıyla uygun metotların geliştirilmesine yönelik araştırmalar yapılacak	- Üniversiteler - FAO

Hedef 4.3. Sürdürülebilirliği sağlamak üzere türler için ıslah programları hazırlamak

Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. Islah amaçlı olarak moleküler genetik çalışmaları yürütülecek	- Üniversiteler
4.3.2. Islah hedefleri belirlenerek ve stratejileri oluşturulacak	

AMAÇ 5.***Deniz ve İç Sulardaki Kaynakları İzlemek*****Hedef 5.1.** Kirlenici unsurları belirlemek

Proje, Program, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. Deniz ve tatlı su kaynaklarının kirlenici belirlenmeye yönelik çalışmalar gerçekleştirilecek	- Üniversiteler

5.1.2. Deniz ve tatlı su canlılarındaki kirlilik etmenlerini belirlemeye yönelik çalışmalar yapılacak	- Üniversiteler - FAO
5.1.3. Yetiştiricilik yapılan su kaynaklarının taşıma kapasitesini belirlemeye yönelik çalışmalar gerçekleştirilecek	- Üniversiteler
Hedef 5.2. Suyun fiziksel ve kimyasal yapısındaki değişimlerini izlemek	
Proje, Program Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. Yetiştiricilik yapılan tatlı su kaynaklarının kalitesini belirleme çalışmaları yapılacak	- Üniversiteler
5.2.2. Deniz suyunun fiziksel ve kimyasal parametreleri izlenecek	

9.2 TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Su ürünlerinde sürdürülebilirliği ve arz güvenliğini sağlamak, balıkçının gelir ve refahını arttırmak, sorumluluk bilinciyle sektöre yön vermek

AMAÇ 1.

Alabalık yetiştiriciliğinde kara tesislerindeki üretimin verimliliğinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanması

Hedef 1.1. İlde bulunan su ürünleri yetiştiriciliği kara tesislerinin üretim sistemlerinin modernizasyonu

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Proje süresince kara tesislerinde yapılan inceleme ve çalışmalarda, tespit edilen eksikliklere dayalı elde edilen veriler ışığında gerekli alet-ekipman ve miktarı belirlenecek	- DOKAP - İç Su Yetiştiriciler Birliği
1.1.2. Tesislerde görülen eksikliklerin tespit edilerek gerekli görülen alet-ekipman desteği sağlanacak	
1.1.3. İlimizde bulunan su ürünleri yetiştiriciliği konusunda faaliyet gösteren yetiştiricilik kara tesislerine, üretim altyapısının ve metotlarının geliştirilmesi için teknik destek verilecek	
1.1.4. Ayrıca küçük ölçekli işletmecilerimiz ile birlikte ilimizde bulunan yüksek kapasiteli kuluçkahane tesislerine teknik ve bilgi kapsamlı ziyaret programı gerçekleştirilecek	

AMAÇ 2.

Avlanan balıklarda yetersiz muhafaza koşullarından ötürü oluşan fiyat dalgalanmalarının önüne geçilerek balıkçıların geçim kaynağının korunması ile tüketiciye güvenilir, taze ve ucuz gıdanın temin edilmesi

Hedef 2.1. İlde bulunan Faroz, Akçakale ve Beşikdüzü'ndeki balıkçı barınaklarında üst yapısal ünitelerinin geliştirilmesi projesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Proje süresince balıkçı barınaklarında yapılan inceleme ve çalışmalarda, tespit edilen eksikliklere dayalı elde edilen veriler ışığında gerekli ünite ve malzemelerin miktarları belirlenecek	- DOKAP - Balıkçı Kooperatifleri
2.1.2. Proje kapsamında satın alınacak üniteler ve gerekli malzemeler hakkında bir fiyat-performans araştırması yapılacak	
2.1.3. Hedef grupta yer alan balıkçı kooperatiflerine ünitelerin kullanımı ile ilgili kısa bir eğitim verilecek	

AMAÇ 3.***Tadilat, bakım ve onarım masraflarının karşılanarak balıkçılara ekonomik yönden katkı sağlanması*****Hedef 3.1.** Su ürünleri avcılığıyla geçimini sağlayan küçük ölçekli balıkçı teknelerinin bakım-onarım işlemlerinin desteklenmesi projesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Balıkçı teknelerinde yapılan inceleme ve çalışmalarda, tespit edilen eksikliklere dayalı elde edilen veriler ışığında gerekli malzeme ve miktarı belirlenecek	- DOKAP - Balıkçı Kooperatifleri
3.1.2. Tamirat ve bakım onarımı yapılmış küçük ölçekli balıkçı teknesi sayısı belirlemeye yönelik saha çalışmaları yapılacak	- DOKAP - Balıkçı Kooperatifleri
3.1.3. Hedef grupta yer alan balıkçılara malzemelerin kullanımı ile ilgili eğitim verilecek	

10 ORMANCILIK

10.1 TRABZON ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Doğal Orman ekosistemini başta yangınlar ve zararlılar olmak üzere çeşitli faktörlere karşı etkin bir şekilde korumak; koruma kullanma dengesi, biyolojik çeşitlilik, gen kaynakları, orman sağlığı, odun dışı ürün ve hizmetler ile ektörizm geliştirilmesi gözetilerek çok amaçlı ve verimli bir şekilde yönetmek.

AMAÇ 1.
Ormanların korunması

Hedef 1.1. Orman Yangınlarıyla mücadele tedbirleriyle yangın mücadele kapasitesini arttırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Yangın yönetim sistemi iyileştirilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları
1.1.2. Çalışan personelin koruyucu giysi kullanması sağlanacaktır.	

Hedef 1.2. Orman zararlarıyla mücadelenin artırılması, mekanik ve teknik mücadele oranını artırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Yırtıcı böcek üretimi artırılacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları
1.2.2. Ekosistemlerin sağlıkları izlenecektir.	
1.2.3. Mücadele için önleyici tedbirlere ağırlık verilecektir.	

Hedef 1.3. Olumsuz müdahalelere karşı ormanlarda tedbirler artırılarak orman suçu sayısını azaltmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Açma ve işgal eylemleri gelişen teknoloji ile takip edilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları
1.3.2. Odun ve odun dışı ürünlere yönelim sağlanacaktır.	

Hedef 1.4. Kadastro ve orman sınırlandırma işlemlerini bitirerek kesinleşen ormanların tapuya tescillerini yapmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Tescil ve 2B çalışmaları hızlandırılacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 1.5. Ormancılık altyapısını güçlendirerek mevcut orman yollarını standart hale getirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.5.1. Yol yapımında fayda maliyet analizleri yapılacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları
1.5.2. Bakımlarda diğer kuruluşlarla işbirliğine gidilecektir.	

Hedef 1.6. Ormancılık çalışmalarında süreklilik için orman köylerinde sosyo-ekonomik kalkınmayı desteklemek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.6.1. Orman köylerinde yaşayanlara sosyo-ekonomik kalkınmayı sağlamaya yönelik kredi destekleri verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları
1.6.2. Orman köylüleri krediler konusunda bilinçlendirilecektir.	

AMAÇ 2.
Ormanların geliştirilmesi ve genişletilmesi

Hedef 2.1. Ormanları iyileştirmek ve verimliliği artırmak için silvikültürel bakım tedbirlerini artırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Ormanların bakım, imar ve ıslah çalışmalarına hız verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 2.2. Verimli orman alanını 150.000 hektara çıkarmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Ormanların bakım, imar ve ıslah çalışmalarına hız verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 2.3. Doğal ve yapay gençleştirme çalışmaları yapmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Doğal yolla gençleştirmeye öncelik verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 2.4. Piyasanın talebine uygun ürün elde etmek için kaliteli odun, tohum ve meyve verimliliğine yönelik budama yapmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Kaliteli ürün ve kozalak verimini artırmaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 2.5. Hızlı gelişen yerli türlerle ilgili endüstriyel ağaçlandırmalar yapmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Hızlı büyüyen ağaç türlerine öncelik verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 2.6. Ormanları toplam il alanının %40 'ına çıkarmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.6.1. Ağaçlandırma faaliyetlerine hız verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları
2.6.2. Mera faaliyetlerine hız verilecektir.	

Hedef 2.7. İlimizin orman ağacı, tohum ve fidan ihtiyacını gidermek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.7.1. Fidan ve tohum üretiminde kaliteye önem ve öncelik verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 2.8 . Erozyonla mücadele sel ve çığ kontrol çalışmaları yürütmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.8.1. Sel ve erozyon eylem planları hazırlanacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

AMAÇ 3.
Orman kaynaklarından faydalanma

Hedef 3.1.Orman alanlarından çok amaçlı faydalanmak için envanter çıkarıp amenajman planları yapmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Fonksiyonel planlama çalışmalarına hız verilecektir.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 3.2. Endüstriyel odun üretimi verimliliğini % 81'e çıkarıp kaliteli tomruk üretmek.

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

3.2.1. En yüksek kantite ve kalitede üretim yapılmasını sağlanacaktır

- Üniversiteler
- Belediyeler
- Muhtarlıklar
- STK'ler
- Diğer Kamu Kurumları
- Meslek Odaları

Hedef 3.3. Orman ürünleri (odun dışı) potansiyelinin tespitiyle plan döneminde ekonomik öneme sahip ürün çeşidini ve miktarını % 25 oranında artırmak.

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

3.3.1. Faydalanmaya yönelik takip ve kontrolleri artırılabacaktır.

- Üniversiteler
- Belediyeler
- Muhtarlıklar
- STK'ler
- Diğer Kamu Kurumları
- Meslek Odaları

Hedef 3.4. Bilimsel, kültürel, Sportif, sosyal ve estetik orman hizmetlerinden yararlanmak için rekreasyon alanlarını belirleyerek hizmet ve kaliteyi artırmak.

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

3.4.1. Ormanların sosyal fonksiyonlarından faydalanmayı artırılacaktır.

- Üniversiteler
- Belediyeler
- Muhtarlıklar
- STK'ler
- Diğer Kamu Kurumları
- Meslek Odaları

AMAÇ 4.
Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Hedef 4.1. Ormancılığın sorunlarını çözmek için yeni teknikler geliştirmek.

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

4.1.1. Ar-Ge çalışmalarına hız verilecektir.

- Üniversiteler
- Belediyeler
- Muhtarlıklar
- STK'ler
- Diğer Kamu Kurumları
- Meslek Odaları

Hedef 4.2. İnsan kaynakları yönetimini, genel müdürlüğün misyonuna uygun olarak geliştirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Uzman personeller ile diğer personeller arasında bilgi ve tecrübe aktarımını sağlanacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 4.3. Bilgi sistemleri ve teknoloji altyapısını tamamlayarak orman bilgi sistemini geliştirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. Elektronik belge Yönetim Sistemi (EBYS)'nin geliştirilmesi sağlanacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları

Hedef 4.4. Müdürlüğün faaliyetlerini tanıtarak orman ve ormancılık konularında toplumu sürekli bilgilendirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. Tanıtımda etkin rol alabilecek faaliyetler yapılacaktır.	- Üniversiteler - Belediyeler - Muhtarlıklar - STK'ler - Diğer Kamu Kurumları - Meslek Odaları
4.4.2. Çalışma alanlarımıza görsel levha ve panolar koyulacaktır.	
4.4.2. Bölge ve İşletme Müdürlüklerimiz web sayfaları güncellenecektir.	

10.2 DOĞA KORUMA VE MİLLÎ PARKLAR 12.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Bugünkü ve gelecek nesillerin; temel ihtiyaçlarının göz önüne alındığı, hayat kalitesinin artırıldığı, tabii kaynakların akılcı yönetildiği sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının teminatı olan; saygın ve öncü bir kurum olmak.

AMAÇ 1.

Millî Parklar, Tabiat Parkları, Tabiat Anıtları ve Tabiatı Koruma Alanlarının planlanması, düzenlenmesi, geliştirilmesi, tanıtılması, yönetilmesi, işletilmesi ve işlettirilmesi faaliyetlerine devam etmek.

Hedef 1.1 İlde korunan alanların miktarını ve niteliğini uluslararası standarda ulaştırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Uzun Devreli Gelişme Planları tamamlanan korunan alanların alt ölçekli planları tamamlanacaktır.	- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Kültür Turizm Müdürlüğü
1.2.2. 2873 Sayılı Millî Parklar Kanunu kapsamında yeni korunan alan tescil edilecektir.	- Kaymakamlıklar - İlgili Belediyeler - Karayolları Bölge Müdürlüğü - Orman Bölge Müdürlüğü - DSI - Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
1.2.3. İldeki tescilli korunan alanların Uzun Devreli Gelişme Planları tamamlanacaktır.	
1.2.4. Korunan alanlarda ihtiyaç duyulan tesisler (günübirlik kullanım alanı, konaklama, idari ve altyapıları) tamamlanacaktır.	- Yerel Yönetimler - Özel Sektör

AMAÇ 2.

Kaynakların verimliliğini artırmak.

Hedef 2.1. Korunan alanların işletilmesini sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Korunan alanlardaki yapı ve tesislerin özel/kamu işletmecilerine 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihale ile devredilerek işletilmesi sağlanacaktır.	- Yerel Yönetimler - Özel Sektör

Hedef 2.2. Verimlilik ve hizmet kalitesinin artırılması için insan kaynaklarının etkin yönetimini sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Kurum personelinin hizmet içi eğitim seminerleri ile donanımlı hale gelmesi sağlanacaktır.	

Hedef 2.3. Doğa koruma konusunda toplumu bilgilendirmek ve duyarlılığı artırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Paydaşlarla eğitim ve bilgilendirme toplantıları düzenlenerek tanıtıcı ve bilgilendirici broşür, kitapçık, cd vb. materyaller hazırlanacaktır.	- Valilik - Kaymakamlıklar - Yerel Yönetimler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - STK'ler - Vatandaşlar

AMAÇ 3.
Doğayı korumak ve doğanın sürdürülebilir yönetimini sağlamak.

Hedef 3.1. Biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Biyolojik çeşitlilik kapsamında elde edilen veriler ışığında yaban hayatına/bitki türlerine yönelik olarak "Tür Eylem Planları" yapılacaktır.	- Üniversiteler - Özel Sektör
3.1.2. Yaban hayatının izlemesi ve envanteri yapılacaktır.	- KTÜ - Orman Fakültesi - Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi Bölümü
3.1.3. Biyolojik çeşitlilik ihalesi kapsamında elde edilen verilere yönelik tanıtıcı afiş, broşür, kitapçık, cd vb. hazırlanacaktır.	
3.1.4. Biyolojik çeşitlilik konusunda halk, paydaşlar ve ilgili gruplarla toplantılar düzenlenecektir.	- Valilik - Kaymakamlıklar - Yerel yönetimler - STK'ler - Vatandaşlar
3.1.5. Tanıtım, ikaz, bilgilendirme levhaları yapılacaktır.	

Hedef 3.2. Sulak alanların korunmasını ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Mahalli Sulak Alan Komisyonunu oluşturularak, toplantılarını yapmak ve bu kapsamda yapılacak etüt ve envanter çalışmalarında sulak alan kriterlerini taşıyan alanların tescili yapılacaktır.	- Valilik - Orman Genel Müdürlüğü - Kaymakamlıklar - Yerel yönetimler - KTÜ - DSI - Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - STK'ler - Vatandaşlar
3.2.2. Tespiti yapılan sulak alanların yönetim planlarını hazırlanarak uygulamaya dönük faaliyetleri yapılacaktır.	
3.2.3. 2024 Yılı içerisinde Çaykara İlçesinde yer alan Buzlugöl ve Pirömer Gölü, Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği kapsamında mahalli öneme haiz sulak alan olarak tescil edilecektir	

Hedef 3.3. Sürdürülebilir yaban hayatı yönetimini sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. İldeki yaban hayatı geliştirme kriterlerini taşıyan yeni alanların tescilini yapmak ve planlamasını gerçekleştirmek.	- Kaymakamlıklar - İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri
3.3.2. Yaban hayatı envanterini yaparak envanter sonuçlarına göre gerekli düzenleme ve değerlendirmeleri yapmak.	- KTÜ Orman Fakültesi Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi Bölümü
3.3.3. Yaban hayatının izlenmesi için gerekli araç, ekipman ve konu ile ilgili uzman kadro oluşturularak izleme çalışmaları yapılacaktır.	
3.3.4. Endemik ve nadir olan türlerin korunması ve izlenmesi kapsamında tür eylem planları hazırlayarak türler koruma altına alınacaktır.	

Hedef 3.4. Sokak hayvanlarının korunmasını sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Sokak Hayvanlarına Şehir Dışında Sağlıklı Yaşam Alanları Oluşturulması Projesi kapsamında Büyükşehir Belediyesine para aktarılacaktır.	- Trabzon BB.

3.4.2. İl Hayvanlar Koruma Kurulunu toplamak ve sorunların çözümünü sağlamak	- Valilik - Kaymakamlık - Yerel Yönetimler - KTÜ - Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Müftülüğü - Veterinerlik Odası Temsilcisi - STK
Hedef 3.5. Ulusal-uluslararası kaynak değerlerinin korunan alanlar sistemini kurmak ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Biyolojik Çeşitlilik İhalesi kapsamında elde edilen verilerin "Nuh'un Gemisi Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Veri Tabanı"na girişi yapılacaktır.	
Hedef 3.6. Sürdürülebilir av yönetimini sağlamak.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.6.1. Etkin av koruma ve kontrol faaliyetleri sürdürülecektir.	- İl Emniyet Müdürlüğü - İl Jandarma Komutanlığı - Orman Bölge Müdürlüğü - Muhtarlıklar - Fahri Av Müfettişleri
3.6.2. Yaban hayvanlarının ve hayat ortamlarının etüt ve envanterleri çıkarılacaktır.	- KTÜ Orman Fakültesi Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi Bölümü
3.6.3. Orman içi sulardaki balık varlığının sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla Maçka Altındere Doğal Alabalık üretme istasyonunda 2024 Yılında 2.200.000 adet yavru balık üretimi gerçekleştirilecektir.	- KTÜ Deniz Bilimleri Fakültesi
3.6.4. Trabzon ilinde tüm ilçelerinde 6.500.000 adet balık salımı yapılacaktır.	- Kaymakamlıklar - Tarım Orman İl Müdürlüğü - Muhtarlıklar
3.6.5. İl genelinde 4.839 olan belgeli avcı sayısı arttırılacaktır.	- Avcı Dernekleri
3.6.6. Zararlılarla mücadele maksatlı av organizasyonları ile ilgili iş ve işlemler yürütülecektir.	- Kaymakamlık - İl Emniyet Müdürlüğü - Jandarma İl Komutanlığı - Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - Avcı Dernekleri

3.6.9. Memeli yaban hayvanı türlerinin envanter sonucu optimum düzeyin üstündeki bireylerin av turizmi kapsamında avlattırılmaları sağlanacaktır.	- KTÜ Orman Fakültesi Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetimi Bölümü - Av Turizmi Firmaları
AMAÇ 4. Yaban hayatının korunmasını sağlamak.	
Hedef 4.1. Yaban hayatının sürdürülebilirliğini sağlamak.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Yaban hayatı foto kapanlarla izlenecektir.	- KTÜ Orman Fakültesi Yaban Hayatı Ekolojisi ve Yönetim Bölümü - Avcılık Dernekleri
4.1.2. İklim şartlarına göre yaban hayatının yemleme çalışmalarının yapılması sağlanacaktır.	- İl Jandarma Komutanlığı - İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Avcı Dernekleri - Muhtarlıklar
4.1.3. Koruma altında olan yaban hayvanlarının devamlılığı sağlanacaktır.	
4.1.4. Yemleme çalışması yapılırken doğal dengenin bozulmamasına dikkat edilecektir.	- Avcı Dernekleri

11 ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK

11.1 ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Kırsal ve kentsel alanda çevre kalitesini koruyarak ve yükselterek daha yaşanabilir ve daha sağlıklı bir çevreye ve sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde koruma-kullanma dengesini sağlayan ve kimliğini koruyan bir şehir olmak.

AMAÇ 1.

Planlı, kademeli, çevre kalitesi açısından sürdürülebilir kentler/yerleşmelerin oluşturulması

Hedef 1.1. Üst ölçekli plan olan 1/1000.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'na göre planlı ve kademeli kentler oluşturulması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
1.1.1. Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'na uygun olarak ilin alt ölçekli planları tamamlanması	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri
1.1.2. Kıyılarda mevcut planların Bütünleşik Kıyı Planı kararları doğrultusunda revize edilmesi	

Hedef 1.2 Çevresel sürdürülebilirlik ile koruma-kullanma dengesini sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
1.2.1. Mevcut çevre kalitesinin korunması ve çevre kirliliğinin azaltılması için kirlilik vasfı olan tüm işletmeleri denetlenmesi	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri
1.2.2. Belediyelerce yapılan alt ölçekli imar planlarının 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni planlarında belirlenen kentsel/kırsal yerleşme alanları kapsamında yapılması, üst ölçekli plandaki tarım alanı, mera, orman alanı gibi doğal nitelikli alanların korunması	
1.2.3. 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında tarım alanı, mera, orman alanı gibi doğal nitelikli alanların yapılaşmaya açılmasına imkân tanıyan sosyal ve teknik altyapı hizmetleri (sağlık, eğitim, v.b.) için alt ölçekli planlara tanınan istisnaların zorunlu olmadıkça Belediyelerce kullanılmaması	
1.2.4. Kıyılarda yapılacak alt ölçekli planlarda Ordu-Giresun-Trabzon İleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı kararlarına uyulması	
1.2.5. İmar barışı kapsamında Yapı Kayıt Belgesi almış olsa dahi kıyılarda kamusal kullanımı engelleyen özel şahıs / tüzel kişilerce yapılan işgallerin ve yapılaşmaların kaldırılması	

AMAÇ 2. Kentin özgünlüğünün korunması	
Hedef 2.1. Kentin kültürel, tarihi ve doğal değerleri ile birlikte kimliğinin korunması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
2.1.1. Makro ve mikro ölçekte Kentsel tasarım çalışmaları ile kentin kimliğini belirleyerek, bu kimliği korumaya yönelik ölçütlerin oluşturulması	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri
AMAÇ 3. Çevre konusunda toplumsal eşgüdümün sağlanması	
Hedef 3.1. Yerel yönetimlerle ve diğer kamu, kurum, kuruluş ve STK'larla eşgüdüm sağlanarak işbirliğinin artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
3.1.1. Sanayii kuruluşlarındaki çevre bilincinin artırılması için; sektörel bazda sanayi kuruluşlarına yönelik eğitim ve bilgilendirme programları düzenlenmesi (Çevre mevzuatının sanayii kuruluşlarına yüklediği yasal sorumluluklarla birlikte özellikle "daha fazla verim, daha az atık" oluşumuna yönelik olarak sanayi kuruluşları ile bilgi paylaşımı ve işbirliği yapılması)	- Trabzon BB - Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlar
3.1.2. Çevre bilincinin toplumun her kesiminde geliştirilmesine yönelik eğitim ve kamuoyu bilgilendirme çalışmaları yapılması.	- Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlar - STK'lar
3.1.3. Çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlayabilecek geri dönüşüm çalışmalarına kurumsal tecrübe ve bilgi kapasitesi ile destek verilmesi.	
3.1.4. Çevre kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi için hazırlanacak projelerde kurumsal tecrübe ile toplumda farkındalık oluşturulmasına katkı sağlanması.	
3.1.5. Yerel yönetimlerle işbirliğinin geliştirilmesi, ortak projelerde birlikte yer alınarak çevre konusunda eşgüdüm sağlanması.	- Yerel Yönetimler
3.1.6. Farkındalık oluşturulması faaliyetlerinde özellikle kırsal alanların (kamusal hizmetlere ulaşmada daha dezavantajlı olmasına rağmen çevre kalitesi olarak daha bakir alanlara sahip olan yerlerde) öncelikli olarak planlanması.	
3.1.7. İlimizde yaygınlaşan ısınma amaçlı doğalgaz kullanım oranının daha da artırılmasının sağlanması ve bu amaca hizmet edecek ilgili kurumlarla eşgüdümün gerçekleştirilmesi.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlar

3.1.8. İlimizde atıkların kaynağında ayrılması ve geri dönüşüme katkı sağlaması amacıyla 'Sıfır Atık Yönetmeliği' kapsamında kurulması zorunlu olan ve mevcutta sadece Ortahisar Belediyesi tarafından kurulmuş olan Atık Getirme Merkezleri'nin tüm ilçelerde oluşturulması.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - TRABRİKAP
3.1.9. Mevcut durumda sadece Ortahisar Belediyesi tarafından gerçekleştirilmekte olan Sıfır Atık Yönetim Sistemi'nin tüm ilçelerde hayata geçirilmesi.	
Hedef 3.2. Yerel yönetimlerle ve diğer kamu, kurum, kuruluş ve STK'lerle eşgüdüm sağlanarak işbirliğinin artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
3.2.1. Farkındalık oluşturan eğitimler düzenlenmesi.	- Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlar - STK'ler
Hedef 3.3. Yerel yönetimlerle ve diğer kamu, kurum, kuruluş ve STK'lerle eşgüdüm sağlanarak işbirliğinin artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
3.3.1. Mevcut çevre kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi kapsamında ilde bulunan ve çevre için kirlletici vasfı olan tüm tesislerin Çevre Kanunu nezdinde denetlenmesi	-
3.3.2. Değişen evsel katı atık karakteri ve çevresel şartlar nedeniyle daha kapsamlı bir "Katı Atık Yönetim Master Planı"nın hazırlanması.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - TRABRİKAP
3.3.3. Mevcutta birleşik sistem olarak kullanılan kanalizasyon sisteminin ayrık sistem olarak dizayn edilerek şehrin tamamında hayata geçirilmesinin sağlanması.	- Trabzon BB - Ortahisar Bld.
3.3.4. Mevcutta çalışır durumda olan derin deşarj sistemleri ile birlikte ileri arıtım sistemleri yapılarak derin deniz deşarj sistemlerine entegre edilmesi.	- Trabzon BB
3.3.5. Hava kirliliğinin azaltılması için başta Büyükşehir Belediyesi ve Ortahisar Belediyesi olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapılması	- Trabzon BB - Ortahisar Bld. - Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlar
3.3.6. Sanayide çevreyle dost hammadde ve üretim teknolojilerinin kullanımının artırılmasına destek verilmesi.	-
3.3.7. Kurulması planlanan yeni işletmelerin sektörel bazda Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'na uygun olarak yer seçimlerine izin verilmesi ve bu plana uygun alt planların ivedikle yapılması.	- Trabzon BB

VİZYON: Trabzon'un tarihi, kültürel ve doğal mirasını, sanat ve turizm değerlerinin sürdürülebilir şekilde korunmasını sağlayarak yaşatmak ve tanıtmak, toplumsal bilincin oluşmasında bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve Trabzon'un yurtiçi ve yurtdışı turizminden alacağı payı artırmaktır.

AMAÇ 1.

Trabzon'da turizmin sürdürülebilirliğinin sağlanması, kültürel mirasın korunması, turizm alanında ulusal ve uluslararası pazar payının ve marka değerinin ve rekabetin artırılması

Hedef 1.1. Kültür mirasını koruyarak, turizmin sürdürülebilirliğini ve evrensel kültüre katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Kültür mirasına ait koruma bilincinin artırılması, yeni kültür miraslarının tespit edilmesi, kültür envanterinin güncellenmesi ve gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - KTÜ - Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu - Bölge Müdürlüğü - Trabzon Müze Müdürlüğü
1.1.2. Çağdaş müzecilik anlayışı ile nitelikli müzelerin açılması ve özel müzelerin, koleksiyonerlerin teşvik edilmesi planlanmaktadır.	- Trabzon BB. - KTÜ - İlçe Belediyeleri - Trabzon Müze Müdürlüğü
1.1.3. Kültür sanat faaliyetlerinin yapılması için belediyeler ile bakanlığımız arasında proje çalışmaları yapılmakta olup, ilimizde tam donanımlı, modern, kültür merkezleri yapım çalışmalarına destek sağlanacaktır.	- Akçaabat Belediyesi

Hedef 1.2. Çocuklar ve yetişkinlerde okuma bilincinin ve kütüphane kullanımının artırılarak doğru bilgiye hızlı bir şekilde erişiminin sağlanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Toplumda kütüphane kullanımı bilincinin geliştirilerek yaygınlaştırılacaktır.	- Belediyeler - İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri - İl ve İlçe Halk Kütüphanesi Müdürlükleri ve Memurlukları
1.2.2. Online kütüphane uygulamalarının geliştirilmesi, vatandaşların kitaplara ve kaynaklara dijital ortamda kolayca ulaşabilmeleri sağlanacaktır.	- Belediyeler - İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri - Trabzon İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü

1.2.3. Mobil kütüphane ile birlikte kütüphaneye erişimin kısıtlı olduğu kırsal bölgelerde, kütüphanecilik hizmetinin verilmesi sağlanarak, okuma bilinci yaygınlaştırılacaktır.	- Trabzon İl Millî Eğitim Müdürlüğü, - Trabzon İl Halk Kütüphanesi - Müdürlüğü
Hedef 1.3. İlimizin ulusal ve uluslararası alanda hedef pazar payını, ziyaretçi ülke çeşitliliğini, marka değerini ve rekabet gücünü artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Ulusal ve uluslararası alanda Trabzon markası tanıtılacak ve turizm geliştirilecektir.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
1.3.2. Alternatif turizm türleri çeşitlendirilerek turizmin yılın 12 ayına yayılmasını sağlamak, yerli ve yabancı nitelikli turist sayısını artırarak sektörde kalitenin artması için çalışmalar yapılacaktır.	- Trabzon BB. - İlçe Belediyeleri - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
AMAÇ 2. Gelir potansiyeli yüksek turizmin çeşitlendirmesinin sağlanması	
Hedef 2.1. Mevsimsellikten uzak alternatif turizm türlerinin bölgede geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Sağlık turizmi yetki belgesi alımı ve aracı kuruluş yetki belgesi için kolaylaştırma faaliyetleri yürütülmesine katkı sağlanacaktır.	- KTÜ - İl Sağlık Müdürlüğü - Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası - Sağlık Turizmi Yetki Belgesi Olan Özel Hastane Ve Klinikler
2.1.2. Sağlık turizmi envanterinin hazırlanması için çalışmalar yapılacaktır.	- İl Sağlık Müdürlüğü
2.1.3. Sağlık turizmi konusunda aracı kuruluşlar, oteller ve sağlık kuruluşlarının daha katma değerli hizmet verebilmesi için araştırmalar yapılacaktır.	- İl Sağlık Müdürlüğü - TTSO
2.1.4. Aracı kuruluş sayısının artırılması için yapılacak çalışmalara destek verilecektir.	- İl Sağlık Müdürlüğü - TTSO
2.1.5. Sağlık turizmi konusunda özel sektör ve aracı kurumlar ile METAM, üniversite, yabancı diller MYO arasında iş birlikçilerinin oluşturulmasına katkı sağlanacaktır.	- KTÜ - İl Sağlık Müdürlüğü - METAM (Medikal Cihaz Tasarım ve Üretim Uygulama ve Araş. Merkezi)

Hedef 2.2. Spor turizminin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Spor turizmine yönelik envanterin hazırlanması	- Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
2.2.2. Futbol takımlarının kamp yapabilecekleri tesislerin kurulmasına (İsviçre, Avusturya örnekleri) bu alanda uygun mevcut yaylaların tanıtımının yapılması sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - Gençlik Spor ve İl Müdürlüğü - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
2.2.3. İlimizde sportif faaliyet çalışmaları için parkur alanları oluşturulup, belgelendirme çalışmaları yapılarak faaliyetler nitelikli bir hale getirilecektir.	- Trabzon BB. - Gençlik Spor ve İl Müdürlüğü - İlgili Sivil Toplum Örgütleri
2.2.4. Uluslararası spor faaliyetlerinin Trabzon'da gerçekleştirilmesi için katılım sağlanan fuar ve organizasyonlarda tanıtımlar yapılacaktır.	- Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
2.2.5. Turistlere yönelik, farklı spor türlerinde, farklı zorluk derecelerinde ve farklı yoğunluklarda olacak şekilde tur paketleri hazırlanması ve tur paketlerinin acenteler tarafından uygulanması sağlanacaktır.	- Spor Federasyonları - TURSAB Doğu Karadeniz Bölge Temsil Kurulu
2.2.6. Trabzon'da spor turizmi faaliyetlerini geliştirecek ve denetleyecek bir komisyon kurulacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB. - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
2.2.7. Şahinkaya'nın uluslararası bir tırmanış noktası olması için tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.	- Düzköy Belediyesi - İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu
2.2.8. Uluslararası oryantiring kulüpleri için tanıtım etkinlikleri düzenlenmesi ve Trabzon'un bir oryantiring destinasyonu haline gelmesi sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - TÜ - İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu
2.2.9. Uzungöl 'de farklı turizm faaliyetlerinin (yamaç paraşütü, trekking, foto safari, jeep safari, oryantiring vb.) yaygınlaştırılması ve Uzungöl'ün çevresiyle birlikte bir bütün olarak değerlendirilmesi sağlanacaktır.	- Çaykara Belediyesi - İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu
2.2.10. Sporcu performans ve analiz merkezinin tanıtımının yapılarak sektöre hizmet vermesi sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - TÜ
2.2.11. Sporcu dostu oteller oluşturulmasını teşvik ederek, otellerin sporcu öğünü, hermetik basınçlı oda vb. özel programlar sunmaları sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - Trabzon Oteller Birliği
2.2.12. Spor turizmi konseptinin tüm Trabzon'a yayılması için farkındalık oluşturulacaktır.	- Trabzon BB. - TÜ - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü - İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu

Hedef 2.3. Geriatri turizminin geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Geriatri turizminin geliştirilmesi için serbest sağlık merkezlerinin oluşturulmasında farkındalık yaratmak ve katılım sağlanan fuarlarda geriatri turizmi ile ilgili tanıtımlar yapılacaktır.	- Trabzon BB. - İl Sağlık Müdürlüğü - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
2.3.2. Önemi giderek artan geriatri turizmi ile ilgili yatırım yapılabilecek alanlar tespit edilerek, hazırlanacak fizibilite çalışmaları desteklenecektir.	- Trabzon BB. - KTÜ - TTSO

Hedef 2.4. Kış turizminin geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Kış turizmi envanteri hazırlanacaktır.	- Trabzon BB. - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
2.4.2. Uzungöl ve Zigana'da büyük yatırıma gerek duyulmayan dağ kayağı, kar kampı vb. kış turizmi aktivitelerinin geliştirilmesi durumunda tanıtımlar yapılacaktır.	- Çaykara Belediyesi - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
2.4.3. İlde faaliyet gösteren ekstrem sporların gelişmesine katkı sağlamak ve bu spor türlerinin yaygınlaştırılarak, yapılacak olan tanıtım çalışmalarına destek verilmesi sağlanacaktır.	- Belediyeler - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü - İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu - İlgili Spor Kulüpleri - Sivil Toplum Kuruluşları

Hedef 2.5. Kültür ve inanç turizminin geliştirilmesi, rotaların oluşturulması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Kültür, tarih ve inanç turizmi envanterinin hazırlanması	- Trabzon BB. - KTÜ - TÜ - Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü - Vakıflar Bölge Müdürlüğü - Trabzon İl Müftülüğü

2.5.2. İpekyolu, Kervanyolu, Anabasis Rotası ve Yayla Göç Yolu'nun bilinirliğinin sağlanması için tanıtım çalışmalarının yapılması ve acentelerin tur paketlerine dahil edilmesine katkı sağlanacaktır.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
2.5.3. Tematik rotaların belirlenmesi ve turizm rotalarına dahil edilmesine katkı sağlamak ve tematik rotaların tanıtımını yapmak	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - Trabzon Bölgesel Turist Rehberleri Odası
2.5.4. İnanç turizmi rotasının oluşturulması, Sümela Manastırı'nın tüm dünyada tanınması için çalışmaların yapılması	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - Trabzon Bölgesel Turist Rehberleri Odası
Hedef 2.6. Gastronomi turizminin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.6.1. Belirlenen hedef pazar ülkelerde yapılacak olan tanıtım lansmanlarında Trabzon mutfağının tanıtımı yapılacaktır.	- Trabzon BB. - DOKA - TTSO
2.6.2. Menülerin oluşturulması için yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamak ve bu menülerin otel, restoran menülerinde yer alması sağlanacaktır.	- TÜ - AÜ - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Trabzon Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
Hedef 2.7. Kırsaldaki turizm faaliyetlerinin ve ürünlerinin güçlendirilmesi, yayla turizmi, ekoturizmi ve agroturizmi, ve karavan turizminin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.7.1. Kırsalda turizm faaliyetlerinin çeşitlenmesi için bu turizm türlerine yönelik potansiyel bölgelerde farkındalık eğitimler verilerek, turizm türlerinin gelişmesi ve yaygınlaşmasına yönelik projeler hazırlanacaktır.	- İlçe Belediyeleri - DOKA
Hedef 2.8. Yerel ve kültürel değerlerin turizm ürünlerine dönüştürülmesine katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.8.1. Bedesten Çarşısı ve Alacahan'ın birlikte turizme kazandırılması için tanıtım çalışmaları yapılacaktır. (Roma, Bizans, Osmanlı ticaret)	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
2.8.2. Yayla göçünün demonstrasyonunun yapılması ve tur paketlerine eklenmesine katkı sağlanacaktır.	- TÜ - KTÜ - Tonya ve Şalpazarı Belediyesi - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı

2.8.3. Workshoplar ile ilgili düzenlenmeler yapılacaktır. (Geleneksel tereyağı, Vakfıkebir ekmeği, el sanatları, dokuma vb.)	- Trabzon BB. - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Tarım İl Müdürlüğü
Hedef 2.9. Deneyime dayalı turizm ürünlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.9.1. Deneyime dayalı turizm etkinliklerinin geliştirilmesine yönelik tanıtımlar yapılacaktır. (Fındık, çay hasadı)	- DOKA - TTB, TTSO - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
2.9.2. Müzelerde workshop ve seminerler düzenlenecektir.	- Trabzon BB. - Üniversiteler - Trabzon Müze Müdürlüğü
2.9.3. Oluşturulacak ve düzenlenecek olan 'Şehir Gezginleri' konseptli kent içi turların yaygınlaşması ve bilinçlenmenin artması için tanıtım çalışmalarına katkı sağlanacaktır.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
Hedef 2.10. Çalıştayların düzenlenmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.10.1. Turizmin çeşitlendirilmesine yönelik sağlık, doğa, spor, gastronomi, kamp karavan, kongre turizmi, kış turizmi, geriatri turizmi konularında kaynak değer haritasının belirlenmesi ve alt yapı oluşturulması için çalıştayların yapılması planlanmaktadır.	- Trabzon BB. - Doka - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
AMAÇ 3. Değer zincirinde yer alan bileşenlerin hizmet kalitesi ve rekabet güçlerinin artırılması	
Hedef 3.1. Hizmet kalitesinde standardizasyonun sağlanması ve denetimlerin artırılması, kurumlar arası iş birliğine dayalı ortak planlama ve denetim mekanizmaları geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Eş zamanlı denetimlerin ve denetim ekiplerinin sayısı artırılabacaktır.	- İlçe Belediyeleri - İl Emniyet Müdürlüğü - TURSAB Doğu Karadeniz Bölge Temsil Kurulu

3.1.2. Caydırıcı ceza yöntemleri artırılacaktır.	- Trabzon Valiliği - İlgili Kurumlar
3.1.3. İhbar sistemlerinin geliştirilmesi, sürekliliği sağlanacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlgili Kurumlar
Hedef 3.2. Turizm ve koruma alanlarının yönetim planlarının oluşturulması ve alan yönetim başkanlıkları kurulması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Uzungöl'de alan başkanlığı kurulacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB. - DOKA
3.2.2. Altındere Vadisi'nde yönetim planları hazırlanacaktır.	- Trabzon BB. - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları, Trabzon Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Millî Parklar 12. Bölge Müdürlüğü, Maçka Belediyesi, Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü
Hedef 3.3. Kayıt dışı tesisler ve hanutçuluk gibi faaliyetlerin engellenmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Kayıt dışı tesislere yönelik şikayet hattı oluşturularak denetimler artırılacaktır.	- Hazine ve Maliye Bakanlığı - Trabzon BB. - İlçe Belediyeleri
Hedef 3.4. Hizmetin standart hale getirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. İlimize gelen yerli ve yabancı ziyaretçilere kaliteli hizmet sunmak amacıyla hizmet sektöründe standartlarının belirlenmesine katkı sağlanacaktır.	- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü - Türk Standartları Enstitüsü - TTSO
3.4.2. Sektörün standartlar konusunda eğitilmesi için proje çalışmaları yürütülecektir.	- Trabzon Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği

Hedef 3.5. Turistin bilgiye erişimini kolaylaştıran imkanların oluşturulması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Tourist Info ofislerinin sayısının ve etkinliğinin artırılması, İngilizce ve Arapça bilen personellerin görevlendirilmesi	- Trabzon BB. - İlgili İlçe Belediyeleri - DHMİ Genel Müdürlüğü
3.5.2. Turiste yönelik 24 saat hizmet verecek çağrı merkezi altyapısının oluşturulması	- İlgili Kurumlar

Hedef 3.6. Sektörün kurumsal kapasitesinin artırılması, 1000 turist başına 1 rehber olacak şekilde kokartlı rehber sayısının artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.6.1. Kokartlı rehber sayısının artması için rehberlik sınavının açılması	- Trabzon Bölgesel Turist Rehberleri Odası

Hedef 3.7. Alan kılavuzlarının sayısının artırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.7.1. Alan kılavuzluğuna yönelik eğitimler verilecektir.	- Trabzon Bölgesel Turist Rehberleri Odası

Hedef 3.8. Turizmde AR-GE faaliyetleri yürütülmesi; müşteri memnuniyet anketlerinin her sene havalimanında, giden yolcu terminalinde yapılması ve yayınlanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.8.1. İlimizi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin memnuniyetlerini değerlendirmek için yapılacak anketin hazırlanması	- TÜ - TÜİK
3.8.2. Anketlerin analizinin yapılması	
3.8.3. Anketin 3 ay boyunca Trabzon Havalimanı'nda her gün en az 150 yolcuya yapılması	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - TÜ - Ortahisar Kaymakamlığı - DHMİ Genel Müdürlüğü - Havayolu Firmaları

Hedef 3.9. Alternatif turizme ve alternatif faaliyetlere yönelik turizm master planların hazırlanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.9.1. Master planların hazırlanması	- Trabzon BB. - Üniversiteler - DOKA
3.9.2. Master planda belirtilen alanların imar planlarına işlenmesi	- Trabzon BB. - Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
3.9.3. Master planı yapılan alanların Turizm Merkezi ilan edilmesi	- İlgili Belediyeler

Hedef 3.10. Turizm değer zinciri analizi ve değer zincirindeki işletmelerin profil yapısının ve iş gücü gereksinimlerinin ortaya çıkarılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.10.1. Değer zinciri analizi yapılması	- SGK - İşkur Trabzon İl Müdürlüğü

Hedef 3.11. Destinasyonlar için hikayeleştirme çalışmalarının yapılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.11.1. İlimizde turistlerin sıkça ziyaret ettiği doğal, tarihi ve kültür varlıklarına yönelik hikayelerin hazırlanması	- KTÜ - TÜ

AMAÇ 4.***Trabzon'da turizm sektörüne hizmet eden altyapı ve üstyapıların iyileştirilmesi ve geliştirilmesi*****Hedef 4.1.** Mevcut ve potansiyel destinasyonlardaki altyapı ve üstyapıların iyileştirilmesi ve etkin kullanımı için yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Uzungöl Kış Turizm Merkezinin hayata geçirilmesine katkı sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - TÜ - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
4.1.2. Şahinkaya'nın turizme kazandırılması için tanıtım çalışmaları yapılacaktır.	- Düzköy Belediyesi - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
4.1.3. Potansiyel turizm destinasyonların belirlenmesi, turizme kazandırılması ve turizme kazandırılan alanların tanıtımlarının yapılması sağlanacaktır.	- İlgili Belediyeler - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı

4.1.4. Uzungöl ve çevresinde hafif raylı sistem (tramvay) ile ulaşımın sağlanması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.	- Trabzon BB. - Çaykara Belediyesi
4.1.5. Uzungöl ve çevresinde panoramik tur aracının hayata geçirilmesine katkı sağlanacaktır.	
4.1.6. Uzungöl Kış Turizm Merkezi'nin hayata geçirilmesi, Uzungöl'de kış turizmi için yüksek irtifa kamp merkezi oluşturulması durumunda tanıtımlar yapılacaktır.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Trabzon BB. - Çaykara Belediyesi - DOKAP
4.1.7. Mevcut destinasyon ve rotaların uluslararası rotalara dahil edilmeleri için gerekli çalışmalar yapılacaktır.	- Trabzon Valiliği, Trabzon BB. - İlgili İlçe Belediyeleri - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
Hedef 4.2. Restorasyon ve renovasyon faaliyetlerinin yürütülmesi, temizleme faaliyetleri ve erişim	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Vazelon Manastırı'nda temizleme, restorasyon, renovasyon ve proje faaliyetleri yapılacaktır.	- Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü - Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü - Müze Müdürlüğü - Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğü
4.2.2. Vazelon Manastırı'nın patikaları ihya edilecektir.	- Trabzon BB. - Maçka Belediyesi
4.2.3. Kuştul Manastırı projelendirme çalışmaları yapılacaktır.	- Maçka Belediye Başkanlığı - Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü - Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğü - Müze Müdürlüğü
4.2.4. Kuştul Manastırı'nın patikaları ihya edilecektir.	- Trabzon BB. - Maçka Belediyesi
4.2.5. Trabzon kale surlarının temizlik ve restorasyon çalışmaları yapılacaktır.	- Trabzon BB. - Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğü - Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü - Müze Müdürlüğü

Hedef 4.3. Trabzon'da arkeolojik kazı çalışmalarının yapılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. Trabzon Ortahisar İç Kale mevkinde yıllara sari olarak arkeolojik kazı çalışmaları yapılacaktır.	- Trabzon BB. - KTÜ - Ortahisar Belediyesi - TTSO - Müze Müdürlüğü

Hedef 4.4. Tabelalandırma, tuvalet, çöp, telekomünikasyon vb. altyapının sağlanması için akslar bazında mevcut durum tespiti yapılması, ihtiyaç haritası çıkarılması için yapılacak çalışmalara katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. Zigana Aksı, Sis Dağı Aksı, Kadıralak-Erikbeli Aksı, Hıdırnebi-Karadağ-Çal Aksı, Haçkalıbaşı-Işıklar Aksı, Esiroğlu-Kuştul Aksı, Vazelon Aksı ve Kervanyolu Aksı'nda gerekli ihtiyaçların belirlenmesi ve giderilmesi çalışmalarına katkı sağlanacaktır.	- İlçe Belediyeleri - Karayolları Bölge Müdürlüğü - DOKA - DOKAP

Hedef 4.5. Popüler destinasyonlarda taşıma kapasitesi analizlerinin yapılması ve otopark, tuvalet vb. altyapı ihtiyaçlarının tespit edilmesi çalışmalarına katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.5.1. Taşıma kapasitesi ile ilgili analiz çalışmasının yapılmasına katkı sağlanacaktır.	- İlgili Belediyeler - KTÜ - DOKA
4.5.2. Uygulama planlarının oluşturulması ile ilgili çalışmalara katkı sağlanacaktır.	- İlgili Belediyeler - KTÜ - TÜ - DOKA - DOKAP
4.5.3. Kıyı yapılarının (uygun balıkçı barınağı, yat limanı vb.) turizme uygun standart düzeye getirilecektir.	- Trabzon BB.

Hedef 4.6. Tarihi olmayan yerlerde kent dokusunun sağlanması için bina dış cephelerinin standart hale getirilmesi çalışmalarına katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.6.1. Alan kullanım rehberleri hazırlanacaktır.	- Trabzon BB.
4.6.2. Tarihi alanlarda aslına uygun cephe sağlamlaştırma faaliyetleri yürütülecektir.	- Trabzon BB. - İlgili Belediyeler - Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü

4.6.3. Trabzon kent estetiğinin güçlendirilmesi çalışmaları yapılacaktır.	- Trabzon BB. - KTÜ - Trabzon Mimarlar Odası
4.6.4. Meydan Parkı'nda Trabzonlu ressamların eserlerini sergileyebileceği sergi alanı kurulacaktır.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi
4.6.5. Trabzon'un kültürel kimliğinin cadde ve sokaklarda uygulanması sağlanacaktır.	- Ortahisar Belediyesi Başkanlığı
AMAÇ 5. Turizm sektörünün fırsatlara uyumlu ve krizlere dirençli hale getirilmesi	
Hedef 5.1. Sektörde dijital dönüşüme yönelik adımlar atılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. Konaklama verisi, havalimanı verileri, harcama verileri, ziyaretçi verileri dijital ortamda analiz edilecektir.	- TÜİK - DHMİ Genel Müdürlüğü
5.1.2. Sektöre yönelik anket sonuçları yapay zeka yardımıyla dijital ortamda her yıl analiz edilecektir.	- KTÜ
Hedef 5.2. Turizme yönelik Finansal Teknoloji/FinTech uygulamalarının (şehir kartı, ödeme vb.) geliştirilmesi çalışmalarına katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. Projelendirme yapılması, yapılacak çalışmalara kaynak araştırılması	- Bankalar - Telekomünikasyon Firmaları - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
5.2.2. Turistlere yönelik şehir kartı uygulamasının hayata geçirilmesi	- Trabzon BB.
Hedef 5.3. Bölge için dijital dönüşüm uygulamalarının hayata geçirilmesine katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.3.1. Akıllı şehir uygulamasına geçilmesi için çalışmaların başlaması ve turizm hizmetlerinin bu sisteme entegre edilmesi sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - Üniversiteler
5.3.2. Öncelikli destinasyonlar başta olmak üzere turistlerin ihtiyaçlarına yönelik olarak konuma dayalı ve özelleştirilmiş etkileşimli hizmet deneyimleri sunulacaktır.	- Trabzon BB. - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı

5.3.3. Turizm sektöründeki işletmelerin dijital altyapıları ve dijital ekosistemlere katılma kapasiteleri güçlendirilerek turizm sektörünün dijital dönüşümü desteklenecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Trabzon BB.
5.3.4. QR kodlu haritaların güncellenerek, dağıtımı yapılacaktır.	- Trabzon BB.
5.3.5. QR kodlu menüler hazırlanarak, yaygınlaştırılmasına katkı sağlanacaktır.	- TTSO - Trabzon Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
5.3.6. QR kodlu rehber uygulamalar hazırlanarak, yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	- Trabzon Bölgesel Turist Rehberleri Odası
Hedef 5.4. Envanter veri tabanının hazırlanması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.4.1. Farklı turizm türleri için zengin görsel öğeler kullanılarak dijital veri tabanı hazırlanacaktır.	- Trabzon BB. - Üniversiteler
Hedef 5.5. Sürdürülebilir turizm anlayışının geliştirilmesi (Sosyal adalet, ekonomik kalkınma ve çevresel bütünlük)	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.5.1. Sorumlu turizm konulu eğitimler verilecektir.	- TÜ - DOKA
5.5.2. Belirli periyotlarda farkındalığın ölçülmesi sağlanacaktır.	- TÜ
Hedef 5.6. Turizme yönelik projelerin hazırlanmasına katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.6.1. Sürdürülebilir turizm konulu proje çağrılarına başvurular yapılacaktır.	- Trabzon BB. - TÜ - DOKA
Hedef 5.7. Koruma-kullanma dengesinin sağlanmasına katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.7.1. Kadıralak'ta turizm faaliyetlerinin sınırlı bir alanda yapılması, yer daraltılması ve mavi çiçeklerin korunması sağlanacaktır.	- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - Tarım Orman İl Müdürlüğü - Tonya Belediyesi

5.7.2. Haçkalı Baba'da turizm faaliyetlerinin sınırlı bir alanda yapılması, yer daraltılması ve mavi çiçeklerin korunması sağlanacaktır.	- Akçaabat Belediyesi
5.7.3. Hıdırnebi'de turizm faaliyetleri sınırlı bir alanda yapılacak ve yer daraltılması sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - Düzköy Belediyesi
5.7.4. Çal Mağarası ve çevresinde turizm faaliyetleri sınırlı bir alanda yapılacak ve yer daraltılması sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - Düzköy Belediyesi - DOKA
5.7.5. Sera Gölü'nde turizm faaliyetleri sınırlı bir alanda yapılacak ve yer daraltılması sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - Millî Parklar
5.7.6. Ağaçbaşı'nda turizm faaliyetleri sınırlı bir alanda yapılacak ve yer daraltılması sağlanacaktır.	- Sürmene Belediyesi - Köprübaşı Belediyesi
5.7.7. Barma'da turizm faaliyetleri sınırlı bir alanda yapılacak ve yer daraltılması sağlanacaktır.	- Köprübaşı Belediyesi
5.7.8. Uzungöl'de turizm faaliyetleri sınırlı bir alanda yapılacak ve yer daraltılması sağlanacaktır.	- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - Millî Parklar
AMAÇ 6. Hedef pazarların çeşitlendirmesi, tanıtım ve markalaşmanın sağlanması	
Hedef 6.1. Trabzon'un markalaşma stratejisinin oluşturulması, markalaşma strateji dokümanının hazırlanmasına katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.1.1. Şehrin il etkinlik takvimi hazırlanacaktır.	- Trabzon BB.
6.1.2. Güncel tanıtım videosu hazırlanacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB. - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
6.1.3. Trabzonspor ve turizm konulu bir tanıtım strateji dokümanı hazırlanacaktır.	- Trabzon BB. - Trabzonspor
6.1.4. Uzungöl'de her sene düzenlenecek şekilde bir kış festivali, dağ filmleri festivali vb. etkinliklerin düzenlenmesine katkı sağlanacaktır.	- Trabzon BB. - Çaykara Belediyesi - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı

Hedef 6.2. Körfez ülkeleri nezdinde olumsuz algının iyileştirilmesi ve itibar yönetiminin proaktif şekilde yapılması için kampanyalar düzenlenmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.2.1. Sosyal medya kampanyası düzenlenecektir.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
6.2.2. Körfez ülkelerinde Trabzon Tanıtım Günleri düzenlenecektir.	- Trabzon BB. - DOKA - Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - TTSO

Hedef 6.3. Trabzon'da UNESCO çalışmalarının yürütülmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.3.1. Sümela Manastırı'nın geçici listeden kalıcı listeye alınması için çalışmalar yürütülecektir.	- Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü - Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Trabzon Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü - Mili Parklar 12. Bölge Müdürlüğü
6.3.2. UNESCO Kültürel Miras Ağı'na dahil edilmek üzere somut ve somut olmayan varlıklar belirlenerek, başvuru yapılacaktır.	- Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğü - Trabzon BB.
6.3.3. Trabzon'un UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na dahil edilmesiyle ilgili çalışmalar yapılacaktır.	- Trabzon BB. - İlçe Belediyeler

Hedef 6.4. Orta Doğu pazarını tamamlayıcı hedef pazarların belirlenmesi ve tanıtım yapılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.4.1. Yeni ve mevcut hedef pazar analizleri yapılacaktır.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı

Hedef 6.5. Hedef pazarlara yönelik talep ve beklenti analizleri yapılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.5.1. Balkan Ülkeleri, Doğu Avrupa (Polonya, Estonya, Macaristan), Kuzey Afrika, Uzak Doğu ülkeleri (Çin, Malezya, Japonya), Asya Ülkeleri (Hindistan)	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı
Hedef 6.6. Uluslararası fuar ve tanıtım etkinliklerine katılım sağlanması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.6.1. ITB Berlin Fuarı, Dubai ATM, IBTM World Spain, Qatar Travel Market	- Trabzon BB. - İlgili Sektör Sivil Toplum Kuruluşları
Hedef 6.7. B2B faaliyetleri düzenlenmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.7.1. Orta Doğu Pazarı, Balkanlar ve Doğu Avrupa	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - Havayolu Şirketleri
Hedef 6.8. Famtrip ve Roadshow düzenlenmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.8.1. Balkan Ülkeleri, Uzak Doğu ülkeleri (Çin, Malezya, Japonya), Doğu Avrupa (Polonya, Estonya, Macaristan)	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - Havayolu Şirketleri
6.8.2. Kongre ve MICE turizmi yapan acentelerin fam-trip organizasyonu düzenlemeleri sağlanacaktır.	
Hedef 6.9. Doğrudan ve charter sefer sayılarının artırılmasına katkı sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.9.1. Havayolu şirketlerinin yurt içi ve yurt dışı temsilcilikleriyle iletişime geçilecektir.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - Havayolu Şirketleri

Hedef 6.10. Sosyal medya tanıtımlarının yapılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.10.1. GezSenTrabzon ve GoTrabzon platformlarına düzenli içerik üretilecektir.	- Trabzon Bölgesel Turist Rehberleri Odası

Hedef 6.11. Yatırım promosyon faaliyetlerinin yürütülmesi, hazırlanan master planların yatırımcılara tanıtılması için ulusal ve uluslararası yatırım fuarlarına katılım sağlanması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.11.1. Dünyanın en büyük yatırım organizasyonlarından biri olan Dubai IPS Yatırım Zirvesi'ne katılım sağlanacaktır.	- TURSAB Doğu Karadeniz Bölge Temsil Kurulu - TTSO - Otel Temsilcileri

Hedef 6.12. Yatırım Projeleri lansman faaliyetleri düzenlenmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.12.1. Suudi Arabistan Cidde TSO, B.A.E Dubai TSO, Kuveyt TSO, Katar TSO, ve Yatırım Otoritesi ile ilgili Büyükelçilikler ve Konsolosluklarla temasa geçilip lansman toplantıları düzenlenecektir.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - TTSO - Havayolu Şirketleri
6.12.2. Yatırım Zirveleri ve B2B etkinlikleri düzenlenecektir.	- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı - TTSO

12.2 VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Evrensel değerler ve çağdaş yöntemler ile insanlığı, vakıf ruhu ve medeniyetinde birleştiren öncü bir kurum olmak

AMAÇ 1.

Trabzon vakıf taşınmazlarını ve kültür varlıklarını günümüz şartlarına uygun olarak yaşatmak, geliştirmek ve gelecek nesillere aktarmak

Hedef 1.1. Kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Ortahisar, İskender Paşa Camii restorasyonunun yapılması	- Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü
1.1.2. Ortahisar, Gülbahar Hatun Camii ve Türbesi restorasyonunun yapılması	
1.1.3. Maçka, Hamsiköy Camii restorasyonunun yapılması	
1.1.4. Dernekpazarı Kondu Mahallesi Camii restorasyonunun yapılması	
1.1.5. Sürmene Orta Mahalle Kale Camii restorasyonunun yapılması	
1.1.6. Sürmene Orta Mahalle Yalı(Zarha) Camii restorasyonunun yapılması	
1.1.7. Sürmene Soğuksu Mahallesi Yalı Camii restorasyonunun yapılması	
1.1.8. Of Bölümlü Mithatpaşa Camii restorasyonunun yapılması	

Hedef 1.2. Yatırıma hazır gayrimenkullere yönelik değerlendirmeleri artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Ortahisar/Boztepe (1233 ada 217 parsel) düğün salonu, lokanta, çay bahçesi, konut vb. yapılması	- İlçe Belediye Başkanlıkları
1.2.2. Yomra /Namık Kemal (1165/7-1165/6-1165/5-1125/2 parseller) mağaza, restoran, kafe-üst katlara konut veya rezidans veya imar planı değişikliği ile otel yapılması	
1.2.3. Arsa (Yomra/ Gürsel, 1049 ada 17 parsel) karşılığı, Ortahisar/Gazipaşa (1308 ada 30 parsel) Hizmet binası yapım işi	

13 ULAŞTIRMA

13.1 KARAYOLLARI 10. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Güvenli, konforlu, akıllı, zamanında ulaştıran, dirençli ve sürdürülebilir yollar yapmak.

AMAÇ 1.

Trabzon İlinde Doğu – Batı aksında sahil yolunda yığılmakta olan trafik yükünü bir çevre yolu ile rahatlatmak, transit trafiği şehir içinden çıkarmak (Trabzon – Güney Çevre Yolu)

Hedef 1.1. Akçaabat ilçesi Özmersin mahallesinden ayrılıp mevcut sahil yolunun güneyinden, Kavaklı ve Düzköy'ün kuzeyinden geçerek Sera Gölü Kavşağı'na bağlanıp Sera Gölü Kavşağı'ndan Karadeniz Sahil Yolu'nun Yıldızlı Yonca Kavşağı'na ve Kanuni Bulvarı'na bağlanmak. Bu sayede Trabzon ili Akçaabat İlçesi içerisinde geçen sahil yolundan transit geçen araçları çıkartıp trafik rahatlatmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. 16,5 Km BY-BSK Yol Yapımı	-
1.1.2. 14,4 km olan 7 adet çift tüp tünel yapılacaktır.	
1.1.3. 878 m uzunluğunda 7 adet viyadük yapılacaktır.	
1.1.4. Yan yol ve kavşak kollarında olmak üzere 477 m uzunluğunda 6 adet köprü yapılacaktır.	

Hedef 1.2. Sera Gölü Kavşağı'ndan Karadeniz Sahil Yolu'nun Yıldızlı Yonca Kavşağı'na ve Kanuni Bulvarı'na bağlanan çevreyolu hattını 27 km daha devam ettirip Arsin Liman Kavşağı bölgesinde Karadeniz Sahil Yoluna bağlayarak Trabzon ili Ortahisar ve Yomra ilçeleri içinden geçen sahil yolu trafiği azaltılıp transit araçlar çevreyolu üzerinden daha hızlı ve daha konforlu taşınacak, şehir içi trafik ise rahatlatmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. 27,3 Km BY-BSK Yol Yapımı	-
1.2.2. 21.4 km uzunluğunda 8 adet çift tüplü tünel yapılacaktır.	
1.2.3. 1.130 m'lik 7 adet viyadük yapılacaktır.	

AMAÇ 2.

Trabzon ili Ortahisar ilçesinde, şehir içi trafiğin önemli bir kısmını sahil yolundan alarak doğu batı hattında yüksek standartlı bir şekilde dağılımını sağlayacak bir bulvar oluşturmak (Kanuni Bulvarı)

Hedef 2.1. Karadeniz Sahil Yolu üzerindeki Yıldızlı kavşağından başlayıp Akyazı, Beşirli, Karşıyaka, Aydınlikevler, Erdoğan, Bahçecik, Yenicuma, Esentepe, Boztepe, Çukurçayır, Gölçayır, Düzyurt bölgeleri içerisinde devam ederek Trabzon-Gümüşhane Devlet Yoluna bağlanan Kanuni Bulvarı ile şehir içi trafiğin rahatlıkla dağılabileceği Kanuni Bulvarını oluşturmak

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

2.1.1. Kanuni Bulvarı güzergâhı uzunluğu 28 Km BY-BSK Yol yapımı sağlanacaktır. (19,3 Km'si tamamlandı.)

2.1.2. 28 adet köprülülük kavşak yapılacaktır. (17 adet tamamlandı.)

2.1.3. İmar ile bağlantı yolları üzerinde 6 adet hemzemin kavşak yapılacaktır. (3 adet tamamlandı.)

2.1.4. Toplam uzunluğu 6,4 Km olan 8 adet çift tüp tüneli yapılacaktır. (5 Km uzunluğunda 5 Adet tamamlandı.)

Hedef 2.2. Kanuni Bulvarı güzergahını İmar yolları ile entegre çalıştırmak

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

2.2.1. 1/5.000 Ölçekli nazım imar planları revizyonları yapılacaktır.

- Trabzon BB.

2.2.2. 1/1.000 Ölçekli uygulama planları revizyonları yapılacaktır.

- Ortahisar Belediyesi

2.2.3. Kamulaştırma çalışmaları yapılacaktır.

- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü
- Ortahisar Tapu Müdürlüğü

AMAÇ 3.

Sahil Yolundan ve Maçka yönünden gelen trafiğin Değirmendere mevkiinde birleşmesi sonucu oluşan trafik yoğunluğuna çözüm üretmek (Trabzon - Maçka Devlet Yolu)

Hedef 3.1. Trabzon-Erzurum Yolunun Karadeniz Sahil Yolu ile daha güvenli ve trafik sirkülasyonunu daha hızlı sağlayacak şekilde bağlantısının sağlanması

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

3.1.1. 2x3 şeritli 1.970 m çift tüp Değirmendere Tüneli yapılacaktır.

3.1.2. Değirmendere Kavşağı yapılacaktır.

3.1.3. Sahil Kavşağı yapılacaktır.

3.1.4. 1/5.000 ve 1/1.000 Ölçekli Planların tadilatı, kamulaştırma, deniz dolgusu ve batimetrik işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - Trabzon Kadastro Müdürlüğü - Ortahisar Tapu Müdürlüğü
Hedef 3.2. Kanuni Bulvarı Bağlantı Yolunu Trabzon – Maçka istikametindeki devlet yoluna bağlantısının sağlanması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Kanuni Bulvarı Bağlantı Yolu Km:0+000-0+983 – 1 Km	-
3.2.2. Değirmendere Tüneli Girişi Üstgeçit Köprüsü yapılacaktır.	
3.2.3. Değirmendere Tüneli Çıkışı Üstgeçit Köprüsü yapılacaktır.	
3.2.4. 1/5.000 ve 1/1.000 Ölçekli Planların tadilatı ve kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon BB - Ortahisar Belediyesi - Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Ortahisar Tapu Müdürlüğü
AMAÇ 4. Karadeniz Sahil Yolunun Trabzon Havalimanı ile Yomra ilçesi arasındaki yoğun trafiğini azaltmak amacıyla Ortahisar İlçesi Konaklar, Pelitli ve Yalınca mahallelerini kapsayan mevcut sahil yolunun güneyinden yeni bir alternatif güzergah oluşturmak (Konaklar – Pelitli – Yalınca Yolu)	
Hedef 4.1. Ortahisar İlçesi Konaklar, Pelitli ve Yalınca mahallelerini kapsayan mevcut sahil yolunun güneyinden yeni bir alternatif güzergah oluşturmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. 5,8 Km uzunluğunda BY-BSK yol yapılacaktır. (3,2 km'si tamamlandı.)	-
4.1.2. 4 adet 542 m çift köprü yapılacaktır. (2 adet 243 m tamamlandı.)	
Hedef 4.2. Kalkınma Mahallesinden bir bağlantı vererek Kalkınma Mahallesi alternatif bir ulaşım arteri ihdas etmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. 1.665 m uzunluğunda BY-BSK yol yapılacaktır.	-
4.2.2. 1 adet 200 m çift köprü yapılacaktır.	

Hedef 4.3. Karadeniz Teknik Üniversitesi Kanuni Kampüsü ve Tıp Fakültesi Hastanesine alternatif bir ulaşım arteri ihdas etmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. 750 m uzunluğunda BY-BSK yol yapılacaktır.	-

Hedef 4.4 Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.
4.4.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Ortahisar Belediyesi - Yomra Belediyesi
4.4.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Ortahisar Tapu Müdürlüğü - Yomra Tapu Müdürlüğü

AMAÇ 5.

Trabzon İli Of ilçesi Karadeniz Sahil Yolundan Uzungöl Turizm Alanına, Çaykara ilçesine ve ilerleyen süreçte Bayburt iline daha konforlu ve güvenli karayolu yapımı (Of İlçesi Cumapazarı Mahallesi ile Çaykara İlçe Merkezi arası)

Hedef 5.1. Sahil Yolundan başlayarak Çaykara ve Uzungöl Turizm Alanına güvenli ve konforlu erişim sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.1.1. 15 Km BY-BSK Yol yapılacaktır. (6,8 Km tamamlandı)	-
5.1.2. 4 adet 3.610 m Çift Tüp Tünel yapılacaktır. (3 adet 2.050 m tamamlandı)	
5.1.3. 2 adet 190 m Çift Köprü yapılacaktır. (1 Adet 55 m tamamlandı)	
5.1.4. 8 adet 370 m Tek Köprü Yapımı (5 Adet 182 m tamamlandı)	

Hedef 5.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
5.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.

5.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Of Belediyesi - Çaykara Belediyesi
5.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Of Tapu Müdürlüğü - Çaykara Tapu Müdürlüğü
5.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü
AMAÇ 6. Trabzon İli Akçaabat ilçesinden, Karadeniz Sahil Yolundan ayrılarak Düzköy ilçesine ve Çal Mağarası Turizm Alanına doğru daha konforlu ve güvenli karayolu yapımı (Akçaabat – Düzköy Yolu)	
Hedef 6.1. Sahil Yolundan başlayarak Düzköy ve Çal Turizm Alanına güvenli ve konforlu erişim sağlamak ve Şinik Organize Sanayi Bölgesine erişimi kolaylaştırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.1.1. 24,8 Km BY-BSK Yol yapılacaktır. (14,9 Km tamamlandı)	-
6.1.2. 3 adet 559 m Çift Köprü yapılacaktır. (1 adet 360 m tamamlandı)	
Hedef 6.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
6.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.
6.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Akçaabat Belediyesi - Düzköy Belediyesi
6.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Akçaabat Tapu Müdürlüğü - Düzköy Tapu Müdürlüğü
6.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü

AMAÇ 7.

Trabzon İli Vakfıkebir ilçesinden, Karadeniz Sahil Yolundan ayrılarak Vakfıkebir Organize Sanayi Bölgesine daha konforlu ve güvenli karayolu yapımı (Vakfıkebir Organize Sanayi Yolu)

Hedef 7.1. Sahil Yolundan başlayarak Vakfıkebir Organize Sanayi Bölgesine erişimi sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
7.1.1. 6,4 Km BY-BSK Yol yapılacaktır.	-

Hedef 7.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
7.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.
7.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Vakfıkebir Belediyesi
7.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Vakfıkebir Tapu Müdürlüğü
7.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü

AMAÇ 8.

Trabzon İli Ortahisar ilçesinde, Yavuz Selim Bulvarından Kanuni Bulvarına bağlantı, Karşıyaka ve Uğurlu Mahallerine ulaşımı kolaylaştırmak (Karşıyaka – Uğurlu Yolu)

Hedef 8.1. Devlet Sahilyolu Caddesi'ni Yavuz Selim Bulvarı ve Kanuni Bulvarı üzerinden Karşıyaka ve Uğurlu Mahallerine bağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
8.1.1. 5,2 Km BY-BSK Yol yapılacaktır. (1,7 km'si tamamlandı)	-

Hedef 8.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
8.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.
8.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Ortahisar Belediyesi

8.2.3. İmar Planları kapsamında çözülemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.

- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü
- Ortahisar Tapu Müdürlüğü

AMAÇ 9.

Trabzon ili Akçaabat ilçesinde sahil yolunda yaşanan yoğunluğa çözüm bulmak (Akçaabat – Söğütlü – Yıldızlı Yolu)

Hedef 9.1. Trabzon ili Akçaabat ilçesinde sahil yolunda trafiğin yoğunlaşmaya başladığı Kavaklı Mahallesi'nde sahil yolundan ayrılarak yolun güneyinde sahil yoluna alternatif bir güzergah oluşturup bu güzergahı Söğütlü Mahallesi'ndeki Akçaabat – Düzköy il yoluna ve Konakaltı Caddesi'ne bağlayarak Akçaabat ilçesindeki trafiğe ikinci bir ana aks oluşturup Akyazı Tüneli'ne bağlamak ve Trabzon Üniversitesinin güney kapısına ulaşım alternatiflerini arttırmak

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

9.1.1. 10,3 Km TY-BSK Yol yapılacaktır. (7,4 Km'si tamamlandı)

9.1.2. 3 adet 434 m Viyadük yapılacaktır. (1 adet 60 m tamamlandı)

9.1.3. 3 adet 500 m Kavşak ile imar yollarına güvenli bağlantı sağlanacaktır.

9.1.4. 1 adet 36 m Tek Köprü yapılacaktır.

Hedef 9.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

9.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.

- Trabzon BB.

9.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.

- Akçaabat Belediyesi

9.2.3. İmar Planları kapsamında çözülemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.

- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü
- Akçaabat Tapu Müdürlüğü

AMAÇ 10.

Trabzon ili Yalincak Mahallesi mevkisinden başlayarak Kuzey-Güneybatı aksında Trabzon-Maçka yoluna bir bağlantı sağlayıp doğu ilçelerinden Gümüşhane-Erzurum istikametine şehir içi trafiğine girmeden alternatif bir güzergah oluşturmak ve 10 merkez mahallenin ulaşımını konforlu ve güvenli hale getirmek (Yalincak – Bulak – Çağlayan Yolu)

Hedef 10.1. Trabzon ili Ortahisar ilçesi Yalincak Mahallesi'nden başlayarak, Çimenli, Kavala, Dolaylı, Yeşilyurt, Esenyurt, Yeşilvadi, Sevimli, Kozluca mahalleri üzerinden Çağlayan Mahallesi'nde Trabzon-Maçka yoluna güvenli ve konforlu erişim sağlamak

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

10.1.1. 14,4 Km BY-BSK Yol yapılacaktır. (4,3 Km'si tamamlandı)

10.1.2. 12,5 Km TY-BSK Yol yapılacaktır. (0,8 Km'si tamamlandı)	
Hedef 10.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
10.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.
10.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Ortahisar Belediyesi
10.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Akçaabat Tapu Müdürlüğü
10.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü
AMAÇ 11. Trabzon İli Araklı ilçesinden kuzey-güney istikametindeki mahallelere ve ilerleyen aşamada Gümüşhane iline daha güvenli ve konforlu ulaşım sağlamak (Araklı – Dağbaşı Yolu)	
Hedef 11.1. Trabzon ili Araklı ilçesi Hasköy Mahallesi'nden başlayarak İyisu Mahallesi'ne kadar olan kesimde çıkış bölgelerine çıkış tünelleri, heyelanlı alanlara ise heyelan önlemeye yönelik sanat yapıları yapmak ve yol güvenliğini ve konforunu arttırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
11.1.1. 10 Km TY-BSK Yol yapılacaktır.	-
11.1.2. 2 Adet 600 m Tek Tüp Tünel yapılacaktır.	
Hedef 11.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
11.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.
11.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Araklı Belediyesi
11.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Araklı Tapu Müdürlüğü
11.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü

AMAÇ 12.

Trabzon ili Tonya ilçesi İskenderli Mahallesi'nden Şalpazarı ilçesine bağlantıyı daha konforlu ve güvenli hale getirmek (Şalpazarı – İskenderli Yolu)

Hedef 12.1. Trabzon ili Tonya ilçesi İskenderli Mahallesi'nden Şalpazarı ilçesine bağlantıyı standartları yüksek güvenli bir ulaşım ihdas etmek

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

12.1.1. 13,6 Km TY-SK Yol yapılacaktır. (2,2 Km'si tamamlandı)

-

Hedef 12.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

12.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.

- Trabzon BB.

12.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.

- Tonya ve Şalpazarı Belediyeleri

12.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.

- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü
- Şalpazarı ve Tonya Tapu Müdürlükleri

12.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.

- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü

AMAÇ 13.

Bayburt iline Karadeniz Sahil Yolundan Of ve Çaykara ilçeleri üzerinden alternatif bir güzergah oluşturmak (Çaykara – Uzungöl Ayr. – Karaçam Yolu)

Hedef 13.1. Of ve Çaykara ilçeleri üzerinden Bayburt'a standardı yüksek bir karayolu ile erişim sağlamak

Program, Proje, Faaliyet**İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar**

13.1.1. 10 Km TY-SK Yol yapılacaktır. (7 Km'si tamamlandı)

-

Hedef 13.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

13.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.

- Trabzon BB.

13.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.

- Çaykara Belediyesi

13.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.

- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü
- Çaykara Tapu Müdürlüğü

13.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.

- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü

AMAÇ 14.

Trabzon ili Yomra ilçesinden Özdil ve Oymalıtepe mahallerine ilerleyen süreçte de Gümüşhane iline Yağmurdere Beldesi üzerinden güvenli ve konforlu erişim sağlamak (Yomra - Özdil Yolu)

Hedef 14.1. Karadeniz Sahil Yolunun Yomra ilçesi kesiminden Gümüşhane iline Yağmurdere Beldesi üzerinden daha yüksek standardı olan bir karayolu ile erişim sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
14.1.1. 18,2 Km TY-SK Yol yapılacaktır. (15 Km'si tamamlandı)	-
14.1.2. 2 adet 74 m Tek Köprü yapılacaktır. (1 adet 54 m tamamlandı)	

Hedef 14.2. Plan ve kamulaştırma süreçlerini gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
14.2.1. 1/5.000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına işlenecektir.	- Trabzon BB.
14.2.2. 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarına işlenecektir.	- Yomra Belediyeleri
14.2.3. İmar Planları kapsamında çözilemeyen mülkiyetler için kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Kadastro İl Müdürlüğü - Yomra Tapu Müdürlükleri
14.2.4. Orman İzin İrtifak işlemleri yapılacaktır.	- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü

AMAÇ 15.

Ulaşım ağını iyileştirerek trafik güvenliğini artırmak ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmek

Hedef 15.1. Yol ve geçiş projeleri yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
15.1.1. Akçaabat-Çal Yolu	
15.1.2. Aktoprak Uğurlu	
15.1.3. Ayrım Gürbulak (DOKAP)	
15.1.4. Çayırbağı-Çal Mağarası-Çal	
15.1.5. Düzköy-Tonya (DOKAP)	

15.1.6. Of-Balaban (DOKAP)	
15.1.7. Piraziz-Sarp Sınır Kapısı (DOKAP)	
15.1.8. Tonya-İskenderli-Beşikdüzü (DOKAP)	
15.1.9. Trabzon-Kireçhane-Ayr.Üğurlu (Yeniköy Heyelanı) KM:0+000-2+000 Arası Toprak İşleri, Sanat Yapıları ve Üstyapı İşleri Yapılması (İkmal) İş	
15.1.10. Yeşilova Ayr.-Geçit-Esiroğlu	
AMAÇ 16. Trafik akışını düzenleyerek ulaşımda güvenliği ve verimliliği artırmak	
Hedef 16.1. Köprü hizmetleri ve kavşak projeleri yapılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
16.1.1. Trabzon İli, Arsin İlçesinde Tarihi Goballi Köprüleri	
16.1.2. Kahramanlar Köprüsü (DOKAP)	
16.1.3. Karayolları Sahil Yolu Vakfıkebir Şehir Geçişi 4 Adet Hemzemin Kavşak	
16.1.4. Tabakhane Değirmendere Köprüleri	
16.1.5. Trabzon İli Araklı İlçesinde (DOKAP) Pazarcık 1, Değirmencik, Hanlar (Taş Geçit), Akçaabat İlçesinde Söğütlü (Kalanima, Osman Baba) Köprüleri	
16.1.6. Trabzon İli Şalpazarı İlçesinde Ağasar 2 (Kısır Köprü) Şehir İçi Derecik Köy (Köy Yolu) Çıtıloğlu (Güdün Köyü) Beşikdüzü İlçesinde Şahmelik Köprüleri	
16.1.7. Trabzon İli, Maçka İlçesinde Teraziler, Akçaabat İlçesinde Karaman Köyü Köprüleri	
AMAÇ 17. Enerji altyapısını iyileştirerek elektrik dağıtımında verimliliği artırmak ve enerji güvenliğini sağlamak	
Hedef 16.1. ENH deplasesi yapılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
16.1.1. Akçaabat-Düzköy Yolu, Of-Çaykara Yolu, Hopa-Borçka Yolu ve 10. Bölge Müdürlüğü Hudutları Dahilindeki Muhtelif Kesimlerde ENH Deplasesi Yapılması İş	

AMAÇ 18. Mevcut ulaşım altyapısının sürdürülebilirliğini ve güvenliğini sağlamak	
Hedef 18.1. Bakım ve onarım hizmetleri yapmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
18.1.1. Trafik hizmetleri	
18.1.2. Yol bakım hizmetleri	
18.1.3. Yol yapım malzemeleri	
AMAÇ 19. Turistik ve ticari alanların ulaşımını iyileştirerek turizmi ve ekonomik faaliyetleri teşvik etmek	
Hedef 17.1. Turizm ve merkez yolları projeleri yapılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
17.1.1. Turizm alanı ve merkezi yolları	

VİZYON: Trabzon'un kara, deniz ve havayolu taşımacılığında koridor özelliğiyle birlikte lojistikte bölgesel bir üs olması sağlanarak ticareti geliştirmek ve rekabet gücünü artırmak, transit taşıma süresini kısaltmak, yük ve yolcu ulaştırma hizmetlerini etkin, verimli, ekonomik, çevreye duyarlı, emniyetli bir şekilde sağlamak.

AMAÇ 1.

Ülke kaynaklarını en rasyonel şekilde kullanarak daha kaliteli, ucuz, hızlı ve güvenli hizmet sunabilmek için ulaştırma, denizcilik ve haberleşme altyapılarını geliştirmek ve yaygınlaştırmak

Hedef 1.1. Havayolu ulaşım altyapısını yaygınlaştırmak ve geliştirmek

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

1.1.1. Trabzon Yeni Havalimanı Projesi

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

Hedef 1.2 Kıyı yapılarını geliştirmek ve korumak

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

1.2.1. Sürmene Yeniay Barınma Yeri İnşaatı

1.2.2. Faroz Balıkçı Barınağı Ana Mendirek Onarımı

1.2.3. Yomra Balıkçı Barınağı İkmal İnşaatı

1.2.4. Of Eskipazar Çekek Yeri Onarım İnşaatı

1.2.5. Akçaabat Söğütlü Çekek Yeri İkmal İnşaatı

1.2.6. Akçaabat Mersin Köyü Balıkçı Barınağı İkmal İnşaatı

1.2.7. Çarşıbaşı Keremköyü Çekek Yeri İkmal İnşaatı

1.2.8. Akçaabat Akçakale Balıkçı Barınağı Ana Mendirek Uzatımı ve İkmal

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

1.2.9. Akçaabat Darıca Çekek Yeri İkmal İnşaatı	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü
1.2.10. Trabzon Araştırma Enstitüsü Barınma Yeri İnşaatı	
1.2.11. Sürmene Yeniçam Tersanesi Onarım İnşaatı	
1.2.12. Akçaabat Yaylacık Sahil Tahkimatı	
1.2.13. Vakfıkebir Sahil Tahkimatı	
1.2.14. Of Sahil Tahkimatı	
1.2.15. Etüd Proje Fizibilite ÇED Araştırmaları	
Hedef 1.3. Demiryolu ulaşım altyapısını oluşturmak ve geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Trabzon Tramvay Hattı	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü
1.3.2. Karadeniz Sahil Demiryolu Projesi (Samsun-Hopa-Sarp) Etüt Proje ve Mühendislik Hizmetleri İşi	
AMAÇ 2. <i>Can ve mal güvenliğinin en üst seviyede sağlandığı, ekolojik dengeyi gözetken, sürdürülebilir, kesintisiz ulaşım ve haberleşme sistemlerine kavuşmak için daha etkin düzenleme, uygulama ve denetimleri hayata geçirmek</i>	
Hedef 2.1. Karayolu taşımacılığında mesleki yeterlilik eğitimi alanların sayısını artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği ve bu yönetmeliğin geçici ikinci maddesi kapsamında muafiyetten Mesleki Yeterlilik Belgesi düzenlenecektir.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü
2.1.2. Tehlikeli madde taşımacılığı konusunda eğitim veren kurumlar ile yol kenarı ve liman tesislerindeki denetim işlemleri yapılacaktır.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü

VİZYON: Ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin ihtiyaç duyduğu enerjiyi çevresel zararları en alt düzeyde tutarak, sürekli, güvenli ve asgari maliyetle üretmek, üretimden nihai tüketime kadar her safhasında en verimli ve tasarruflu şekilde kullanımını sağlamak

AMAÇ 1.

Enerji arzı ve tüketiminde yenilenebilir enerjinin Trabzon'daki payını artırmak

Hedef 1.1. Mevcut durumda uygun bulunan 137 MW kurulu güce ulaşan lisanslara ivedilikle işlerlik kazandırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Ülkemiz dışındaki HES'lerin kurulum, işletme süreçleri için iyi uygulama örnekleri incelenecektir.	- TEİAŞ 14. Bölge Müdürlüğü - DSİ 22. Bölge Müdürlüğü
1.1.2. Ülkemiz dışındaki HES'lerde iyi uygulama örnekleri mevcut HES yatırımcılarına ve proje geliştiren yatırımcılara aktarılacaktır.	
1.1.3. Trabzon halkında HES'lere karşı oluşan ön yargıları azaltıcı bilgilendirme toplantıları yapılacak, bu konuda yerel yönetimler ve mülki amirlerin DSİ ile koordinasyonu ve desteği sağlanacaktır.	
1.1.4. İzin süreçlerinin hızlandırılacak ve önceliklendirilecektir.	
1.1.5. HES yan sanayisinin gelişimi için sektörel raporlar hazırlanacak, ilgili paydaşlarla gelişim stratejileri ortaya konacak ve işbirlikleri teşvik edilecektir.	

AMAÇ 2.

Enerji üretimi ve tüketiminde çevresel zararların etkilerini en aza indirmek

Hedef 2.1. HES projelerinin rekreasyon projeleri ile destekleyerek daha çevresel HES yatırımlarını gerçekleştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Enerji sanayisinde (Başta HES'ler olmak üzere) faaliyette bulunmaya gönüllü Trabzon sanayicilerine sektör hakkında eğitimler yapılacaktır.	- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - Trabzon BB. - TEİAŞ 14. Bölge Müdürlüğü - DSİ 22. Bölge Müdürlüğü
2.1.2. Başta HES'ler olmak üzere çevresel etkilerin en aza indirilmesi amacı ile proje sahasında rekreasyon projeleri yapılacaktır.	

AMAÇ 3.
Alternatif enerji kaynaklarının yaygınlaştırılmasına destek vermek

Hedef 3.1. Alternatif enerji kaynaklarının (HES, RES, güneş enerjisi, jeotermal enerji) yaygınlaştırılması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Tesis edilmiş olan Kamu yapılarında (baraj, gölet, malzeme ocağı alanı vs.) ve projeye ait hazine arazilerinde enerji potansiyelinin geliştirilmesi ile ilgili planlamalar yapılacaktır.	
3.1.2. Planlama aşamasındaki kamu yatırımlarında (sulama, içme suyu, rekreasyon projeleri vs.) ana amaç ile birlikte enerji faydası da planlanacaktır.	- TEİAŞ 14. Bölge Müdürlüğü - DSİ 22. Bölge Müdürlüğü
3.1.3. 22. Bölge Müdürlüğü İdare Tesisleri Güneş Enerji Sistemi (GES) Yapımı	
3.1.4. 22. Bölge Müdürlüğü Kampüs ve Lojmanları Doğalgaz Dönüşümü ve Kalorifer Tesisatı Yenilenmesi	

VİZYON: Uluslararası enerji piyasasına entegre, millî enerji politikalarına uygun öncü sistem ve şebeke işletmecisi olmak.

AMAÇ 1.**Trabzon ili enerji iletim altyapısının güçlendirilmesi**

Hedef 1.1. Trabzon ilinde bulunan muhtelif transformatör merkezlerinin yenilenmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Trabzon TM (Transformatör Merkezi), GIS (Gaz İzoleli Sistem) TM olarak yenilenecektir.	- Çoruh - EDAŞ - EÜAŞ - Elektrik Üretim Santralleri

Hedef 1.2. Trabzon ilinde yeni transformatör merkezlerinin devreye alınması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Şinik GIS TM devreye alınacaktır.	- Çoruh - EDAŞ - EÜAŞ - Elektrik Üretim Santralleri

Hedef 1.3. Trabzon ilinde yeni EİH (Elektrik İletim Hattı) 'nın devreye alınması

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. 154 kV Şinik TM-(Akyazı TM-Maçka TM EİH) Brş. N. EİH yapılacaktır.	- Çoruh - EDAŞ - EÜAŞ - Elektrik Üretim Santralleri

15

ALTYAPI

15.1

TRABZON İÇME SUYU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Su yönetiminde; çevre ve insan odaklı, hizmet kalitesi yüksek ve gelişime açık bir kurum olmak.

AMAÇ 1.

Su kaynaklarının etkili ve sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesini sağlamak, vatandaşa sağlıklı ve kesintisiz içme suyu hizmeti sunmak.

Hedef 1.1. İçme suyu havzalarının denetimlerini yaparak çevre ve halk sağlığı açısından oluşabilecek riskleri önlemek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. İçme suyu temin edilen kaynaklardaki sorunları tespit etmek.	
1.1.2. İçme suyu havzalarındaki sorunları tespit etmek.	
1.1.3. Saha denetimlerini yapmak.	
1.1.4. Organik tarımı desteklemek.	
1.1.5. 1/5000' lik olarak hazırlanan havza koruma planları 1/1000 ölçekli olarak revize etmek.	

Hedef 1.2. Teknolojik imkânlardan yararlanarak içme suyu dağıtımını kontrol etmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Depoları otomasyona bağlamak.	
1.2.2. Mevcut otomasyon sistemlerinin rehabilite edilmesini sağlamak (Otomasyon sistemlerinin birleştirilmesi ve izleme sistemlerinin etkinliğinin artırılması).	
1.2.3. Mevcut Scada sistemlerini güncellemek.	
1.2.4. Her bir depo için otomasyon ihtiyacını belirlemek ve uygun sistemleri seçmek.	

Hedef 1.3. Elektrik, otomasyon ve mekanik arızalarını azaltmak ve kurumun enerji giderlerini düşürmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Su depolarının elektrik ekipmanlarının bakım ve onarımlarını yapmak.	
1.3.2. Su depolarının otomasyon ekipmanlarının bakım ve onarımlarını yapmak.	
1.3.3. Su depolarının mekanik ekipmanlarının bakım ve onarımlarını yapmak.	
1.3.4. Mevcut depolardaki motor ve terfi sistemlerini rehabilite etmek.	
1.3.5. Mevcut jeneratörlerin bakım ve onarımlarını yaparak faal durumda tutmak.	
1.3.6. Mevcut ve yenilenen sistemlerin düzenli bakım ve onarımlarını yapmak.	

Hedef 1.4 Alternatif su kaynakları bularak planlı ve kesintisiz içme suyu temin etmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Su alma ve diğer içme suyu sanat yapılarını yapmak.	- İLBANK
1.4.2. Yeni içme suyu kaynaklarını tespit etmek, sayısallaştırmak.	
1.4.3. DSİ ile işbirliği içinde, su temini amaçlı göletler yapmak.	- DSİ
1.4.4. İçme suyu isale ve şebeke hatlarını projelendirmek ve yapmak.	- İLBANK - DSİ
1.4.5. Mülkiyet tespiti ve kamulaştırma yapmak.	
1.4.6. İçme suyu arıtma tesislerini projelendirmek ve yapmak.	- İLBANK - DSİ
1.4.7. İçme suyu deposu yapmak.	
1.4.8. İçme suyu temini amaçlı sondaj çalışmaları yapmak.	- DSİ

Hedef 1.5 İçme suyu tesislerini etkili şekilde işleterek sağlıklı ve kaliteli su teminini sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.5.1. Tesislere By-Pass hatları yapmak.	

1.5.2. Tesislerde bulunan jeneratörleri uzaktan izlenebilir duruma getirmek.	
1.5.3. Tesislerde eksilen filtre kumlarını tamamlamak.	
1.5.4. İçme suyu arıtma tesislerinde kullanılan kimyasal maddeleri temin etmek.	
1.5.5. Su analizlerini artırarak sürdürülmesini sağlamak.	- İl Sağlık Müdürlüğü
1.5.6. Tesislerde elektrik, mekanik ve otomasyon arızalarının bakım-onarımını yapmak.	
Hedef 1.6. Mevcut laboratuvarımızı mevzuattaki yeniliklere ve ilgili standartlara göre sürekli geliştirmek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.6.1. İzlenen su parametrelerinin sayısını artırmak.	
1.6.2. Su analizlerini artırarak sürdürülmesini sağlamak.	- İl Sağlık Müdürlüğü
1.6.3. Suyla ilgili risklere karşı acil eylem planı ve risk planı hazırlamak.	
1.6.4. Laboratuvarında bulunan cihazların düzenli olarak bakım ve kalibrasyonlarını yapmak.	
1.6.5. Su kaynaklarının, arıtma tesislerinin ve şebekeye verilen suyun ilgili yönetmelikler çerçevesinde online olarak takibini yapmak.	
Hedef 1.7. İçme suyu hatlarının bakım ve onarımını zamanında yaparak su kesintilerini önlemek ve su kayıplarını en aza indirmek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.7.1. Eskiyen hatların bakım-onarımını yapmak ve ihtiyaç halinde yenilemek.	
1.7.2. Mevcut depoların bakım-onarımını yapmak.	
1.7.3. Kayıp kaçağın önüne geçilmesi için akustik dinlemeler yapmak.	
1.7.4. Personelimizin HTS kullanım oranını artırmak.	
1.7.5. İçme suyu çalışmalarından dolayı bozulan üstyapının bakım ve onarımını yapmak.	- Trabzon BB. - Karayolları Bölge Müdürlüğü
1.7.6. Mevcut depoların temizliği ve dezenfeksiyon işlerini yapmak.	- Trabzon BB. - İl Sağlık Müdürlüğü

AMAÇ 2.**Atık suları, çevreye ve insan yaşamına zarar vermeyecek şekilde bertaraf etmek.****Hedef 2.1.** Ön arıtmalı atık su derin deniz deşarj tesislerinin işler halde tutulmasını sağlamak, kanalizasyon ve yağmur suyu hatlarının temizliğini yapmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Ön arıtmalı atık su Derin Deniz Deşarj tesisleri ve atık su terfi merkezlerinin bakım ve onarımını yapmak.	
2.1.2.. Atık su kollektörlerini periyodik olarak temizlemek.	
2.1.3. Vaktör aracı ile ön arıtmalı atık su Derin Deniz Deşarj tesislerinin temizliğini yapmak.	
2.1.4. Atık su hatlarının (Ø 300 ve 1400 arası) ve bacalarının temizliğini yapmak.	
2.1.5. Vaktör aracı ile kuyu (fosseptik) çekimi yapmak.	
2.1.6. Ön arıtmalı atık su Derin Deniz Deşarj tesisleri ve atık su ara terfi tesislerinde sepet ve çöp konteyneri temizliği yapmak.	
2.1.7. Yağmur suyu hatlarının (Ø 300 ve 1400 arası), bacalarının, ızgaraların ve menfezlerin temizliğini yapmak.	- Trabzon BB.
2.1.8. Kanalizasyon hatlarına gelen istenmeyen malzemeleri en aza indirecek ve farkındalığı artıracak çalışmalar yapmak.	
2.1.9. Verimliliği artırıcı ve bakım onarım maliyetlerini düşürücü ekipmanlar almak.	

Hedef 2.2. Kanalizasyon şebekeleri yaparak atık suların uygun alıcı ortama deşarjını sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Yağmur suyu hatlarını kanalizasyon sisteminden ayırmak.	
2.2.2. Yeni kanalizasyon şebeke ve kollektör hatlarını yapmak.	- İLBANK
2.2.3. Kanalizasyon şebekelerini sayısallaştırılarak CBS'ye aktarmak.	
2.2.4. Yeni atık su arıtma tesislerini projelendirmek ve yapmak.	- İLBANK - DSI
2.2.5. Kanalizasyon hatlarını projelendirmek ve yapmak.	

Hedef 2.3. Atık su arıtma tesislerini verimli bir şekilde işleterek atık suları çevreye zarar vermeden bertaraf etmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Mevcut atık su arıtma tesislerini işletmek.	- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
2.3.2. Devreye alınacak atık su arıtma tesislerini scada sistemine dahil etmek.	
2.3.3. Arıtma tesislerinde bulunan ekipmanların bakımlarını düzenli olarak yapmak.	
2.3.4. Yönetmeliklerde belirtilen atık su parametrelerini laboratuvarımızda ölçülebilir hale getirmek..	
2.3.5. Atık su arıtma tesisinden çıkan çamuru bertaraf etmek.	- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Hedef 2.4. Denetim ruhsatlandırma faaliyetleri ile yeraltı-yerüstü su kaynaklarının deniz, göl ve akarsuların kullanılmış sularla ve endüstri atıklarıyla kirletilmesini önlemek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Kanalizasyon bağlantılı endüstriyel tesislerden düzenli numune alarak takibini yapmak.	- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
2.4.2. Yağ tutucu denetimlerini il genelinde artırmak.	
2.4.3. İl genelindeki derin deniz deşarj tesislerinden numuneler alarak kontrollerini sağlamak.	- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
2.4.4. Denetim ve numune alımında kullanılan ölçüm cihazlarının ve ekipmanların bakım ve kalibrasyonlarını düzenli olarak yapmak.	

Hedef 2.5. Atık su iletim sisteminin etkinlik ve verimliliğini artırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Vidanjör ve faun hizmetleri sağlamak.	
2.5.2. Kanalizasyon şebekesine abone bağlantısı yapmak..	
2.5.3. Kanalizasyon çalışmalarından dolayı bozulan üstyapının bakım ve onarımını yapmak.	- Trabzon BB. - Karayolları Bölge Müdürlüğü
2.5.4. Kanalizasyon hatlarının bakım-onarımını yapmak ve ihtiyaç halinde yenilemek.	

AMAÇ 3. Hizmet kalitesini artırmak ve abonelerin memnuniyetini sağlamak.	
Hedef 3.1. Alternatif fatura ödeme ve bilgilendirme yöntemlerini geliştirerek vatandaşların memnuniyetini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Yeni ödeme yöntemlerinin oluşturulması ve alternatif yollarla abone olunmasını sağlamak.	- Bankalar - PTT - E- Devlet Platformu
3.1.2. SMS, e-posta, mobil uygulama ve TİSKİ web sitesi yoluyla abone bilgilendirmelerini yapmak.	- Telekomünikasyon Şirketleri
3.1.3. Mobil abone uygulaması yazılımını geliştirmek ve kullanımının yaygınlaştırmak.	- Yazılım Firmaları - Teknoloji Şirketleri
3.1.4. PTT ve bankalarla ödeme anlaşmalarını sürdürmek, anlaşmalı banka sayısını artırmak, banka aracılığı ile taksit imkânını sağlamak ve protokolleri güncellemek.	- PTT - Bankalar
Hedef 3.2. Abone sistemini etkin yöneterek, abone sayısını artırmak ve kaçak kullanımı önlemek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Kaçak kullanımın takibini yapmak ve engellemek.	- İl Emniyet Müdürlüğü - Jandarma - Belediyeler - Muhtarlar - Yerel Halk - Teknoloji Firmaları
3.2.2. Yeni abonelikler oluşturmak.	- E Devlet Platformu
3.2.3. Abone bilgi sistemini günün ihtiyaçlarına göre geliştirmek.	- Belediye İletişim Birimleri - Telekomünikasyon Şirketleri - Yazılım Firmaları
3.2.4. Arızalı veya damga yılı süresi dolan su sayaçlarını değiştirmek.	- Trabzon Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü - Ölçü ve Ayarlar Müdürlüğü - Yetkili Sayaç Tedarikçileri
3.2.5. Açma-kapama hizmetlerini yürütmek..	- Teknik Destek Ekipleri - Sayaç Okuma Firmaları

3.2.6. Suyun maliyet analizi ve yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak su fiyatının tespiti konusunda çalışma yapmak.	- Hazine ve Maliye Bakanlığı - TÜİK - Belediye Su ve Kanalizasyon İdareleri - Bağımsız Ekonomik Danışmanlık Kuruluşları
3.2.7. Su sayaçlarını periyodik olarak okumak.	- Sayaç Okuma Firmaları, Veri Toplama - Otomasyon Hizmet Sağlayıcıları
Hedef 3.3. İçme suyu kullanımı ile ilgili farkındalık ve bilinçlendirme faaliyetleri ile toplumda su bilinci ve su kültürü oluşturmak.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Vatandaş anketlerini yapmak.	- Basın Yayım Kuruluşları
3.3.2. Basılı ve sosyal medya aracılığıyla idare hizmetlerinin tanıtımını yapmak.	
3.3.3. Farkındalık yaratmak için diğer paydaşlarla etkinlik düzenlemek..	- MEB - KTÜ - STK'ler
3.3.4. Öğrencilere su kullanma bilinci aşılamak.	- Millî Eğitim Müdürlüğü
Hedef 3.4. Abonelik hizmetlerini geliştirmek ve online hizmetleri artırarak teknolojinin etkin kullanımını sağlamak.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. TİSKİ hizmet sunumuna ilişkin mobil uygulama ve web sitesini geliştirmek.	- Hizmet Alımı - Kurum Personeli
3.4.2. Vatandaşı online sistemi kullanmaya teşvik etmek.	
3.4.3. Abone sözleşmelerini dijital ortamda almak.	- Hizmet Alımı - Kurum Personeli

AMAÇ 4. Kurumsal ve mali yapıyı güçlendirerek sürdürülebilir hizmet sağlamak.	
Hedef 4.1. Kurum personelinin mesleki gelişimine katkı sağlamak ve motivasyonunu artırmak için faaliyetler düzenlemek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Hizmet içi eğitim planlamak ve yürütmek.	- Daire Başkanlıkları - Kamu Kurum ve Kuruluşları
4.1.2. İş sağlığı ve güvenliği mevzuat hükümleri gerekliliklerinin yerine getirilmesini sağlamak.	- İSG Hizmeti veren Kurumlar
4.1.3. Periyodik sağlık muayenesinin yapılmasını sağlamak.	- Hastaneler - Sağlık muayenesi hizmeti veren kurumlar
4.1.4. Personelin memnuniyet oranının artırılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirmek.	- Kurum Personeli
Hedef 4.2. Mali yapıyı güçlendirerek hizmet kalitesini yükseltmek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Kurum stratejik planı, performans programı ve faaliyet raporlarının kurum önceliklerini yansıtacak şekilde hazırlamak ve takibini yapmak.	
4.2.2. Kurumun tahakkuk ve tahsilat işlerini yapmak.	
4.2.3. Mali performansı izlemek ve raporlamak.	
4.2.4. Gelir-gider dengesini gözetten bir bütçe hazırlanmasını sağlamak.	
4.2.5. Finansman ve borç yönetimi planlarını hazırlamak ve uygulamak.	- İller Bankası - Kamu Bankaları
Hedef 4.3. Bilgi işlem hizmetlerinin kesintisiz, güvenli ve sürdürülebilir şekilde çalışmasını sağlamak.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. CBS'ye veri aktarımını sağlamak.	
4.3.2. CBS nin güncellenmesi ve diğer sistemlerle entegrasyonunu sağlamak.	

4.3.3. Serverleri 24 saat canlı ve yedekli tutmak.	
4.3.4. Kurumun yazılım, donanım ve altyapı ihtiyaçlarını karşılamak.	
4.3.5. Veri güvenliğini sağlamak.	
4.3.5. Veri güvenliği sağlanacaktır.	
4.3.6. Yönetim Bilgi Sistemi (YBS) modüllerini güncellenmek.	
Hedef 4.4 Yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanarak enerji üretmek.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. Yıllık debi izlenmesi yapmak.	- DSI - İller Bankası
4.4.2. MicroHES' e bağlı boruların basınç testlerinin yapmak.	
4.4.3. HES projelerini hazırlamak.	
4.4.4. Zemin etüdü yapmak veya yaptırmak, ÇED hazırlamak veya hazırlatmak.	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
4.4.5. DSI-YİKOB-TEDAŞ-EDAŞ ve Belediye izinlerini almak.	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi - DSI - YİKOB - TEDAŞ - EDAŞ
4.4.6. Kabul süreçlerini tamamlamak	- TEMSAN - TEDAŞ - ÇORUH EDAŞ
4.4.7. Enerji tesislerini işletmek.	
4.4.8. Yenilenebilir enerji üretimi kapsamında GES-HES yapmak.	- TEDAŞ - ÇORUH EDAŞ

Hedef 4.5. Hizmet binalarının fiziki şartlarını iyileştirmek ve makine parkını güçlendirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.5.1. Yeni alınacak araç ve iş makineleri için hibe ve kredi çalışmaları yapmak .	- Dünya Bankası - İLBANK - AFAD
4.5.2. Kiralama masraflarını ve araç bakım-onarım maliyetlerini azaltmaya yönelik çalışmalar yapmak..	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi ve İdari İşbirlikleri - Mahalli İdareler - Kamu Kurumları - Özel Sektör
4.5.3. Hizmet binalarımızın çalışma şartlarını iyileştirmek .	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi ve İdari İşbirlikleri - Özel Sektör
4.5.4. Saha personellerine araçlar ve iş makineleri ile ilgili eğitim vermek.	- Millî Eğitim Bakanlığı - Türkiye Belediyeler Birliği - Halk Eğitim Merkezleri
4.5.5. Taşınır - taşınmaz kayıtlarının ve zimmetlerinin takibini düzenli bir şekilde yapmak..	

15.2

İLLER BANKASI TRABZON BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Modern kentlerin geliştirilmesi sürecine öncülük eden, hizmet kalitesi kanıtlanmış uluslararası bir kalkınma ve yatırım bankası olmak.

AMAÇ 1.*Yeraltı ve yerüstü su kaynaklarını korumak***Hedef 1.1.** Halka sağlıklı içmesuyu ulaştırmak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Arsin (Trabzon) İçmesuyu ve İçmesuyu Paket Arıtma Tesisi İkmal İnşaatı	- TİSKİ
1.1.2. Tonya (Trabzon) Melikşah Karaağaçlı Grup İçmesuyu Ana İsale Hattı ve İçmesuyu Arıtma Tesisi İkmal İnşaatı	

Hedef 1.2. Atıksuların çevreye zarar vermeden toplanıp gerekli prosesler geçirilerek deşarjının sağlanması.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Düzköy (Trabzon) Atıksu Arıtma Tesisi, Şebeke ve Kollektör Hatları İnşaatı	- TİSKİ
1.2.2. Dernekpazarı (Trabzon) ve Köprübaşı (Trabzon) İlçeleri Atıksu Arıtma Tesisleri Proje İş	
1.2.3. Maçka (Trabzon) İlçesi Atıksu Arıtma Tesisi Proje İş	
1.2.4. Şalpazarı, Hayrat, Çaykara, Dernekpazarı ve Çayırbağı (Trabzon) İlçesi Kanalizasyon Şebekesi Yapım İş	

Hedef 1.3. Alternatif sürdürülebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Yeşil Şehirler (Rüzgar Enerjisi ve Güneş Enerjisi Uygulamaları)	- Trabzon BB.

AMAÇ 2.***Yol açma, genişletme ve düzenleme işlemleriyle ulaşım ağını iyileştirmek*****Hedef 2.1.** Çevreye duyarlı bir şekilde ulaşım ağını iyileştirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. SUMAD Elektrikli Otobüs Alımı	- Fransız Kalkınma Ajansı - Trabzon BB.

Hedef 2.2. Yol açma, genişletme ve düzenleme işlemleriyle ulaşım ağını iyileştirmek.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Akçaabat (Trabzon) Çarşı Mevkii Sokak Sağıklaştırılması, Cephe İyileştirme Ve Sokak Düzenlemesi Yapım İşi	- TİSKİ
2.2.2. Hayrat (Trabzon) Yol Ve Cephelerin Yenilenmesi Yapım İşi	
2.2.3. Trabzon (Merkez) İl Geneli Cadde Ve Sokak Düzenlemesi İnşaatı (1. Kısım Doğu) Yapım İşi	- Trabzon Büyükşehir Belediyesi
2.2.4. Trabzon İl Geneli Asfalt Serilmesi Yapım İşi	
2.2.5. Trabzon Büyükşehir (Trabzon) Ortahisar İlçesi Kahraman Maraş Caddesi Uzun Sokak Cephe Sağıklaştırma Yapım İşi	
2.2.6. Trabzon Büyükşehir (Trabzon) Trabzon İlçe Mahalle Yolları (Yomra- Arsin- Köprübaşı- Araklı- Sürmene- Of- Hayrat- Dernekpazarı -Çaykara) Asfalt Yama Yapım İşi	
2.2.7. İtfaiye Ve İş Makineleri Alımı	- Avrupa Kalkınma Ajansı - Trabzon BB.
2.2.8. Türkiye Sel Ve Orman Yangınları Acil İmar Projesi Kapsamında İş Makineleri Alımı	- Dünya Bankası - Trabzon BB.

Hedef 2.3. Sosyal, tarihi, ticari alanları iyileştirerek şehrin kalkınmasını sağlamak.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Trabzon (Merkez) Bulak Yerleşkesi Makine İkmal Dairesi Başkanlığı İdari Ve Hizmet Binaları İkmal İnşaatı Yapım İşi	- Trabzon BB.
2.3.2. Ortahisar (Trabzon) Kadınlar Hali İkmal İnşaatı İşi	- Ortahisar Belediyesi
2.3.3. Trabzon (Merkez) Atatürk Köşkü Restorasyon Ve Konservasyon Yapım İşi	- Trabzon BB.

YEREL KALKINMA

16

YATIRIM İZLEME VE KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI (YİKOB)

VİZYON: Kamu hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi, yatırımların koordinasyonu ile merkezi idarenin taşra yatırımlarını başarıyla hayata geçirmek

AMAÇ 1.

Kamu yatırımları ve hizmetlerinin izlenmesi ve koordinasyonunu sağlamak

Hedef 1.1. İl düzeyindeki kamu yatırımlarının tamamlanma oranını yükseltmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Trabzon Arsin yatırım adası ve endüstri bölgesi proje işleri	- KGM - DSI - TEDAŞ - Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı - Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Arsin Belediyesi - TİSKİ - Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Ticaret Bakanlığı
1.1.2. Trabzon gümrük bölge müdürlüğü binası ve kaçakçılık ve istihbarat müdürlüğü binaları projeleri hizmet alımı	
1.1.3. İldeki kamu kurum ve kuruluşlarının doğalgaz dönüşüm işlerinin yapılması	
1.1.4. İldeki anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise yapım işlerinin tamamlanması	
1.1.5. Şehitlikler ve şehit mezarlarının yapım, bakım ve onarım işlerinin düzenli olarak yürütülerek vatandaşların hassasiyetlerine öncelikli özenin gösterilmesi	

Hedef 1.2. Merkezi idare ile iş birliği içerisinde her türlü yatırımın en verimli şekilde gerçekleştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Bakanlıklar ve merkezi idare tarafından aktarılan kaynaklarla yapılacak yatırımların, yapım, bakım, onarım işlerinin izlenmesi	- İçişleri Bakanlığı
1.2.2. Kamu hizmetlerinin yerel düzeyde etkin bir şekilde yürütülmesi için her türlü yatırım ve faaliyetlerin koordinasyonunun sağlanması	
1.2.3. Kamu kurum ve kuruluşlarının projelerinin zamanında tamamlanmasını sağlamak için izleme ve denetim faaliyetlerinin etkinleştirilmesi	

AMAÇ 2.

İhalelere ilişkin her türlü iş ve işlemleri yürüterek kaynak yönetimini sağlamak

Hedef 2.1. İldeki diğer kurum ve kuruluşların yatırımlarının gerçekleştirilmesinde uzmanlık görüşüyle ihale süreçlerine katkıda bulunmak ve ihalelere ilişkin iş ve işlemlerin hızlandırılarak tamamlanmasını sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Kaynakların etkin bir şekilde kullanılması ve yatırımların en verimli şekilde hayata geçirilmesi için proje bütçelerinin izlenmesi	
2.1.2. İldeki kamu kurumlarının gelecek döneme dair plan ve programları çerçevesinde ihale programlarının oluşturularak yatırımların hayata koordineli ve planlı bir şekilde geçirilmesine destek sağlamak	- İldeki İhale Desteği Talep Eden Kurumlar
Hedef 2.2. İhalelere yönelik süreçlerin şeffaf ve zamanında sonuçlanmasını sağlamak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Başkanlık, müdürlük ve birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda yapılacak ihalelere ilişkin her türlü işlemin titizlikle yapılması ve zamanında tamamlanması	-
AMAÇ 3. Her türlü kamu binası ile valilik, kaymakamlık ve Başkanlığa tahsisli konutların yapım, bakım ve onarımını sağlamak	
Hedef 3.1. Her türlü kamu binasının bakım ve onarım süreçlerini belirli bir plan dahilinde gerçekleştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Hükümet konaklarının, Başkanlığa tahsisli binaların, lojmanların, valilik ve kaymakamlık konutlarının yapım, bakım ve onarımının düzenli bir şekilde sağlanması	-
3.1.2. Binaların kullanım ömrünü uzatmak için düzenli bakım, onarım ve güçlendirme çalışmaları yapılması	
Hedef 3.2. Kamu hizmetlerinin aksaması durumunda hızlı müdahale ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Merkezi idare tarafından sağlanan her türlü yardım ve desteğin hızlı bir şekilde koordine edilmesi, izlenmesi ve gerektiğinde acil durum müdahale planlarının uygulanması	-
3.2.2. Kamu kurumlarının yürüttüğü yatırımların zamanında yapılmaması durumunda, gerekli müdahalelerin yapılması, uygun süre verilerek yatırım ve hizmetlerin tamamlanması için önlemler alınması	
3.2.3. Hedeflenen projelerin tamamlanmaması durumunda, sorumlulukların netleştirilmesi ve uygulama sürecinde sorunların çözülmesi için çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirilmesi	
3.2.3. İl içerisinde meydana gelen doğal afetlerde incelemeler yapılarak ihtiyaç duyulan teknik desteğin sağlanması	

YEREL YÖNETİMLER

17

TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VİZYON: Birlikte ve adil yönetim anlayışımızdan hareketle, vatandaşlarımıza hizmet sunarken, kent aidiyetimizi arttırmayı ve yerel kalkınmayı tetikleyerek Trabzon'umuza 'Dünya Kenti' statüsünü kazandırmayı hedefliyoruz.

17.1

ÇALIŞMA HAYATI

AMAÇ 1.

Kenti ekonomik ve sosyal açıdan geliştirmek

Hedef 1.1 Kent ekonomisine katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. İstihdam Akademilerinin Kurulması	- Valilik - KTÜ - Trabzon Üniversitesi - İlçe Belediye Başkanlıkları - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İŞKUR - İlgili Meslek Kuruluşları
1.1.2. Genç Girişimci Programları ve Genç Kooperatiflerinin Hayata Geçirilmesi	
1.1.3. Evde İstihdam, Evde Üretim Projesinin Hayata Geçirilmesi	- Valilik - KTÜ - Trabzon Üniversitesi - Ortahisar Kaymakamlığı - İŞKUR - Ortahisar Halk Eğitim Müdürlüğü - İlgili Meslek Kuruluşları
1.1.4. Trabzon Makro Yatırım Planının Hazırlanması	- İlçe Belediyeler - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
1.1.5. Kırsal Pazar Yerlerinin Oluşturulması	- İlçe Belediyeleri - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü - Muhtarlıklar
1.1.6. Karagöz Meydanı ve Ticari Merkez Projesinin Yapılması	

17.2

SOSYAL HİZMETLER

AMAÇ 1.

*Kent esenliğini ve güvenliğini artırmak.***Hedef 1.1.** Sahipsiz hayvanlara yönelik barınma imkanlarını ve hizmetlerini geliştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Hasta ve yaralı sahipsiz hayvanların rehabilitasyon merkezinde tedavisi ile bakımlarının yapılması	- İlçe Belediye Başkanlıkları
1.1.2. Sahipsiz hayvanların Rehabilitasyon Merkezinde kısırlaştırılması ve kimliklendirilmesi	- İlçe Belediyeleri - Doğa Koruma ve Millî Parklar 12.Bölge Müdürlüğü
1.1.3. Sahiplendirme çalışmaları yaygınlaştırılması	- İlçe Belediyeleri - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Müftülüğü - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
1.1.4. Sessiz Dostlar Barınaklarının Oluşturulması	- Doğa Koruma ve Millî Parklar 12.Bölge Müdürlüğü - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - İlçe Belediyeleri
1.1.5. Sahipsiz Hayvanlar için Mama Üretimi	- Üniversiteler - T.C. Kara Kuvvetleri Komutanlığı 17'nci Komando Tugay Komutanlığı - İl Jandarma Komutanlığı - İl Sağlık Müdürlüğü - Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Hastaneler - Yurtlar - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları

Hedef 1.2. Şehrin mezarlık ve cenaze hizmetlerini iyileştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Gasilhane Yapılması	- İlçe Belediyeleri - İl ve İlçe Tapu Kadastro Müdürlükleri

Hedef 1.3. Koruyucu Sağlık Hizmetlerini İyileştirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Vatandaşların bilgilendirilmesi için etkinlikler düzenlenmesi	- Kaymakamlıklar - İlçe Belediyeleri - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Müftülüğü - Muhtarlıklar - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
1.3.2. Halk sağlığını tehdit eden unsurlar gözetilerek ilaçlama yapılması	- İlçe Belediyeleri - İl Sağlık Müdürlüğü - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Muhtarlıklar

Hedef 1.4. Denetim faaliyetleri yapmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. İzinsiz hafriyat dökümü ile ilgili denetim ve kontrollerinin yapılması	- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Valilik - Kaymakamlıklar - İlçe Belediyeleri
1.4.2. İzinsiz hafriyat döküm ihbarları değerlendirilerek cezai işlemlerin uygulanması	- DSİ 22.Bölge Müdürlüğü - Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü
1.4.3. Toplu taşıma araçlarının denetimlerinin yapılması	- Emniyet Genel Müdürlüğü - Jandarma Genel Komutanlığı

AMAÇ 2.
Kenti ekonomik ve sosyal açıdan geliştirmek.

Hedef 2.1. Kent ekonomisine katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Küçük sanayi sitelerinin uygun yerlere taşınması	- KTÜ - Ortahisar Belediyesi
2.1.2. Sanayi Mahallesi Kentsel Tasarım Proje yarışması düzenlenmesi	
2.1.3. Arsin Pazar Yeri ve Otopark Projesi	- Arsin Belediyesi
2.1.4. Çarşıbaşı Pazar Yeri ve Otopark Projesi	- Çarşıbaşı Belediyesi
2.1.5. Çaykara Pazar Yeri ve Otopark Projesi	- Çaykara Belediyesi
2.1.5. Of Pazar Yeri ve Otopark Projesi	- Of Belediyesi
2.1.6. Sürmene Pazar Yeri ve Otopark Projesi	- TOKİ - Sürmene Belediyesi
2.1.7. Şalpazarı Pazar Yeri ve Otopark Projesi	- Şalpazarı Belediyesi
2.1.8. Vakfıkebir Pazar Yeri ve Otopark Projesi	- Vakfıkebir Belediyesi
2.1.9. İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinin kurulması	- Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası - İlçe Belediyeleri

Hedef 2.2. Kent ekonomisine katkı sağlamak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Otizm Merkezi ve Yaşam Alanı Projesinin hayata geçirilmesi	- Valilik - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - Engelli Dernekleri
2.2.2. Engelsiz Yaşam Merkezinin oluşturulması	
2.2.3. Refakatçi Konuk Evi yapılması	- Valilik - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

2.2.4. Önce Birey, Önce Aile Akademisi Projesinin hayata geçirilmesi	- İlgili Bakanlıklar - Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Üniversiteler
2.2.5. Öğrenci Dostu Üniversite Şehri Trabzon Projesinin hayata geçirilmesi	- Gençlik ve Spor Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Üniversiteler
2.2.6. Genç Kart uygulamasının hayata geçirilmesi	
2.2.7. Kadın Etkinlik Merkezlerinin açılması	- İlgili Bakanlıklar - Üniversiteler - Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Üniversiteler
2.2.8. Evde Sağlık, Evde Bakım, Evin Bakımı Projesinin hayata geçirilmesi	- Üniversiteler - Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü
2.2.9. Koca Çınarlar Yaşam Merkezleri Projesinin hayata geçirilmesi	- Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
2.2.10. Emekli ve Yaş Almış Vatandaşlarımızı Destekleme Programının hayata geçirilmesi	
2.2.11. 61 Kart ile yardıma ihtiyacı olan ailelere destek sağlanması	
2.2.12. İhtiyacı olan ailelere indirimli su hizmeti sunulması	
2.2.13. İhtiyacı olan ailelere kahvaltı ve yemek hizmeti verilmesi	
2.2.14. Özel unlu gıda üretim ve satış	

2.2.15. Engelli vatandaşlara yönelik hizmetlerin geliştirilmesi	- Valilik - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - Engelli Dernekleri
2.2.16. İhtiyaç sahibi yeni evli çiftlere destek programının hayata geçirilmesi	
2.2.17. Şehit Aileleri Gazi Yakınlarına Destek Programı	- Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
2.2.18. Kadın ve Aileye Yönelik Hizmetlerin Geliştirilmesi	- Üniversiteler - Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İl Millî Eğitim Müdürlüğü
AMAÇ 3. Kurumsal kapasiteyi güçlendirmek	
Hedef 3.1. Bilişim altyapısını güçlendirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Ücretsiz İnternet Hizmeti Verilen Alanların Artırılması	-
3.1.2. Belediyenin Web Sitesinden Sunulan Hizmetlerin Çeşitlendirilmesi	-
3.1.3. Belediye Yazılım İhtiyacının Karşlanması	- İçişleri Bakanlığı - Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Noterler Birliği
Hedef 3.2. Akıllı dijital uygulamalarla kenti akıllı şehir haline getirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Şehrimiz Hepimizin Akıllı Bilgi Sistemi Uygulamasının Hayata Geçirilmesi	-
3.2.2. Yaşayan Trabzon Dijital Laboratuvarının Kurulması	-
3.2.3. Trabzon Veri Merkezi ve Açık Veri Portalı Kurulması	-
3.2.4. Şehrin Dijital İkizleri Projesinin Uygulamaya Konulması	-

3.2.5. Akıllı Otopark Uygulamasının Kurulması	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
3.2.6. Trabzon Yeşil Alan Envanterinin Hazırlanması	- Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü - Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü - Tüm İlçe Belediyeleri
Hedef 3.3. Hizmet kalitesini artırmak ve etkin tanıtımını yapmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum Ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinin Düzenlenmesi	- İl Sağlık Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - Trabzon Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü - Trabzon İl Emniyet Müdürlüğü - Trabzon İl Millî Eğitim Müdürlüğü - Trabzon Müftülüğü - Türkiye Belediyeler Birliği - Doğu Karadeniz Belediyeler Birliği - CBIKO Uzaktan Eğitim Kapısı
3.1.2. Araç ve İş Makinesi Alımı	-
3.1.3. Memnuniyet Anketleri Yapılması	-

AMAÇ 1.
Eğitim hizmetlerini desteklemek

Hedef 1.1. Hayata geçilmesi planlanan projeler kapsamında çocukların ve gençlerin eğitsel, sosyal, kültürel, psikolojik ve fiziksel gelişimlerinin desteklenmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Her İlçeye Bir Kütüphane Yapılması.	- Valilik - KTÜ - TÜ - İŞKUR - Ortahisar Kaymakamlığı - Halk Kütüphanesi - İlgili Meslek Kuruluşları
1.1.2. Belediye Kreşlerinin Açılması.	- Valilik - Üniversiteler - Millî Eğitim Md. - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
1.1.3. Çocuk Bilim Merkezlerinin Açılması.	-

Hedef 1.2. İlde mevcut eğitim ve öğretim faaliyetlerine desteği arttırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Eğitim ve Öğretim Kurumlarına Destek Verilmesi.	- Millî Eğitim Müdürlüğü
1.2.2. İhtiyaç Sahibi Öğrencilere Kırtasiye Desteği Sağlanması.	- Valilik - Üniversiteler - Millî Eğitim Müdürlüğü - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
1.2.3. Yüksek Öğrenime Hazırlık Kursu Açılması.	- Millî Eğitim Müdürlüğü - Ortahisar Kaymakamlığı - İŞKUR - Ortahisar Halk Kütüphanesi

17.4

SPOR

AMAÇ 1.**Gençlik, Spor ve Eğitim hizmetlerini desteklemek ve geliştirmek****Hedef 1.1** Çocukların ve gençlerin gelişimini desteklemek**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak
Kurum Ve Kuruluşlar
Ortaklar/Paydaşlar****1.1.1.** Trabzon Spor Köyü Projesi**1.1.2.** Avrupa Spor Başkenti Sürecinin Tamamlanması**Hedef 1.2** Amatör spor faaliyetlerini desteklemek**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak
Kurum Ve Kuruluşlar
Ortaklar/Paydaşlar****1.2.1.** Amatör Spor Kulüplerine Yardımda Bulunulması**1.2.2.** Başarılı Sporculara Ödül Verilmesi

- Amatör Spor Kulübü Federasyonu

AMAÇ 1. Kenti ekonomik ve sosyal açıdan geliştirmek	
Hedef 1.1. Nitelikli tarımsal üretimi ve hayvancılığı geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Tarım envanteri ve verimlilik analizi projesinin hayata geçirilmesi	- Tarım ve Orman İl Md. - Üniversiteler
1.1.2. İşlenmeyen tarım arazisi kalmayacak projesinin hayata geçirilmesi	- Tarım ve Orman İl Md. - Üniversiteler - Ziraat Odaları
1.1.3. Tarım kooperatiflerinin kurulması	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. İl Md. - Tarım ve Orman İl Md. - Sanayi ve Teknoloji İl Md. - TTSO - Ziraat Odaları
1.1.4. Organik tarımın desteklenmesi ve tarım eğitim merkezlerinin kurulması	- Tarım ve Orman İl Md. - Millî Eğitim İl Md. - Sanayi ve Teknoloji İl Md. - İlçe Belediyeleri - Ticaret Borsası
1.1.5. Tıbbi ve aromatik bitki üretimi ve pazarlanması projesinin hayata geçirilmesi	- İl Sağlık Md. - Tarım ve Orman İl Md.
1.1.6. Kentsel tarımın desteklenmesi	- Tarım ve Orman İl Md. - TTSO - Ticaret Borsası - Ziraat Odaları
1.1.7. Çiftçi destek programının uygulanması	- Tarım ve Orman İl Md.
1.1.8. Hayvancılık destek programının uygulanması	- Ticaret Borsası - Ziraat Odaları
1.1.9. Model kırsal mahalle projesinin hayata geçirilmesi	- Tarım ve Orman İl Md. - İlçe Belediyeleri
1.1.10. Çiftçilerimize zirai mücadele desteği verilmesi	- Kaymakamlıklar - İlçe Belediyeleri - Tarım ve Orman İl Md. - Ziraat Odaları

17.6

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK

AMAÇ 1.
Yaşanabilir ve sürdürülebilir bir çevre oluşturmak

Hedef 1.1. Rekreasyon alanlarını geliştirmek ve yeni rekreasyon alanları oluşturmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
1.1.1. Boztepe Rekreasyon Alanının Yenilenmesi	- Ortahisar Belediyesi - T.C. Kara Kuv. Kom. 17'inci Komando Tugay Komutanlığı
1.1.2. 100. Yıl Parkının Yeniden Düzenlenmesi	- Ortahisar Belediyesi
1.1.3. Viyadük Altılarının Rekreatif Kullanıma Açılması	- Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü - İl Emniyet Müdürlüğü
1.1.4. Vakfıkebir ve Yomra Kent Parkı Projesi'nin Yapılması	- Vakfıkebir Bld. - Yomra Belediyesi
1.1.5. Yıldızlı Millet Bahçesi Projesi'nin Yapılması	- Akçaabat Belediyesi
1.1.6. Gülcemal Projesi'nin Tamamlanması	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
1.1.7. İskefiye Deresi, Kalepark, Akyazı Sahil Rekreasyon Alanının Yapılması	- Ortahisar Belediyesi - Çarşıbaşı Belediyesi - İl Jandarma Komutanlığı - Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü
1.1.8. Akçaabat, Akçaabat Sargana, Arsin, Sürmene, Şalpazarı Kent Meydanı'nın Yapılması	- Akçaabat Belediyesi - Arsin Belediyesi - Sürmene Belediyesi - Şalpazarı Belediyesi
1.1.9. Kent Ormanları Oluşturulması	- Doğa Koruma ve Millî Parklar 12. Bölge Müdürlüğü
1.1.10. Pazarkapı Mahallesi Altyapı ve Çevre Düzenlemesi 2.Etap Çalışmalarının Tamamlanması	- Ortahisar Belediyesi - Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü
1.1.11. Uzungöl Çevre Düzenlemesinin Yapılması	- Çaykara Belediyesi - Doğa Koruma ve Millî Parklar 12.Bölge Müdürlüğü

Hedef 1.2. Kıyı kullanım alanlarını yaygınlaştırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
1.1.1. Beşikdüzü ilçesi Sahil ve Adacık Park Projelerinin Yapılması	- Beşikdüzü Belediyesi - Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü
1.1.2. Yomra Kaşüstü, Akçaabat Akçakale ve Mersin Plaj Düzenleme Çalışmalarının Yapılması	- Yomra Belediyesi - Akçaabat Belediyesi
1.1.3. Akçaabat Yıldızlı ve Araklı Sahil Düzenleme Projelerinin Yapılması	- Akçaabat Belediyesi - Araklı Belediyesi
1.1.4. Ekolojik Köprülerin Yapılması	- Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü

Hedef 1.3. Yenilenebilir enerji uygulamalarını hayata geçirmek

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
1.3.1. Sıfır Atık İle İlgili Farkındalık ve Eğitim Çalışmalarının Yaygınlaştırılması	- Millî Eğitim Bakanlığı
1.3.2. Sıfır Atık Dostu Bina Yapımının Desteklenmesi	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

AMAÇ 2.
Kent estetiğinin ve şehir planlamasının geliştirilmesi

Hedef 2.1. Kent kimliğinin geliştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
2.1.1. Çömlekçi Kentsel Dönüşüm Projesinin Tamamlanması	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak. - TOKİ
2.2.2. Ortahisar Uzun Sokak, Akçaabat Sahil Caddesi, Çaykara Uzun Sokak, Sürmene Sahil Caddesi, Beşikdüzü Meydan Parkı Çevresi, Köprübaşı Atatürk Caddesi Cephe Sağıklaştırma ve Sokak Düzenleme Projelerinin Yapılması	- Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Kurumu Müdürlüğü - Akçaabat Belediyesi - Çaykara Belediyesi - Sürmene Belediyesi - Beşikdüzü Belediyesi - Köprübaşı Belediyesi
2.2.3. Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesinin Hazırlanması	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak. - KTÜ

2.2.4. Şehir Kapıları Projesinin Hayata Geçirilmesi	- İlçe Belediyeleri
2.2.5. Numarataj, Plakalama ve Tabela Çalışmalarının Yapılması	-
Hedef 2.2. Yeni imar ve yerleşim alanlarının planlamasını yapmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
2.2.1. Yeni Yerleşim Yerleri İçin İmar Planı Yapılması	-
2.2.2. Kırsal Alan Planlama Çalışmalarının Yapılması	- KTÜ
AMAÇ 3. Afetlerle mücadele kapasitesinin artırılması	
Hedef 3.1. Afetlere karşı kentsel dayanıklılığın artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
3.1.1. Afet Koordinasyon Merkezi Kurulması	- Dünya Bankası
3.1.2. Trabzon Kentsel Risk Kalkanı Modelinin Hazırlanması	- KTÜ - Heyelan Uygulama ve araştırma Merkezi - AFAD
3.3.3. Yapı Stoku Envanterinin Hazırlanması	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak. - KTÜ - İnşaat Müh. Odası
3.3.4. İtfaiye Aracı Sayısının Artırılması	- Dünya Bankası - Avrupa Kalkınma Konseyi
3.3.5. Afet Sonrası Sosyal Destek Programlarının Geliştirilmesi	- Trabzon Valiliği - AFAD
3.3.6. Türkiye Afet Müdahale Planı Kapsamındaki Görevlerin Önceliklendirilerek Gerçekleştirilmesi	- AFAD - Arama ve Kurtarma Dernekleri
3.3.7. İl Risk Azaltma Planı Kapsamındaki Görevlerin Önceliklendirilerek Gerçekleştirilmesi	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak. - KTÜ - AFAD

3.3.8. İklim Değişikliği ve Afet Yönetimi Planı Kapsamındaki Görevlerin Önceliklendirilerek Gerçekleştirilmesi	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak. - KTÜ - TÜ - AFAD
3.3.9. İlçe İtfaiye Merkezleri Kurulması	- İlçe Belediyeleri
Hedef 3.1. Kentin iklim değişikliği ile mücadele kapasitesini artırmak	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaş
3.1.1. Yeşil Şehir Aksiyon Planının Hazırlanması	- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
3.1.2. Beşikdüzü - Of Arası Elektrikli Otobüs Ulaşım Projesinin Hayata Geçirilmesi	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak.

17.7

KÜLTÜR VE TURİZM

AMAÇ 1.

*Trabzon'u kültür, turizm ve sanat kenti yapmak***Hedef 1.1.** Kültürel ve sanatsal etkinlikleri artırmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Uluslararası Trabzon Kültür Sanat Haftası düzenlenmesi	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İlçe Belediyeleri - Trabzon Valiliği - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları - İlgili Meslek Kuruluşları - KTÜ - Trabzon Üniversitesi
1.1.2. Sinema festivali düzenlenmesi	
1.1.3. Türk Dünyası Kültür Sanat Festivali düzenlenmesi	
1.1.4. Butik Kültür Merkezinin yapılması	
1.1.5. Kültür ve Sanat Sezonu etkinlikleri yapılması	
1.1.6. Trabzon Bienali etkinliğinin düzenlenmesi	
1.1.7. Kültür Sanat Festivalinin yapılması	
1.1.8. Kitap fuarı düzenlenmesi	- Valilik - İlgili Sivil Toplum Kuruluşları - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - KTÜ - Trabzon Üniversitesi
1.1.9. Kardeş Şehir sayısının artırılması	- Büyükelçilikler - Dışişleri Bakanlığı - Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
1.1.10. Trabzon Kültür, Sanat ve Gösteri Merkezi yapılması	- Tüm İlçe Belediye Başkanlıkları
1.1.11. Gençlik festivallerinin düzenlenmesi	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İlçe Belediye Başkanlıkları - Valilik - KTÜ - Trabzon Üniversitesi

Hedef 1.2. Kentin turizm potansiyelini geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. Sürmene Kervan Yolu ve Kale Çevresi Düzenleme Projesi'nin hayata geçirilmesi	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İlçe Belediye Başkanlıkları - Trabzon Valiliği - İlgili Meslek Kuruluşları - KTÜ - Trabzon Üniversitesi
1.2.2. Araklı Konakönü - Kalecik Kültür Yolu Projesi'nin hayata geçirilmesi	
1.2.3. Karadağ - Hıdırnebi Yaylası Turizm Bölgesi Projesi'nin hayata geçirilmesi	
1.2.4. Vazelon - Kuşutl Manastırları Turizm Rotasının oluşturulması	
1.2.5. Düzköy Şahinkaya - Çal - Camiili Turizm Bölgesi Projesi'nin hayata geçirilmesi	
1.2.6. Şalpazarı Sis Dağı Turizm Bölgesi Projesi'nin hayata geçirilmesi	
1.2.7. Dernekpazarı Zincirlitaş Tırmanma ve Seyir Terası Projesi'nin hayata geçirilmesi	
1.2.8. Boztepe - Botanik Kültür Yolu Projesi'nin hayata geçirilmesi	
1.2.9. Karavan park alanlarının yapılması	
1.2.10. Türk Dünyası Kültür Başkenti sürecinin tamamlanması	
1.2.11. Spor Turizminin geliştirilmesi	- Gençlik ve Spor Bakanlığı - KTÜ - Millî Eğitim Bakanlığı - MÜSİAD
1.2.12. Çakırgöl Kayak Turizm Merkezi Projesi'nin hayata geçirilmesi	- Gümüşhane İl Özel İdare - Trabzon-Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odaları - DOKA - DOKAP
1.2.13. Yeşil Yol Projesi'nin tamamlanması	- DOKAP

Hedef 1.3. Tarihi ve kültürel dokuyu koruyarak geliştirmek	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. Arkeolojik Açık Hava Müzelerinin açılması	- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İlçe Belediye Başkanlıkları - Trabzon Valiliği - İlgili Meslek Kuruluşları - KTÜ - Trabzon Üniversitesi
1.3.2. Türk – İslam Eserleri Açık Hava Müzesi'nin açılması	
1.3.3. Tabiat Tarihi Müzesi'nin açılması	
1.3.4. Yeniçam Tersane Müzesi'nin açılması	
1.3.5. Taş Eserler Müzesi'nin açılması	
1.3.6. Kundupoğlu Konağı - Trabzon Tarih Araştırmaları Merkezi'nin açılması	
1.3.7. Ortahisar Yaşayan Zanaatlar Müzesi'nin açılması	
1.3.8. Ortahisar Bakır ve Bakırcılık Müzesi'nin açılması	
1.3.9. Sürmene Bıçak Müzesi ve Bıçakçılar Çarşısı'nın açılması	
1.3.10. Çarşıbaşı Keşan Pazarı'nın açılması	
1.3.11. Nemlioğlu Konağı - Yaşayan Trabzon Müzesi'nin açılması	
1.3.12. Ortahisar kentsel yenileme alanında sokak, cephe düzenlemeleri ve tescilli yapıların restorasyonun gerçekleştirilmesi	- Kültür ve Turizm Bakanlığı
1.3.13. Yeni Atapark-Hatuniye Külliyesi Projesi'nin yapılması	- Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü - Ortahisar Belediyesi

AMAÇ 1.
Ulaşım hizmetlerini geliştirmek**Hedef 1.1.** Yol ağını iyileştirmek**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar****1.1.1.** Yomra Ahmet Adanur Bulvarı'nın yapılması

- DSİ 22. Bölge Müdürlüğü
- Karayolları 10.Bölge Müdürlüğü

1.1.2. Yol envanterinin güncelleştirilmesi**Hedef 1.2** Toplu taşımayı iyileştirmek ve yaygınlaştırmak**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar****1.2.1.** İlçe otogarı modernizasyonu projesinin hayata geçirilmesi

- Emniyet Genel Müdürlüğü
- Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü

1.2.2. Çevreye duyarlı ve konforlu otobüs sayısının artırılması

- İLBANK
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

1.2.3. Yeni taksi duraklarının yapılması

- İlçe Belediyeleri
- Esnaf ve Sanatkarlar Odası

Hedef 1.3. Yaya ve sürücü güvenliğini artırmak**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar****1.3.1.** Yaya ve sürücülere yönelik eğitim faaliyetleri yapılması

- Emniyet Genel Müdürlüğü
- İlçe Belediyeleri
- Sivil Toplum Kuruluşları

Hedef 1.4. Yeni ulaşım modelleri oluşturmak

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Her ilçemizde bisiklet ve yürüyüş yolu yapılması	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü - İlçe Belediyeleri - Sivil Toplum Kuruluşları
1.4.2. Simülasyon çalışmalarının yapılması	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Karayolları Genel Müdürlüğü
1.4.3. Akıllı kavşak uygulamalarının hayata geçirilmesi	- Karayolları Genel Müdürlüğü - Emniyet Genel Müdürlüğü - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
1.4.4. Yeni toplu ulaşım sistemleri kurulması	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü - İlçe Belediyeleri - Sivil Toplum Kuruluşları
1.4.5. Hafif raylı sistemin hayata geçirilmesi	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

AMAÇ 1.***Yaşanabilir ve sürdürülebilir bir çevre oluşturmak*****Hedef 1.1.** Yenilenebilir enerji uygulamalarını hayata geçirmek**Program, Proje, Faaliyet****İş Birliği Yapılacak
Kurum ve Kuruluşlar
Ortaklar/Paydaşlar****1.1.1.** Rüzgar Enerji Santrallerinin Fizibilitesinin Yapılması**1.1.4.** Güneş Enerji Sistemlerinin Kurulması**1.1.5.** Araç Şarj İstasyonlarının Kurulması

- Valilik
- İlgili Belediyeler

BÖLGESEL KALKINMA

18

DOĞU KARADENİZ KALKINMA AJANSI (DOKA)

VİZYON: Dönüşen ekonomik yapısıyla küresel ölçekte rekabetçi, yüksek yaşam kalitesine sahip çalışan insanlarıyla müreffeh, eşsiz doğası ve kadim değerlerini koruyarak gelişen bir Trabzon

AMAÇ 1.

Bölge ekonomisinde rekabet ve yenilik odaklı yapısal dönüşümün sağlanması

Hedef 1.1. Üretimde katma değer artırılması ve yatırım ortamının iyileştirilmesi

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. İmalat sanayi işletmelerinin orta-yüksek ve yüksek teknoloji düzeyinde ürettiği ürünlerin payı artırılacaktır.	- Üniversiteler - Trabzon Teknokent - İl Sanayi ve Tek. Müdürlüğü - KOSGEB - Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Düzeyinde Ürün Üreten İşletmeler
1.1.2. İşletmelerin AR-GE, tasarım ve yenilik kapasiteleri geliştirilecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Üniversiteler - Trabzon Teknokent - OSB'ler - TÜBİTAK - TSO - KOSGEB - DOKAP
1.1.3. Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında bölgenin karakteristiğine ve yatırım ekosistemine uygun yatırımlar desteklenecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
1.1.4. Millî Teknoloji Hamlesi kapsamında bölgenin teknoloji girişimciliği ve stratejik ürün üretme kapasitesi geliştirilecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - KOSGEB
1.1.5. Mevcut yatırım alanlarının altyapı ve üstyapı sorunları giderilecek ve yeni yatırım alanları oluşturulacaktır.	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak.lığı - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Enerji ve Tabii Kay. Bakanlığı - Yatırım İzleme ve Koor. Bşk (YİKOB) - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - OSB'ler - DOKAP

1.1.6. Mevcut yatırım alanlarının altyapı ve üstyapı sorunları giderilecek ve yeni yatırım alanları oluşturulacaktır.	- Enerji ve Tabii Kay. Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Üniversiteler - MTA Genel Müdürlüğü - TTSO - Özel Sektör
1.1.7. Orman emvali ve tarımsal atıklar katma değerli imalat sanayi ürünlerine dönüştürülecektir.	- Üniversiteler - Orman İşletme Müdürlükleri - TTSO - Orman Kooperatifleri - Ziraat Odaları - TKDK
1.1.8. Trabzon Elektrikli Ev Aletleri Üretim Tesisi Projesi	- Özel Sektör
1.1.9. Otel Kapıları Otomasyon ve Elektronik Kart Üretim Tesisi Projesi	
Hedef 1.2. Mal ve hizmet ihracatının artırılması	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.2.1. İhracat yapma potansiyeli olup hiç ihracat yapmamış imalat sanayi işletmelerinin ihracat yapmaları desteklenecektir.	- Ticaret Bakanlığı - DKİB - TTSO - OSB'ler - DOKAP
1.2.2. İhracatta pazar payı ve çeşitliliği artırılacaktır.	- DKİB - TTSO - OSB'ler
1.2.3. İşletmelere ihracat alanında hizmet ve destek sunan ara yüzlerin kurulumu ve geliştirilmesi sağlanacaktır.	- Ticaret Bakanlığı - DKİB - TTSO - OSB'ler
1.2.4. Bölgeye komşu ya da yakın coğrafyada yer alan ülkelere Bölge'den imalat sanayi ürünleri ihracatını artırmaya yönelik yurt dışı lojistik ve ticaret merkezleri kurulması desteklenecektir.	
1.2.5. Bölgede ihracat yapan işletmelere Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) çerçevesinde Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'na (SKDM) uyum sağlamaları konusunda farkındalık ve danışmanlık hizmetleri verilecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Ticaret Bakanlığı - Çevre, Şehircilik ve İklim Değ. Bak.lığı - DKİB - TTSO - OSB'ler

1.2.6. Elektrikli Tekne Üretim Tesisi Projesi	- Özel sektör
Hedef 1.3. İşletmelerin değişen koşullara uyum kabiliyetleri geliştirilecek ve kırılganlıkları azaltılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.3.1. İşletmelerin kurumsal kapasitesi ve stratejik yönetim becerileri geliştirilecektir.	- Üniversiteler - TTSO - OSB'ler - KOSGEB
1.3.2. İşletmelerin üretim yapısı ve hizmet sunumunda dönüşümleri sağlanacak ve yeni teknolojilere uyum kabiliyetleri geliştirilecektir.	- Üniversiteler - OSB'ler - TTSO - KOSGEB
1.3.3. İşletmelerin akıllı uzmanlaşma ve dijital dönüşüm süreçleri hızlandırılacaktır.	- TÜBİTAK - DOKAP
1.3.4. İşletmelerin ihtiyaç duyduğu yüksek maliyetli donanım ve hizmetlerin ortak kullanımına yönelik yapılar oluşturulacaktır.	- Üniversiteler - Trabzon Teknokent - TTSO - OSB'ler - KOSGEB - TÜBİTAK - DOKAP
1.3.6. Mevcut yatırım ve iş ortamı ile girişimcilik ekosistemi arasındaki etkileşim geliştirilecektir.	- Üniversiteler - Trabzon Teknokent - OSB'ler - TTSO - KOSGEB - TÜBİTAK
Hedef 1.4. İş birliği kültürü geliştirilecektir.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.4.1. Kamunun kolaylaştırıcı rolüyle sektörler arası ve tematik iş birlikleri ile küme oluşumları geliştirilecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Üniversiteler - Trabzon Teknokent - OSB'ler - TTSO - İlgili STK'ler - KOSGEB
1.4.2. Üniversite-sanayi iş birliği faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.	- Üniversiteler - Trabzon Teknokent - OSB'ler - TTSO - İlgili STK'ler

1.4.3. Yeni iş ağları oluşturulacak ve mevcut iş ağlarının etkinlikleri geliştirilecektir.	- Ticaret Bakanlığı - TTSO - İlgili STK'ler
1.4.4. Havza temelli yaklaşımla iller ve bölgeler arası ortak çalışmalar yürütülecektir.	- Trabzon Valiliği - Giresun Valiliği - Gümüşhane Valiliği - Rize Valiliği - TTSO - Giresun TSO - Gümüşhane TSO - Rize TSO - Artvin TSO - Bayburt TSO - DKİB - DOKAP
Hedef 1.5. Lojistik ve ulaşım hizmet altyapısı güçlendirilecektir	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.5.1. Ticaret koridorlarının altyapıları güçlendirilecektir.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Ticaret Bakanlığı - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü - Trabzon Bölge Liman Başkanlığı - Trabzon Serbest Bölgesi - Trabzon Havalimanı
1.5.2. Dijital ve yeni teknolojilerin lojistik sektöründe kullanımı yaygınlaştırılacaktır.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Ticaret Bakanlığı - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü - Trabzon Bölge Liman Başkanlığı - Trabzon Serbest Bölgesi - Trabzon Havalimanı
1.5.3. İşletmelerin küresel tedarik zincirlerine entegrasyonu sağlanacaktır.	- TTSO - DKİB - OSB'ler
1.5.4. Ulaşım ana planları öncelikli olarak hazırlanacak ve mevcut planların düzenli izleme ve değerlendirmesi yapılacaktır.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri

Hedef 1.6. Mavi ve yeşil ekonomiye geçiş hızlandırılacaktır

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.6.1. Mavi ekonomi kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı için sektörlerin kurumsal kapasiteleri geliştirilecektir.	- Üniversiteler - OSB'ler - TTSO - KOSGEB - DOKA
1.6.2. Su ürünleri sektörünün katma değerli yenilikçi ürünler üretmesi ve yeni pazarlara erişimi kolaylaştıracaktır.	- Üniversiteler - TTSO - DKİB - KOSGEB - DOKAP - TKDK
1.6.3. Sürdürülebilir kıyı turizmi, yatçılık, su sporları ve rekreasyonel balıkçılık faaliyetlerine yönelik kamu ve özel sektör yatırımları özendirilecektir.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - TTSO - İlgili STK'ler
1.6.4. Yeşil dönüşüm uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Üniversiteler - Trabzon Teknokent - DOKAP - OSB'ler - KOSGEB - TÜBİTAK - Ziraat Odaları - TKDK
1.6.5. Gemi inşa sektörü değer zincirinde AR-GE çalışmaları ve katma değerli üretim artırılacaktır.	- Üniversiteler - Trabzon Teknokent - TTSO - TÜBİTAK - KOSGEB - DOKAP
1.6.6. Kapsayıcı Mavi Büyüme Bölgesel Kalkınma Programı	- Trabzon Valiliği - Üniversiteler - Trabzon Teknokent - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - DKİB - DOKAP - TTSO

Hedef 1.7. Turizm sezonu tüm yıla yayılacak ve sektörden elde edilen gelir artırılabacaktır.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.7.1. Alternatif turizm türleri ve faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.	- Kültür ve Turizm Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - TGA - TTSO - TURSAB Doğu Karadeniz BTK - İldeki Hastaneler - İlgili STK'ler
1.7.2. Destinasyon yönetim organizasyonları yaygınlaştırılacak ve güçlendirilecektir.	- Kültür ve Turizm Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
1.7.3. Mevcut destinasyonlar geliştirilecek ve Bölge turizmüne yeni destinasyonlar kazandırılacaktır.	- TGA - TTSO - TURSAB Doğu Karadeniz BTK - İlgili STK'ler
1.7.4. Turist gönderen ülke sayısı tamamlayıcı pazarlarla artırılabacaktır.	- Kültür ve Turizm Bakanlığı - Trabzon Valiliği - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TGA - TTSO - TURSAB Doğu Karadeniz BTK
1.7.5. Hedef pazarlardan Bölge'ye doğrudan tarifeli uçuş seferleri başlatılacak ve mevcut sefer sayısı artırılabacaktır.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Havayolu Şirketleri - Trabzon Havalimanı - TTSO

1.7.6. Sistematik ve güvenilir veri temini sağlanacaktır.	- İçişleri Bakanlığı - Kültür ve Turizm Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TGA - TTSO - TÜİK - TESOB - TURSAB Doğu Karadeniz BTK - Otel ve Acenteler
1.7.7. Turizm gelirleri tabana yayılacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TTSO - TESOB - TURSAB Doğu Karadeniz BTK
1.7.8. Sektörün toplam hizmet kalitesini yükseltmeye yönelik kurumsal ve beşeri kapasite artırılacaktır.	- Trabzon Valiliği - Üniversiteler - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TTSO - TESOB
1.7.9. Yöresel ürünler turizm değerine dönüştürülecektir.	- Kültür ve Turizm Bakanlığı - Trabzon Valiliği - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TGA - TTSO - TESOB - TURSAB Doğu Karadeniz BTK - İlgili STK'ler
1.7.10. Yeşile Yolculuk Turizm Koridoru Projesi	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - TTSO - DOKAP - Gayrimenkul Portföy Yönetim Şirketleri - İlgili STK'ler

AMAÇ 2. Beşeri sermayenin geliştirilmesi ve sosyal refahın artırılması	
Hedef 2.1. Mesleki ve teknik eğitimde üretim ve istihdama yönelik yapısal dönüşüm gerçekleştirilecektir	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Meslek liselerinin atölye ve laboratuvarları modernize edilerek günümüzün iş gücü ihtiyacına cevap vermeleri sağlanacaktır.	- Trabzon BB - KTÜ - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Tekn. Müdürlüğü - TUBİTAK - TTSO - TOBB - İş İnsanları Dernekleri
2.1.2. Organize sanayi bölgeleri, meslek liseleri ve yükseköğretim kurumlarının eşgüdüm içinde çalışmaları sağlanacaktır.	- Trabzon BB - KTÜ - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Tekn. Müdürlüğü - TUBİTAK - TTSO - TOBB - İş İnsanları Dernekleri - OSB'ler
2.1.3. Mesleki ve teknik eğitim öğrenciler için cazip hâle getirilecektir.	- Trabzon BB - KTÜ - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - TUBİTAK - TTSO - TOBB - İş İnsanları Dernekleri - OSB'ler - Yerel ve Ulusal Medya
2.1.4. Mesleki ve teknik eğitim kurumları ile özel sektör arasında iş birliği geliştirilecektir.	- İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - TTSO - TOBB - İş İnsanları Derneği - OSB'ler

2.1.5. Bilgi ve becerilerin güncelliğinin sağlanması amacıyla mezunların sertifikalı eğitimler almaları sağlanacaktır.	- Trabzon Valiliği - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - TTSO - TOBB - İş İnsanları Derneği - OSB'ler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.1.6. Doğu Karadeniz turizm mükemmeliyet merkezi projesi	- Trabzon Valiliği - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TTSO - TOBB - İş İnsanları Dernekleri - TURSAB - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
Hedef 2.2. Gençlerin iş gücü piyasasına aktif katılımları desteklenecek ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Yükseköğretimden mezun olacak öğrencilerin iş gücüne katılımlarını kolaylaştırmak üzere üniversite-özel sektör iş birlikleri geliştirilecektir.	- Trabzon BB - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - TTSO - TOBB - OSB'ler - İlgili STK'ler
2.2.2. Staj, girişimcilik ve işbaşı eğitim programlarının etkinleştirilmesi yoluyla gençlerin iş piyasasına dâhil olmaları kolaylaştırılacaktır.	
2.2.3. Gençlerin nitelikleri geleceğin mesleklerine uyumlu hâle getirilecektir.	
2.2.4. Kırsalda yaşayan gençlere yönelik istihdam ve girişimcilik programları geliştirilecektir.	- Trabzon BB - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - TTSO - TOBB - OSB'ler

2.2.5. Trabzon Endüstriyel Dönüşüm ve Yazılım Mükemmeliyet Merkezi Projesi	- Trabzon BB - Üniversiteler - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü - TTSO - TOBB - OSB'ler - İlgili STK'ler
Hedef 2.3. Bölge üniversitelerinin ihtisas alanlarındaki etkinliği artırılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.3.1. Yükseköğretim kurumlarının ihtisas alanlarındaki fiziki ve teknolojik imkânları iyileştirilecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Trabzon Valiliği - DOKAP - TTSO - TÜBİTAK - OSB'ler - Teknoloji Şirketleri - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.3.2. Yükseköğretim kurumlarının ihtisas alanlarındaki beşeri kapasitesi geliştirilecektir.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Trabzon Valiliği - DOKAP - TOBB - TTSO - TÜBİTAK - OSB'ler - Teknoloji Şirketleri - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.3.3. Yükseköğretim kurumları ihtisas alanlarında özel sektörle iş birliği yapacaktır.	- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Trabzon Valiliği - DOKAP - OSB'ler - TOBB - TTSO - TÜBİTAK - Teknoloji Şirketler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar

Hedef 2.4. Kayıt dışı kadın istihdamı önlenecektir	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.4.1. Kadınların çocuk bakım hizmetlerine erişimi kolaylaştırılacaktır.	- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - TOBB - TTSO - TESOB - OSB'ler - DOKAP
2.4.2. Ev eksenli ve tarım alanında çalışan kadınların sosyal güvence altında yer almasına katkı sağlanacaktır.	- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı - Trabzon Valiliği - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - İŞKUR - TOBB - TTSO - TESOB - DOKAP - Tarım Kooperatifleri - Üretici Birlikleri - İlgili STK'ler - FAO - Birleşmiş Milletler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.4.3. Turizm ve tarım sektörlerinde girişimci kadın sayısı artırılabacaktır.	- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Trabzon Valiliği - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İŞKUR - TOBB - TTSO - TESOB - DOKAP - Tarım Kooperatifleri - İlgil STK'ler - FAO - Birleşmiş Milletler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar

2.4.4. Kadınların yeni nesil yetkinliklerinin gelişmesine yönelik eğitimler yaygınlaştırılacaktır.	- Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Trabzon BB - İŞKUR - TOBB - TTSO - TESOB - BM - İlgili STK'ler
2.4.5. Turizm sektöründe kadın istihdamı artırılacaktır.	- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - İŞKUR - TOBB - TTSO - TURSAB - TESOB - İlgili STK'ler - Birleşmiş Milletler - UNDP - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
Hedef 2.5. Yaşlı refahı artırılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.5.1. Yaşlı bakımına yönelik sosyal, fiziksel ve beşeri imkânlar geliştirilecektir.	- Trabzon Valiliği - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Md.lüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - Trabzon BB - Üniversiteler - DOKAP - TURSAB - İlgili STK'ler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.5.2. Yaşlı nüfusa yönelik, aktif yaşlanma ilkeleri doğrultusunda uygulamalar yürütülecektir.	- Trabzon Valiliği - Üniversiteler - Trabzon BB - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - DOKAP - TURSAB - İlgili STK'ler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar

Hedef 2.6 Engellilerin yaşam koşulları iyileştirilecektir	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.6.1. Engelli istihdamı artırılabacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - Üniversiteler - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Md.lüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - TESOB - TTSO - İlgili STK'ler - DOKAP - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.6.2. Ulaştırma ve diğer altyapı çalışmaları engellilerin ihtiyaçlarına uygun olarak yürütülecektir.	- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Trabzon BB - DOKAP - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.6.3. Engellilere yönelik bakım ve rehabilitasyon merkezleri yaygınlaştırılacak, mevcutlarının fiziki ve beşeri imkânları iyileştirilecektir.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - Üniversiteler - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Md.lüğü - İl Sağlık Müdürlüğü
2.6.4. Kırsal alanda bulunan engellilerin eğitim ve sosyal olanaklara erişimi kolaylaştırılacaktır.	- DOKAP - İlgili STK'ler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
Hedef 2.7. Kadının toplum içindeki statüsü güçlendirilecektir	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.7.1. Kadınların sosyal hayata katılımı artırılabacaktır	- Trabzon Valiliği - Gençlik ve Spor Bakanlığı - Trabzon BB - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Md.lüğü - İlgili STK'ler - TTSO - DOKAP - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar

2.7.2. Kadınların sağlık okuryazarlığı artırılacak ve sağlık hizmetlerine erişimleri kolaylaştırılacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü - DOKAP - TTSO - İlgili STK'ler - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
Hedef 2.8. Çocuk ve gençlerin ruhsal, bedensel ve bilişsel gelişimleri desteklenecektir	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.8.1. Çocuk ve gençlerin yararlanacağı spor ve sanata yönelik altyapı olanakları geliştirilecektir.	- Gençlik ve Spor Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Trabzon BB - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İlgili STK'ler - TTSO - DOKAP - UNICEF - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
2.8.2. Şehirlerin çocuk ve genç dostu imajları güçlendirilecektir	- Gençlik ve Spor Bakanlığı - Millî Eğitim Bakanlığı - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı - Sağlık Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Trabzon BB - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İlgili STK'ler - TTSO - DOKAP - UNICEF - AB - UNDP
2.8.3. Kırsalda yaşayan çocuklar için sosyal alanlar ve imkanlar oluşturulacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü - İlgili STK'ler - TTSO - DOKAP - UNICEF - AB - UNDP

2.8.4. Çocuk ve gençlere kaliteli rehberlik hizmeti verilecektir.	- Aile ve Sosyal Hizm. İl Müdürlüğü - Gençlik ve Spor Bakanlığı - MEB - Sağlık Bakanlığı - Trabzon BB - DOKAP - İlgili STK'ler - TTSO - UNICEF - AB - UNDP
2.8.5. Tüm eğitim kademelerinde tasarım ve beceri atölyeleri yaygınlaştırılacaktır.	- Gençlik ve Spor Bakanlığı - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Trabzon BB - Aile ve Sosyal Hizmetler İl Md.lüğü - DOKAP - İlgili STK'ler - TTSO - TÜBİTAK - UNICEF - AB ve Dünya Bankası Gibi Fon Sağlayıcı Kuruluşlar
AMAÇ 3. Kırsal alanlarda tarımsal verimliliğin ve refahın artırılması	
Hedef 3.1. Kırsal yerleşimlerde yaşam kalitesi artırılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Kırsalda temel fiziki altyapı eksiklikleri giderilecektir.	- Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl ve İlçe Müdürlükleri
3.1.2. Sosyal ve kültürel donatı ve faaliyet eksiklikleri giderilecektir.	- Kaymakamlıklar - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri
3.1.3. Kırsal mekânlarda koruyucu sağlık hizmetleri ve evde bakım hizmeti imkânları geliştirilecektir.	- Sağlık Bakanlığı - Kaymakamlıklar - İl ve İlçe Sağlık Müdürlükleri
3.1.4. Kırsalda Hizmet Veren Kurumların Kapasitesi Güçlendirilecektir.	- Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - Üniversiteler

Hedef 3.2. Kırsal yerleşimlerde beşeri sermaye geliştirilecektir	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.2.1. Kırsal yerleşimlerde örgün eğitimin fiziki şartları ve niteliği iyileştirilecektir.	- Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - Üniversiteler - İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri
3.2.2. Çiftçi eğitimi, kırsal ekonomiye özgü diğer mesleki eğitimler ve tarım danışmanlığı konularında faaliyetler gerçekleştirilecektir.	- Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları
3.2.3. Tarımsal üretimde tecrübe paylaşımıyla iyi uygulamalar artırılacaktır.	- Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları
Hedef 3.3. Tarımsal kaynakların sürdürülebilirliği sağlanacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.3.1. Tarım arazilerinin amacına uygun kullanımı, erozyon ve doğal afet gibi risklere karşı korunması sağlanacaktır.	- Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Trabzon Afad - Ziraat Odaları
3.3.2. Tarımsal üretimde toprak ve su kaynaklarının korunmasına ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik önlemler alınacaktır.	- İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları - Üniversiteler
3.3.3. Biyolojik çeşitliliğe dair genetik kaynaklar korunacaktır.	- İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları - Üniversiteler
3.3.4. Tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan çevre kirliliği azaltılacaktır	- Üniversiteler - Çevre, Şeh. ve İklim Değ.İği İl Müdürlüğü - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları

Hedef 3.4. Tarımsal girişimcilik artırılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.4.1. Farklı ölçeklerde tarımsal girişimcilik ve yatırım ihtiyaçları için finansman modelleri ve programları geliştirilecektir.	- Trabzon Valiliği - TTSO - DOKAP
3.4.2. Atıl tarım arazilerinin girişimciler tarafından kullanılabilmesine yönelik mekanizmalar geliştirilecektir.	- Tarım ve Orman Bakanlığı - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları
3.4.3. Tarımsal üretim alanında girişimcilere hizmet verecek arayüzler oluşturulacaktır.	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları - TTSO - İlgili STK'ler
3.4.4. Özel sektör girişimlerinin yetersiz seviyede olduğu alanlarda yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşlarının kuracağı iktisadi teşekküller ve üretim modelleri oluşturulması desteklenecektir.	- Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - TTSO - İlgili STK'ler
Hedef 3.5. Tarımsal üretim, katma değer ve verimlilik artırılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.5.1. Gıda talebi, ihracat potansiyeli, tarımsal üretim ve sanayi hammadde ihtiyacı ve iklim değişikliğinin olası etkileri dikkate alınarak ürün planlaması yapılacaktır.	- Tarım ve Orman Bakanlığı - Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları - Özel sektör
3.5.2. Tarımsal üretimde makineleşme, teknoloji ve akıllı sistemlerin kullanımı artırılacak, dijital dönüşüm yaygınlaştırılacaktır.	- Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - TTSO - Ziraat Odaları

3.5.3. Endüstriyel ürünlere dönüşebilecek nitelikteki tarım ve su ürünlerinin hammadde olarak pazara arzı yerine Bölge'de işlenmesi sağlanacaktır.	- Trabzon Valiliği - TTSO
3.5.4. Tarımsal ürünlerin tanıtım ve markalaşma çalışmalarıyla uluslararası rekabet gücünün artırılmasına yönelik mekanizmalar oluşturulacaktır.	- Trabzon Valiliği - DKİB - TTSO
3.5.5. Ekonomik ömrünü tamamlamış ve verimliliği azalmış çay ve fındık gibi uzun ömürlü ve katma değeri yüksek bitkisel ürünlerin verimliliğini artırmak üzere çalışmalara ağırlık verilecektir.	- Trabzon Valiliği - Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları
3.5.6. Tıbbi ve aromatik bitkiler, organik ürünler, yerel tohumlar ve örtü altı üretim kapasitesi artırılarak ürün çeşitliliği sağlanacaktır	- Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları
3.5.7. Hayvansal üretim kapasitesi ve çeşitliliği artırılabacaktır.	- İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları
3.5.8. Arazi toplulaştırma çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.	- DSİ 22. Bölge Müdürlüğü - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri
3.5.9. Yöresel ürünler bölgesel kalkınma programı	- Trabzon Valiliği - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - TTSO - DOKAP - İlgili STK'ler
Hedef 3.6 Tarımsal üretimde iş birliği yapılarının rolü güçlendirilecektir.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.6.1. Kooperatif ve üretici birliklerinin üretici ile tüketici arasındaki dağıtım zincirinde daha etkin yer alması sağlanacaktır.	- İl Ticaret Müdürlüğü - TTSO - TESOB - İlgili STK'ler
3.6.2. Tarımda ölçek ekonomisi kapsamında üretici örgütülüğünün artırılması ve işleyişlerinin etkinleştirilmesini teminen finansmana erişimleri kolaylaştırılacak, profesyonel yönetim, denetim ve organizasyon yapıları geliştirilecektir.	- Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - TTSO
3.6.3. Tarımsal ürünlerin piyasaya daha hızlı ve uygun fiyatla sunulmasını sağlamak üzere denetim ve yönetim altyapısı güçlü, yenilikçi modeller geliştirilecektir.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri

Hedef 3.7. Gıda üretim ve arz güvenliği artırılacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.7.1. Hasat öncesi ve hasat sonrası kayıpların kontrol altına alınması ve önlenmesi sağlanacaktır.	- Üniversiteler - İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Ziraat Odaları - İlgili STK'ler
3.7.2. Gıda kayıp ve israfının önlenmesi için tüketici farkındalığı artırılacaktır.	- Trabzon Valiliği - Kaymakamlıklar - Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - Üniversiteler
3.7.3. Lisanslı depoculuk ve soğuk zincir uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	- Tarım ve Orman Bakanlığı - Trabzon Valiliği - TTSO
AMAÇ 4. Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması ve yaşam kalitesinin artırılması	
Hedef 4.1. Çevresel sürdürülebilirlik ve doğal kaynakların verimli kullanımı sağlanacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.1.1. Biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik izleme yöntemleri geliştirilecek ve takibinin sürekliliği için sistemler kurulacaktır.	- Üniversiteler - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Orman Bölge Müdürlüğü - Çevre, Şeh. ve İklim Değ.İği İl Müdürlüğü
4.1.2. Su kaynaklarının korunması ve etkin kullanımının teşvik edilmesi için sistemler kurulacaktır.	- Trabzon BB - DSİ 22. Bölge Müdürlüğü - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Çevre, Şeh. ve İklim Değ.İği İl Müdürlüğü
4.1.3. Orman kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması için farkındalık artırılacaktır.	- Orman Bölge Müdürlüğü - Çevre, Şeh. ve İklim Değ.İği İl Müdürlüğü - Tarım ve Orman Müdürlüğü

4.1.4. Sürdürülebilir atık yönetimi sistemleri yaygınlaştırılacaktır.	- Trabzon BB - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
4.1.5. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji verimliliği uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	- Trabzon BB - Üniversiteler - Trabzon Sanayi ve Teknoloji İl Md.lüğü - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Çoruh EDAŞ
Hedef 4.2. İklim değişikliğine uyum sağlanacak ve afetle mücadele desteklenecektir.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.2.1. Paydaşların iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik hazırlık seviyesi ve kurumsal kapasitesi artırılacaktır.	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - DSİ 22. Bölge Müdürlüğü - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Trabzon AFAD
4.2.2. Avrupa Yeşil Mutabakatına uyuma yönelik bilgilendirme yapılacak ve sera gazı emisyonunun düşürülmesi için destek faaliyetleri yürütülecektir.	- Yerel Yönetimler - Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü - TTSO - DOKAP
4.2.3. Hava, su, toprak ve gürültü kirliliği göstergelerinin izleme yöntemleri geliştirilecek ve takibin sürekliliği için bütünleşik sistemler yaygınlaştırılacaktır.	- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - İl Sağlık Müdürlüğü.
4.2.4. Afet bilinç düzeyi artırılacak ve afetlere dayanıklı toplum oluşturulacaktır.	- Trabzon AFAD - Halk Eğitim Merkezleri - İl Millî Eğitim Müdürlüğü
4.2.5. Bütünleşik afet yönetim sistemleri yaygınlaştırılacak ve afet müdahale ekiplerinin kurumsal kapasiteleri artırılacaktır.	- Yerel Yönetimler - Trabzon AFAD

Hedef 4.3. Kültürel, sosyal ve rekreatif alan imkânları zengin kentler oluşturulacaktır	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.3.1. Kentlerde sosyal, kültürel ve sanatsal faaliyetler geliştirilecek ve bunlara erişim kolaylaştırılacaktır.	- Trabzon BB - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
4.3.2. Yerel kültürün korunması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.	- Trabzon İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, - Trabzon BB - TTSO - TESOB
4.3.3. Kentlerde kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarları ve nitelikleri artırılabacaktır.	- Trabzon BB - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
4.3.4. Hıdırnebi Yaylası Turizm Kompleksi Projesi	- Trabzon BB - TTSO - Özel Sektör
4.3.5. Uzungöl Kış Turizm Merkezi.Projesi	
4.3.6. Şahinkaya-Çal Mağarası Turizm Merkezi Projesi	
Hedef 4.4. Dengeli ve dirençli mekânlar oluşturulacaktır.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.4.1. Planlama faaliyetlerinde kullanılmak üzere doğru ve güvenilir veri akışını sağlayacak sistemler oluşturulacaktır.	- Trabzon BB - Üniversiteler - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
4.4.2. Risk azaltma ilkelerini içerecek şekilde mekânsal planların güncellenmesi ve birbirleriyle entegrasyonu sağlanacaktır.	- Trabzon BB - Üniversiteler - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Trabzon AFAD - Özel Sektör

4.4.3. Doğu Karadeniz illerinde yerel yönetimler tarafından verilen hizmetin kalitesi ve verimliliği artırılacaktır.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri
4.4.4. Dirençli ve yaşanabilir mekânlar oluşturulması için erişilebilirlik mevzuat ve standartlarına uygun kentsel dönüşüm projeleri uygulanacaktır.	- Trabzon BB - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Trabzon Afad
4.4.5. Doğu Karadeniz kentlerinin ulaşım ağı başta olmak üzere kritik altyapılarının kırılganlıkları azaltılacaktır.	- Trabzon BB - Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü - DSİ 22. Bölge Müdürlüğü - Trabzon Afad
Hedef 4.5. Erişilebilir akıllı şehir uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.5.1. Akıllı şehir uygulamaları alanında yerel yönetimlerin teknik kapasitesi artırılacaktır.	- Trabzon BB - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - DOKAP - Özel Sektör
4.5.2. Başta ulaşım, altyapı ve enerji olmak üzere, kentsel altyapıların yenilikçi ve erişilebilirlik mevzuat ve standartlarına uygun çözümlerle dijital dönüşümü sağlanacaktır.	- Trabzon BB - Üniversiteler - İlçe Belediyeleri - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü - Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü - DOKAP
4.5.3. Yerel halkın akıllı şehir uygulamalarının faydaları ve kullanımı konusunda bilinç düzeyi ve motivasyonu artırılacaktır.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Millî Eğitim Müdürlüğü - İlgili STK'ler
Hedef 4.6. Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin koruma ve kullanma dengesi sağlanacaktır.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
4.6.1. Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarımı sağlanacaktır	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - DOKAP

4.6.2. Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin Bölge ekonomisine katkısı artırılacaktır.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - TTSO - DOKAP
4.6.3. Doğal, tarihi ve kültürel değerlerin erişilebilirlikleri artırılacaktır.	- Trabzon BB - İlçe Belediyeleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - DOKAP
4.6.4. Trabzon Rekreasyon Yatırımı Projesi	- Trabzon BB - Üniversiteler
4.6.5. Doğu Karadeniz Mavi Rota Projesi	- Yerel Su Sporları Kulüpleri - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

BÖLGESEL KALKINMA

19 DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (DOKAP)

VİZYON: Sürdürülebilir Kalkınma Anlayışı Çerçevesinde Nitelikli Tarım ve Mavi Ekonomiyle Büyüyen, Yeşile Yolculuk Odağında Turizmin Geliştiği Bir DOKAP Bölgesi

AMAÇ 1.

Tarımsal Sulamada Etkin Yönetim Programı

Hedef 1.1 Sulama projeleri desteklenecektir.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
1.1.1. Yerüstüsü Sulamaları Projesi (2024-2027 yılları arasında DSİ tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - DSİ
1.1.2. Yeraltısıyu Sulamaları Projesi (2024-2027 yılları arasında DSİ tarafından finanse edilecektir.)	

AMAÇ 2.

Tarımda Gelir Artışı Programı

Hedef 2.1 Bitkisel üretim altyapısı geliştirilecektir.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.1.1. Trabzon Örtü Altı Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi (2024 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilmiştir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.1.2. Tarımsal Örgütlerin Güçlendirilmesi (2024 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilmiştir.)	Sorumlu Kuruluş: - TUSSİDE İş Birliği: - Yerel Yönetimler - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)

2.1.3. Akçaabat Örtü Altı Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması (2024 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilmiştir.)	Sorumlu Kuruluş: - Akçaabat Belediye Başkanlığı İş Birliği: - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.1.4. Süs Bitkileri Eğitim ve Üretim Merkezi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı İş Birliği: - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.1.5. Glütensiz Gıda Üretim Altyapısının İyileştirilmesi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Maçka Belediye Başkanlığı İş Birliği: - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.1.6. Maviyemiş Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.1.7. Örtüaltı Üretimin Geliştirilmesi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	
2.1.8. Bitki Sağlığı Uygulamaları ve Kontrolü Projesi (2024-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - DOKAP BKİ - Yerel Yönetimler - İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)

2.1.9. Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi (2024-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - DOKAP BKİ - Yerel Yönetimler - İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.1.10. DOKAP İllerinde Coğrafi İşaret Tescilli Ürünlerin Üretimini Teşvik Edilmesi Projesi (2025-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - TURKPATENT
2.1.11. DOKAP İlleri Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projesi (2024-2027 yılları arasında DSİ tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - DSİ
Hedef 2.2. Hayvancılık altyapısı geliştirilecektir.	
Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
2.2.1. Su Ürünlerinde Üretim Sistemleri Modernizasyonu (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.2.2. Arıcılığın Geliştirilmesi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	
2.2.3. Arıcılık ve Arı Sütü Üretimini Geliştirilmesi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	
2.2.4. Küçükbaş Hayvancılık Altyapısının Modernizasyonu (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	
2.2.5. Damızlık Ana Arı Üretimini Geliştirilmesi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)	
2.2.6. Çayır Mera Islah ve Amenajman Projesi (2024-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - DOKAP BKİ - İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Yerel Yönetimler - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.2.7. Hayvancılığın Geliştirilmesi (Hayvansal Üretim Artırılması) Projesi (2024-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - DOKAP BKİ - İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Yerel Yönetimler - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
2.2.8. Bölgesel Islah Projesi (2024-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)	

AMAÇ 3.
Mavi Ekonomide Gelir Artışı Programı

Hedef 3.1. Mavi ekonomide gelir artışı sağlanacaktır.

Program, Proje, Faaliyet	İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar
3.1.1. Su Ürünleri Üretiminin Geliştirilmesi ve İşlenmesi Projesi (2025-2028 yılları arasında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından finanse edilmesi planlanmaktadır.)	Sorumlu Kuruluş: - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İş Birliği: - DOKAP BKİ - DOKA
3.1.2. Su Ürünleri Kaynaklarının Sürdürülebilir Yönetiminin Geliştirilmesi (Su Kaynaklarının Balıklandırılması) Projesi (2025-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İş Birliği: - DOKAP BKİ - Yerel Yönetimler - İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri - Tarımsal Örgütler (Ziraat Odası, Yetiştirici ve Üretici Birlikleri, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri)
3.1.3. Trabzon Su Ürünleri İhtisas OSB ve Mükemmeliyet Merkezi Projesi (2025-2028 yılları arasında Trabzon OSB Müteşebbis Heyeti tarafından finanse edilmesi planlanmaktadır. (DOKA Bölge Planı Proje Seti))	Sorumlu Kuruluş: - Trabzon OSB Müteşebbis Heyeti İş Birliği: - DOKAP BKİ - DOKA - Trabzon Büyükşehir Belediyesi - Çarşıbaşı Belediyesi - Trabzon YİKOB - İl Tarım ve Orman Müdürlüğü - Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası
3.1.4. Sürmene Yeniay Barınma Yeri İnşaatı Projesi (2024-2027 yılları arasında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından finanse edilmesi planlanmaktadır.)	Sorumlu Kuruluş: - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

3.1.5. Sürmene Gemi İnşa ve Yat İhtisas OSB Projesi (2027-2028 yılları arasında Sürmene Belediye Başkanlığı tarafından finanse edilmesi planlanmaktadır. (DOKA Bölge Planı Proje Seti))

Sorumlu Kuruluş:
- Sürmene Belediye Başkanlığı
İş Birliği:
- DOKAP BKİ
- DOKA
- Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi
- KTÜ Abdullah Kanca Meslek Yüksekokulu
- Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası,
- S.S. Sürmene Gemi Donatıcıları ve Onarıcıları Kooperatifi ve S.S. Sac Gemi Ahşap Tekne ve Kotra İmalatçıları Küçük Sanat Kooperatifi

AMAÇ 4
Turizm Odaklı Ekonomik Büyüme Programı

Hedef 4.1. Yeşil Yol çalışmaları devam edecektir.

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

4.1.1. 02 KKN Dy İlt. - Kadıralak Yayla (mr)- Çalköy- Çiğdemli- Düzköy Dy. İlt. Yolu Beton Yol Yapım İşi (2024 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilmiştir.)

4.1.2. Maçka Ocaklı Mahallesi Şolma Yayla Yolu Beton Yol ve Kanal Yapım İşi (2024 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilmiştir.)

4.1.3. Akçaabat Kayabaşı Yaylası-Lişer Yaylası Yolu (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)

4.1.4. Uzungöl-Yaylaönü-Şekersu-Tapanoz Yaylası-Bayburt İl Sınırı Yolu (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)

Sorumlu Kuruluş:
- Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Hedef 4.2. Turizm faaliyetleri geliştirilecek ve çeşitlendirilecektir.

Program, Proje, Faaliyet

İş Birliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar Ortaklar/Paydaşlar

4.2.1. Sümela Manastırı Karşılama Merkezi Alan Düzenlemesi (2025 yılında DOKAP BKİ tarafından finanse edilecektir.)

Sorumlu Kuruluş:
- Maçka Belediye Başkanlığı

4.2.2. Tabiat Parkları Projesi (2025-2028 yılları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından finanse edilecektir.)

Sorumlu Kuruluş:
- Trabzon İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
İş Birliği:
- Yerel Yönetimler
- DOKAP BKİ

PLANLAMA, KOORDİNASYON, UYGULAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME

20 İL PLANLAMA VE KOORDİNASYON MÜDÜRLÜĞÜ

VİZYON: Kalkınma hedeflerine yönelik sürdürülebilir, etkili ve verimli bir süreç yönetimi oluşturarak, sürekli iyileştirme sağlayan, şeffaf ve hesap verebilir bir gelişim ortamı oluşturmak.

20.1 PLANLAMA

AMAÇ.

İl kalkınma planlarını etkin bir şekilde izleyip değerlendirerek, sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen, kaynakların verimli kullanıldığı, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim anlayışıyla toplumun refahını artırmayı hedefleyen, modern ve katılımcı bir yönetim modeli oluşturmak

1. Veri Toplama ve Analiz: İl kalkınma planının temelini oluşturan ildeki sosyo-ekonomik mevcut durum, analizler ve bölgeyi ileriye taşıyacak sektörler hakkında kapsamlı bir analiz yapılması için veri toplanarak analizler yapılır.
2. Hedef Belirleme: İl kalkınma hedefleri bölgenin güçlü yanları, zayıf noktaları, fırsatları ve tehditleri göz önünde bulundurularak belirlenen hedeflerle ekonomik kalkınma, istihdam oluşturma, sürdürülebilir çevre yönetimi ve sosyal refahı içerir.
3. Strateji Geliştirme: Belirlenen hedeflere ulaşmak için stratejiler geliştirilir. Bu stratejiler, sektörel bazda ve ilin ihtiyaçlarına göre şekillendirilecektir.
4. Planlama, koordinasyon
5. İhtiyaçların belirlenmesi
6. Proje ve ön proje çalışmaları yapılması
7. Beş yıllık kalkınma planı ve yıllık programların hazırlık aşamasında yatırımcı kurumlara gönderilecek valilik görüşünün belirlenmesi
8. Kamu kuruluşlarının yıllık yatırım tekliflerinin il düzeyinde değerlendirilmesi
9. Kamu kuruluşlarının yatırım tekliflerinin hazırlanması
10. Raporun il koordinasyon kurulunda görüşülmesi
11. Yıllık İl yatırım programı oluşturulması
12. Yıllık çalışma programının hazırlanmasında danışmanlık ve teknik yardım sağlanması
13. Belediyelerin yıllık çalışma programının hazırlanmasına danışmanlık ve teknik yardım sağlanması

20.2 KOORDİNASYON

1. **Paydaş Katılımı:** İl planı uygulamada Kamu, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, üniversiteler ve diğer ilgili paydaşların katılımı sağlanacaktır.
2. **Kurumsal İşbirliği:** planının uygulanmasında yerel yönetimlerle merkezi yönetim, kamu kurumları ve özel sektör arasında işbirliği sağlanmalıdır. Bu, kaynakların etkin bir şekilde yönetilmesine ve yerel dinamiklere uygun çözümler üretilmesine yardımcı olacaktır.
3. **İzleme ve Değerlendirme:** Planın uygulama sürecinde sürekli izleme ve değerlendirme yapılarak, planın etkinliğini sağlamak için gerekli güncellemeler yapılacaktır.
4. **İletişim ve Bilgilendirme:** Halkın ve diğer paydaşların plan hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak için düzenli bilgilendirme yapılacaktır.

AMAÇ.

Belirlenen stratejik hedefler doğrultusunda ildeki ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınmayı desteklemektir.

- 1. Sosyo-Ekonomik Kalkınma Sağlamak:** İl genelindeki yaşam standartlarını yükseltmek, istihdamı artırmak, gelir dağılımındaki eşitsizlikleri azaltmak ve yoksullukla mücadele etmek.
- 2. Sürdürülebilir Kalkınmayı Desteklemek:** Kaynakların verimli kullanılması, çevresel sürdürülebilirlik ve doğal dengenin korunması için projeler geliştirmek. Yenilenebilir enerji, atık yönetimi ve çevre dostu uygulamalar ön planda olacaktır.
- 3. Altyapı ve Hizmetlerin İyileştirilmesi:** Ulaşım, sağlık, eğitim, enerji ve diğer temel altyapı hizmetlerinin kalitesini artırmak, yaşam kalitesini yükseltmek.
- 4. Yerli ve Ulusal Kaynakları Etkin Kullanmak:** İl içindeki potansiyel kaynakları (tarım, sanayi, turizm vb.) daha verimli kullanarak yerel ekonomiyi güçlendirmek
- 5. Yatırım Çekmek ve İstihdamı Artırmak:** İl ekonomisini canlandıracak yerel ve yabancı yatırımları çekmek, yeni iş alanları açmak, girişimciliği teşvik etmek.
- 6. Sosyal Refahı Artırmak:** Eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerin daha erişilebilir ve kaliteli hale getirilmesi, toplumun her kesiminin refah seviyesinin yükseltilmesi.
- 7. Toplumsal Bütünleşmeyi Desteklemek:** Farklı sosyo-kültürel gruplar arasında dayanışmayı artırmak, toplumun bütünleşmesini sağlamak.
- 8. Verimlilik ve Etkinlik:** Kaynakların verimli ve etkin kullanımı ile planın başarıya ulaşması ve uzun vadeli sonuçların elde edilmesi.

Yılı Yatırım Programlarının Uygulanması

- 1. Planın uygulamasında On İkinci Kalkınma Planı, Orta Vadeli Programlar ve Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında öngörülen ilkeler, hedefler öncelikle esas alınacaktır.**
- 2. İlimizin potansiyeli değerlendirilerek rekabet gücünün artırılması suretiyle ulusal kalkınmaya azami düzeyde katkı sağlanması amacıyla 2024-2028 döneminde uygulamadaki planlar; Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi, Bölge Planı ve Trabzon İl Planın Vizyon, Amaçlar, Hedefler, Tedbirler, Program, Proje ve Faaliyetlerinin yürütülmesine önem verilecektir.**
- 3. Trabzon Valiliği; ildeki yatırımların uygulanması, izlenmesi, ödeneklerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılması için kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlayacaktır.**
- 4. Yatırımların gerçekleşme durumlarının izleme ve değerlendirmeleri, İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü, yatırımcı kuruluş ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü yetkililerince proje yerinde gerçekleştirilecektir.**
- 5. Yatırımların ve sosyo-ekonomik gelişmelerin yerel ve bölgesel kalkınma perspektifiyle değerlendirildiği, sorunların çözülmesinde ve sahip olunan potansiyelin değerlendirilmesinde kuruluşlar arası işbirliği ve koordinasyonun sağlandığı Trabzon İl Koordinasyon Kurulu toplantıları yılda dört defa Ocak , Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında yapılacaktır.**
- 6. Kamu Yatırım Projelerine ait verilerin tek bir sistem üzerinden kayıt altına alınması ve izlenmesi, bütçe analizlerinin yapılabilmesi amacıyla geliştirilen İl Yatırım Takip Sistemi (İLYAS) veri girişleri, Valilik İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü koordinasyonunda yatırımcı Bölge ve İl Müdürlükleri ile Belediye Başkanlıkları tarafından toplantı dönem sonu itibarıyla yapılacaktır.**
- 7. İl Koordinasyon Kurulu toplantısında alınan kararların gereği geciktirilmeden ilgili kurum/kuruluşlar tarafından yerine getirilerek sonuçları İl Yatırım Takip Sistemine kaydedilecektir.**

20.4

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

AMAÇ.

İl düzeyinde yürütülen kamu yatırımlarının elektronik ortama yatırımlara ilişkin güncel verileri içeren, coğrafi tabanlı ve görsel bilgilerle desteklenmiş bir şekilde aktarılması, kamu yatırımlarının, yerel ve merkezi düzeyde aktif olarak izlenmesi, analiz edilmesi ve geleceğe yönelik olarak projeksiyon yapılabilmesi amacıyla İl Yatırım Takip Sistemi (İLYAS) Projesi geliştirilmiştir.

- 1. İlerlemeyi İzleme:** Planın belirlenen hedeflere ulaşma sürecindeki ilerlemeyi düzenli olarak takip etmek
- 2. Performans Değerlendirme:** Uygulanan projelerin ve faaliyetlerin performansını objektif kriterlerle değerlendirmek
- 3. Eksiklikleri ve Sorunları Tespit Etme:** Uygulama sürecinde ortaya çıkan eksiklikler ve sorunları tespit ederek, çözüm yolları geliştirmek
- 4. Kaynakların Etkin Kullanımı:** Kaynakların doğru ve verimli bir şekilde kullanılıp kullanılmadığını izlemek
- 5. Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik:** Kamu kaynaklarının kullanımı ve projelerin ilerlemesi hakkında topluma şeffaf ve hesap verebilir bilgi sunmak
- 6. Geri Bildirim ve İyileştirme:** İlgili taraflardan alınan geri bildirimler doğrultusunda planı ve projeleri sürekli olarak iyileştirmek
- 7. Sürdürülebilir Kalkınma:** İlin uzun vadeli kalkınma hedeflerine ulaşmasını ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasını desteklemek

İzlemenin Proje - Program – Faaliyetleri:

- Hedeflere ulaşılması konusunda gelişmeleri takip ve analiz etmek (ilerlemeler ve sorunlar)
- Karar alıcıları gelişmeler hakkında bilgilendirmek
- Uygulamayı başarı ile yönlendirmek
- Plan/program/projenin performansını artırmasına katkı sağlamak
- Sistemik ders çıkarma yoluyla kurumsal kapasiteyi geliştirmek
- Şeffaf ve hesap verebilir bir kurumsal yapı oluşturmak

Değerlendirmenin Proje - Program – Faaliyetleri:

- Mevcut uygulamaya ilişkin gelişme ve sorunları analiz etmek
- Karar alıcıları gelişmeler hakkında bilgilendirmek,
- Uygulamayı başarı ile yönlendirmek,
- Plan/program/projenin performansını artırmak,
- Sistemik ders çıkarma yoluyla kurumsal kapasiteyi geliştirmek
- Şeffaf ve hesap verebilir bir kurumsal yapı oluşturmak
- Gelecek uygulamaların kalitesini artırıcı çıkarımlarda bulunmak

- ❖ İl koordinasyon kurulu çalışmaları
- ❖ Yatırım projeleri
- ❖ Yatırımcı kuruluş dönem raporu
- ❖ İl dönem değerlendirme raporunun hazırlanması
- ❖ İl Koordinasyon kurulu toplantıları
- ❖ Toplantı kararlarının alınması
- ❖ Kararların uygulanmasına ilişkin işlemler
- ❖ İzleme ve değerlendirme çalışmaları
- ❖ İzleme konusundaki genel ilkeler
- ❖ Genel ve özel izleme konularının belirlenmesi
- ❖ İzleme yönteminin belirlenmesi

- ❖ Rapor sistemi
- ❖ Yatırım çalışmalarının izlenmesi
- ❖ Üretim çalışmalarının izlenmesi
- ❖ Tedbirlerin izlenmesi
- ❖ Harita, pano ve grafiklerin düzenlenmesi
- ❖ Ekonomik girişimlerin oluşturulması ve yönlendirilmesi
- ❖ Ekonomik girişim konularının belirlenmesi
- ❖ Projeler için destek
- ❖ Ön fizibilite hazırlanmasında ilgili kuruluşlarla işbirliği
- ❖ Kaynak kullanımı ile ilgili bilgi verilmesi
- ❖ Yarım kalmış yatırımlar

KAYNAKLAR

- On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)
- Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028)
- TR90 Düzey-2 Bölgesi Bölge Planı 2024-2028
- Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği
- Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
- Aksa Karadeniz Doğalgaz Dağıtım A.Ş. Trabzon Şubesi
- Bölgesel Gelişim Ulusal Stratejisi 2024-2028
- Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı
- Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
- Devlet Su İşleri 22. Bölge Müdürlüğü
- Doğu Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü
- Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği
- Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- İl Millî Eğitim Müdürlüğü
- İl Sağlık Müdürlüğü
- İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü
- İller Bankası Trabzon Bölge Müdürlüğü
- Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü
- KOSGEB Trabzon Müdürlüğü
- Maden Tetkik ve Arama Doğu Karadeniz Bölge Müdürlüğü
- Meteoroloji 11. Bölge Müdürlüğü
- Nüfus ve Vatandaşlık İl Müdürlüğü
- Organize Sanayi Bölgeleri Müdürlükleri (Arsin, Beşikdüzü, Vakıfkebir, Şinik)
- Özel Kalem İl Müdürlüğü
- Serbest Bölge Müdürlüğü
- Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü
- Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü
- T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Trabzon Bölge Müdürlüğü
- Tapu ve Kadastro 9. Bölge Müdürlüğü
- Tarım ve Orman Bakanlığı 12. Bölge Müdürlüğü
- Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- TEDAŞ 9. Bölge Müdürlüğüne
- TEİAŞ 14. Bölge Müdürlüğüne
- Ticaret İl Müdürlüğü
- Trabzon Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş. İl Müdürlüğü
- Trabzon Defterdarlığı
- Trabzon İçmesuyu ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
- Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü
- Trabzon Sanayi Ve Teknoloji İl Müdürlüğüne
- Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı
- Trabzon Üniversitesi
- TÜİK Trabzon Bölge Müdürlüğü
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü
- Vakıflar Bölge Müdürlüğü
- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

T.C.
TRABZON VALİLİĞİ

Ortahisar Mahallesi

Mimar Sinan Caddesi

Ortahisar / TRABZON

Tel: (462) 229 73 06